

AGENCIJA ZA ODGOJ I OBRAZOVANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Agencije za odgoj i obrazovanje (dalje u tekstu: Agencija) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Pojedine poslovne promjene nisu evidentirane u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U pojedinim slučajevima pri evidentiranju rashoda nije primijenjeno načelo nastanka poslovnog događaja, nego su rashodi evidentirani prema načelu novčanog tijeka. Različite vrste prihoda evidentirane su na istom računu u poslovnim knjigama. Na računima nefinancijske imovine nije evidentiran dio imovine nabavljene tijekom 2007. Vrijednost dijela dugotrajne nefinancijske imovine nabavljene tijekom 2007. u poslovnim knjigama iskazana je bez poreza na dodanu vrijednost.
  - Ukupna vrijednost udžbenika iskazana u računima nakladnika veća je od vrijednosti udžbenika koje je distributer preuzeo od nakladnika odnosno vrijednosti udžbenika isporučenih školama, a konačni obračun radi utvrđivanja obveza i potraživanja između Agencije i nakladnika odnosno distributera nije obavljen. Popust za nabavu udžbenika od dva nakladnika nije obračunan iako je ugovoren, a Agencija nije poduzela odgovarajuće mjere.
  - Prema izvješću o javnoj nabavi u 2007., Agencija je provela ukupno 104 postupka javne nabave, nakon kojih su zaključeni ugovori o nabavi roba i usluga u vrijednosti 410.596.589,00 kn. Pojedini postupci nabave roba i usluga nisu u potpunosti provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Obavijesti o zaključivanju ugovora s nakladnicima i distributerom udžbenika objavljene su nakon proteka propisanog roka. U postupku izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje, prije zaključenja ugovora o nabavi nije objavljena odluka o odabiru ponude. U pojedinim slučajevima, odluke o osnivanju stručnog povjerenstva donesene su nakon upućivanja poziva za dostavu ponuda ponuditeljima i nisu sadržavale planiranu vrijednost nabave, način i rok provedbe postupka i druge uvjete nabave. Upute ponuditeljima, u pojedinim slučajevima, nisu sadržavale način dokazivanja, dokaze i dokumentaciju koje ponuditelji trebaju podnijeti u svrhu dokazivanja sposobnosti.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	458.157.085,00	455.922.588,00	99,5
2.	Rashodi i izdaci	458.157.085,00	455.922.588,00	99,5
3.	Višak prihoda	0,00	0,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			413.185.776,00
5.	Financijska imovina			4.623.419,00
6.	Obveze			4.623.419,00
7.	Broj zaposlenika			129

Nefinancijska imovina u iznosu 413.185.776,00 kn odnosi se na vrijednost udžbenika u iznosu 410.459.223,00 kn, umjetničkih djela u iznosu 16.439,00 kn, opreme u iznosu 1.869.980,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 718.769,00 kn, nematerijalne proizvedene imovine u iznosu 78.457,00 kn, te neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 42.908,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 4.623.419,00 kn odnosi se na novčana sredstva u iznosu 2.345.092,00 kn, potraživanja u iznosu 10.340,00 kn, te rashode budućeg razdoblja u iznosu 2.267.987,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja u iznosu 2.267.987,00 kn odnose se na plaću za prosinac 2007. koja je isplaćena u siječnju 2008. u iznosu 1.358.234,00 kn, druge rashode iz 2007. plaćene 2008. u iznosu 586.763,00 kn te rashode za udžbenike iz 2007. plaćene u 2008. u iznosu 322.990,00 kn.

Obveze u iznosu 4.623.419,00 kn odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 4.172.511,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 322.990,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda u iznosu 127.918,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za školstvo Republike Hrvatske za 2006. koji je pravni prednik Agencije, o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Zavodu za školstvo Republike Hrvatske je naloženo da ih ukloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

1. Financijskim planom Agencije za 2007. planirani su prihodi za provođenje aktivnosti državnih natjecanja i smotri.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. Financijskim planom nisu planirani pojedini prihodi i rashodi.
2. U pojedinim slučajevima poslovne promjene nisu evidentirane u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
3. Popis imovine nije u potpunosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
4. Analitičke evidencije dugotrajne nefinancijske imovine nisu usklađene sa sintetičkom evidencijom u glavnoj knjizi.
5. Pojedini postupci nabave nisu obavljani u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Agencija je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Financijski plan

- 1.1. Financijskim planom za 2007. planirani su prihodi i rashodi Agencije u iznosu 458.157.085,00 kn. Prihodi su u cijelosti planirani iz državnog proračuna. Financijski plan nije sveobuhvatan. Osim prihoda iz proračuna, Agencija je, kao i u prethodnim razdobljima, ostvarila prihode iz drugih izvora (tekuće pomoći od međunarodnih organizacija i druge prihode) u iznosu 621.892,00 kn. Navedeni prihodi te rashodi ostvareni iz tih prihoda nisu planirani financijskim planom, iako je bilo izvjesno da će se ostvariti.

Državni ured za reviziju je naložio planirati sve prihode i rashode, za koje je izvjesno da će se ostvariti.

- 1.2. *Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U vezi planiranja prihoda navela je da pojedini prihodi nisu obuhvaćeni financijskim planom za 2007. jer su ugovori na temelju kojih su ostvareni navedeni prihodi zaključeni tijekom 2007., odnosno nakon što je donesen financijski plan Agencije za 2007. Primjerice, ugovor o korištenju sredstava između Agencije i Ministarstva kulture, Hrvatskog povjerenstva za UNESCO zaključen je 26. ožujka 2007., a ugovor o sufinanciranju tiskanja materijala Školski preventivni program i knjige Odgoj i obrazovanje učenika s poremećajem autističkog spektra s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i sporta u studenome 2007.*

Poslovne knjige

- 2.1. Agencija primjenjuje proračunsko računovodstvo prema odredbama Zakona o proračunu i drugim provedbenim propisima. Ustrojene poslovne knjige omogućavaju uvid u poslovanje Agencije.

Pojedini poslovni događaji nisu evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U poslovnim knjigama Agencije prihodi za SEMEP projekt iskazani su u iznosu 17.690,00 kn (kao razlika između primljenih sredstava u iznosu 147.690,00 kn od Ministarstva kulture i sredstava doznačenih školi u iznosu 130.000,00 kn). Za iznos sredstava doznačenih školi umanjani su prihodi, a trebalo ih je evidentirati na odgovarajućem računu rashoda. Nadalje, prihodi od pomoći od međunarodnih organizacija i prihodi po posebnim propisima u poslovnim knjigama evidentirani su na istom računu. Rashodi za refundacije strukovnim društvima, udrugama, savezima, te osnovnim i srednjim školama domaćinima organizacije i pripreme državnih natjecanja i smotri evidentirani su na više računa, odnosno dio rashoda u iznosu 1.635.009,00 kn evidentiran je u okviru rashoda za službena putovanja, a dio rashoda u iznosu 1.359.410,00 kn u okviru tekućih donacija, te su ukupno ostvareni rashodi u iznosu 2.994.419,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Također, odredbama članka 5. navedenoga Pravilnika, propisano je da proračun i proračunski korisnici vode knjigovodstvo po načelu dvojnog knjigovodstva, a prema rasporedu računa iz Računskog plana proračuna. Proračun i proračunski korisnici obvezni su u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Pri evidentiranju rashoda vezanih za projekt sufinanciranja udžbenika, nije primijenjeno načelo nastanka poslovnog događaja, nego su rashodi evidentirani prema načelu novčanog tijeka. Rashodi u iznosu 319.958,00 kn koji su nastali u 2007., a plaćeni u 2008., evidentirani su u poslovnim knjigama za 2008. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kojima je propisano da se rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela, odnosno da se priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

Na računima nefinancijske imovine nije evidentirana sveukupna imovina nabavljena tijekom 2007. Primjerice, četiri klima uređaja nabavljena za podružnicu Split u rujnu 2007. i jedan klima uređaj za podružnicu Rijeka evidentirani su na rashodima u iznosu 18.617,00 kn, a nisu evidentirani na računima imovine. Također, navedena imovina nije iskazana u analitičkom knjigovodstvu dugotrajne nefinancijske imovine.

Vrijednost dijela dugotrajne nefinancijske imovine (oprema, prijevozna sredstva) nabavljene tijekom 2007., u poslovnim knjigama iskazana je bez poreza na dodanu vrijednost.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 19. stavka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu prema kojoj trošak nabave (nabavnu vrijednost) nefinancijske imovine čini kupovna cijena uvećana za carine, nepovratne poreze na promet, troškove prijevoza i sve druge troškove koji se mogu izravno dodati troškovima nabave i osposobljavanja za početak uporabe.

Propusti u procesu evidentiranja poslovnih promjena ukazuju na nepostojanje odgovarajućeg sustava unutarnjih kontrola.

Državni ured za reviziju je naložio uspostavu učinkovitog sustava unutarnjih kontrola i evidentiranje poslovnih promjena i transakcija u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za evidentiranje sredstava doznačenih školi kao umanjenje prihoda, umjesto na odgovarajućem računu rashoda, navela je da navedena sredstva nisu bila obuhvaćena financijskim planom, te nije bilo evidentno unutar koje aktivnosti i računa bi se evidentirali navedeni rashodi. Nadalje, Agencija je navela da su rashodi za refundacije strukovnim društvima, udrugama, savezima, te osnovnim i srednjim školama domaćinima za organizaciju i pripremu državnih natjecanja i smotri evidentirani na različitim računima jer unutar navedenih aktivnosti postoje i drugi troškovi (službena putovanja, intelektualne i druge usluge) te je rebalansom državnog proračuna zatraženo otvaranje navedenih računa. Vezano za evidentiranje rashoda po načelu nastanka poslovnog događaja i evidentiranje nefinancijske imovine, Agencija je navela da će propuste ispraviti tijekom 2008. Na ukazanu nužnost uspostave učinkovitog sustava unutarnjih kontrola navedeno je da su za popunjavanje radnog mjesta viši unutarnji revizor objavljena tri natječaja. Kandidati prijavljeni na natječaj objavljen u prosincu 2008. nisu ispunjavali propisane uvjete, a po natječaju objavljenom u siječnju 2009. nije bilo prijavljenih kandidata. Natječaj objavljen koncem veljače 2009. je u tijeku.**

Popis imovine i obveza

- 3.1. Središnje povjerenstvo za popis imovine i obveza je koncem siječnja 2008. sastavilo izvješće o obavljenom popisu. U popisnim listama podaci o popisu uneseni su pojedinačno u naturalnim pokazateljima, bez novčanih izraza. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je određeno da se podaci o popisu unose pojedinačno u naturalnim i novčanim izrazima u popisne liste.**

Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nije dostavljen popis imovine i podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine (osobnih automobila, računalne i uredske opreme) utvrđene popisom na koncu 2007., što nije u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio obavljanje popisa u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje, naloženo je podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 3.2. *Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da će ubuduće popis imovine i obveza obavljati u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, te podatke o imovini dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.*

Rashodi za provođenje izvannastavnih aktivnosti

- 4.1. Rashodi za provođenje izvannastavnih aktivnosti, odnosno natjecanja i smotri ostvareni su u iznosu 11.208.315,00 kn (osnovne škole 6.453.606,00 kn, srednje škole 4.754.709,00 kn), a odnose se na rashode za službena putovanja u iznosu 8.602.677,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 1.048.273,00 kn, grafičke, tiskarske i druge usluge u iznosu 197.955,00 kn, te tekuće donacije u iznosu 1.359.410,00 kn.

Rashodi za službena putovanja ostvareni su u iznosu 8.602.677,00 kn, od čega se na osnovne škole odnosi 4.952.688,00 kn, te na srednje škole 3.649.989,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi za službena putovanja odnose se na smještaj sudionika natjecanja i smotri u iznosu 5.203.672,00 kn, refundacije strukovnim društvima, udrugama, savezima, te osnovnim i srednjim školama domaćinima za organizaciju i pripremu državnih natjecanja i smotri u iznosu 1.635.009,00 kn, te naknade za prijevoz sudionika u iznosu 1.432.620,00 kn.

Koordinaciju provođenja natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola obavlja Agencija u suradnji sa strukovnim društvima i udrugama. Katalog natjecanja i smotri donosi se za svaku školsku godinu na temelju prethodne suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Navedeni Katalog sadrži Vremeničnik natjecanja i smotri na svim razinama za svaku školsku godinu, kojim se određuju kalendari rada osnovnih i srednjih škola, sastav državnih povjerenstava i Upute za provedbu natjecanja i smotri učenika osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske.

U Uputama je navedeno da Agencija ustrojava, prikuplja podatke i vodi bazu podataka za cjelokupni sustav natjecanja i smotri (osim školskih športskih natjecanja, za koje bazu vodi Hrvatski školski športski savez), te je dužna dostaviti Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa konačno Izvješće o održanim natjecanjima i smotrama učenika i učenica osnovnih i srednjih škola najkasnije do 31. prosinca 2007.

Agencija je dostavila Ministarstvu znanosti, obrazovanja i športa Izvješće o održanim natjecanjima i smotrama učenika osnovnih i srednjih škola za 2007. u obliku tabelarnog prikaza. Izvješće sadrži podatke o broju održanih natjecanja i smotri, broju učenika i mentora koji su sudjelovali, te podatke o ostvarenim rezultatima (osvojenim nagradama). Navedeno izvješće ne sadrži financijske pokazatelje odnosno podatke o ostvarenim rashodima po svakom natjecanju i smotri odnosno ukupno ostvarene rashode. U poslovnim knjigama nisu osigurani podaci o ostvarenim rashodima po natjecanjima, smotrama planiranim u Katalogu natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola, odnosno Agencija nema ustrojenu bazu podataka za sustav natjecanja i smotri na način da se vode analitičke evidencije o ostvarenim rashodima za svako pojedino natjecanje i smotru na temelju dokumentacije o nastalim troškovima (ovjereni putni nalozi vanjskih suradnika, mentora, računi prijevoznika, računi za tisak, poštanske usluge i drugo), koju dostavljaju organizatori (škole domaćini, strukovne udruge, savezi i društva) natjecanja.

Državni ured za reviziju je predložio, u skladu s Uputama za provedbu natjecanja i smotri učenika i učenica osnovnih i srednjih škola, ustrojavanje i vođenje baze podataka za cjelokupni sustav natjecanja i smotri na način da se za svako natjecanje i smotru ustroje evidencije o nastalim rashodima.

Nadalje, predloženo je ustrojiti podatke u evidencijama na način koji bi omogućio usporedbu, odnosno kontrolu podataka navedenih u izvješćima povjerenstava o održanim natjecanjima i smotrama s podacima u poslovnim knjigama. Predloženo je sastavljanje godišnjeg izvješća o održanim natjecanjima i smotrama učenika i učenica osnovnih i srednjih škola Republike Hrvatske, koje osim broja natjecanja i smotri te broja sudionika sadrži i financijske pokazatelje.

- 4.2. *Agencija se suglasila s prijedlogom Državnog ureda za reviziju, te navela da su poduzeti prvi koraci za ustrojavanje baze podataka iz koje bi bili vidljivi rashodi po svakom pojedinom natjecanju, odnosno smotri. U tijeku je osmišljavanje rješenja nadogradnje postojećeg sustava na temelju kojeg će se provesti postupak nabave odgovarajućih tehničkih rješenja za financijsko praćenje svakog pojedinog natjecanja odnosno smotre.***

Rashodi za projekt sufinanciranja udžbenika

- 5.1. Rashodi za projekt sufinanciranja udžbenika za školsku godinu 2007./2008. planirani su u iznosu 410.430.000,00 kn, a evidentirani su u iznosu 410.426.968,00 kn. Odnose se na rashode za nabavu obveznih udžbenika za učenike osnovnih škola i prvog razreda srednjih škola u Republici Hrvatskoj u iznosu 392.519.751,00 kn i na rashode za distribuciju navedenih udžbenika od nakladnika do škola u iznosu 17.907.217,00 kn.

Od ukupno ostvarenih rashoda za nabavu obveznih udžbenika u iznosu 392.519.751,00 kn, na nabavu udžbenika na temelju ugovora zaključenih s nakladnicima odnosi se 391.108.621,00 kn, a 1.411.130,00 kn odnosi se na refundacije školama za udžbenike koje su škole izravno nabavile od nakladnika.

Nabava udžbenika provedena je postupkom izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez prethodne objave poziva za nadmetanje na temelju odredbe članka 12. stavka 6. točke 1. alineje 2. Zakona o javnoj nabavi. Sa 48 nakladnika zaključena su 52 ugovora u vrijednosti 387.608.128,00 kn, od čega je 45 ugovora u vrijednosti 382.273.339,00 kn zaključeno početkom kolovoza 2007., a sedam ugovora u vrijednosti 5.334.789,00 kn zaključeno je u rujnu odnosno listopadu 2007. Ugovorena vrijednost nabave odnosi se na udžbenike specificirane u pisanoj narudžbi Agencije, a plaćanje je u većini ugovora određeno po jediničnim maloprodajnim cijenama umanjenima za popust iz ponudbene dokumentacije te umanjenim za dodatni popust u visini 1,5% od ukupne vrijednosti isporučenih udžbenika za osnovne škole. S jednim nakladnikom ugovoren je popust u visini 1,0% neto vrijednosti kupljenih udžbenika za osnovnu i srednju školu. Ugovorima zaključenima u rujnu i listopadu 2007. ugovoreno je plaćanje prema jediničnim veleprodajnim cijenama iz ponudbene dokumentacije bez dodatnog popusta. Obračun i plaćanje eventualnih dodatnih količina udžbenika ugovoreno je na temelju narudžbi kupca prema ugovorenim jediničnim cijenama i popustima.

Vrijednosno značajniji ugovori ukupne vrijednosti 341.225.730,00 kn zaključeni su sa šest nakladnika. Pojedinačne vrijednosti ugovora s navedenim nakladnicima iznosile su od 7.566.421,20 kn do 167.515.577,00 kn. Uvidom u račune navedenih šest nakladnika utvrđeno je da dva nakladnika nisu obračunali popust što nije u skladu s ugovorom. Jedan nakladnik ispostavio je račune za udžbenike u ukupnom iznosu 173.395.554,00 kn, a nije obračunao ugovoreni poseban popust u visini 1,0% neto vrijednosti kupljenih udžbenika za osnovnu i srednju školu. Drugi nakladnik ispostavio je račune u ukupnom iznosu 7.649.007,00 kn, a prema pregledanim računima nije obračunao ugovoreni dodatni popust u visini 1,5% ukupne vrijednosti isporučenih udžbenika za osnovne škole.

Agencija je udžbenike evidentirala u poslovnim knjigama kao dugotrajnu nefinancijsku imovinu na temelju odredbi članka 59. stavka 2. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Analitička evidencija ustrojena je po nakladnicima, a ne po udžbenicima te Agencija ne raspolaže s podacima o svakom udžbeniku po naslovu, nakladniku, datumu zaprimanja, cijeni i količini. Vezano za vlasništvo nad udžbenicima, odredbama članka 4. Pravila o distribuciji udžbenika koja je donijelo Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, određeno je da osnovne i srednje škole postaju vlasnici udžbenika danom njihovog preuzimanja, te su dužne voditi evidenciju o svakom udžbeniku i to po naslovu, autoru, nakladniku, datumu zaprimanja, cijeni i broju primljenih komada. Udžbenici su putem distributera preuzeti od nakladnika i predani školama. S obzirom da su škole preuzele udžbenike, Agencija je trebala izvršiti isknjiženje udžbenika iz svojih poslovnih knjiga radi njihovog evidentiranja u poslovnim knjigama škola u skladu s odredbama Pravila o distribuciji udžbenika.

Rashodi za usluge distribucije obveznih udžbenika od nakladnika do škola ostvareni su u iznosu 17.907.217,00 kn. Nabava usluge distribucije udžbenika provedena je izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku, bez prethodne objave poziva za javno nadmetanje uz primjenu odredbi članka 12. stavka 6. Zakona o javnoj nabavi. Vrijednost usluge distribucije udžbenika ugovorena je osnovnim ugovorom u iznosu 14.510.876,00 kn, a dodatkom osnovnom ugovoru u vrijednosti 3.623.400,00 kn odnosno ukupno 18.134.276,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Prema odredbama osnovnoga ugovora zaključenog u kolovozu 2007. distributer se obvezao sastaviti konačni obračun troškova distribucije na temelju narudžbe udžbenika od strane naručitelja, dokaza o izvršenoj isporuci udžbenika potpisanog od strane nakladnika i distributera, dokaza o izvršenoj isporuci udžbenika potpisanog od distributera i odgovorne osobe u školi i ovjerenog od strane odgovorne osobe u školi te potvrde škola kojom se utvrđuje potrebna količina udžbenika prema broju učenika te sukladno konačnom obračunu između naručitelja i nakladnika.

Sredinom prosinca 2007. zaključen je ugovor o dodatnoj distribuciji obveznih udžbenika. Prema zapisniku sa sastanka povjerenstva za pripremu i provedbu postupka dodatne distribucije obveznih udžbenika, potreba dodatne distribucije nastala je zbog neočekivano velikog broja premještanja učenika iz jedne škole u drugu, preuzimanja viškova udžbenika od strane škola, naknadnih narudžbi udžbenika za pojedine izborne predmete, te zbog velikog broja pogrešaka škola pri narudžbi udžbenika.

Dodatna distribucija prema ugovoru obuhvaća: korekciju prve narudžbe udžbenika na temelju ugovora o distribuciji obveznih udžbenika iz kolovoza 2007., prebijanje i redistribuciju manjka i viška udžbenika, izmjene i dopune softverske aplikacije, završnu inventuru i osiguranje odgovarajućeg skladišta za viškove udžbenika koji preostane nakon redistribucije viškova i manjkova. Distributer se obvezao nakon izvršene dodatne distribucije udžbenika predati naručitelju dokaz o izvršenoj dodatnoj distribuciji udžbenika po školama potpisan od distributera i odgovorne osobe u školi i ovjeren od odgovorne osobe u školi. Nadalje, obveza distributera bila je do 31. prosinca 2007. predati naručitelju izvješće o provedenom postupku distribucije iz kojeg je razvidno da su količina i popis udžbenika isporučenih školama te preuzetih viškova udžbenika od škola istovjetni količini i popisu udžbenika koje je distributer preuzeo od nakladnika.

Na temelju odredbi ugovora o distribuciji, distributer je u prosincu 2007. sastavio izvješće o provedenom postupku distribucije, prema kojem su u sustav koji je podržavao posao distribucije unesene sve primke nakladnika i sve dostavnice po školama. Prema izvješću distributera količina udžbenika isporučenih školama nije istovjetna količini udžbenika koje je distributer preuzeo od nakladnika, što nije u skladu s odredbama ugovora o dodatnoj distribuciji obveznih udžbenika.

Prema izvješću distributera, od nakladnika je preuzeto 8 579 189 komada udžbenika u ukupnoj vrijednosti 378.224.338,00 kn, a školama je isporučeno ukupno 8 720 239 komada udžbenika u vrijednosti 385.249.804,00 kn, odnosno isporučeno je 141 050 komada udžbenika u vrijednosti 7.025.466,00 kn više od preuzetih. Veći broj isporučenih udžbenika u odnosu na broj preuzetih udžbenika od nakladnika, distributer je u izvješću obrazložio da pojedine škole u procesu rješavanja reklamacija i vraćanju stvarnih viškova nisu od distributera tražile pisanu potvrdu koja bi se unijela u sustav i koja bi korigirala spomenute brojke. U izvješću se navodi da je s obzirom na velik broj sudionika te činjenicu da su škole prvi put putem interneta naručivale udžbenike i to po razrednim odjeljenjima razumljive pogreške u naručivanju i isporukama udžbenika. Prema izvješću, po završetku prebijanja viškova i manjkova ostalo je na skladištu udžbenika u vrijednosti 4.226.492,00 kn koje su vlasništvo Agencije. Popis udžbenika na skladištu do vremena obavljanja revizije (prosinac 2008.) nije obavljen.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Agencije, veći broj distribuiranih udžbenika u škole u odnosu na broj udžbenika koji je distributer preuzeo od nakladnika nastao je zbog velikog broja pogrešaka škola pri naručivanju udžbenika, te je distributer preuzimao viškove udžbenika iz jednih škola i te iste udžbenike distribuirao u druge škole koje su imale manjak, tako da je bilo situacija da su neki udžbenici distribuirani više puta (prvo u jednu, a potom u drugu ili čak treću školu).

Prema podacima iz poslovnih knjiga Agencije, tijekom 2007. nakladnicima je za isporučene udžbenike plaćeno 391.108.721,00 kn, što je za 12.884.383,00 kn više od vrijednosti udžbenika koje je distributer preuzeo, odnosno 5.858.917,00 kn više od vrijednosti udžbenika isporučenih školama.

Prema pisanom obrazloženju odgovorne osobe Agencije, Agencija raspolaže podacima o naručenim udžbenicima odnosno narudžbama škola za čiju vjerodostojnost odgovaraju ravnatelji škola, a odgovornost za podatke o količini preuzetih udžbenika od nakladnika i količini distribuiranih udžbenika u pojedinu školu snosi glavni distributer i 13 regionalnih distributera.

Nadalje, navodi da Agencija nije bila u mogućnosti prezentirati jasne i transparentne podatke o količini distribuiranih udžbenika po školama zbog upitnosti podataka dostavljenih od distributera i činjenice da dio distributera nije dostavio relevantne podatke na vrijeme.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti odgovarajuće mjere radi utvrđivanja stvarnog stanja preuzetih udžbenika od nakladnika, isporučenih udžbenika školama i stanja udžbenika na skladištu radi sastavljanja konačnog obračuna, te utvrđivanja obveza i potraživanja između Agencije i nakladnika odnosno distributera. Naložio je obavljanje popisa udžbenika na skladištu, te na temelju rezultata popisa donošenje odluka o daljnjem postupanju s navedenim udžbenicima.

Državni ured za reviziju je naložio zatražiti od nakladnika ispostavljanje računa za isporučene udžbenike u skladu sa zaključenim ugovorima, odnosno zatražiti obračun ugovorenih popusta i povrat sredstava.

- 5.2. *Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da je u 2008. isknjižila udžbenike iz svoje knjigovodstvene evidencije preko računa promjene u vrijednosti i obujmu imovine, u skladu s uputom Ministarstva financija. Vezano za ispostavljanje računa za isporučene udžbenike, navedeno je da je Agencija provjerom računa ustanovila da postoje navedene nepravilnosti, odnosno jedan nakladnik je ispostavio sve račune bez ugovorenog popusta, a drugi nakladnik je popust iskazao na pojedinim računima. Agencija je 9. ožujka 2009. nakladnicima uputila dopis kojim se traži ispostavljanje računa u skladu s zaključenim ugovorima, te povrat preplaćenih sredstava.*

Postupci javne nabave

- 6.1. Agencija je donijela plan nabave za 2007. i ustrojila propisane evidencije postupaka javnih nabava, te zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Ukupna vrijednost javne nabave iskazana u planu nabave iznosila je 252.882.000,00 kn. Plan nabave za 2007. nije usklađen s izmjenama financijskog plana Agencije za 2007., odnosno planom nabave planirani iznosi nabave nefinancijske imovine nisu usklađeni s planiranim rashodima za nabavu nefinancijske imovine u financijskom planu, što nije u skladu s odredbama članka 21. Zakona o proračunu, kojima je propisano da proračunski korisnici izrađuju prijedlog financijskog plana koji sadrži i plan nabave. Odredbama članka 29. navedenog Zakona propisano je da plan nabave obuhvaća dugotrajnu imovinu za rad proračunskog korisnika koji mora biti usklađen s prijedlogom financijskog plana.

Prema izvješću o javnoj nabavi u 2007., Agencija je provela ukupno 104 postupka javne nabave, nakon kojih su zaključeni ugovori o nabavi roba radova i usluga u vrijednosti 410.596.589,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn provedena su 63 postupka, nakon kojih su zaključeni ugovori za nabavu roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 6.375.073,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 200.000,00 kn do 1.460.000,00 kn provedena je 21 postupak, nakon čega su zaključeni ugovori u ukupnoj vrijednosti 9.585.956,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti iznad 1.460.000,00 kn za robe i usluge provedeno je 20 postupaka, nakon čega su zaključeni ugovori u ukupnoj vrijednosti 394.635.560,00 kn.

Prema vrstama postupaka, od ukupno 104 postupka, 58 postupaka provedeno je izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez prethodne objave poziva za nadmetanje, 40 postupaka ograničenim prikupljanjem ponuda i šest postupaka javnog nadmetanja.

Obavijesti o sklapanju ugovora s nakladnicima za nabavu udžbenika u vrijednosti 387.608.128,00 kn, ugovora o distribuciji udžbenika u vrijednosti 14.510.876,00 kn i ugovora o dodatnoj distribuciji u vrijednosti 3.623.400,00 kn objavljene su nakon proteka roka od 30 dana, što nije u skladu s odredbom članka 20. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelj mora u roku 30 dana od dana sklapanja ugovora javno objaviti obavijest o sklapanju ugovora.

Agencija je izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje zaključila ugovor za nabavu 1 000 komada knjige Sport i nasilje u Europi u vrijednosti 65.280,00 kn, a odluka o odabiru ponude nije objavljena u službenom glasilu Narodne novine, što nije u skladu s odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi, kojima je određeno da je naručitelj koji koristi postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje obavezan, najmanje 15 dana prije sklapanja ugovora, u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude ponuditelja i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. navedenog Zakona.

U postupku nabave informatičke opreme u vrijednosti 162.648,00 kn, fotokopirnih uređaja u vrijednosti 184.529,00 kn i opreme za prezentacijsku dvoranu u iznosu 33.500,00 kn, odluke o osnivanju stručnog povjerenstva donesene su nakon upućivanja poziva za dostavu ponuda ponuditeljima.

Navedene odluke kao i odluke o osnivanju stručnog povjerenstva za provođenje postupaka nabave namještaja u vrijednosti 147.746,00 kn i klima uređaja u vrijednosti 56.510,00 kn ne sadrže planiranu vrijednost nabave, način i rok provedbe postupka, način i uvjete plaćanja, te način na koji su osigurana financijska sredstva za nabavu i druge uvjete nabave. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelj mora prije početka postupka nabave donijeti pisanu odluku o osnivanju stručnog povjerenstva za pripremu i provedbu postupka nabave, odnosno da odluka, između ostalog, sadrži planiranu vrijednost nabave, način i rok provedbe postupka nabave, način i uvjete plaćanja, te način kojim su osigurana financijska sredstva za nabavu.

U postupku nabave informatičke opreme u vrijednosti 162.648,00 kn i nabave usluge smještaja i prehrane sudionika natjecanja osnovnih i srednjih glazbenih i plesnih škola u vrijednosti 357.910,00 kn dokumentacija ne sadrži način dokazivanja sposobnosti ponuditelja i dokaze što nije u skladu s odredbama članka 7. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti odnosno odredbama članka 27. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da upute ponuditeljima sadrže bitne podatke, između ostalog, način dokazivanja, dokaze i dokumentaciju koje ponuditelji trebaju podnijeti u svrhu dokazivanja sposobnosti.

S odabranim ponuditeljem za nabavu informatičke opreme koji je dostavio ponudu u vrijednosti 162.648,00 kn nije zaključen ugovor o nabavi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 2. točke 13. Zakona o javnoj nabavi, prema kojoj je ugovor o javnoj nabavi naplatni pravni posao, sklopljen u pisanom obliku između jednog ili više ugovornih subjekata iz članka 4. Zakona o javnoj nabavi i jednog ili više gospodarskih subjekata.

U pojedinim slučajevima za usluge tiskanja obračunane su veće cijene od ugovorenih. Primjerice, usluga tiskanja 2 500 komada zbornika Lidrano ugovorena je po cijeni 6,40 kn po komadu, a prema računu dobavljača obračunana je cijena 7,25 kn po komadu, za tiskanje knjige Smotra projekata ugovorena je cijena 7,50 kn a obračunana je po cijeni od 8,15 kn, te za tiskanje priznanja i pohvalnica ugovorena je cijena 1,66 kn, a usluga je obračunana po cijeni 2,40 kn. Navedeno nije u skladu sa zaključenim ugovorom o ustupanju usluga tiskanja.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu usluga obavljati u skladu s odredbama ugovora. Naloženo je sastavljanje plana nabave u skladu s odredbama Zakona o proračunu i provođenje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 6.2. *Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da je radno mjesto samostalnog stručnog suradnika za javnu nabavu, nakon pribavljanja suglasnosti Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa, popunjeno tek koncem 2006., te da je sredinom 2007. sporazumno raskinut navedeni radni odnos i potom zasnovan s drugim zaposlenikom. Zbog navedenih okolnosti tijekom provođenja pojedinih postupaka javne nabave došlo je do određenih slučajnih i nenamjernih propusta, koji se navode u Izvješću. Agencija je nadalje navela da će ubuduće posvetiti veću pozornost provođenju postupaka javne nabave u skladu s propisima koji uređuju to područje. Vezano za pojedine cijene usluga tiskanja koje su obračunane u iznosima većim od ugovorenih, Agencija je obrazložila da se specifikacija broja stranica u ponudi razlikovala od broja tiskanih stranica zbog nemogućnosti da se godinu dana unaprijed u potpunosti predvidi konačni broj stranica u prijelomu.*

Opseg zbornika Lidrano ovisi o dužini učeničkih radova, a razlika od 36 stranica je utjecala na promjenu cijene pojedinačnog primjerka zbornika Lidrano u odnosu na ponudenu u natječaju. Isto se dogodilo i u slučaju tiskanja zbornika Smotra projekata. Vezano za cijene tiskanja priznanja i pohvalnica, Agencija je obrazložila da je razlika nastala samo u slučaju posebnog natjecanja iz umjetničkog područja – 46. hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa. Nadalje je obrazloženo da su organizatori natjecanja Agencija, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa i Hrvatsko društvo glazbenih i plesnih pedagoga, odlučili da se diplome, priznanja i zahvalnice za navedeno natjecanje razlikuju od drugih natjecanja po dizajnu i kvaliteti papira. S obzirom da je odluka o navedenom donesena nakon provedenog postupka nabave za usluge tiskanja, naknadno je, s najpovoljnijim ponuditeljem, ugovorena priprema i tisak diploma, priznanja i zahvalnica za 46. hrvatsko natjecanje učenika i studenata glazbe i plesa.

Djelatnost Agencije je obavljanje stručnih i savjetodavnih poslova u odgoju i obrazovanju na području predškolskog, osnovnoškolskog i srednjoškolskog odgoja i obrazovanja, obrazovanja odraslih, te školovanja djece hrvatskih građana u inozemstvu i djece stranih državljana. Djelatnost Agencije financira se iz državnog proračuna, a Agencija može stjecati prihode i iz drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Početak 2007. u Agenciji je bilo 135 zaposlenika, a koncem 2007. bilo je 136 zaposlenika. Financijskim planom za 2007. planirani su prihodi i rashodi Agencije u iznosu 458.157.085,00 kn. Prihodi su u cijelosti planirani iz državnog proračuna za financiranje rashoda poslovanja u iznosu 46.424.886,00 kn i za financiranje rashoda za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 411.732.199,00 kn (kroz četiri kapitalna projekta od kojih se na projekt sufinanciranje udžbenika odnosi 410.430.000,00 kn). Financijskim planom nisu planirani prihodi ostvareni u iznosu 621.892,00 kn iz drugih izvora koje je Agencija ostvarivala i u prethodnim razdobljima. U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2007. iskazani su ukupni prihodi i rashodi u iznosu 455.922.588,00 kn, što je za 2.234.497,00 kn ili 0,5% manje od plana. Prihodi i rashodi ostvareni su za namjene utvrđene financijskim planom. Prema godišnjem izvješću o radu Agencije, tijekom 2007. Agencija je organizirala 523 stručna skupa u okviru stručnog usavršavanja odgojno obrazovnih radnika na kojima je sudjelovao 33 971 odgojno – obrazovni radnik. Tijekom školske godine 2006./2007., organizirana su 3 892 stručna skupa na lokalnoj razini na kojima je sudjelovalo 94 194 prosvjetna djelatnika. Prema evidenciji o provedenim natjecanjima i smotrama provedeno je 36 natjecanja i smotri na kojima je ukupno sudjelovalo 149 010 učenika na školskoj razini, 46 407 učenika na županijskoj razini. Na državnim natjecanjima sudjelovalo je 7 748 učenika, 2 734 mentora i 737 članova Državnih povjerenstava. Agencija primjenjuje proračunsko računovodstvo prema odredbama Zakona o proračunu i drugim provedbenim propisima. Ustrojene poslovne knjige omogućavaju uvid u poslovanje Agencije. Pojedine poslovne promjene nisu evidentirane u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i ukazuju na nepostojanje odgovarajućeg sustava unutarnjih kontrola. Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 410.426.968,00 kn ostvareni su za projekt sufinanciranje udžbenika. Sredinom 2007. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa je na temelju odredbi Zakona o udžbenicima, donijelo Pravila o distribuciji, korištenju i čuvanju besplatnih udžbenika u osnovnim i srednjim školama, kojima je određeno da u školskoj godini 2007./2008. Agencija provodi nabavu i distribuciju kompleta školskih udžbenika za sve razrede osnovne škole te za prve razrede srednjih škola u Republici Hrvatskoj.

Za nabavu udžbenika od nakladnika i distribuciju udžbenika od nakladnika do škola, Agencija je uz primjenu postupaka izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje zaključila ugovore s nakladnicima i s distributerom. Postupci javne nabave nisu u potpunosti provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi jer su obavijesti o zaključenju ugovora objavljene nakon proteka propisanoga roka. Ukupna vrijednost udžbenika iskazana u računima nakladnika veća je od vrijednosti udžbenika koje je distributer preuzeo od nakladnika odnosno vrijednosti udžbenika isporučenih školama, a konačni obračun radi utvrđivanja obveza i potraživanja između Agencije i nakladnika odnosno distributera nije obavljen. Popust za nabavu udžbenika od dva nakladnika nije obračunan, iako je ugovoren, a Agencija nije poduzela odgovarajuće mjere.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 25. ožujka 2009.

AGENCIJA ZA STRUKOVNO OBRAZOVANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija finansijskih izvještaja i poslovanja Agencije za strukovno obrazovanje (dalje u tekstu: Agencija) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U 2007. rashodi za nabavu roba, radova i usluga ostvareni su u iznosu 2.104.044,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Bez primjene propisa koji uređuju područje javne nabave, nabavljene su robe i usluge u vrijednosti 279.755,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Odnose se na nabavu usluga prijevoza u iznosu 112.590,00 kn, promidžbenih materijala u iznosu 90.030,00 kn, grafičkih usluga u iznosu 33.243,00 kn, te usluga tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u iznosu 22.951,00 kn i opreme u iznosu 20.941,00 kn. Računala i računalna oprema u vrijednosti 307.190,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, nabavljeni su nakon provedbe dva postupka ograničenog prikupljanja ponuda, uz primjenu odredbi Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. S obzirom da je nabavljena istovrsna roba u vrijednosti većoj od 200.000,00 kn, trebalo je provesti postupke javne nabave propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	15.068.009,00	14.941.914,00	99,2
2.	Rashodi i izdaci	15.068.009,00	14.941.914,00	99,2
3.	Višak prihoda	0,00	0,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			3.011.500,00
5.	Financijska imovina			212.057,00
6.	Obveze			212.057,00
7.	Broj zaposlenika			45

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 2.069.986,00 kn, opreme u iznosu 897.096,00 kn, te na ulaganja u računalne programe u iznosu 44.418,00 kn. Ulaganje na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 2.069.986,00 kn, odnosi se na ulaganje u poslovni prostor koji je Agencija koristila tijekom 2007., a koji je u vlasništvu Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa.

Financijska imovina odnosi se na novac u banci u iznosu 209.739,00 kn i rashode budućeg razdoblja u iznosu 2.318,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 146.994,00 kn, obveze za financijske rashode u iznosu 1.456,00 kn, te na druge obveze u iznosu 63.607,00 kn. Obveze za materijalne rashode u iznosu 146.994,00 kn, odnose se na obveze prema dobavljačima u iznosu 131.445,00 kn i na obveze za intelektualne i osobne usluge u iznosu 15.549,00 kn.

III. NALAZ

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Korisnici proračuna dužni su uspostaviti sustav unutarnjih financijskih kontrola, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

Agencija nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s navedenim propisima. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan i nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Također, nije imenovana osoba zadužena za nepravilnosti i prijave, što je obveza propisana odredbama članka 36. navedenoga Zakona.

Državni ured za reviziju je naložio imenovati voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, osobu zaduženu za nepravilnosti, te donošenje plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole, u kojem će biti naznačene sve aktivnosti i rokovi uspostave cjelovitog sustava. U skladu s navedenim planom potrebno je razvijati financijsko upravljanje i kontrole, na način kako je propisano odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U svome obrazloženju, Agencija je navela da je osnovana 13. siječnja 2005., a prvi djelatnici zaposleni su u rujnu 2005., kada je započelo i provođenje djelatnosti. Nadalje, zbog ograničenja broja djelatnika i sredstava za plaće, Agencija nije zaposlila sve potrebne djelatnike.***

Rashodi

- 2.1.** Rashodi za 2007. planirani su u iznosu 15.068.009,00 kn, a izvršeni u iznosu 14.941.914,00 kn, što je za 126.095,00 kn ili 0,8% manje od plana. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu 14.332.112,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 609.802,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na materijalne rashode u iznosu 8.172.458,00 kn, rashode za zaposlene u iznosu 3.829.014,00 kn, te tekuće donacije u iznosu 2.317.811,00 kn.

U okviru materijalnih rashoda iskazani su rashodi najma osobnog automobila u iznosu 30.288,00 kn. Ugovor o petogodišnjem operativnom najmu osobnog automobila zaključen je u lipnju 2006., nakon provedbe postupka ograničenog prikupljanja ponuda. Tijekom 2006. i 2007. obračunana je i plaćena najamnina za automobil, u skladu s ugovorom. Prije zaključenja navedenog ugovora o najmu, odnosno prije preuzimanja zaduženja na teret sredstava državnog proračuna za sljedećih pet godina, nije zatražena suglasnost Vlade Republike Hrvatske, što nije u skladu s odredbom članka 37. stavak 1. Zakona o proračunu, kojom je propisano da proračunski korisnik može preuzeti obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio prije preuzimanja obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama, pribaviti suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

- 2.2. *Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju, Agencija je navela da suglasnost Vlade Republike Hrvatske za petogodišnji najam službenog automobila nije zatražena, zbog nedovoljnog iskustva u radu javne ustanove.***

Postupci javne nabave

- 3.1.** Agencija je donijela plan nabave roba, radova i usluga za 2007., prema kojem je planirana nabava u vrijednosti 1.228.051,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, a odnosi se na nabavu roba i usluga male vrijednosti. Plan nabave nije cjelovit i usklađen s financijskim planom, te ne sadrži popis roba i usluga po vrsti i količini. Planom nabave nisu planirane, a ostvarene su usluge u iznosu 189.725,00 kn (usluge prijevoza u iznosu 112.590,00 kn, tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 43.892,00 kn, grafičke usluge u iznosu 33.243,00 kn), te nabava promidžbenih materijala u iznosu 90.030,00 kn.

U 2007. rashodi za nabavu roba, radova i usluga ostvareni su u iznosu 2.104.044,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn provedeno je devet postupaka ograničenog prikupljanja ponuda, nakon kojih su zaključeni ugovori za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 1.213.158,00 kn. Izravnim ugovaranjem, bez primjene propisa koji uređuju područje javne nabave, nabavljene su robe i usluge u ukupnoj vrijednosti 279.755,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Odnose se na nabavu usluge prijevoza u iznosu 112.590,00 kn, nabavu promidžbenih materijala u iznosu 90.030,00 kn, grafičke usluge u iznosu 33.243,00 kn, te usluge tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata u iznosu 22.951,00 kn i opreme u iznosu 20.941,00 kn. Odredbom članka 7. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Računala i računalna oprema u vrijednosti 128.238,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, nabavljena je nakon provođenja postupka ograničenog prikupljanja ponuda, u rujnu 2007. Početkom prosinca 2007., za nabavu računala i računalne opreme proveden je novi postupak ograničenog prikupljanja ponuda, te je s istim ponuditeljem ugovorena nabava računala i računalne opreme u vrijednosti 178.952,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Na temelju provedenih postupaka ograničenog prikupljanja ponuda, tijekom 2007. nabavljena su računala i računalna oprema u vrijednosti 307.190,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, odnosno 374.772,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. S obzirom da je nabavljena istovrsna roba (računala i računalna oprema) u vrijednosti većoj od 200.000,00 kn, trebalo je provesti postupke javne nabave propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odredbama članka 7. stavka 1., 2. i 3. Zakona o javnoj nabavi, propisano je da odredbe spomenutog Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, usluga i radova. Nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju Uredbe Vlade Republike Hrvatske o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Naručitelj je dužan pridržavati se uvjeta i načina nabave prema utvrđenim vrijednostima i ne smije dijeliti vrijednost nabave tijekom proračunske godine s namjerom izbjegavanja primjene Zakona i propisanog postupka nabave.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 3.2. Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju. U obrazloženju je navela da se usluga prijevoza u iznosu 112.590,00 kn odnosila na prijevoz učenika i nastavnika na državna natjecanja iz 38 natjecateljskih disciplina, te je svaka disciplina smatrana kao nezavisni predmet nabave, što je značilo da usluge prijevoza po disciplini iznose oko 3.300,00 kn. Isto obrazloženje dano je i za nabavu promidžbenih materijala i grafičkih usluga. Nabava usluga tekućeg i investicijskog održavanja građevinskih objekata i opreme obavljena je od dobavljača koji su obavljali druge usluge u vrijeme preuzimanja poslovnog prostora u najam. Nabava računala i računalne opreme smatrana je kao nabava dvije vrste opreme, odnosno kao nabava računala i komunikacijske opreme u pojedinačnim vrijednostima manjim od 200.000,00 kn.**

Agencija je tijekom 2007. obavljala djelatnost planiranja, razvijanja, organiziranja, praćenja i vrednovanja školskog i izvanškolskog sustava na području strukovnog obrazovanja. U izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima za 2007., iskazani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 14.941.914,00 kn. Prihodi su ostvareni iz državnog proračuna. Sredstva ostvarena za financiranje poslovanja Agencije korištena su u skladu s planiranim namjenama. Poslovanje se obavljalo u skladu s propisima, osim što pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 19. ožujka 2009.

AGENCIJA ZA ZAŠTITU TRŽIŠNOG NATJECANJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja (dalje u tekstu: Agencija) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Agencije za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Agencije.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	21.276.394,00	15.223.146,00	71,5
2.	Rashodi i izdaci	21.276.394,00	15.219.945,00	71,5
3.	Višak prihoda	0,00	3.201,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			1.154.068,00
5.	Financijska imovina			685.838,00
6.	Obveze			699.860,00
7.	Broj zaposlenika			43

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost opreme u iznosu 965.215,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 43.803,00 kn, te druge imovine u iznosu 145.050,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 4.942,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 5.746,00 kn, te rashode budućeg razdoblja u iznosu 675.150,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja odnose se na plaću zaposlenika za prosinac 2007. u iznosu 662.885,00 kn, te na prijevoz zaposlenika s posla i na posao za siječanj 2008. u iznosu 12.265,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 662.885,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 32.009,00 kn, te druge obveze u iznosu 4.966,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Agencije za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost financijskih izvještaja te poslovanja Agencije.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Za obavljanje zadaća iz djelokruga rada Agencije u 2007. planirani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 21.276.394,00 kn. Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 15.223.146,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 15.219.945,00 kn, te višak prihoda u iznosu 3.201,00 kn.

Preneseni manjak prihoda iz 2006. iznosio je 22.945,00 kn, te je ukupni manjak prihoda na koncu 2007. iskazan u iznosu 19.744,00 kn. Prihodi i primici, te rashodi i izdaci ostvareni su za namjene utvrđene financijskim planom, a Agencija je obavljala zadaće u skladu s odredbama Statuta.

Tijekom 2007. u okviru programa PHARE, Agencija je ugovorila projekt PHARE 2005 - Jačanje sposobnosti provedbe EU politika tržišnog natjecanja i državnih potpora. Za financiranje navedenog projekta u 2007. ukupno su ostvareni prihodi te izvršeni rashodi u iznosu 5.000.124,00 kn, što je evidentirano u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima u skladu s propisima. Aktivnosti su se obavljale u skladu s projektom.

Agencija je prihvatila navode iz izvješća Državnog ureda za reviziju.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 18. veljače 2009.

AGENCIJA ZA ZNANOST I VISOKO OBRAZOVANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Agencije za znanost i visoko obrazovanje (dalje u tekstu: Agencija) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Agencije za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Agencije.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	13.362.189,00	14.321.973,00	107,2
2.	Rashodi i izdaci	13.362.189,00	13.969.345,00	104,5
3.	Višak prihoda	0,00	352.628,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			1.431.681,00
5.	Financijska imovina			3.153.145,00
6.	Obveze			1.139.963,00
7.	Broj zaposlenika			39

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost opreme u iznosu 1.201.793,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 131.678,00 kn, te druge imovine u iznosu 98.210,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 2.760.452,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 378.034,00 kn i potraživanja u iznosu 14.659,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 607.913,00 kn, za zaposlene u iznosu 378.034,00 kn i druge obveze u iznosu 154.016,00 kn.

III. NALAZ

Rashodi

- 1.1. Rashodi Agencije za 2007. planirani su u iznosu 13.362.189,00 kn, a izvršeni su u iznosu 13.969.345,00 kn, što je za 607.156,00 kn ili 4,5% više od plana. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu 13.133.703,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 835.642,00 kn. Za financiranje rashoda doznačena su sredstva iz državnog proračuna u iznosu 13.362.187,00 kn, što je za 607.158,00 kn manje od izvršenih rashoda. Više izvršeni rashodi financirani su iz vlastitih prihoda i prihoda od međunarodnih pomoći.

Sredstva iz državnog proračuna planirana su u okviru razdjela Ministarstva, a na račun Agencije doznačavaju se mjesečno u visini 1/12 proračunom planiranog iznosa. U određenom broju slučajeva, sredstva doznačena iz državnog proračuna nisu utrošena za namjenu za koju su planirana. Tako su za rashode za intelektualne usluge doznačena sredstva u iznosu 4.603.063,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 4.364.784,00 kn, što je za 238.279,00 kn manje od sredstava doznačenih iz državnog proračuna.

Za rashode za naknade troškova zaposlenima doznačena su sredstva u iznosu 2.155.480,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 1.797.336,00 kn, što je za 358.144,00 kn manje od sredstava doznačenih iz državnog proračuna. Više doznačena sredstva utrošena su za druge namjene. Za rashode za zaposlene doznačena su sredstva u iznosu 4.502.933,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 4.939.332,00 kn, što je za 436.399,00 kn više od sredstava doznačenih iz državnog proračuna. Za rashode za usluge tekućeg i investicijskog održavanja doznačena su sredstva u iznosu 250.000,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 424.909,00 kn, što je za 174.909,00 kn više od sredstava doznačenih iz državnog proračuna. Za rashode za materijal i energiju doznačena su sredstva u iznosu 240.000,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 387.158,00 kn, što je za 147.158,00 kn više od sredstava doznačenih iz državnog proračuna. Za rashode za računalne usluge doznačena su sredstva u iznosu 50.000,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 166.627,00 kn, što je za 116.627,00 kn više od sredstava doznačenih iz državnog proračuna. Za rashode za nabavu nefinancijske imovine doznačena su sredstva u iznosu 413.000,00 kn, a rashodi su izvršeni u iznosu 835.642,00 kn, što je za 422.642,00 kn više od sredstava doznačenih iz državnog proračuna. Više utrošena sredstva podmirena su iz sredstava doznačenih za druge namjene, prihoda ostvarenih od vlastite djelatnosti i međunarodnih pomoći.

Odredbom članka 39. Zakona o proračunu je propisano da su proračunski korisnici odgovorni za naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju je naložio dosljednu primjenu odredbi Zakona o proračunu.

1.2. Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Fond za jamstvo kontinuiteta studija

- 2.1. Odredbama Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju je propisano da su privatna visoka učilišta dužna prije početka rada osigurati, na način koji utvrdi Ministarstvo, jamstvo radi osiguranja nastavka i dovršenja studija, za slučaj prestanka rada visokog učilišta ili prestanka izvođenja određenog studijskog programa.

Ministarstvo je u srpnju 2006. donijelo uputu o načinu osiguranja jamstva propisanog odredbama navedenog Zakona. Uputom je, između ostaloga, utvrđeno da su privatna visoka učilišta, u postupku izdavanja dopusnice za obavljanje djelatnosti, obvezna uplatiti u Fond za jamstvo kontinuiteta studija (dalje u tekstu: Fond) sredstva u visini 5,0% od iznosa školarine ostvarene od studija po određenom programu. Nadalje je utvrđeno da su sredstva uplaćena u Fond nepovratna, a koristit će se za osiguranje nastavka studija onih studenata čije visoko učilište, odnosno studijski program prestane djelovati.

Agencija je u ožujku 2007. donijela Pravilnik o radu Fonda. Pravilnikom je, između ostaloga, utvrđeno da je Fond ustrojstvena jedinica Agencije, te da su tijela Fonda predstojnik i upravni odbor.

U ožujku 2007., zatražena je od Ministarstva suglasnost za navedeni Pravilnik, te detaljne upute vezane za ustrojavanje Fonda i imenovanje tijela Fonda. Ministarstvo nije dostavilo traženu suglasnost, kao ni detaljne upute vezane za ustrojavanje Fonda, te Fond nije ustrojen do dana obavljanja revizije (siječanj 2009.).

Uputama Ministarstva nisu utvrđene obveze visokih učilišta koja su pribavila dopusnice prije donošenja uputa. Također nije utvrđeno vremensko razdoblje kroz koje su visoka učilišta obvezna izvršavati uplate (u visini 5,0% sredstava od školarina), te način korištenja sredstava.

Prema podacima Agencije, dopusnice za obavljanje djelatnosti pribavilo je 25 privatnih visokih učilišta, od čega deset nakon donošenja navedenih uputa. Tijekom 2007., na račun Agencije uplaćeno je 139.066,00 kn, a tijekom 2008. uplaćeno je 351.277,00 kn. Uplaćena sredstva evidentiraju se u poslovnim knjigama kao obveze prema Fondu. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja od visokih učilišta, a prema podacima iskazanim u pomoćnim evidencijama, visoka učilišta su do vremena obavljanja revizije trebala uplatiti 1.071.490,00 kn, što je za 720.213,00 kn više od izvršenih uplata. Agencija nije poduzimala mjere naplate.

Državni ured za reviziju je predložio precizno utvrditi koja su privatna visoka učilišta obvezna uplaćivati novčana sredstava, odnosno utvrditi obveze visokih učilišta koja su pribavila dopusnice prije donošenja uputa, rokove uplate i način korištenja sredstava. Naloženo je u poslovnim knjigama evidentiranje potraživanja od visokih učilišta, te poduzimanje mjera naplate.

2.2. *Agencija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.*

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Agencija je za 2007. planirala prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 13.362.189,00 kn. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 14.321.973,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 13.969.345,00 kn, te je višak prihoda ostvaren u iznosu 352.628,00 kn. U ranijem razdoblju ostvaren je višak prihoda u iznosu 1.660.553,00 kn, te je u naredno razdoblje prenesen višak prihoda u iznosu 2.013.181,00 kn. Koncem 2007. iskazana su potraživanja u iznosu 14.659,00 kn i obveze u iznosu 1.139.963,00 kn. Agencija je tijekom 2007. obavljala djelatnost za koju je osnovana i najvećim dijelom ostvarila planirane ciljeve i zadatke.

Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, korištenje proračunskih sredstava i ustrojavanje Fonda nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 1. travnja 2009.

CARINSKA UPRAVA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Carinske uprave za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Carinske uprave za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Carinske uprave.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	652.995.480,00	617.943.447,00	94,6
2.	Rashodi i izdaci	652.995.480,00	620.052.923,00	95,0
3.	Manjak prihoda	0,00	2.109.476,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			138.475.048,00
5.	Financijska imovina			48.921.728,00
6.	Obveze			46.652.464,00
7.	Broj zaposlenika			3 221

Nefinancijska imovina za 2008. odnosi se na vrijednost građevinskog zemljišta, licenci i prava korištenja telefonskih linija u iznosu 17.319.830,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 51.030.203,00 kn, opreme u iznosu 46.551.698,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 11.025.537,00 kn, te računalnih programa u iznosu 12.547.780,00 kn.

Financijska imovina za 2008. odnosi se na novčana sredstva u iznosu 73.267,00 kn, potraživanja u iznosu 13.770.723,00 kn i rashode budućeg razdoblja u iznosu 35.077.738,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja odnose se na plaću za prosinac 2008. isplaćenu u siječnju 2009.

Obveze za 2008. odnose se na obveze za plaće za prosinac 2008. u iznosu 35.077.738,00 kn, druge tekuće obveze u iznosu 5.966.851,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 5.532.880,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 74.995,00 kn. Druge tekuće obveze odnose se na obveze za povrat u riznicu bolovanja preko 30 dana po naplati od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 5.770.658,00 kn, te na druge tekuće obveze za više uplaćene druge nespomenute prihode u iznosu 196.193,00 kn. Obveze za materijalne rashode u iznosu 5.532.880,00 kn odnose se na obveze prema dobavljačima i podmirene su u siječnju 2009.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Carinske uprave za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Carinskoj upravi je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno da je u svim slučajevima postupljeno prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Naloz i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Rashodi su planirani i evidentirani na računima propisanim računskim planom u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
2. Provedene su potrebne pripreme za dostavljanje izvještaja računovodstvu državnog proračuna radi evidentiranja potraživanja u glavnu knjigu državnog proračuna. Prema obrazloženju odgovorne osobe spomenuta izvješća u završnoj su fazi izrade i sadrže podatke o stanju na dan 1. siječnja 2009., ukupna zaduženja u pojedinom tromjesečju, ukupna odobrenja u pojedinom tromjesečju, te stanje na koncu izvještajnog razdoblja.
3. Sastavljen je objedinjeni izvještaj svih carinarnica o potraživanjima za posebne poreze na razini Carinske uprave i izrađena analiza potraživanja s prijedlozima za rješavanje problema potraživanja za koja je ocijenjeno da su nenaplativa.
4. Carinska uprava je u suradnji s Poreznom upravom poduzimala radnje u cilju postizanja usklađenosti podataka o zaduženjima i uplatama, odnosno preplatama i potraživanjima za posebne poreze i druge javne prihode.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola korisnici proračuna dužni su uspostaviti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Uspostava unutarnjih financijskih kontrola se odnosi na financijsko upravljanje i kontrolu, te na unutarnju reviziju.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru stvorene su organizacijske pretpostavke za uspostavu financijskog upravljanja i kontrola. Ministar financija je imenovao voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, ocijenjeno je kako nema potrebe za imenovanjem koordinatora za financijsko upravljanje i kontrole. U Ministarstvu financija ustrojen je Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole (FMC) koji koordinira uspostavljanje i razvoj metodologije financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola, koje se primarno odnose na prethodne i naknadne financijske kontrole, funkcije računovodstva i financijskog izvještavanja.

U srpnju 2007. donesen je na razini Ministarstva financija Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Navedenim Planom određeni su rokovi, odnosno vremenski okvir aktivnosti za uspostavu ovog sustava i to zaključno s 30. rujnom 2009. Tijekom 2008. u Carinskoj upravi u tijeku je uspostava sustava financijskog upravljanja i kontrola te je završen postupak izrade opisa poslovnog procesa za Središnji ured. Prema obrazloženju odgovorne osobe, čekaju se daljnje smjernice Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole Ministarstva financija.

Državni ured za reviziju je predložio aktivnosti određene Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola postupno realizirati i na taj način dalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola.

1.2. Carinska uprava je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Za obavljanje zadaća iz svoga djelokruga rada Carinska uprava je za 2008. planirala prihode i rashode u iznosu 652.995.480,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 617.943.447,00 kn, što je za 35.052.032,00 kn ili 5,4% manje od planiranog. Rashodi su izvršeni u iznosu 620.052.923,00 kn, što je za 32.942.556,00 kn ili 5,0% manje od planiranog iznosa. Poslovanje je obavljano u skladu s propisima koji uređuju nadležnost Carinske uprave. Revizijom uočeni propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi ukazivale na izražavanje drugačijeg mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 16. srpnja 2009.

DRŽAVNA KOMISIJA ZA KONTROLU POSTUPAKA JAVNE NABAVE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave (dalje u tekstu: Komisija) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Komisije za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Komisije.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	5.476.000,00	5.079.794,00	92,8
2.	Rashodi i izdaci	5.476.000,00	5.060.803,00	92,4
3.	Višak prihoda	0,00	18.991,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			931.195,00
5.	Financijska imovina			329.210,00
6.	Obveze			366.857,00
7.	Broj zaposlenika			20

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost opreme u iznosu 776.821,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 64.365,00 kn, te druge imovine u iznosu 90.009,00 kn. Druga imovina se odnosi na licence u iznosu 37.227,00 kn, umjetnička djela u iznosu 36.800,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 15.982,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na rashode budućeg razdoblja (obračunane plaće zaposlenika za prosinac 2007.) u iznosu 324.331,00 kn, potraživanja u iznosu 3.989,00 kn, te novčana sredstva u iznosu 890,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 324.331,00 kn, materijalne rashode u iznosu 40.444,00 kn, te druge obveze u iznosu 2.082,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2004.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Komisije za 2004., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost financijskih izvještaja te poslovanja Komisije.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Unutarnja revizija i sustav financijskog upravljanja i unutarnja kontrola

- 1.1. Prema odredbama članka 137. Zakona o proračunu, unutarnju reviziju proračunskog korisnika ustrojava čelnik proračunskog korisnika, a odredbama članka 138. spomenutog Zakona određene su nadležnosti unutarnjeg revizora. U prosincu 2006. donesen je Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Prema odredbi članka 17. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, korisnici proračuna obvezni su uspostaviti unutarnju reviziju, a do donošenja provedbenih propisa primjenjuju se odredbe Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika iz prosinca 2005. Odredbama navedenog Pravilnika propisani su uvjeti koje treba ispunjavati unutarnji revizor, standardi i metodologija rada unutarnje revizije, te zajednički kriteriji na temelju kojih proračunski korisnici uređuju unutarnju reviziju. Proračunski korisnici nisu obvezni ustrojiti jedinicu za unutarnju reviziju ako zapošljavaju manje od 100 zaposlenika u državnim tijelima, odnosno 50 zaposlenika u tijelima jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave ili ako imaju godišnje rashode ili izdatke manje od 30.000.000,00 kn. Na temelju odredbi članka 17. i članka 37. spomenutog Zakona, koncem ožujka 2008. donesen je Pravilnik o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna, kojim su propisani kriteriji za uspostavljanje unutarnje revizije kod korisnika proračuna. Korisnici proračuna obvezni su ustrojiti neovisnu jedinicu za unutarnju reviziju ako zapošljavaju više od 50 zaposlenika, a imaju godišnje rashode i izdatke veće od 30.000.000,00 kn. S obzirom da su broj zaposlenika i godišnji rashodi Komisije manji od propisanih kriterija, Komisija nema obvezu ustroja unutarnje revizije.

Odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru propisano je da je za uspostavu, provedbu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola, osim čelnika korisnika proračuna zadužen voditelj za financijsko upravljanje i kontrole i koordinator za financijsko upravljanje i kontrole. Voditelja imenuje čelnik proračunskog korisnika, a koordinatora čelnik imenuje prema potrebi i osobnoj procjeni. Obveza voditelja je izraditi plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, te metodologiju za provođenje plana. Prema odredbama članka 38. navedenog Zakona, čelnik proračunskog korisnika treba imenovati voditelja za financijsko upravljanje i kontrole u roku 60 dana od dana stupanja na snagu Zakona, odnosno do 5. ožujka 2007. Komisija nije imenovala voditelja za financijsko upravljanje i kontrole.

Odredbama članka 11. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, propisano je da je upravljanje rizicima cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika proračuna, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz promjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola, a u svrhu smanjenja rizika. Da bi se uspostavile navedene aktivnosti, čelnik korisnika proračuna donosi strategiju upravljanja rizicima kojom se svake godine ažuriraju rizici značajni za cjelokupno poslovanje. Kontrolne aktivnosti usmjerene na smanjenje rizika trebaju se analizirati i ažurirati najmanje jednom godišnje. Strategija upravljanja rizicima nije donesena, što nije u skladu s odredbama članka 11. stavaka 2. navedenog Zakona.

Također, nije imenovana osoba zadužena za nepravilnosti, što nije u skladu s odredbama članka 36. navedenog Zakona, kojim je propisano da je čelnik korisnika proračuna obvezan, radi sprječavanja rizika nepravilnosti i prijevара, imenovati osobu zaduženu za nepravilnosti koja će zaprimati obavijesti o nepravilnostima i sumnjama na prijevaru ili samostalno poduzimati radnje protiv nepravilnosti i prijevara.

Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. Komisija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da će poduzeti potrebne radnje za otklanjanje propusta koji se odnose na postupanje u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.**

Očevidnik imovine

- 2.1. Na temelju odredbi Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, sva tijela državne vlasti, te pravne i druge osobe dužni su Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostaviti popis imovine, uz imovinskopravnu i tehničku dokumentaciju, u vlasništvu Republike Hrvatske (koju posjeduju, uporabljaju, koriste ili kojom upravljaju) i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na koncu godine. Također, dužni su dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju tom imovinom u roku 15 dana od svake promjene. Komisija nije Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostavila popis imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine (osobnog automobila, računalne, uredske i druge opreme, umjetničkih djela i ulaganja u računalne programe) utvrđene popisom na koncu 2007.

Državni ured za reviziju je naložio dostaviti podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. Komisija je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i navela da će poduzeti potrebne radnje za otklanjanje propusta koji se odnose na dostavljanje podataka o imovini Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.**

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, Komisija je za 2007. planirala prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 5.476.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 5.079.794,00 kn, što je za 396.206,00 kn ili 7,2% manje od plana. Rashodi su ostvareni u iznosu 5.060.803,00 kn, što je za 415.197,00 kn ili 7,6% manje od plana. Evidentiran je višak prihoda u iznosu 18.991,00 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodne godine iznosio je 56.638,00 kn, te je manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosio 37.647,00 kn.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na financijske izvještaje i poslovanje Komisije za 2007. Poslovanje se obavljalo u skladu s propisima koji uređuju područje i djelokrug rada Komisije, a sredstva su utrošena za namjene i aktivnosti utvrđene financijskim planom.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 3. veljače 2009.

DRŽAVNA UPRAVA ZA ZAŠTITU I SPAŠAVANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Državne uprave za zaštitu i spašavanje (dalje u tekstu: Državna uprava) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Popisano i knjigovodstveno stanje materijalne imovine nije usklađeno.
  - Sredstvima iz državnog proračuna namijenjenim za financiranje rashoda za Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara, sufinancirani su rashodi za izgradnju dva vatrogasna doma u iznosu 3.108.065,23 kn. Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara nije bilo planirano financiranje izgradnje i ulaganje u građevinske objekte vatrogasnih postrojb.
  - Donesen je plan nabave za 2007. Planirana vrijednost nabave roba, radova i usluga je iznosila 53.711.214,00 kn. Nabava roba, radova i usluga u iznosu 992.718,00 kn je obavljena bez propisanih postupaka, a odnosi se na nabavu radova na uređenju suterena i potkrovlja zgrade u sjedištu Državne uprave u iznosu 893.127,00 kn i usluga nadogradnje telefonske centrale na dvije lokacije u iznosu 99.591,00 kn. Pojedini postupci nabave roba i usluga u iznosu 2.079.065,00 kn nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odnose se na nabavu usluga godišnjeg održavanja informatičkog sustava u iznosu 198.860,00 kn, usluga smještaja, najma i prijevoza za provođenje vježbe IDASSA u iznosu 243.956,00 kn, nabavu retardanta (sredstva za gašenje požara) u iznosu 485.560,00 kn, uredskog namještaja u iznosu 673.196,00 kn, te nabavu komunikacijskog sustava za četiri županijska centra u iznosu 477.493,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	193.584.129,00	195.189.957,00	100,8
2.	Rashodi i izdaci	193.584.129,00	192.137.153,00	99,3
3.	Višak prihoda	0,00	3.052.804,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			61.399.527,00
5.	Financijska imovina			13.069.272,00
6.	Obveze			9.978.316,00
7.	Broj zaposlenika			690

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 20.566.168,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 28.989.963,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 3.086.580,00 kn, ulaganja u računalne programe 7.265.792,00 kn, zalihe za obavljanje djelatnosti i sitnog inventara u iznosu 1.140.011,00 kn, te na vrijednost nematerijalne imovine (licence) u iznosu 351.013,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 34.389,00 kn, potraživanja u iznosu 5.804.856,00 kn, te rashode budućeg razdoblja u iznosu 7.230.027,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja odnose se na obračunane bruto plaće i druge rashode za zaposlene (jubilarne naknade, otpremnine) za mjesec prosinac 2007. i obračunane materijalne rashode koji se kontinuirano pojavljuju tijekom godine.

Obveze su iskazane u iznosu 9.978.316,00 kn. Odnose se na kratkoročne obveze za zaposlene u iznosu 6.783.427,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 568.016,00 kn, obveze za nadoknade prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 42 dana u iznosu 1.644.190,00 kn, obveze prema državnom proračunu za obračunane, a nenaplaćene vlastite prihode u iznosu 886.662,00 kn, te druge obveze u iznosu 96.021,00 kn.

III. NALAZ

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Prema odredbi članka 17. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru iz prosinca 2006., korisnici proračuna obvezni su uspostaviti unutarnju reviziju. Prema odredbama članka 137. Zakona o proračunu, unutarnju reviziju proračunskog korisnika ustrojava čelnik proračunskog korisnika, a odredbama članka 138. navedenog Zakona, propisane su nadležnosti unutarnjeg revizora. Državna uprava u 2007. nije ustrojila unutarnju reviziju.

Stoga, strateški plan, godišnji plan, pojedinačni plan unutarnje revizije, kao i godišnje izvješće o obavljenim revizijama za 2007. nisu sastavljeni, o čemu je dopisom u ožujku 2008. obaviještena Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija.

Prema obrazloženju, unutarnja revizija u 2007. nije ustrojena, jer unutarnjim ustrojem Državne uprave iz 2005. nije bila predviđena. U srpnju 2008. donesena je nova Uredba o unutarnjem ustroju kojom je predviđen Odjel za unutarnju reviziju s dva zaposlenika. U tijeku revizije, u rujnu 2008. imenovana je načelnica Odjela za unutarnju reviziju, dok drugo planirano radno mjesto na poslovima unutarnje revizije nije popunjeno. Odredbama članka 11. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru propisano je da je upravljanje rizicima cjelokupan proces utvrđivanja, procjenjivanja i praćenja rizika, uzimajući u obzir ciljeve korisnika proračuna, te poduzimanja potrebnih radnji, posebno kroz promjenu sustava financijskog upravljanja i kontrola, a u svrhu smanjenja rizika. Da bi se uspostavile navedene aktivnosti, čelnik korisnika proračuna donosi strategiju upravljanja rizicima kojom se svake godine ažuriraju rizici značajni za cjelokupno poslovanje. Kontrolne aktivnosti usmjerene na smanjenje rizika trebaju se analizirati i ažurirati najmanje jednom godišnje. Strategija upravljanja rizicima nije donesena, što nije u skladu s odredbama članka 11. stavak 2. navedenog Zakona.

Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. Državna uprava je prihvatila nalaz, te je obrazložila da do srpnja 2008. nije bio ustrojen odjel unutarnje revizije zbog dugotrajne procedure donošenja nove Uredbe o unutarnjem ustroju Državne uprave. Iz navedenog razloga Državna uprava nije bila u mogućnosti izraditi strateški plan, godišnji i pojedinačni plan unutarnje revizije kao ni godišnje izvješće o obavljenim revizijama za 2007. godinu. O navedenom je izviješteno Ministarstvo financija, Središnja harmonizacijska jedinica. U prosincu 2006. godine u proceduru su upućene izmjene i dopune Uredbe o unutarnjem ustroju, a u ožujku 2007. godine upućen prijedlog nove Uredbe putem nadležnog ministarstva na mjerodavno postupanje i donošenje Vladi Republike Hrvatske, te je do donošenja proteklo duže razdoblje. Nadalje, napominje da su više puta upućene požurnice nadležnom ministarstvu. U srpnju 2008. godine stupila je na snagu Uredba o unutarnjem ustroju, kojom je ustrojen odjel za unutarnju reviziju. Ustrojavanjem odjela za unutarnju reviziju te donošenjem novog Pravilnika o unutarnjem redu, povećana je kadrovska osnova za pokretanje i provođenje pojedinih aktivnosti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru u svim ustrojstvenim jedinicama Državne uprave. Žurno se pristupilo izradi strategije upravljanja rizicima u skladu s odredbama članka 11. stavak 2. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.**

Popis imovine i obveza

- 2.1. Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu utvrđena je obveza proračunskih korisnika sastaviti popis imovine i obveza na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Na temelju odredbi članka 15., 16. i 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, u studenome 2007. donesena je Odluka o godišnjem popisu imovine i obveza prema planu godišnjeg popisa imovine i obveza. Također je donesena odluka o osnivanju 20 povjerenstava za popis u područnim uredima, sedam povjerenstava u službama i ustrojstvenim jedinicama u sjedištu Državne uprave, te centralnog povjerenstva za popis. Početkom veljače 2008. centralno povjerenstvo je objedinilo izvješća povjerenstava za popis, te je podnijelo zakonskom predstavniku izvješće o rezultatima obavljenog popisa dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine, novčanih sredstava, obveza i potraživanja sa stanjem na koncu 2007.**

Prihvaćen je prijedlog centralnog povjerenstva i donesena je odluka o otpisu osnovnih sredstava sadašnje vrijednosti 257.859,00 kn i sitnog inventara u uporabi bez sadašnje vrijednosti.

Povjerenstva za popis imovine su na temelju obavljenog popisa utvrdila viškove i manjkove materijalne imovine. Navedeni viškovi i manjkovi materijalne imovine nastali su radi neažuriranih analitičkih evidencija materijalne imovine. Znatno broj osnovnih sredstava ne nalazi se na popisnim mjestima gdje se vodi knjigovodstveno zaduženje jer se kod premještanja osnovnih sredstava između ustrojstvenih jedinica nije sastavljala dokumentacija o primopredaji, niti se o promjeni mjesta dostavljala obavijest odjelu za knjigovodstvo. Stoga je centralno povjerenstvo za popis predložilo provesti konačno usklađenje popisane imovine s iskazanim knjigovodstvenim stanjem najkasnije do svibnja 2008. Također je predloženo da se donesu pisane upute o vođenju materijalnih evidencija osnovnih sredstava, načinu prijema, stavljanju u funkciju, izdavanju, te premještanju osnovnih sredstava. Do vremena obavljanja revizije (listopad 2008.) sastavljeni su zapisnici o promjeni mjesta imovine za dio osnovnih sredstava. Usklađenje popisane imovine s iskazanim knjigovodstvenim stanjem nije obavljeno, niti je centralna komisija za popis sastavila izvješće o konačnom usklađenju imovine na dan 31. prosinca 2007. U skladu s odredbama članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu, stanje imovine iskazano u poslovnim knjigama potrebno je uskladiti sa stanjem utvrđenim popisom. Nisu donesene pisane upute o vođenju materijalnih evidencija i postupanju kod promjene mjesta imovine unutar organizacijskih jedinica.

Državni ured za reviziju je naložio obavljanje popisa imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.

Predloženo je donijeti pisane procedure (nositelje, način, sastavljanje dokumentacije, izvješćivanje i rokove) kojima će se propisati postupanja u slučaju premještanja osnovnih sredstava i evidentiranje u pomoćnim poslovnim knjigama.

- 2.2. *Državna uprava je prihvatila nalaz, te je obrazložila da su tijekom 2008. sastavljeni zapisnici o promjeni mjesta imovine za dio osnovnih sredstava na temelju kojih je usklađeno stanje popisane imovine s knjigovodstvenim stanjem. U listopadu 2008. godine povjerenstvo za popis je sastavilo novi zapisnik o stanju osnovnih sredstava, te je upozorilo ustrojstvenu jedinicu, službu za sustav 112, na potrebu žurnog usklađenja stvarnog stanja s knjigovodstvenim, što je u tijeku. Kako je u tijeku i priprema popisa za 2008. godinu, očekuje se da će nakon završetka navedenog popisa, biti usklađena popisna i knjigovodstvena stanja. Također, u tijeku je izrada pisanih procedura kojima će se propisati postupanje u slučaju premještanja osnovnih sredstava i evidentiranje u pomoćnim poslovnim knjigama.***

Rashodi za usluge operativnog najma

- 3.1.** Rashodi u 2007. ostvareni su u iznosu 192.137.153,00 kn. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu 166.538.784,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 25.598.369,00 kn.

Rashodi poslovanja odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 86.236.087,00 kn, materijalne rashode u iznosu 41.507.132,00 kn, financijske rashode u iznosu 157.812,00 kn, pomoći dane unutar opće države u iznosu 9.373.113,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu 70.400,00 kn, tekuće donacije u novcu u iznosu 29.183.910,00 kn, te kazne, penale i naknade štete u iznosu 10.330,00 kn. Rashodi su ostvareni u okviru planiranih iznosa.

U okviru ostvarenih materijalnih rashoda na rashode za usluge operativnog najma 80 službenih automobila odnosi se 2.807.665,00 kn. Automobili su nabavljeni u 2005. uz primjenu odredbe članka 6. stavka 1. točke 1. Zakona o javnoj nabavi, koji se primjenjivao u tom razdoblju. Navedenom odredbom je propisano da se odredbe Zakona o javnoj nabavi ne primjenjuju na nabavu od osoba koji su naručitelji u skladu s odredbom članka 4. navedenog Zakona (tijela i pravnih osoba u kojima Republika Hrvatska ima izravni ili neizravni većinski udjel u kapitalu, odnosno poslovnom udjelu) i/ili koji su osnovani za obavljanje djelatnosti od javnog interesa ili javnih usluga na temelju posebnih prava odnosno ovlasti ili zakonom za obavljanje tih usluga koje su predmet nabave. Ugovor o operativnom najmu automobila zaključen je u srpnju 2005. Ugovoreno je plaćanje najma u 60 mjesečnih obroka. Prema odredbama članka 37. Zakona o proračunu, proračunski korisnik može preuzeti obveze po ugovorima koji zahtijevaju plaćanje u sljedećim godinama, uz suglasnost Vlade Republike Hrvatske, a na prijedlog ministra financija. Državna uprava nije pribavila suglasnost Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje obveza prema zaključenom ugovoru o nabavi automobila na temelju kojeg plaćanja dospijevaju do kolovoza 2010. Do konca 2007. plaćeno je 28 obroka u skladu s ugovorom. Nakon isteka roka najma i plaćanja posljednjeg obroka, Državna uprava je dužna vozila vratiti davatelju najma. Usporedna analiza isplativosti i odabira najpovoljnijeg načina financiranja nabave automobila nije napravljena.

Državni ured za reviziju je naložio primjenu odredbi Zakona o proračunu. Mišljenja je da je prije nabave trebalo izraditi usporednu analizu iz koje bi bio vidljiv razlog odabira nabave automobila putem operativnog najma u odnosu na druge načine nabave.

- 3.2. *Državna uprava je prihvatila nalaz, te je obrazložila kako je ugovorom o operativnom najmu određeno da primatelj najma može u svakom trenutku otkazati ugovor i prestati s plaćanjem u slučaju određenih poteškoća. Samim ugovorom nije stvorena fiksna obveza plaćanja obroka za svih 60 mjeseci. Iz navedenog razloga Državna uprava je mišljenja da nije potrebno zatražiti suglasnost Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje obveza prema zaključenom ugovoru o nabavi automobila, na temelju kojeg plaćanja dospijevaju do kolovoza 2010. godine.*

Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera za zaštitu od požara

- 4.1. U prosincu 2006. Vlada Republike Hrvatske donijela je Program aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara od interesa za Republiku Hrvatsku u 2007. (dalje u tekstu: Program zaštite od požara). Programom zaštite od požara obuhvaćene su normativne i opće pretpostavke u zaštiti od požara, aktivnosti u pripremi ljetne protupožarne sezone, preventivne aktivnosti s ciljem smanjenja opasnosti od nastanka i širenja požara, razvoj i uvođenje novih sustava zaštite od požara, aktivnosti utvrđene državnim planom angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara, operativne aktivnosti, te financiranje i izvješćivanje o provedbi aktivnosti.

Na temelju odredbi Programa zaštite od požara, Državna uprava je izradila državni plan angažiranja vatrogasnih snaga i snaga koje sudjeluju u gašenju požara. Navedenim planom obuhvaćeno je popunjavanje vatrogasnih postrojbi u priobalju, državnih intervencijskih postrojbi sezonskim vatrogascima, plan dislokacije vatrogasnih snaga iz kontinentalnog dijela na lokacije Državnih interventnih postrojbi u Zadru, Šibeniku, Splitu i Dubrovniku i na osam otoka, te plan dislokacije tehnike i vatrogasaca na ugrožena područja priobalja. Sastavljen je plan rasporeda po vatrogasnim postrojbama, broj i popis s osnovnim podacima vatrogasaca predviđenih za privremeno zapošljavanje te program dodatnog osposobljavanja i opremanja. Prema navedenom planu, u 2007. je bilo planirano dodatno zapošljavanje za vrijeme sezone gašenja požara 1 070 vatrogasaca, od čega je Državna uprava preuzela obvezu financiranja 535 vatrogasaca ili 50,0%. Plaće preostalih 50,0% sezonskih vatrogasaca sufinancirale su jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

U državnom proračunu za provođenje Programa zaštite od požara planirana su sredstva u iznosu 40.456.803,00 kn, a doznačeno je 40.299.425,00 kn. Sredstva su doznačena za rashode tekućih donacija u novcu u iznosu 23.855.528,00 kn, tekućih pomoći unutar opće države u iznosu 9.373.113,00 kn, materijala i sirovina u iznosu 2.500.000,00 kn, intelektualnih i osobnih usluga u iznosu 1.691.936,00 kn, usluga telefona, pošte prijevoza u iznosu 503.452,00 kn, usluga tekućeg i investicijskog održavanja u iznosu 298.098,00 kn, službenih putovanja u iznosu 294.081,00 kn, te za druge nespomenute rashode poslovanja u provođenju Programa zaštite od požara u iznosu 1.783.217,00 kn.

Tekuće pomoći unutar opće države u iznosu 9.373.113,00 kn i tekuće donacije u novcu u iznosu 23.855.528,00 kn, što ukupno iznosi 33.228.641,00 kn odnose se na naknade sezonskim vatrogascima, troškove servisiranja i popravka vatrogasnih vozila i opreme potrebne za gašenje požara, nabavu nove opreme uslijed uništenja postojeće u gašenju požara, troškove dodatnog angažiranja vatrogasaca i vatrogasne opreme prigodom njihove dislokacije iz kontinentalnog dijela Republike Hrvatske na priobalje, te na sufinanciranje izgradnje vatrogasnih domova. Sredstva su doznačavana vatrogasnim zajednicama na temelju zahtjeva pojedine vatrogasne zajednice, pisanog zahtjeva s obrazloženjem glavnog vatrogasnog zapovjednika Republike Hrvatske i suglasnosti odgovorne osobe ustrojstvene jedinice Službe za vatrogastvo. Uz zahtjev je priložena dokumentacija s podacima o vatrogascima i nastalim troškovima održavanja vatrogasne opreme. S vatrogasnim zajednicama i dobrovoljnim vatrogasnim društvima su zaključeni ugovori o sufinanciranju. Ugovorima je određena namjena korištenja sredstava. O namjenskom trošenju sredstava vatrogasne zajednice i dobrovoljna vatrogasna društva dostavili su račune i dokaze o uplaćenim sredstvima na račune pružatelja usluga.

Na temelju pisanih zahtjeva javnih vatrogasnih postrojbi, sredstvima iz državnog proračuna namijenjena za financiranje rashoda u provedbi Programa aktivnosti u provedbi mjera zaštite od požara sufinancirani su tijekom 2007. rashodi za izgradnju dva vatrogasna doma u iznosu 3.108.065,23 kn. Programom aktivnosti u provedbi mjera zaštite od požara nije planirano financiranje izgradnje i ulaganje u građevinske objekte vatrogasnih postrojbi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 39. stavka 4. Zakona o proračunu, kojom je propisano da su proračunski korisnici odgovorni za naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, za njihovu uplatu u proračun i za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju je naložio sredstva koristiti u skladu s planiranim namjenama obuhvaćenih Programom aktivnosti u provedbi posebnih mjera zaštite od požara.

- 4.2. *Državna uprava je prihvatila nalaz, te je obrazložila da je Programom aktivnosti u provedbi mjera zaštite od požara za 2007. godinu obuhvaćeno financiranje višenamjenskih aktivnosti, kako u pripremi, tako i u operativnom dijelu, a što se odnosi prije svega na nabavu osobne zaštitne opreme vatrogasaca, servise, popravke i nabavu vatrogasnih vozila i ostale vatrogasne opreme i tehnike, troškove obuke, troškove prijevoza i dnevnica, kao i po potrebi ulaganja u smještajne kapacitete vatrogasaca na cijelom području Republike Hrvatske. Nužno je stvoriti uvjete boravka vatrogascima na mjestima gdje se dislociraju, ali i pomoći postrojbama na kontinentu iz kojih se vatrogasci upućuju kao ispomoć. Stoga je dio sredstava iz Programa aktivnosti u provedbi mjera zaštite od požara bio namijenjen i u navedene svrhe. Istaknula je da se navedeni Program odnosi na protupožarnu zaštitu na cijelom teritoriju Republike Hrvatske, a u skladu s odredbama Zakona o vatrogastvu.*

Postupci javne nabave

- 5.1. Donesen je plan nabave za 2007. Planirana vrijednost nabave roba, radova i usluga je iznosila 53.711.214,00 kn. Ukupno ostvareni rashodi za nabavu roba, radova i usluga u 2007. iznosili su 57.466.867,00 kn. Pojedini rashodi ostvareni su na temelju zaključenih ugovora čija je realizacija započela u 2006.

Vode se propisane evidencije o provedenim postupcima javne nabave, u skladu s odredbama članka 24. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi i članka 11. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Izvještaj o provedenim postupcima javne nabave dostavljen je Uredu za javnu nabavu Vlade Republike Hrvatske u travnju 2008. elektronskim putem. U 2007. provedena su 23 postupka nabave roba, radova i usluga za pojedinačne vrijednosti nabave istovrsne robe, radova i usluga iznad 200.000,00 kn, te 87 postupaka za pojedinačne vrijednosti nabave od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn, prema odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Ukupna vrijednost zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga na temelju provedenih postupaka nabave iznosila je 28.800.073,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, od čega je vrijednost zaključenih ugovora na temelju postupaka javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi iznosila 14.880.528,00 kn, te prema odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti 13.919.545,00 kn. Izravnim ugovaranjem u skladu s propisima o javnoj nabavi nabavljeno je roba, radova i usluga u vrijednosti 5.598.540,00 kn. Vrijednost nabave ugovorena prema odredbama članka 6. Zakona o javnoj nabavi (izuzeća) iznosila je 16.696.926,16 kn.

U većini slučajeva nabava je obavljena u skladu sa zakonskim propisima. U pojedinim slučajevima nabava je obavljena bez propisanih postupaka u iznosu 992.718,00 kn, a odnosi na nabavu radova na uređenju suterena u iznosu 514.322,00 kn i uređenju potkrovlja zgrade u sjedištu Državne uprave u iznosu 378.805,00 kn, te nabavu usluga održavanja opreme što se odnosi na nadogradnju telefonske centrale na dvije lokacije u iznosu 99.591,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 7. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelji moraju na nabavu istovrsnih roba, usluga i radova primijeniti odredbe spomenutog Zakona.

Postupci javne nabave roba i usluga u vrijednosti 2.079.065,00 kn nisu u potpunosti provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odnose se na nabavu usluga godišnjeg održavanja informatičkog sustava u iznosu 198.860,00 kn, usluga smještaja, najma i prijevoza za provođenje vježbe zaštite i spašavanja IDASSA u iznosu 243.956,00 kn, nabavu retardanta (sredstva za gašenje požara) u iznosu 485.560,00 kn, uredskog namještaja u iznosu 673.196,00 kn, te nabavu komunikacijskog sustava za četiri županijska centra u iznosu 477.493,00 kn.

Za usluge godišnjeg održavanja informatičkog sustava Centrix 2004 proveden je postupak nabave ograničenim prikupljanjem ponuda u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti u listopadu 2007. U studenome 2007. s ponuditeljem zaključen ugovor za nabavu usluga u iznosu 198.860,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, u skladu s ponudom. Usluge održavanja ugovorene su za pružanje usluga tijekom 2007. Ugovorena je isporuka novih verzija aplikacija, mjesečna preventivna i defektivna aktivnost, pružanje podrške putem telefona, te izlazak na intervenciju kod korisnika. S obzirom da je postupak nabave proveden koncem 2007., a usluge su ugovorene za cijelu 2007. nabava usluga održavanja nije provedena pravodobno. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 3. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da postupak nabave naručitelj provodi pravodobno tako da se omogući učinkovita nabava u skladu s navedenim Zakonom. Nadmetanjem i odabirom najpovoljnije ponude naručitelj mora ostvariti efikasno i svrsishodno gospodarenje sredstvima za nabavu. Ponuditelj je ispostavio račun koncem studenoga 2007. u ugovorenom iznosu koji je plaćen u prosincu 2007. Uz račun nije priložena dokumentacija iz koje bi bilo vidljivo koje su vrste ugovorenih usluga i u koje vrijeme obavljene. Održavanje opreme obuhvaća kontinuirano pružanje usluga tijekom razdoblja, te se za takve usluge predlaže ugovoriti mjesečna plaćanja na temelju računa o obavljenim uslugama održavanja.

Za nabavu usluga koje se odnose na smještaj sudionika vježbe, najam broda i opreme za sanaciju onečišćenja mora i druge usluge za provođenje vježbe IDASSA donesena je u travnju 2007. odluka o nabavi izravnim ugovaranjem na temelju odredbe članka 12. stavak 1. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelji mogu koristiti pregovarački postupak, uz prethodnu objavu poziva za nadmetanje za usluge, ako je priroda usluga takva da se specifikacije ne mogu utvrditi s dovoljnom preciznošću da omoguće zaključenje ugovora odabirom najpovoljnije ponude u skladu s pravilima otvorenog ili ograničenog postupka nabave. Uvidom u dokumentaciju u provođenju postupka nabave navedenih usluga, revizijom je utvrđeno da Državna uprava nije provela postupak nabave u skladu s donesenom odlukom o nabavi. Proveden je postupak nabave izravnim pogodbom u pregovaračkom postupku, bez objave poziva za nadmetanje. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 15. stavak 5. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da odgovorna osoba naručitelja odgovara za odabrani način nabave, za pripremu i provedbu postupka nabave u skladu s odredbama navedenog Zakona. Članovi stručnog povjerenstva za nabavu odgovorni su za svoj rad naručitelju. Za nabavu navedenih usluga u skladu s odredbom članka 13. Zakona o javnoj nabavi, Državna uprava je objavila odluku o odabiru ponuda šest ponuditelja s ukupnom cijenom odabranih ponuda 1.500.000,00 kn. Navedenom odredbom je propisano da je naručitelj koji koristi postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku, bez objave poziva za nadmetanje obavezan najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora, u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. navedenog Zakona.

Podaci objavljeni u Narodnim novinama nisu u skladu sa zaključenim ugovorima s ponuditeljima o nabavi usluga. Ugovori o nabavi usluga s ponuditeljima zaključeni su u ukupnoj vrijednosti 243.956,00 kn s tri ponuditelja, a ne u iznosu 1.500.000,00 kn sa šest ponuditelja kako je navedeno u odluci objavljenoj u Narodnim novinama.

Za nabavu retardanta (sredstva za gašenje požara) u iznosu 485.560,00 kn, uredskog namještaja u iznosu 673.196,00 kn, te nabavu komunikacijskog sustava za četiri županijska centra u iznosu 477.493,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, provedeno je više postupaka nabave ograničenim prikupljanjem ponuda u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. S obzirom da je vrijednost nabave navedene istovrsne robe veća od 200.000,00 kn, trebalo je provesti jedan od propisanih postupaka javne nabave na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 7. stavak 3. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da je naručitelj dužan pridržavati se uvjeta i načina nabave prema utvrđenim vrijednostima i ne smije dijeliti vrijednost nabave istovrsne robe tijekom proračunske godine s namjerom izbjegavanja primjene navedenog Zakona i propisanog postupka nabave.

Državni ured za reviziju je naložio provoditi nabavu u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također je naložio provođenje postupka javne nabave pravodobno u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te plaćanja obavljati na temelju dokumentacije o obavljenim uslugama.

- 5.2. *Državna uprava je prihvatila nalaz. Za nabavu usluga godišnjeg održavanja informatičkog sustava Centrix 2004. obrazložila je da se radilo o uspostavi uredskog poslovanja u Državnoj upravi koja početkom 2007. nije bila i teritorijalno određena, te je ocijenjeno da se tek nakon definiranja potreba treba objaviti natječaj. Navedeni informatički sustav isključivo je u vlasništvu jednog društva i jedini ima informatički kod kojim se mogu vršiti intervencije na programu, odnosno održavati program. Stoga je nakon instalacije programa i puštanja u funkciju (što se provodilo postupno tijekom 2007.) proveden natječaj.*

Za nabavu usluga koje se odnose na međunarodnu vježbu IDASSA, obrazložila je da je postupak nabave usluga prijavljen prema članku 12. stavak 1. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, jer se u tom trenutku planiralo da će Državna uprava na vrijeme dobiti sve potrebne informacije od NATO stožera i imati vremena za provedbu navedenog načina nabave. Kako se vježba IDASSA održavala prema uputama NATO službi na određenoj lokaciji u Biogradu na moru, jedini mogući način provedbe nabave bio je prema članku 13. navedenog Zakona, odnosno izravnom pogodbom. Stožer NATO-a i Državna uprava iz uobičajenih postupaka i operativnih razloga, nije unaprijed planirao lokacije održavanja vježbe sve do krajnjeg definiranja elemenata nesreće, što je rezultiralo i jednim mogućim načinom nabave prema članku 13. Zakona o javnoj nabavi, s obzirom da je na lokaciji održavanja vježbe samo jedan ugovornički objekt za pružanje traženih usluga.

Za nabavu retardanata, sredstva za gašenje požara, Državna uprava obrazložila je da prema odredbama Zakonu o vatrogastvu, glavni vatrogasni zapovjednik raspolaže materijalnim i ljudskim resursima Republike Hrvatske, prema procjeni ugroženosti teritorija. S obzirom da su retardanti za gašenje, odnosno sprječavanje nastanka požara vrlo kratkog uporabnog roka, nabavljali su se dvokratno, a procjena stručne službe je bila da će količina nabavljena prvim postupkom nabave biti dostatna za vatrogasnu sezonu.

S obzirom da je izvanredna situacija na terenu tijekom požarne sezone zahtijevala dodatne količine retardanta, prema nalogu i zahtjevu glavnog vatrogasnog zapovjednika nabavljene su dodatne količine.

Za nabavu namještaja i nadogradnju telefonskih centrala, obrazložila je da je Državna uprava za zaštitu i spašavanje, kao novo tijelo Vlade Republike Hrvatske, uspostavljala sustav i sukcesivno rješavala sjedišta i lokacije za ustrojstvene cjeline na području županija i Grada Zagreba, te nije bilo mogućnosti provoditi nadmetanja za unaprijed određene kapacitete, roba, radova i usluga, dok lokacije formalno-pravno nisu bile dodijeljene na korištenje.

Za nabavu radova uređenja suterena i potkrovlja zgrade u sjedištu Državne uprave, navedeno je da je prema odredbama Zakona o gradnji i odredbama članka 12. Zakona o javnoj nabavi, određeno postupanje vezano za zaključenje dodatnih ugovora. Nadalje je navedeno da se radovi odnose na dvije zasebne građevinske, tehnološke i funkcionalne cjeline i dva odvojena postupka javnog nadmetanja.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Državna uprava je za 2007. planirala prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 193.584.129,00 kn. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 195.189.957,00 kn, ukupni rashodi i izdaci u iznosu 192.137.153,00 kn, te je na koncu 2007. iskazan višak prihoda u iznosu 3.052.804,00 kn. Preneseni višak prihoda iz 2006. iznosio je 38.153,00 kn, te je ukupni višak prihoda na koncu 2007. iskazan u iznosu 3.090.957,00 kn. Državna uprava ostvarila je planirane ciljeve i zadatke. Poslovanje Državne uprave obavljalo se u skladu s propisima, osim što nije donesena strategija upravljanja rizicima, nije usklađeno stanje popisane imovine s iskazanim knjigovodstvenim stanjem, u pojedinim slučajevima rashodi nisu izvršeni u skladu s namjenama, te u manjem broju slučajeva postupci nabave roba i usluga nisu obavljani u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 2. prosinca 2008.

DRŽAVNI PRORAČUN REPUBLIKE HRVATSKE ZA 2008.

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija Državnog proračuna Republike Hrvatske (dalje u tekstu: Državni proračun) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Sastavljeni su propisani financijski izvještaji državnog proračuna za 2008. Glavna knjiga, odnosno financijski izvještaji ne daju cjelovitu informaciju o imovini, obvezama i izvorima vlasništva. Podaci se vode u više organizacijskih jedinica, te ih je potrebno objediniti. Postojeći računovodstveno-informacijski sustav Državne riznice evidentira poslovne događaje prema načelu novčanog tijeka, stoga su i podaci na pojedinim bilančnim računima koji trebaju dati informaciju o stanju koncem godine, nepotpuni ili nisu iskazani.
  - Stanje duga bez obveza po jamstvima, prema evidencijama organizacijskih jedinica Ministarstva financija nadležnih za praćenje javnog duga, koncem 2008. iznosilo je 91.108.312.897,00 kn, a u poslovnim knjigama, odnosno Bilanci na dan 31. prosinca 2008. iskazano je u iznosu 63.265.243.729,00 kn.
  - Učinkovit i djelotvoran sustav evidencija o potraživanjima i obvezama državnog proračuna na temelju prodanih stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo nije uspostavljen. Naknada za obavljanje bankarskih poslova i usluga u vezi s prodajom stanova nije ugovorena između Ministarstva financija i Banke, a naplaćuje se iz prihoda od prodaje stanova u iznosima koji su u skladu s pravilima po kojima Banka posluje u istovrsnim poslovima.
  - U računu financiranja i Glavnoj knjizi nisu evidentirani primici od zaduživanja po kreditima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u iznosu 294.761.628,80 kn. Kreditima je financirana izgradnja i adaptacija sveučilišta i studentskih centara u Republici Hrvatskoj. Krediti se vode u poslovnim knjigama navedenog Ministarstva.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	130.577.325.544,00	128.384.486.912,69	98,3
2.	Rashodi i izdaci	130.577.325.544,00	126.943.898.878,30	97,2
3.	Višak prihoda i primitaka	0,00	1.440.588.034,39	-
Stanje 31. prosinca				
4.	Financijska imovina		4.148.086.768,00	
5.	Obveze		63.725.331.522,00	

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 99.424.975,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih za više plaćene poreze u iznosu 38.065.406,00 kn, dane zajmove u iznosu 3.316.424.165,00 kn, vrijednosne papire u iznosu 19.394.516,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 298.562.120,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 158.310.061,00 kn, te rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 217.905.525,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja se odnose na diskont na obveznice koje će se postupno priznavati u narednom razdoblju isplate kamata na obveznice.

Ukupne obveze evidentirane u iznosu 63.725.331.522,00 kn, odnose se na obveze za vrijednosne papire u iznosu 53.736.468.229,00 kn (tuzemne obveznice 35.822.118.494,00 kn, inozemne obveznice 17.910.731.500,00 kn, obveze za mjenice 3.618.235,00 kn), obveze za zajmove (tuzemne) u iznosu 9.528.775.500,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu 251.510.912,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 208.576.881,00 kn.

Podaci o iskazanim ukupnim potraživanjima i obvezama u financijskim izvještajima nisu cjeloviti, jer sadrže dio stvarnih potraživanja i obveza.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju Državnog proračuna za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu financija je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. utvrđeno je u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. U glavnoj knjizi i financijskim izvještajima evidentirani su sveukupni prihodi od darovnica.
2. Poslovi na uspostavi potpunog Registra koncesija nastavljaju se u suradnji s drugim tijelima državne uprave koji su davatelji koncesija ili obavljaju inspekcijski i financijski nadzor iz područja koncesija. Uspostavljanju sustava koncesija doprinosi i novi Zakon o koncesijama te više posebnih zakona koji su doneseni ili su u postupku donošenja.
3. Jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave su u drugom polugodištu 2008. i tijekom 2009. podmirile dug prema državnom proračunu za iznos više ostvarenih sredstava od minimalnog standarda propisanog za financiranje decentraliziranih funkcija, a koji je utvrđen obavljenom revizijom državnog proračuna za 2007.
4. Vrijednost financijskih jamstava izdanih u 2008. nije bila viša od vrijednosti utvrđene odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Glavna knjiga, odnosno financijski izvještaji ne daju cjelovitu informaciju o ukupnom državnom dugu, imovini, obvezama i potraživanjima. Vrijednosno značajnija su potraživanja Porezne i Carinske uprave.
2. U Glavnoj knjizi, odnosno financijskim izvještajima nisu evidentirani vlasnički udjeli i dionice u društvima kojih je imatelj Republika Hrvatska.
3. Učinkovit i djelotvoran sustav evidencija o potraživanjima i obvezama državnog proračuna na temelju prodanih stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo nije uspostavljen. Naknada za obavljanje bankarskih poslova i usluga u vezi s prodajom stanova nije ugovorena između Ministarstva financija i Banke, a naplaćuje se iz prihoda od prodaje stanova u iznosima kako je propisano pravilima po kojima Banka posluje u istovrsnim poslovima.
4. Potrebne radnje i aktivnosti na uspostavi učinkovitog sustava planiranja, izvršavanja i evidentiranja ovrha nisu provedene. Tijekom obavljanja revizije za 2008. donesen je plan aktivnosti s rokom izvršenja do konca 2009.
5. U računu financiranja nisu evidentirani primici od zaduživanja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Zajmovi Ministarstva unutarnjih poslova povučeni su do konca 2007.
6. Nisu poduzete radnje u cilju naplate potraživanja po isplatama za izdano jamstvo u području prometa koje je koncem 2007. iznosilo 90.789.005,84 kn sa zateznim kamatama, odnosno nije povećan dionički kapital društva (dužnika) za iskazani iznos u korist Republike Hrvatske.

Ministarstvo financija je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008.

Računovodstvo državnog proračuna

- 1.1. Računovodstvo državnog proračuna i proračunskih korisnika određeno je Zakonom o proračunu i većim brojem provedbenih propisa, od kojih su najznačajniji Pravilnik o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Pravilnik o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu. Vode se sve propisane poslovne knjige.

Sustav proračunskog računovodstva temelji se na modificiranom računovodstvenom načelu nastanka događaja, što između ostalog, znači priznavanje prihoda u izvještajnom razdoblju prema kriteriju raspoloživosti i mjerljivosti te priznavanje rashoda prema nastanku poslovnih događaja, neovisno o plaćanju. Preduvjeti za evidentiranje poslovnih događaja (rashoda) prema kriteriju nastanka nisu uspostavljeni, s obzirom da je SAP računovodstveno-informacijski sustav Državne riznice transakcijski (načelo novčanog tijeka) i s obzirom da područne riznice koje u evidentiranju rashoda primjenjuju propisani kriterij, nisu povezane sa SAP sustavom Državne riznice.

Projekt povezivanja računovodstveno-informacijskih sustava područnih riznica s računovodstveno-informacijskim SAP sustavom Državne riznice započeo je 2006., kada je pripremljena natječajna dokumentacija za nabavu opreme (financirana zajmom IBRD-a). Projekt-Integracija informatičkih sustava za praćenje financija u područnim riznicama s informacijskim sustavom Državne riznice i izgradnja sustava za upravljanje matičnim podacima, koji se financira iz pretpristupnog programa pomoći PHARE 2006, a nastavak je projekta koji je započeo 2006., sastoji se od dvije komponente, i to: računalna i pripadajuća oprema i usluge implementacije. Projekt u vrijednosti 1.710.000 EUR je formalno započeo u veljači 2009. s predviđenim trajanjem 18 mjeseci. U vrijeme obavljanja revizije (travanj 2009.) Projekt je u fazi pripremnih aktivnosti i prihvaćanja uvodnog izvještaja (Inception report).

Prema odredbi članka 7., stavak 1. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, financijski izvještaji državnog proračuna, izvanproračunskih korisnika državnog proračuna i proračuna jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za proračunsku godinu su: Bilanca, Izvještaj o prihodima i rashodima, primicima i izdacima, Izvještaj o rashodima prema funkcijskoj klasifikaciji, Izvještaj o novčanim tijekovima, Izvještaj o promjenama u vrijednosti i obujmu imovine i obveza, Izvještaj o obvezama i Bilješke uz financijske izvještaje. Svi financijski izvještaji državnog proračuna propisani spomenutim Pravilnikom, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju u propisanom roku (15. travnja 2009.), osim Izvještaja o obvezama, koji je naknadno dostavljen (30. travnja 2009.).

Prema odredbi članka 107. Zakona o proračunu, Ministarstvo financija je u obvezi sastaviti konsolidirane financijske izvještaje državnog proračuna, središnjeg proračuna, te konsolidirani financijski izvještaj općeg proračuna. Prema odredbama članka 25. Pravilnika o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, Ministarstvo financija konsolidirani financijski izvještaj Republike Hrvatske za proračunsku godinu sastavlja do 30. travnja tekuće godine za prethodnu godinu. Sastavljeni su svi konsolidirani financijski izvještaji.

Prema Bilanci državnog proračuna na dan 31. prosinca 2008. ukupna imovina evidentirana je u iznosu 4.148.086.768,00 kn, a odnosi se na financijsku imovinu i to: tuzemne zajmove u iznosu 3.316.424.165,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 298.562.120,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 217.905.525,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 158.310.061,00 kn, novčana sredstva u iznosu 99.424.975,00 kn, potraživanja u iznosu 38.065.406,00 kn i vrijednosne papire u iznosu 19.394.516,00 kn.

Unos izlaznih računa u SAP sustav nije moguć, osim ručno izrađenim temeljnicama, radi čega nema cjelovitih podataka o potraživanjima, a vrijednosno značajnija su potraživanja Porezne uprave i Carinske uprave.

Ukupne obveze evidentirane su u iznosu 63.725.331.522,00 kn. Odnose se na obveze za vrijednosne papire u iznosu 53.736.468.229,00 kn (tuzemne obveznice 35.822.118.494,00 kn, inozemne obveznice 17.910.731.500,00 kn, obveze za mjenice 3.618.235,00 kn), obveze za zajmove (tuzemne) u iznosu 9.528.775.500,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu 251.510.912,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda i prihode budućih razdoblja u iznosu 208.576.881,00 kn.

U poslovnim knjigama, odnosno financijskim izvještajima nisu evidentirane obveze za trezorske zapise u iznosu 15.561.787.731,73 kn, zajmove međunarodnih financijskih institucija u iznosu 7.471.518.326,50 kn (IBRD 5.179.239.856,46 kn, CEB 1.397.378.198,11 kn, EIB 865.771.209,19 kn i EBRD 29.129.062,74 kn), Londonski klub 804.067.401,41 kn, Pariški klub 423.403.128,26 kn, te druge tuzemne i inozemne kredite u iznosu 3.582.292.580,06 kn. Navedeni podaci evidentiraju se u nadležnim organizacijskim jedinicama Ministarstva financija.

Za potrebe financijskog izvještavanja državnog proračuna dio podataka se ručno unosi iz evidencija proračunskih korisnika i organizacijskih jedinica Ministarstva financija. U Glavnoj knjizi Državne riznice nisu evidentirani sveukupni podaci o financijskoj i nefinancijskoj imovini te o obvezama. U izdvojenom informacijskom sustavu za upravljanje javnim dugom (TREMA) evidentiraju se podaci o obvezama po zajmovima i jamstvima. Automatskim prijenosom podataka iz TREMA sustava u SAP sustav, te povezivanjem SAP sustava Državne riznice s područnim riznicama (projekti u tijeku), upotpunit će se podaci o imovini i obvezama, odnosno izvorima vlasništva u Glavnoj knjizi Državne riznice.

Državni ured za reviziju je naložio u Glavnoj knjizi i financijskim izvještajima evidentirati sveukupne podatke o imovini i obvezama te izvorima vlasništva.

- 1.2. *Na primjedb*** *da se u sustavu državnog računovodstva ne primjenjuje modificirano računovodstveno načelo nastanka događaja kako je određeno proračunskim propisima, Ministarstvo financija je obrazložilo da je u 2006. izrađena natječajna dokumentacija za softversko i hardversko rješenje Projekta Phare 2006 – Integracija Informacijskog sustava za upravljanje financijama Državne riznice s informacijskim sustavima za upravljanje financijama u područnim riznicama, financirano iz sredstava zajma IBRD-a (TAL 2 broj :4460 HR), kako je navedeno i u nalazu. Ministarstvo je naglasilo da se trenutno u Državnoj riznici provode dva projekta koji se financiraju iz sredstava Phare 2006.*

Vrijednost spomenutog Projekta Integracija Informacijskog sustava za upravljanje financijama Državne riznice s informacijskim sustavima za upravljanje financijama u područnim riznicama je 1.307.598 EUR, a hardver potreban za implementaciju ovog Projekta financiran je iz državnog proračuna s pozicija Ministarstva financija. Cilj Projekta je razvoj i implementacija informacijskih tehnologija koje će omogućiti integraciju informacijskog sustava za upravljanje financijama Državne riznice s informacijskim sustavima korisnika državnog proračuna odgovarajućom razmjenom podataka u obliku definiranih elektroničkih poruka. Pilot ministarstva su Ministarstvo obrane, Ministarstvo mora, prometa i infrastrukture te Ministarstvo financija. Paralelno je, uz navedeni projekt (siječanj 2009.) započela provedba Projekta Unapređenje proračunskih procesa. Svrha Projekta je definiranje srednjoročnog proračunskog okvira, uspostava pokazatelja uspješnosti i prilagodba informacijskog sustava Državne riznice, unapređenje procesa izvršavanja proračuna, financijskog planiranja i upravljanja gotovinom, te edukacija djelatnika Ministarstva financija i drugih središnjih tijela državne uprave u području upravljanja proračunom. Vrijednost Projekta je 1.756.500 EUR, a predviđeno trajanje 21 mjesec. Uvodni izvještaj je prihvaćen u ožujku 2009.

Na primjedbu da u poslovnim knjigama, odnosno financijskim izvještajima nisu evidentirane sveukupne obveze, Ministarstvo je obrazložilo da je u tijeku uspostava automatskog prijenosa podataka iz TREMA sustava koji evidentira obveze, u SAP računovodstveno-informacijski sustav Državne riznice. Tijekom uspostave prijenosa podataka javljaju se određeni problemi koji su otklonjeni, ili je njihovo rješavanje u tijeku. Testiranje automatskog prijenosa podataka iz jednoga u drugi sustav je postupak koji treba uslijediti prije konačne produkcijske faze planirane za konac 2009.

Prihodi od dobiti i dividendi

- 2.1. U državnom proračunu za 2008. prihodi od dobiti trgovačkih društava, banaka i drugih financijskih institucija planirani su u iznosu 504.712.069,00 kn, a ostvareni su u iznosu 494.809.090,89 kn, što je za 9.902.978,11 kn ili 2,0% manje od plana. Odnose se na dobit za 2007., i to HNB-a u iznosu 484.787.292,23 kn i Agencije za komercijalnu djelatnost u iznosu 10.021.798,66 kn.

Prihodi od dividendi u državnom proračunu za 2008. planirani su u iznosu 194.148.097,00 kn, a ostvareni su u iznosu 212.387.148,04 kn, što je za 18.239.051,04 kn ili 9,4% više od plana. Odnose se na prihode od dividendi na dionice u trgovačkim društvima u javnom sektoru u iznosu 207.950.850,03 kn i prihode od dividendi na dionice u trgovačkim društvima izvan javnog sektora u iznosu 4.436.298,01 kn.

Odjel za analizu poslovanja javnih poduzeća i poduzeća od posebnog državnog interesa u Upravi za gospodarstvo, između ostalog, prati poslovanje javnih poduzeća i trgovačkih društava u pretežitom državnom vlasništvu, prati i procjenjuje kvalitetu upravljanja aktivom i rizicima te procjenjuje potencijalnu dobit društava u kojima država ima udjele ili dionice. Sastavljeno je Izvješće o poslovanju društava u većinskom vlasništvu države (20 društava) te Godišnje izvješće o poslovanju društava od posebnog državnog interesa u 2007. godini (158 društava). U izvješćima je dan osvrt na ostvarene prihode i rashode te rezultate poslovanja, uz ocjenu drugih ekonomskih pokazatelja. Izvješće o poslovanju društava u većinskom vlasništvu države u 2007. godini Vlada je prihvatila u studenome 2008.

Od 20 pravnih osoba u većinskom vlasništvu države, četiri su javne ustanove, a za 16 društava prikupljene su tijekom 2008. odluke skupština o raspodjeli dobiti za 2007. Od 16 društava, dva društva donijela su odluke o isplati dividende, koja je uplaćena u državni proračun (dobit Hrvatske lutrije d.d., Zagreb uplaćena je na račun-prihodi od igara na sreću).

U Godišnjem izvješću o poslovanju društava od posebnog državnog interesa u 2007. godini, za dva društva je navedeno da ostvarenu dobit raspoređuju u zadržanu dobit i zakonske rezerve, a u poslovnim knjigama na ime dividende evidentirana je uplata spomenutih društva u iznosu 13.095.092,41 kn. Također, u poslovnim knjigama evidentirana je uplata od dividende za pojedina društva koja nisu obuhvaćena Godišnjim izvješćem o poslovanju društava od posebnog državnog interesa u 2007. godini. U spomenutom izvješću, za pojedina društva navedeni su pogrešni podaci o strukturi vlasništva, kao i podaci o raspodjeli dobiti.

U Ministarstvu financija nije uspostavljeno sustavno praćenje podmirenja obveza za uplatu dobiti i dividende. Odluke o raspodjeli dobiti društava koje prikuplja Uprava za gospodarstvo mogu se koristiti u svrhu praćenja potpunih i ažurnih uplata od dobiti i dividendi u državni proračun, a od nadležnih tijela državne uprave (Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom) potrebno je pribaviti podatke o društvima koja su obveznici uplate u državni proračun. Prema odredbi članka 106. Zakona o proračunu (u primjeni od početka 2009.) za potrebe izrade financijskih izvještaja, središnje tijelo državne uprave nadležno za upravljanje državnom imovinom, dužno je izraditi i dostaviti Ministarstvu financija do 15. veljače tekuće proračunske godine popis državne imovine sa stanjem na dan 31. prosinca godine za koju se podnosi popis. To podrazumijeva i popis društava u kojima Republika Hrvatska ima dionice, odnosno udjele.

Uprava za gospodarstvo raspolaže tabelarnim pregledom 867 društava s manjinskim, većinskim i 100,0% udjelom državnog vlasništva koje je sastavio Hrvatski fond za privatizaciju pod nazivom Evidencija društava u portfelju Hrvatskog fonda za privatizaciju. Spomenuta Evidencija nije potpuna, jer ne sadrži 42 društva navedena u izvješću o poslovanju trgovačkih društava za 2007., koje je sastavila Uprava za gospodarstvo.

Obavljenim revizijama državnog proračuna ranijih godina utvrđeno je da ne postoji jedinstveni pregled ili evidencija društava u kojima Republika Hrvatska ima udjele, odnosno dionice (trgovačka društva, banke i druge financijske institucije). Navedeni podaci nalaze se u evidencijama pojedinih državnih tijela, te ih je potrebno objediniti radi unosa u poslovne knjige, odnosno financijske izvještaje državnog proračuna.

Državni ured za reviziju je naložio u suradnji s drugim državnim tijelima uspostaviti jedinstvenu evidenciju društava u kojima Republika Hrvatska ima udjele i dionice, uključujući trgovačka društva, banke i druge financijske institucije radi evidentiranja u poslovnim knjigama. Na temelju tako uspostavljene evidencije potrebno je prikupiti odluke skupština o raspodjeli dobiti radi praćenja pravodobnog i potpunog podmirenja obveza prema državnom proračunu.

2.2. *Na ponovljenu primjedbu o nužnosti prikupljanja podataka o državnoj imovini radi evidentiranja u poslovnim knjigama, Ministarstvo je navelo da nije u mogućnosti prikupiti potrebne podatke bez suradnje s drugim državnim institucijama.*

Vezano za nepotpunost podataka u Evidenciji društava u portfelju Hrvatskog fonda za privatizaciju, naglasilo je da su podaci u spomenutoj evidenciji preuzeti od Hrvatskog fonda za privatizaciju, stoga i sporni obuhvat broja društava u spomenutoj Evidenciji nije u nadležnosti Ministarstva financija, već Hrvatskog fonda za privatizaciju. Nadalje, na temelju zaprimljenih podataka Uprava za gospodarstvo Ministarstva financija je izradila bazu podataka i prikupila podatke o poslovanju društava iz svoje nadležnosti, te izradila izvješće o poslovanju s pregledom svih relevantnih poslovnih pokazatelja.

Ministarstvo se nadalje pozvalo na novi Zakon o proračunu koji je stupio na snagu početkom 2009., u odredbama kojega je propisana i obveza središnjeg tijela državne uprave nadležnog za upravljanje državnom imovinom da izradi i dostavi Ministarstvu financija do 15. veljače tekuće proračunske godine popis državne imovine sa stanjem na dan 31. prosinca godine za koju se podnosi popis.

Vezano na ukazanu nužnost praćenja pravodobne i potpune uplate prihoda od dobiti (društva u kojima država ima udjele ili dionice) u državni proračun, Ministarstvo se pozvalo na odredbu članka 63. stavak 1. Zakona o proračunu, prema kojoj pravne osobe u kojima Republika Hrvatska ima najmanje 25% udjela u kapitalu, moraju najkasnije u roku devet mjeseci nakon isteka poslovne godine, ali najmanje 30 dana prije objave poziva za sjednicu skupštine, dostaviti Ministarstvu financija dnevni red sjednice skupštine, te podnijeti sve revizijske izvještaje i izvještaje nadzornih tijela za proteklu poslovnu godinu. Kako bi navedena odredba Zakona o proračunu dobila i svoju praktičnu primjenu, Ministarstvo financija je navelo da je tijekom srpnja 2009. svim trgovačkim društvima od posebnog državnog interesa dostavilo naputak o postupanju koji se odnosi na politiku dividendi, odnosno raspodjele dobiti.

Prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo

- 3.1. U 2008. na račun državnog proračuna uplaćeni su prihodi od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo u iznosu 226.331.683,99 kn.

U razdoblju od 1991. do 1998. Zakon o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, te drugi propisi koji su određivali uvjete i način prodaje stanova na kojima postoji stanarsko pravo, prava i obveze prodavatelja i kupaca stanova, te prava i obveze državnog proračuna vezano za iznose raspolaganja, namjenu i svrhu korištenja prihoda, u više navrata su mijenjani. Prodavatelji stanova u većini slučajeva su poslove vezano za prodaju stanova sa stanarskim pravom povjeravali financijskim institucijama (banke) na temelju ugovornog odnosa. Osim mogućnosti prodaje stanova jednokratnom uplatom, zakonskim odredbama je dana mogućnost kupnje obročnom otplatom na razdoblje više godina. S obzirom da je zakonskim odredbama propisana raspodjela prikupljenih sredstava od prodaje stanova između prodavatelja i državnog proračuna, pri čemu su se omjeri raspodjele mijenjali u proteklom višegodišnjem razdoblju, a s obzirom da su prodavatelji stanova vođenje navedenih evidencije povjerali bankama, uzajamna potraživanja prodavatelja stanova i državnog proračuna za prihode od prodanih stanova, usklađuju se na temelju evidencija koje se prikupljaju iz navedenih izvora. Određeni broj prodavatelja stanova izgubio je pravnu osobnost (stečajevi, likvidacije, spajanja i pripajanja), pri čemu dio potrebnih evidencija nije ažuriran, dio evidencija koje su bile u nadležnosti državnih tijela, također nije potpun ili ne postoji.

U Izvješću o obavljenoj reviziji državnog proračuna za 2007. te većem broju izvješća o revizijama pravnih osoba u nadležnosti Državnog ureda za reviziju, koje su obavljene u proteklom razdoblju, upozoreno je na nužnost uspostave evidencija o uzajamnim potraživanjima prodavatelja i državnog proračuna za prihode od prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.

U lipnju 1992. ministar financija zaključio je u ime Republike Hrvatske s Privrednom bankom Zagreb d.d. Ugovor o obavljanju bankarskih poslova i usluga u vezi s prodajom stanova na kojima postoji stanarsko pravo u vlasništvu Republike Hrvatske. Banka se, između ostalog, obvezala knjigovodstveno pratiti sve uplate, na dospjele nepodmirene obroke, obračunavati i naplaćivati zateznu kamatu, evidentirati sredstva prema namjenama, te sastavljati financijske izvještaje o obavljenim poslovima i postignutim učincima naplate. Sve navedene poslove obvezala se obavljati bez naknade. U siječnju 2005. Banka je pokrenula postupak revidiranja ugovornih odredbi koje se odnose na plaćanje usluga. Do vremena obavljanja revizije (lipanj 2009.), između Ministarstva financija i Banke nije postignut dogovor o cijeni po kojoj će Banka nadalje obavljati spomenute poslove, a određene prijedloge rješenja prema kojima bi navedene poslove obavljala neka od državnih tijela, također nisu realizirana. Iz dokumentacije Banke dostavljene Ministarstvu financija (ožujak 2009.), vidljivo je da je za studeni 2005. i razdoblje od siječnja 2007. do prosinca 2008. obračunano i obustavljeno od prikupljenih prihoda od prodaje stanova 5.766.766,29 kn na ime naknade za vođenje poslova. Naknada naplaćena u navedenom iznosu obrazlaže se pravilima po kojim banka posluje u istovrsnim poslovima. Za 2006. naknada nije naplaćena, uz obrazloženje da su se vodili pregovori oko zaključenja novog ugovora.

Državni ured za reviziju je predložio osigurati organizacijske i administrativne pretpostavke za uspostavu učinkovitog i djelotvornog sustava vezanog za evidencije o potraživanjima i obvezama državnog proračuna na temelju prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo. Naknadu za vođenje poslova u vezi prodaje stanova potrebno je ugovoriti ili obavljanje poslova organizirati na drugi način.

- 3.2. *Na prijedlog Državnog ureda za reviziju o nužnosti uspostave djelotvornog i učinkovitog sustava evidencija o potraživanjima i obvezama državnog proračuna na temelju prodaje stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo, Ministarstvo financija je izjavilo da je sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom provelo analizu dosadašnjeg poslovanja s Privrednom bankom Zagreb d.d., organiziranjem sastanaka s predstavnicima Banke, posjetom samoj Banci radi ocjene funkcionalnosti postojeće informatičke aplikacije uspostavljene za praćenje svih relevantnih pokazatelja vezano za prodaju stanova. Ocijenjeno je da Banka korištenjem navedene aplikacije ažurno prati naplatu potraživanja za prodane stanove, pri čemu vodi sve potrebne evidencije. Ministarstvo je nadalje izjavilo da je sa Središnjim državnim uredom za upravljanje državnom imovinom dogovorilo pokretanje postupka javne nabave (od strane Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom) u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, radi rješavanja pitanja obavljanja bankarskih poslova i usluga u vezi s prodajom stanova na kojima je postojalo stanarsko pravo.*

Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije

- 4.1. Dodatna sredstva izravnanja za decentralizirane funkcije planirana su u iznosu 1.555.467.000,00 kn, a izvršena su u iznosu 1.426.778.649,22 kn, što je za 128.688.350,78 kn ili 8,3% manje od plana.

Decentralizacija u području javnog sektora prijenos je odlučivanja o prihodima i rashodima s razine državnog proračuna na lokalnu i područnu (regionalnu) samoupravu. Pod decentraliziranim funkcijama podrazumijevaju se rashodi utvrđeni posebnim zakonima za osnovno i srednje školstvo, socijalnu skrb, zdravstvo, te javne vatrogasne postrojbe. Prema Zakonu o financiranju jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, osigurava se razlika nedostajućih sredstava iz državnog proračuna iz sredstava pomoći izravnanja, a prema uvjetima i mjerilima koja se utvrđuju Uredbom o načinu izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave. Iznos pomoći izravnanja za svaku godinu osigurava se, odnosno planira državnim proračunom.

Vlada je u prosincu 2007. donijela Uredbu o načinu izračuna iznosa pomoći izravnanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za prvo tromjesečje 2008. (razdoblje privremenog financiranja), a početkom svibnja 2008. za tekuću godinu.

Prema Uredbi iz svibnja 2008. utvrđena su ukupna sredstva za decentralizirane funkcije u iznosu 2.625.433.434,00 kn, raspoređena prema županijama i namjenama. Odredbom članka 13. spomenute Uredbe iz svibnja 2008., propisano je da se dodatna sredstva izravnanja za rashode za nabavu proizvedene dugotrajne imovine i dodatna ulaganja na nefinancijskoj imovini izvršavaju na temelju dostavljene dokumentacije županije, Grada Zagreba i gradova nadležnom ministarstvu ili nadležnom tijelu državne uprave, koji objedinjuju i dostavljaju zahtjeve Ministarstvu financija do 15. u mjesecu za tekući mjesec. Dodatna sredstva izravnanja za rashode poslovanja za decentralizirane funkcije osnovnog i srednjeg školstva, te vatrogastva doznaju se na temelju mjesečnog obračuna za prethodni mjesec.

U prosincu 2007. Vlada je za prvo tromjesečje 2008. donijela pojedinačne odluke o kriterijima i mjerilima za utvrđivanje bilančnih prava za financiranje minimalnog financijskog standarda javnih potreba srednjih škola i učeničkih domova, osnovnog školstva, odnosno minimalnim financijskim standardima materijalnih i financijskih rashoda centara za socijalnu skrb i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva, decentralizirane funkcije za zdravstvene usluge, decentralizirano financiranje domova za starije i nemoćne osobe, te decentralizirano financiranje redovite djelatnosti javnih vatrogasnih postrojbi. U svibnju 2008. sve navedene odluke donesene su za tekuću godinu, a u listopadu i studenome 2008. izmijenjeni su minimalni financijski standardi koji se odnose na financiranje zdravstvenih usluga, domova za starije i nemoćne, centara za socijalnu skrb i pomoći za podmirenje troškova stanovanja korisnicima koji se griju na drva.

Od ukupno doznačenih sredstava za izravnanje decentraliziranih funkcija u 2008. u iznosu 1.426.778.649,22 kn, na 2008. se odnosi 1.413.163.151,08 kn, a 13.615.498,14 kn odnosi se na prosinac 2007. (isplaćeno u siječnju 2008.).

Na temelju mjesečnog obračuna za prethodni mjesec, a umanjeno za akontacijske rate u prosincu, sredstva za prosinac 2008. (za funkcije osnovnog i srednjeg školstva, socijalne skrbi i zdravstva) u iznosu 15.291.796,08 kn isplaćena su u siječnju 2009. na teret sredstava planiranih u državnom proračunu za 2009.

Prema odredbi članka 12. Uredbe o načinu izračuna iznosa pomoći izravnjanja za decentralizirane funkcije jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave za 2008., ako županije, Grad Zagreb, gradovi i općine koje financiraju decentralizirane funkcije, ostvare više sredstava od poreza na dohodak i pomoći izravnjanja od utvrđenog minimalnog standarda, višak sredstava trebaju vratiti na račun državnog proračuna do 28. siječnja 2009. godine.

Na račun državnog proračuna, tijekom druge polovice 2008. i u prvom tromjesečju 2009., izvršen je povrat neutrošenih sredstava u ukupnom iznosu 127.153.032,66 kn, od čega se na povrate neutrošenih sredstava iz ranijih godina odnosi 113.964.032,32 kn, a na povrate iz 2008. odnosi se 13.189.000,34 kn (17 županija u iznosu 12.421.502,06 kn i 24 grada u iznosu 767.498,28 kn).

U revizijskom izvješću za 2007., utvrđeno je da pojedine županije i gradovi nisu izvršili povrat viška sredstava iz 2007. na račun državnog proračuna do konca travnja 2008. u ukupnom iznosu 112.360.266,70 kn (najvećim se dijelom odnosi na Grad Zagreb 111.768.280,85 kn i Splitsko-dalmatinsku županiju 548.972,21 kn), te je naloženo da se poduzmu potrebne mjere u cilju naplate neutrošenih sredstava, odnosno više ostvarenih od minimalnog standarda propisanog za financiranje decentraliziranih funkcija. Tijekom 2008., spomenuta županija i gradovi izvršili su povrat na račun državnog proračuna.

Prema pregledu sredstava izravnjanja za decentralizirane funkcije po županijama i gradovima za 2008. koji se izrađuje u Sektoru za izvršavanje državnog proračuna (Odjel za upravljanje financijskim tijekovima) na temelju Izvještaja o porezu na dohodak te o prirezu na porez na dohodak, koji dostavlja FINA, vidljivo je da pojedine županije i gradovi (Grad Zagreb, Brodsko-posavska županija, Solin, Zabok, Zaprešić, Križevci) nisu izvršili povrat viška sredstava na račun državnog proračuna do konca travnja 2009. u ukupnom iznosu 134.280.219,85 kn (od čega Grad Zagreb 133.830.655,01 kn), iako je Ministarstvo financija koncem siječnja 2008. uputilo Okružnicu jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave u okviru koje se navode rokovi za povrat neutrošenih sredstava.

Državni ured za reviziju je naložio i nadalje poduzimati potrebne mjere u cilju povrata neutrošenih sredstava u državni proračun, odnosno više ostvarenih sredstava od minimalnog standarda propisanog za financiranje decentraliziranih funkcija.

- 4.2. ***Ministarstvo financija je izjavilo da je ponovo, koncem srpnja 2009. uputilo zahtjeve dužnicima (županije i gradovi koji nisu vratili sredstva ostvarena u iznosima višim od minimalnog standarda propisanog za financiranje decentraliziranih funkcija) za žurni povrat na račun državnog proračuna.***

Planirana i isplaćena sredstva po ovrhama

- 5.1. Državni proračun u 2008., jednako kao i ranijih godina, teretile su isplate po pravomoćnim sudskim rješenjima o ovrhama, odnosno postignute nagodbe u okviru pokrenutih sudskih tužbi. Najveći broj tužbenih zahtjeva pokrenut je putem sindikalnih organizacija državnih službenika i namještenika zbog neostvarenih prava sadržanih u kolektivnim ugovorima, a odnose se na naknade za božićne blagdane, regres za godišnje odmore, smjenski rad u osnovnim i srednjim školama, te prekovremeni i noćni rad zaposlenika.

Državnim proračunom za 2008. (17 razdjela) planirana su sredstva za isplate po sudskim presudama (ovrhe) i nagodbama u ukupnom iznosu 328.253.669,00 kn, a izvršeni su rashodi u iznosu 277.584.715,96 kn. Na računu proračunske zalihe evidentirano je 176.636.960,89 kn, što ukupno iznosi 454.221.676,85 kn.

FINA izvršava rješenja o ovrhama na teret računa državnog proračuna te izvještava Ministarstvo financija o izvršenim ovrhama po proračunskim korisnicima. Rješenja donesena na temelju ovršne isprave koje FINA-i dostavljaju nadležni sudovi, ne izvršavaju (isplaćuju) se odmah, ukoliko nemaju oznaku o pravomoćnosti. Na temelju takvih rješenja sredstva se izdvajaju na posebne račune (račun za radne sporove i račun za sve druge vrste sporova), a isplaćuju se prvi dan po proteku 30 dana od primitka rješenja, ako nadležni sud ne dostavi ranije ispravu o pravomoćnosti, odgodi ili obustavi. U sustavu evidentiranja i izvršavanja ovrha, FINA je ukazala na određene probleme o čemu je upoznala Ministarstvo financija. Posebno su istaknuti problemi koji se odnose na jedinstveno označavanje ovrha (informatička oznaka ID), što je u nadležnosti sudova, odnosno Ministarstva pravosuđa.

Prema izvješću FINA-e koje se odnosi na razdoblje 1. siječnja do 31. prosinca 2008., kao neprepoznati proračunski korisnik evidentirane su ovrhe u iznosu 76.766.212,26 kn.

Veći broj rješenja o ovrhama koje donose nadležni sudovi, u FINA-u se dostavljaju bez oznake iz Registra proračunskog korisnika (RKP). Oznaka RKP omogućava pravilno evidentiranje rashoda za ovrhe na stavke proračunskih korisnika koje su i planirane za navedene rashode. Označavanje rješenja o ovrhama na opisani način, treba smanjiti iznos ovrha koje se vode kao neprepoznati proračunski korisnik, čime će se smanjiti i isplate koje terete proračunsku zalihu. Ujedno će se uspostaviti odgovarajući potreban sustav kontrola. Oznaku RKP je potrebno navoditi u tužbama, presudama, prijedlozima za ovrhu i rješenjima o ovrsi i radi proračunskih korisnika koji bez oznake RKP u rješenjima o ovrsi, jednom otvorene predmete o tužbama ne mogu zatvoriti, jer nemaju povratnu informaciju o isplatama iz proračunske zalihe. Navedena okolnost može utjecati na nerealno planiranje sredstava za ovrhe u sljedećem proračunskom razdoblju. U 2006. i 2007. Ministarstvo financija je u dva navrata uputilo pozive na suradnju Državnom odvjetništvu Republike Hrvatske, Vrhovnom sudu Republike Hrvatske, Ministarstvu pravosuđa, Hrvatskoj odvjetničkoj komori i Hrvatskoj javnobilježničkoj komori u cilju rješavanja navedenih problema. Na primjedbe Državnog ureda za reviziju koje su navedene u Izvješće o reviziji državnog proračuna za 2007., a koje se odnose na sustav ovrha, Ministarstvo financija je izjavilo da namjerava izraditi plan aktivnosti u cilju smanjenja iznosa ovrha koje se vode kao neprepoznati proračunski korisnik, odnosno isplata koje terete proračunsku zalihu.

Tijekom obavljanja revizije (travanj 2009.) Ministarstvo financija je donijelo Plan aktivnosti radi rješavanja pitanja neprepoznatih proračunskih korisnika kod provedbe ovršnih rješenja na teret državnog proračuna. Spomenutim planom definirane su aktivnosti koje treba provesti u razdoblju od svibnja do prosinca 2009. Tijekom svibnja 2009. planiraju se definirati otvorena pitanja vezano za neprepoznate ovrhe u suradnji s FINA-om, a tijekom lipnja 2009. u suradnji s drugim tijelima državne uprave planiraju se utvrditi moguća rješenja u cilju smanjenja neprepoznatih ovrha. U razdoblju srpanj-prosinac 2009., u skladu s utvrđenim rješenjima, FINA, Ministarstvo financija i druga tijela državne uprave, trebaju provesti rješenja do kojih se došlo u prethodnim fazama plana aktivnosti.

Državni ured za reviziju je predložio, s obzirom da se s računa državnog proračuna isplaćuju značajna sredstava na temelju sudskih rješenja o ovrhama, poduzeti radnje u cilju provedbe plana aktivnosti radi uspostave učinkovitog sustava planiranja, izvršavanja i evidentiranja sredstava za isplate po ovrhama.

- 5.2. *Na ponovljenu primjedbu o nužnosti uspostave učinkovitog sustava planiranja, izvršavanja i evidentiranja sredstava isplaćenih po ovrhama, Ministarstvo financija je izjavilo da Republika Hrvatska ima status pravne osobe, ali ne i državna tijela (sudovi), stoga nema zakonske osnove da se sudovi obvežu da u sudskim odlukama uz Republiku Hrvatsku, kao stranu u postupku, navode i proračunskog korisnika koji je sudjelovao u sporu na strani Republike Hrvatske. FINA izvršava rješenja o ovrhama na teret državnog proračuna i o tome mjesečno izvještava Ministarstvo financija. Nadalje je navelo, s obzirom da ne postoji zakonska obveza navođenja proračunskih korisnika na sudskim odlukama, a potrebno je radi pravilnog izvršavanja državnog proračuna, Ministarstvo financija je svim tijelima koja imaju utjecaj na rješavanje ove problematike, uputilo poziv na suradnju, i to u lipnju 2006. i svibnju 2007. S obzirom da pozivi na suradnju nisu dali očekivane rezultate, izrađen je plan aktivnosti usmjerenih ka smanjivanju iznosa ovrha koje se vode kao neprepoznati proračunski korisnik, a koje terete proračunsku zalihu. Ministarstvo financija je u fazi utvrđivanja otvorenih pitanja s FINA-om koja se odnose na sustav ovrha, te utvrđivanja tijela državne uprave koja se trebaju uključiti u rješavanje spomenutih pitanja. Nakon ove faze slijedi pronalaženje rješenja, te njihova provedba u praksi.*

Primici od zaduživanja

- 6.1. Primici od zaduživanja planirani su u državnom proračunu za 2008. u iznosu 7.606.296.713,00 kn. Prema podacima iz računa financiranja, primici od zaduživanja evidentirani su u iznosu 7.166.150.535,93 kn, što je za 440.146.177,07 kn, ili 5,8% manje od plana. Odnose se na primljene zajmove od međunarodnih financijskih organizacija u iznosu 1.471.219.160,36 kn, primljene zajmove od banaka i drugih financijskih institucija u javnom sektoru u iznosu 72.056.886,53 kn, te primljene zajmove od banaka i drugih financijskih institucija izvan javnog sektora u iznosu 5.622.874.489,04 kn.

U računu financiranja i Izvještaju o prihodima i rashodima, primicima i izdacima-obrazac PR-RAS za 2008., jednako kao i ranijih godina, kratkoročno zaduživanje od zajmova i trezorskih zapisa evidentira se prema neto principu, kao primitak ili kao izdatak, ovisno o učinku kratkoročnog zaduživanja koncem godine koji može biti u korist primitaka od zaduživanja ili izdataka (otplata).

Revizijom državnog proračuna za 2007. utvrđeno je da u poslovnim knjigama, odnosno računu financiranja nisu evidentirani primici od zaduživanja po kreditima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (za razvoj hrvatskih sveučilišta) u iznosu 135.822.106,00 kn i Ministarstva unutarnjih poslova (za financiranje opreme) u iznosu 60.220.564,00 kn.

U poslovnim knjigama, odnosno računu financiranja za 2008. nisu evidentirani primici od zaduživanja po kreditima Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u iznosu 294.761.628,80 kn. Navedeni primici evidentirani su u poslovnim knjigama spomenutog Ministarstva, što je utvrđeno tijekom obavljanja revizije za 2008.

Državni ured za reviziju je naložio u računu financiranja evidentirati sveukupne primitke po zajmovima u cilju objektivnog i istinitog informiranja o iznosima zaduživanja (primitcima).

- 6.2. *Vezano za nepotpunost podataka o zaduživanju u računu financiranja, Ministarstvo financija je navelo da primici od zajmova za razvoj hrvatskih sveučilišta nisu uključeni u državni proračun za 2008., jer su u skladu s odredbama članka 41. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu, znanost i visoko obrazovanje izuzeti od uplate namjenskih prihoda, primitaka, prava (dionica) i donacija. S obzirom da se u državnom proračunu planiraju izdaci za njihovu otplatu, potrebno je provesti određene knjigovodstvene evidencije u cilju realnijeg iskazivanja rezultata u Glavnoj knjizi Državne riznice. Stoga će se na odgovarajućim računima glavne knjige sa stanjem na dan 31. prosinca 2009. evidentirati sveukupno povučena, odnosno utrošena sredstva zajmova za razvoj hrvatskih sveučilišta, na temelju podataka Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa. Nadalje, u državnom proračunu za 2010. planirat će se primici od zajmova za razvoj hrvatskih sveučilišta.*

Potraživanja za isplate po danim jamstvima

- 7.1. Prema evidencijama koje se vode u Sektoru za državna jamstva, ukupna potraživanja za isplate po danim jamstvima koncem 2008. iskazana su u iznosu 1.987.760.415,05 kn (glavnica, redovne i zatezne kamate isplaćene kreditorima). Odnose se na isplate po jamstvima za pravne osobe u turizmu u iznosu 767.560.516,49 kn, gospodarstvu 537.631.716,50 kn, poljoprivredi 292.403.015,21 kn, brodogradnji 289.672.834,24 kn, za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave u iznosu 85.482.788,82 kn i Hrvatski fond za privatizaciju u iznosu 15.009.543,79 kn. Uz dana državna jamstva pribavljeni su instrumenti osiguranja naplate (mjenice, zadužnice te upisana založna prava na nekretninama). U ukupnom potraživanju iskazanom u iznosu 1.987.760.415,05 kn, na potraživanja od pravnih osoba u stečaju odnosi se 277.313.213,19 kn (prijavljeno u stečajnu masu). U iznosu potraživanja nisu iskazane zatezne kamate Ministarstva financija. Tijekom obavljanja revizije nadležna uprava Ministarstva pribavila je informatički program radi ažuriranja izračuna zateznih kamata za isplate po jamstvima.

Isplate po danim jamstvima za turizam najvećim se dijelom odnose na kredite za pripremu turističke sezone 2000. koje je odobrio HBOR, odnosno druge banke kreditori. Prema dokumentaciji nadležne uprave Ministarstva financija, određeni broj društava dužnika je obuhvaćen operativnim planovima privatizacije, dok je dio društava u privatnom vlasništvu. Posljednje opomene dužnicima, Ministarstvo financija je uputilo u listopadu 2005.

Isplate po danim jamstvima za gospodarstvo odnose se na kredite za nabavu opreme u cilju pokretanja proizvodnje, građevinske radove, nabavu poljoprivrednih strojeva i drugo. Za dio kredita dana su jamstva HBOR-u i inozemnim bankama na temelju prihvaćanja programa restrukturiranja koje su odobrila nadležna ministarstva.

Isplate po danim jamstvima poljoprivredi uglavnom se odnose na jamstva dana u korist HBOR-a i drugih banaka za kreditiranje proljetne sjetve, programa obnove i razvitka gospodarskih djelatnosti, otkupa grožđa na otocima, područjima od posebne državne skrbi i drugo.

Potraživanja za isplate po danim jamstvima za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave usklađuju se s obvezama Ministarstva financija za prodane stanove za konvertibilne valute na temelju odredbi Zakona o prodaji stanova na kojima postoji stanarsko pravo, radi prijetoja.

Prema odredbama članka 68. Zakona o proračunu koji je stupio na snagu početkom 2009., Vlada može na prijedlog ministra financija, a na zahtjev dužnika, uz primjereno osiguranje i kamate, odgoditi plaćanje ili odobriti obročnu otplatu duga, ako se time bitno poboljšavaju dužnikove mogućnosti otplate duga, od kojega inače ne bi bilo moguće naplatiti cjelokupni dug. Odredbama spomenutog članka, stavak 7., propisano je da će Vlada uredbom propisati kriterije, mjerila i postupak za odgodu plaćanja, obročnu otplatu duga, te otpis ili djelomičan otpis potraživanja za državu i jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Rok donošenja uredbe Vlade je 120 dana od dana stupanja na snagu Zakona o proračunu.

Prema odredbama članka 31., stavak 15. Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2009. godinu, za državna jamstva koja se aktiviraju, Ministarstvo može banci ili drugoj financijskoj organizaciji ovlaštenoj za platni promet dati nalog za blokadu računa dužnika radi namirenja duga.

Državni ured za reviziju je predložio poduzeti mjere naplate potraživanja proračunskih sredstava isplaćenih na temelju danih državnih jamstava. S obzirom da su uz dana državna jamstva pribavljeni potrebni instrumenti osiguranja i da proračunski propisi omogućuju primjenu odgovarajućih rješenja u pogledu naplate potraživanja, potrebno je, u svakom pojedinom slučaju primijeniti ona rješenja koja neće otežati gospodarski položaj dužnika, odnosno realnu mogućnost naplate cjelokupnog duga.

7.2. *Na prijedlog da se poduzmu mjere naplate potraživanja proračunskih sredstava isplaćenih na temelju danih državnih jamstava, Ministarstvo financija je izjavilo da u skladu s proračunskim propisima poduzima mjere naplate, uzimanjem u obzir gospodarski položaj dužnika, te realnu mogućnost naplate cjelokupnog duga. Ministarstvo je u prilogu dostavilo preslike opomena poslane dužnicima koncem srpnja 2009.*

8.1. U 2005. i 2006. na teret državnog proračuna isplaćeno je 72.116.114,65 kn u korist inozemne banke na temelju izdanog jamstva društvu Croatia Airlines d.d. u 1998.

U Izvješću o obavljenoj reviziji za 2007., Državni ured za reviziju je naložio zatražiti povrat isplaćenih sredstava po jamstvu u 2005. i 2006. od društva Croatia Airlines d.d. u iznosu 72.116.114,65 kn. Koncem 2008. potraživanja za isplate po jamstvima uvećano za zatezne kamate iznosila su 103.019.108,54 kn.

Na temelju odluke Vlade, u siječnju 1998. izdana su jamstva u korist inozemne banke za zaduživanje društva u ukupnom iznosu 313.000.000,- USD, u protuvrijednosti 1.972.870.300,00 kn, uvećano za kamate i troškove financiranja za razdoblje 12 godina (što je sveukupno procijenjeno na 492.000.000,- USD) i to: činidbeno jamstvo u iznosu 283.000.000,- USD ili 1.783.777.300,00 kn za nabavu šest zrakoplova i rezervnih dijelova, te financijsko jamstvo u iznosu 30.000.000,- USD ili 189.093.000,00 kn za izgradnju tehničko-poslovnog centra.

U odluci Vlade o davanju spomenutih jamstava navedeno je da će Vlada naknadno donijeti odluku o načinu otplate kredita (putem otkupa dionica društva) i reguliranju međusobnih odnosa posebnim ugovorom. Koncem srpnja 1998. Ministarstvo financija je s društvom zaključilo ugovor o preuzimanju otplate dijela duga u zamjenu za dionice društva u protuvrijednosti 250.000.000,00 kn, za podmirenje kreditne obveze u 1998. i 1999. prema otplatnom planu (dodatak 1 ugovoru). Ugovoreno je da će se financijske obveze koje nastaju za Republiku Hrvatsku podmiriti u skladu s propisima o izvršavanju državnog proračuna za 1998. i 1999., a nadalje do 2012., prema dodatnim ugovorima o preuzetim obvezama.

U studenome 1999. Vlada je donijela odluku o davanju suglasnosti za potpisivanje ugovora o ulaganju prava u društvo i dodatak 1 ugovora za isplatu dodatnih 250.000.000,00 kn na teret državnog proračuna za 2000. za otplatu spomenutog kredita, a prema priloženom otplatnom planu za 2000. U skladu s navedenim doznačena su sredstva u korist društva na teret državnog proračuna za određenu godinu, s pozicije izdataka za dionice i udjele u glavnici trgovačkih društava u javnom sektoru, što je i opisano u godišnjim revizijskim izvješćima u okviru spomenutih izdataka. Također su evidentirane odgovarajuće promjene u temeljnom kapitalu društva, odnosno strukturi vlasništva.

Na temelju Odluke Vlade, u prosincu 2006. društvu Croatia Airlines d.d., Zagreb izdano je jamstvo u iznosu 135.000.000 EUR ili 990.028.170,00 kn za kreditno zaduženje u iznosu 168.750.000 EUR u svrhu refinanciranja postojećih kredita za nabavu zrakoplova s državnim jamstvom iz 1998. Jamstvo u iznosu 1.783.777.300,00 kn na temelju Odluke Vlade iz 1998. zamijenjeno je novim jamstvom prema Odluci Vlade iz 2006. u iznosu 990.028.170,00 kn.

Pozivom banke iz studenoga 2005., prvi puta je po jamstvu izdanom 1998., na teret državnog proračuna za 2005. banci kreditoru plaćeno (prosinac 2005.) za dospjeli obrok glavnice i kamata za otplatu kredita za zrakoplove 24.419.669,00 kn ili 3.313.289,02 EUR. U 2006. izdaci po navedenom jamstvu izvršeni su u iznosu 47.696.445,65 kn ili 8.421.817,69 USD. Ukupni izdaci za 2005. i 2006. iznosili su 72.116.114,65 kn.

Tijekom 2005. Ministarstvo financija je zatražilo povrat sredstava u iznosu 24.419.669,00 kn, te je s društvom zaključilo ugovor o reguliranju međusobnih odnosa koji proizlaze iz jamstva. Prema odredbama ugovora društvo je trebalo vratiti dužna sredstva zajedno s obračunanim kamata u roku mjesec dana od poziva Republike Hrvatske, a najkasnije do konca studenoga 2006.

U ožujku 2007. društvo Croatia Airlines d.d. obratilo se Ministarstvu financija tražeći odgodu plaćanja zbog smanjene likvidnosti izazvane poslovanjem u izvansezonskom razdoblju.

Tijekom 2007. i 2008. nije bilo povrata sredstava od društva Croatia Airlines d.d., a Ministarstvo financija nije poduzimalo mjere naplate potraživanja.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti radnje radi naplate potraživanja za sredstva isplaćena iz državnog proračuna na temelju izdanih jamstava za društvo Croatia Airlines d.d. ili predložiti Vladi donošenje odluke o povećanju dioničkog kapitala navedenog društva u korist Republike Hrvatske.

- 8.2. *Na ponovljeni nalog o nužnosti poduzimanja mjera u cilju naplate potraživanja za sredstva isplaćena iz državnog proračuna na temelju jamstva izdanog za društvo Croatia Airlines d.d., Ministarstvo je obrazložilo da je društvo (dužnik) zbog smanjene likvidnosti izazvane poslovanjem u izvansezonskom razdoblju i zbog povoljnijih uvjeta zaduženja u 2006., refinanciralo ostatak duga po kreditu za koji je iz državnog proračuna tijekom 2005. i 2006. isplaćeno 72.116.114,65 kn. Ministarstvo se suglasilo s preporukom Državnog ureda za reviziju da se za navedeni iznos predloži povećanje dioničkog kapitala društva u korist Republike Hrvatske, što je i predloženo nadležnom ministarstvu koje će do konca godine poduzeti potrebne radnje.***

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 28. kolovoza 2009.

DRŽAVNI ZAVOD ZA INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Državnog zavoda za intelektualno vlasništvo (dalje u tekstu: Zavod) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama nije evidentiran poslovni prostor površine 2 058 m² što ga za obavljanje djelatnosti koristi Zavod, te knjige i stručni časopisi u vrijednosti 102.345,00 kn.
  - Od rashoda poslovanja u iznosu 18.829.946,00 kn, na rashode za zaposlene odnosi se 12.702.462,00 kn. Iz sredstava za isplatu plaća izvršeni su rashodi u ukupnom iznosu 1.199.469,00 kn koji se ne odnose na plaće.
  - U 2007. rashodi za nabavu roba, radova i usluga izvršeni su u iznosu 9.198.567,00 kn. Odnose se na nabavu materijala i energije u iznosu 655.161,00 kn, usluga u iznosu 3.375.782,00 kn, te nefinancijske imovine u iznosu 5.167.624,00 kn.
Bez primjene propisanih postupaka nabave, nabavljene su robe i radovi u ukupnom iznosu 3.599.629,00 kn, a odnosi se na nabavu uredskog materijala u iznosu 218.356,00 kn, radova uređenja poslovnog prostora u iznosu 2.433.209,00 kn, uređenja internog kafića u iznosu 834.354,00 kn, te radova usklađenja informatičkog sustava u iznosu 113.710,00 kn.
Uredski materijal u iznosu 218.356,00 kn nabavljen je postupcima izravnog ugovaranja, od više dobavljača na temelju ugovora. Radove uređenja poslovnog prostora i internog kafića u ukupnoj vrijednosti 3.267.563,00 kn obavio je isti izvoditelj, odabran izravnom pogodbom. Prema obrazloženju Zavoda, za nabavu navedenih radova nije proveden postupak javne nabave, jer je prema odluci Ministarstva obrane iz ožujka 2002. zgrada u kojoj se nalazi poslovni prostor od posebnog državnog interesa.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	21.182.000,00	26.070.139,00	123,1
2.	Rashodi i izdaci	21.182.000,00	23.997.570,00	113,3
3.	Višak prihoda	0,00	2.072.569,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			12.736.799,00
5.	Financijska imovina			11.152.837,00
6.	Obveze			1.304.659,00
7.	Broj zaposlenika			106

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 7.121.853,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 3.849.662,00 kn, neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 1.134.020,00 kn, te nematerijalne proizvedene imovine u iznosu 631.264,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novac u banci i blagajni u iznosu 9.845.356,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 1.056.217,00 kn, depozite, potraživanja od zaposlenih i drugo u iznosu 205.781,00 kn, te potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 45.483,00 kn. Sredstva koja su koncem 2007. bila na deviznim podračunima, kod poslovnih banaka, Zavod je u travnju 2008., uplatio na račun Državne riznice.

Obveze se odnose na zaposlene u iznosu 1.044.017,00 kn, materijalne rashode u iznosu 146.942,00 kn, te druge tekuće obveze u iznosu 113.700,00 kn. Obveze su podmirene do konca siječnja 2008.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2002. i 2003.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2002. i 2003., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Zavodu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

1. Ustrojena je unutarnja revizija u skladu s odredbama Pravilnika o unutarnjoj reviziji proračunskih korisnika.
2. Službeni osobni automobili korišteni su u skladu s odredbama Odluke Vlade Republike Hrvatske o uvjetima korištenja službenih osobnih automobila, mobilnih telefona, sredstava za službena putovanja, poslovnih kreditnih kartica i sredstava reprezentacije.

Nalozi i preporuka prema kojima nije postupljeno:

1. Prihodi od obavljanja poslova vlastite djelatnosti nisu realno planirani.
2. Isplata nagrada i dodataka na plaće nije u potpunosti obavljena u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima i namještenicima, te odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.
3. Pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Zavod je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 1.1. Zavod primjenjuje proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i Uredbe o računovodstvu proračuna.

Financijskim planom Zavoda za 2007. planirani su ukupni prihodi i ukupni rashodi u iznosu 21.182.000,00 kn. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 26.070.139,00 kn, što je za 4.888.139,00 kn ili 23,1% više od plana. Rashodi su izvršeni u iznosu 23.997.570,00 kn, što je za 2.815.570,00 kn ili 13,3% više od plana. Financijskim planom nisu planirani prihodi od međunarodnih organizacija, a ostvareni su u iznosu 6.590.327,00 kn, te pomoći od međunarodnih organizacija, ostvarene u iznosu 127.928,00 kn. Prihodi od međunarodnih organizacija ostvaruju se na temelju propisa Europske patentne organizacije, kontinuirano, unazad više godina, te ih je moguće i potrebno planirati kod donošenja plana prihoda. Također, potrebno je planirati rashode koji se financiraju iz navedenih prihoda.

Ustrojene su propisane poslovne knjige, koje su vođene uredno i omogućavaju uvid u poslovanje. U poslovnim knjigama nije evidentiran poslovni prostor površine 2 058 m² u vlasništvu Republike Hrvatske, što ga za obavljanje djelatnosti koristi Zavod, te knjige i stručni časopisi nabavne vrijednosti 102.345,00 kn.

Financijski izvještaji za 2007., propisani Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu, dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i drugim korisnicima u zakonskom roku.

Zavod nije dostavio Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti, te podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske tijekom 2007. Navedeno nije u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Popisom imovine i obveza provedenim za 2007. obuhvaćena je imovina i obveze, osim poslovnog prostora kojega za obavljanje djelatnosti koristi Zavod, te knjiga i časopisa, što nije u skladu s odredbama članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisano da proračunski korisnici moraju na kraju svake poslovne godine sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na dan 31. prosinca.

Državni ured za reviziju je naložio planiranje svih prihoda koji se očekuju kao i rashode koji se tim приходima planiraju financirati. Naložio je evidentiranje cjelokupne imovine u poslovnim knjigama, te obavljanje cjelovitog popisa. Također je naložio dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom podatke o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 1.2. *Prihvaćen je nalaz Državnog ureda za reviziju vezan za planiranje, evidentiranje imovine i dostavljanje Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom podataka o imovini u vlasništvu Republike Hrvatske. U obrazloženju je navedeno da je poslovanje Zavoda značajno obilježeno međunarodnim okruženjem, te kontinuiranim ostvarenjem deviznih prihoda, iz kojih su podmirivane i ugovorene međunarodne obveze. Prihodi od međunarodnih organizacija korišteni su i kao pokriće nedovoljno odobrenih proračunskih sredstava, za podmirenje planiranih rashoda. Od travnja 2008., sredstva ostvarena od međunarodnih organizacija uplaćuju se idući dan nakon ostvarenja na račun državnog proračuna. Vezano za nalog o evidentiranju cjelokupne imovine u poslovnim knjigama, te obavljanje cjelovitog popisa, obrazloženo je da za poslovni prostor u vlasništvu Republike Hrvatske Zavod nije imao dokumentaciju i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti koju bi evidentirao u poslovnim knjigama i dostavio podatke Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. U 2008. obavljen je popis knjiga i stručne literature, a procijenjena vrijednost evidentirana je u poslovnim knjigama.***

Rashodi za zaposlene

- 2.1.** Rashodi za zaposlene planirani su u iznosu 13.167.400,00 kn, a evidentirani su u iznosu 12.702.462,00 kn, što je za 464.938,00 kn ili 3,5% manje od plana.

Rashodi za plaće za redovan rad nisu realno planirani. Rashodi za plaće za redovan rad planirani su za 125 zaposlenika. Na početku 2007. Zavod je imao 102 zaposlenika. Prema stanju na dan 31. prosinca 2007. u Zavodu je bilo 106 zaposlenika, od čega sedam dužnosnika, 93 službenika i namještenika, te šest vježbenika. Dio sredstava planiranih za plaće za redovan rad, izvršen je za intelektualne usluge.

Iz sredstava državnog proračuna namijenjenih za isplatu plaća za redovan rad podmirene su, osim plaća za redovan rad i obveze prema zaposlenicima Zavoda za usluge obavljene na temelju ugovora o djelu i za autorske honorare u ukupnom neto iznosu 618.425,00 kn, odnosno s porezima i doprinosima 690.083,00 kn. Navedene usluge su trebale biti planirane i evidentirane u okviru rashoda za intelektualne usluge.

Također, osim isplate božićnice u neto iznosu 1.250,00 kn po zaposleniku, iz sredstava plaća za redovan rad isplaćena je posebna nagrada zaposlenicima Zavoda povodom Božićnih blagdana u visini 2.500,00 kn neto po zaposleniku, što za 97 zaposlenika iznosi ukupno 509.386,00 kn, s obračunanim doprinosima. Isplata posebne nagrade zaposlenicima povodom Božićnih blagdana, obavljena je na temelju odluke ravnatelja.

Iz sredstava planiranih za isplatu plaća izvršeni su rashodi u ukupnom iznosu 1.199.469,00 kn (neto isplate, porezi i doprinosi) koji se ne odnose na plaće, što nije u skladu s odredbom članka 4. točka 11. Zakona o proračunu. Navedenom odredbom propisano je da proračunski korisnici mogu preuzeti obveze na teret proračuna tekuće godine samo za namjene i do visine utvrđene proračunom ako su za to ispunjeni svi zakonom i drugim propisima utvrđeni uvjeti.

Drugi rashodi za zaposlene izvršeni su u iznosu 380.527,00 kn. Odnose se na rashode za isplatu regresa, dara djeci i božićnice u ukupnom iznosu 262.500,00 kn, darove u naravi povodom Uskrsa u iznosu 48.185,00 kn, jubilarne nagrade u iznosu 33.085,00 kn, bonuse za uspješan rad u iznosu 18.495,00 kn i za druge naknade u iznosu 18.262,00 kn.

Zaposlenicima je isplaćen dar u naravi (bon trgovačkog lanca) povodom Uskrsa u iznosu 400,00 kn po zaposlenom, što za 104 zaposlenika iznosi 41.600,00 kn. Isplata dara u naravi izvršena je iz proračunskih sredstava, na temelju odluke ravnatelja.

Državni ured za reviziju je naložio poštivanje odredbi Zakona o proračunu.

- 2.2. *Prihvaćen je nalaz o poštivanju odredbi Zakona o proračunu. U očitovanju je navedeno da su u 2008. rashodi za zaposlene isplaćeni u skladu s odredbama Zakona o proračunu, Zakona o državnim službenicima i namještenicima, te odredbama Kolektivnog ugovora za državne službenike i namještenike.***

Postupci javne nabave

- 3.1.** Prema planu nabave planirana je nabava roba, radova i usluga u iznosu 8.020.164,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Ustrojena je evidencija postupaka nabave i zaključenih ugovora, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Prema izvješću o javnoj nabavi, tijekom 2007. provedeno je 15 postupaka nabave, od čega 13 nabava na temelju odredaba Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti, a dvije nabave na temelju odredaba Zakona o javnoj nabavi. U 2007. rashodi za nabavu roba, radova i usluga izvršeni su u iznosu 9.198.567,00 kn. Odnose se na nabavu materijala i energije u iznosu 655.161,00 kn, usluga u iznosu 3.375.782,00 kn, te nefinancijske imovine u iznosu 5.167.624,00 kn.

Bez primjene propisanih postupaka javne nabave, nabavljene su robe i radovi u ukupnom iznosu 3.599.629,00 kn, a odnosi se na nabavu uredskog materijala u iznosu 218.356,00 kn, radova uređenja poslovnog prostora u iznosu 2.433.209,00 kn, uređenja internog kafića u iznosu 834.354,00 kn, te na radove usklađenja informatičkog sustava u iznosu 113.710,00 kn.

Radove uređenja poslovnog prostora i internog kafića u ukupnoj vrijednosti 3.267.563,00 kn obavio je izvoditelj odabran izravnom pogodbom. Prema obrazloženju Zavoda, za nabavu navedenih radova nije proveden postupak javne nabave, jer je zgrada u kojoj se nalazi poslovni prostor od posebnog državnog interesa, prema odluci Ministarstva obrane iz ožujka 2002.

Rashodi za uredski materijal su izvršeni u iznosu 393.658,00 kn. Postupcima nabave provedenim u skladu s propisima koji određuju postupke javne nabave, nabavljen je uredski materijal u iznosu 175.302,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost). Preostali uredski materijal u iznosu 218.356,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost) nabavljen je izravnom pogodbom, od više dobavljača, na temelju ispostavljenih računa i ugovora. Postupci nabave uredskog materijala u iznosu 218.356,00 kn nisu provedeni u skladu s odredbom članka 7. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi. Prema navedenoj odredbi, nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost, u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju odredbi Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je kod nabave radova uređenja poslovnog prostora trebalo provesti postupke u skladu s odredbom članka 7. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi, koja propisuje da naručitelj mora primijeniti odredbe Zakona na nabavu istovrsne robe, radova i usluga. Naloženo je provođenje postupaka nabave roba i radova u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 3.2. *Vezano za primjenu postupaka javne nabave za radove uređenja poslovnog prostora u očitovanju je obrazloženo da je zgrada u kojoj se nalazi poslovni prostor Zavoda od posebnog državnog interesa. Ministarstvo gospodarstva, rada i poduzetništva je upravitelj zgrade. Navedeno Ministarstvo odabralo je izvoditelja radova i usluga tehničkog i drugog održavanja. Zavod je istom izvoditelju povjerio radove uređenja poslovnog prostora iz razloga odgovornosti za sve usluge održavanja i nesmetanog funkcioniranja svih podsustava u cijeloj zgradi.***

U 2007. obavljani su poslovi iz djelokruga rada Zavoda. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 26.070.139,00 kn, rashodi su izvršeni u iznosu 23.997.570,00 kn, te je višak prihoda nad rashodima iznosio 2.072.569,00 kn. Poslovanje se obavljalo u skladu s propisima, osim što financijskim planom nisu planirani prihodi od međunarodnih organizacija i rashodi koji se financiraju navedenim приходima, u poslovnim knjigama nije evidentiran poslovni prostor dan Zavodu na korištenje, iz sredstava za plaće izvršeni su i rashodi koji se ne odnose na plaće, a pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 30. ožujka 2009.

DRŽAVNI ZAVOD ZA MJERITELJSTVO

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Državnog zavoda za mjeriteljstvo (dalje u tekstu: Zavod) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Zavoda za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Zavoda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	35.455.000,00	28.774.154,00	81,2
2.	Rashodi i izdaci	35.455.000,00	28.782.046,00	81,2
3.	Manjak prihoda	0,00	7.892,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			57.117.812,00
5.	Financijska imovina			3.272.712,00
6.	Obveze			3.023.380,00
7.	Broj zaposlenika			115

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 23.563.457,00 kn, opreme u iznosu 12.482.215,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 1.399.584,00 kn, te druge imovine u iznosu 19.672.556,00 kn.

Druga imovina se odnosi na prirodna bogatstva i nematerijalnu imovinu u iznosu 11.091.039,00 kn, građevinske objekte, postrojenja i opremu u pripremi u iznosu 8.189.184,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 258.987,00 kn, umjetnička djela u iznosu 115.539,00 kn, te plemenite metale u iznosu 17.807,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 232.203,00 kn, potraživanja za administrativne pristojbe i prihode po posebnim propisima u iznosu 3.036.015,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 4.494,00 kn.

Obveze se odnose na obveze prema državnom proračunu za administrativne pristojbe i prihode po posebnim propisima u iznosu 3.008.959,00 kn i za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 14.421,00 kn.

III. NALAZ

Postupci javne nabave

- 1.1. Zavod je donio plan nabave za 2007. na temelju kojeg su nabavljene robe, radovi i usluge u vrijednosti 9.522.427,00 kn. Prema evidencijama o zaključenim ugovorima, vrijednost javne nabave ugovorena je u iznosu 3.887.454,00 kn. Zavod je proveo pet postupaka javnog nadmetanja nakon kojih su zaključeni ugovori o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 1.258.697,00 kn, te 43 postupka ograničenog prikupljanja ponuda nakon kojih su zaključeni ugovori u iznosu 2.628.757,00 kn.

U većini slučajeva nabava roba, radova i usluga je obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Bez primjene propisanih postupaka javne nabave, nabavljena je računalna oprema u iznosu 63.244,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

Sredstva za nabavu računalne opreme planirana su za 2007. u iznosu 256.500,00 kn. Nakon provedenog postupka javnog nadmetanja, s ponuditeljem koji je ponudio najnižu cijenu zaključen je ugovor za nabavu u vrijednosti 225.376,00 kn. Dobavljač je isporučio opremu u vrijednosti 288.620,00 kn, što je za 63.244,00 kn, ili 28,1% više od ugovorene vrijednosti. Za nabavu dodatne računalne opreme u vrijednosti 63.244,00 kn nije proveden postupak javne nabave, što nije u skladu s odredbom članka 7. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da odredbe Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, radova i usluga.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 1.2. Zavod je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju, te naveo da će ubuduće provoditi postupke javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. U obrazloženju je navedeno da je Zavod preselio na novu lokaciju u listopadu 2007., te je dodatna računalna oprema namijenjena opremanju novog poslovnog prostora. S obzirom da je računalna oprema nabavljena koncem godine, nije proveden postupak javnog nadmetanja, nego je spomenuta oprema nabavljena od dobavljača koji je Zavodu isporučivao računalnu opremu tijekom 2007.*

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Zavod je za 2007. planirao prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 35.455.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 28.774.154,00 kn, što je za 6.680.846,00 kn ili 18,8% manje od plana. Rashodi su ostvareni u iznosu 28.782.046,00 kn, što je za 6.672.954,00 kn ili 18,8% manje od plana. Manjak prihoda u 2007. iznosio je 7.892,00 kn, višak prihoda iz prethodne godine iznosio je 257.224,00 kn, te ukupni višak prihoda iznosi 249.332,00 kn.

Revizijom uočena nepravilnost koja se odnosi na nabavu računalne opreme nije značajnije utjecala na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 22. siječnja 2009.

FOND ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost (dalje u tekstu: Fond) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U pojedinim slučajevima pri evidentiranju rashoda nije primijenjeno načelo nastanka poslovnog događaja, nego su rashodi evidentirani prema načelu novčanog tijeka.
  - Pojedini postupci nabave roba, radova i usluga nisu u potpunosti provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Obavijest o zaključivanju četiri ugovora nije objavljena u propisanom roku. Prije zaključenja ugovora o nabavi usluge tiskanja u vrijednosti 609.268,00 kn, nije objavljena odluka o odabiru ponude. Ugovoreni su dodatni radovi u vrijednosti većoj od 25,0% od vrijednosti osnovnog ugovora.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	1.025.400.000,00	1.123.012.840,00	109,5
2.	Rashodi i izdaci	1.025.400.000,00	1.156.260.767,00	112,8
3.	Manjak prihoda	0,00	33.247.927,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			38.322.684,00
5.	Financijska imovina			187.375.057,00
6.	Obveze			49.091.094,00
7.	Broj zaposlenika			111

Nefinancijska imovina se odnosi na proizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 17.761.866,00 kn, računalne programe u iznosu 512.870,00 kn i neproizvedenu dugotrajnu imovinu u iznosu 20.047.948,00 kn.

Proizvedena dugotrajna imovina u iznosu 17.761.866,00 kn se odnosi na opremu i strojeve u iznosu 13.488.585,00 kn, prijevozna sredstva u iznosu 2.370.580,00 kn, poslovne objekte (garažni prostor) u iznosu 1.429.744,00 kn, te umjetnička djela u iznosu 472.957,00 kn. Neproizvedena dugotrajna imovina u iznosu 20.047.948,00 kn se odnosi na ulaganja na tuđoj imovini u iznosu 19.583.878,00 kn i licence za računalne programe u iznosu 464.070,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 187.375.057,00 kn odnosi se na potraživanja u iznosu 143.031.213,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 33.918.187,00 kn i novčana sredstva (novac u banci) u iznosu 10.425.657,00 kn.

Potraživanja u iznosu 143.031.213,00 kn odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 68.227.835,00 kn, potraživanja za dane zajmove u iznosu 64.439.649,00 kn i druga potraživanja u iznosu 10.363.729,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja iskazana u iznosu 68.227.835,00 kn odnose se na potraživanja za prihode od naknada na opterećivanje okoliša otpadom (otpadne gume, elektronički otpad i ugljikov dioksid) u iznosu 26.524.722,00 kn, naknada za povratnu ambalažu u iznosu 17.501.915,00 kn, poticajne naknade za ambalažu u iznosu 9.312.708,00 kn, naknada za zbrinjavanje ambalažnog otpada u iznosu 5.566.936,00 kn, prodane ambalaže u iznosu 2.531.655,00 kn, naknada za okoliš u iznosu 6.788.894,00 kn, te potraživanja od izvoditelja radova na temelju ugovornih obveza u iznosu 1.005,00 kn.

Potraživanja za dane zajmove u iznosu 64.439.649,00 kn odnose se na 56 zajmova danih u 2007. trgovačkim društvima u ukupnom iznosu 43.142.215,00 kn i 38 zajmova danih u prethodnom razdoblju u ukupnom iznosu 21.297.434,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 14.841.005,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 331.902,00 kn i odgođeno plaćanje rashoda (naknade za zbrinjavanje posebnih kategorija otpada koje su trgovačka društva obračunala koncem 2007., a dospijevaju u roku 30 dana) u iznosu 33.918.187,00 kn.

Obveze za rashode poslovanja odnose se na materijalne rashode u iznosu 13.695.148,00 kn, rashode za plaće i naknade materijalnih prava i naknade za prijevoz zaposlenih u iznosu 1.145.805,00 kn. Do konca siječnja 2008. u cijelosti su plaćene obveze iz 2007.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2005.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Fonda za 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Fondu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Postupci nabave istovrsnih usluga u vrijednosti do 200.000,00 kn u proračunskoj ili poslovnoj godini, provedeni su u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Prihodi, rashodi i izdaci za koje je bilo izvjesno da će se ostvariti, nisu realno planirani.
2. U pojedinim slučajevima i dalje se ne objavljuje obavijest o zaključenju ugovora s odabranim ponuditeljem.

Fond je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 1.1. Poslovne knjige se vode prema računovodstvenom sustavu proračuna u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su propisane poslovne knjige: dnevnik i glavna knjiga, te analitičke evidencije koje služe kao pomoćne evidencije za potrebe praćenja poslovanja. Unos podataka u poslovne knjige obavljen je na temelju knjigovodstvenih isprava koje je kontrolirala i potpisala ovlaštena osoba.

Poslovni događaji se evidentiraju u poslovnim knjigama prema računskom planu za proračunske korisnike. Prihodi i rashodi se iskazuju prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka poslovnog događaja, osim u pojedinim slučajevima kada su evidentirani prema načelu novčanog tijeka.

Odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da se rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka poslovnog događaja, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju. Račun za izvedene radove adaptacije i unutarnjeg uređenja poslovnog prostora u iznosu 5.465.825,00 kn iz studenoga 2006. evidentiran je na rashodima za 2007., a račun za radove uređenja poslovnog prostora iz prosinca 2007. u iznosu 293.187,00 kn evidentiran je na rashodima za 2008.

Prihodi i primici planirani su u iznosu 1.025.400.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 1.123.012.840,00 kn što je za 97.612.840,00 kn ili 9,5% više od plana.

Prihodi od naknada na neopasni (industrijski) otpad planirani u iznosu 67.000.000,00 kn i prihodi od naknada na komunalni otpad planirani u iznosu 10.000.000,00 kn nisu ostvareni, jer nisu doneseni provedbeni propisi (uredbe i pravilnici) za utvrđivanje, obračunavanje i naplatu navedenih naknada. Nadalje, prihodi od pojedinih vrsta naknada nisu planirani, a ostvareni su u iznosu 158.205.428,00 kn (naknade za vozila u iznosu 87.979.341,00 kn, naknada od elektronskog otpada u iznosu 32.783.729,00 kn, naknada za zbrinjavanje otpadnih ulja u iznosu 29.563.310,00 kn, naknada za baterije i akumulatore u iznosu 7.861.828,00 kn i naknada za kontrolirane tvari u iznosu 17.220,00 kn).

Državni ured za reviziju je naložio planiranje prihoda za koje je izvjesno da će se ostvariti. U slučajevima vrijednosno značajnijih odstupanja od plana, bilo je potrebno donijeti izmjene financijskog plana zbog omogućavanja praćenja izvršenih aktivnosti u odnosu na plan, odnosno kako bi plan bio u funkciji praćenja izvršenja zadanih ciljeva. Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje rashoda u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 1.2. *Fond je prihvatio nalaz da su računi evidentirani u poslovnim knjigama na temelju novčanog tijeka i obrazložio da je cjelokupna dokumentacija kasno zaprimljena u računovodstvo (dokumentaciju je morao prethodno ispostaviti i ovjeriti izvoditelj i nadzorno tijelo) te stoga knjiženje nije provedeno u skladu s Pravilnikom o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.*

Vezano za planiranje prihoda, Fond je obrazložio da su prihodi planirani na temelju Zakona o Fondu za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i suglasio se da je Fond obvezan planirati sve prihode, pa tako i one za koje Vlada Republike Hrvatske donosi ili treba donijeti provedbene propise.

Očevidnik imovine

- 2.1. Odlukom Povjerenstva za imovinu Vlade Republike Hrvatske iz prosinca 2005. i izmjenom navedene Odluke iz ožujka 2007., Fondu je dodijeljena na korištenje nekretnina ukupne površine 2 829,92 m² u vlasništvu Republike Hrvatske. Prema odluci, korisnik nekretnine je obvezan poslovni prostor uvrstiti u Očevidnik državne imovine.

Pored navedenog poslovnog prostora, Fondu su dodijeljena na korištenje tri parkirališna mjesta u garaži navedenog poslovnog kompleksa na temelju odluke Središnjeg državnog ureda za upravljanje imovinom u veljači 2007. U Odluci je navedeno da se korisnik obvezuje dodijeljena garažna mjesta uvrstiti u Očevidnik državne imovine.

Poslovni prostor i parkirališna mjesta nisu uvršteni u Očevidnik državne imovine, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, kojima je propisano da su sva tijela državne vlasti te pravne i druge osobe koje posjeduju, upotrebljavaju, koriste ili upravljaju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske dužni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, uz imovinsko-pravnu i tehničku dokumentaciju, dostaviti podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca svake godine, u rokovima određenim propisima o godišnjim financijskim izvješćima za korisnike državnog proračuna.

Državni ured za reviziju je naložio podatke o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. *Fond je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju te naveo da će u skladu s odredbama pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske i preporukama Državnog ureda za reviziju dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom potrebne podatke.*

Rashodi za nabavu parkirališnih mjesta

- 3.1. Rashodi za nabavu parkirališnih mjesta ostvareni su u iznosu 1.457.064,00 kn. Odnose se na kupnju 36 parkirališnih mjesta u skupnoj garaži stambeno - poslovnog kompleksa u Zagrebu. Sredstva za kupnju parkirališnih mjesta za potrebe parkiranja vozila zaposlenika Fonda su osigurana iz viška prihoda 2006.

S obzirom da Fond raspolaže s jedanaest službenih vozila, te da su mu dodijeljena na korištenje tri parkirališna mjesta u garaži navedenog poslovnog kompleksa na temelju Odluke Središnjeg državnog ureda za upravljanje imovinom, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je prije nabave trebalo utvrditi opravdanost kupnje 36 parkirališnih mjesta.

- 3.2. *Vezano za nabavu parkirališnih mjesta, Fond je naveo da je Upravni odbor Fonda prije donošenja odluke o kupnji parkirališnih mjesta raspravljao o opravdanosti kupnje te donio odluku temeljem dostavljenog prijedloga.*

Nadzor nad prikupljanjem i zbrinjavanjem ambalažnog otpada

- 4.1. Početkom ožujka 2006. započela je primjena propisa kojima je uspostavljen sustav prikupljanja, privremenog skladištenja, prijevoza, reciklaže i oporabe ambalažnog otpada.

Fond je, u skladu s odredbama Pravilnika o ambalaži i ambalažnom otpadu provodio nadzor uplate naknada propisanih rješenjem Fonda. Nad obveznicima koji nisu uplatili iznos naknade propisan rješenjem Fonda, poduzimane su mjere naplate sredstava (prijedlog za ovrhu). Prodavatelji, skupljači i oporabitelji uz račune za isplatu naknada za troškove prikupljanja, preuzimanja, skladištenja, prijevoza i oporabe ambalažnog otpada, na propisanim obrascima dostavljaju podatke o predanim i preuzetim količinama ambalažnog otpada. Odjel za ambalažu obavlja provjeru usklađenosti dostavljenih evidencija s računima prodavatelja, sakupljača i oporabitelja.

Prema odredbama Zakona o otpadu i Zakona o Fondu, inspekcijski nadzor nad prikupljanjem i zbrinjavanjem ambalažnog otpada obavlja Ministarstvo zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva. Za vrijeme obavljanja revizije (listopad 2008.) od Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva pribavljeni su podaci o broju i vrsti obavljenih inspekcijskih nadzora vezanih za poslovanje s otpadom. Prema dostavljenim podacima, obavljen je jedan inspekcijski nadzor kod trgovačkog društva vezano za isplatu naknade potrošačima za ambalažni otpad.

S obzirom da su ovlasti inspekcijskog nadzora obveznika plaćanja naknade u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je potrebno regulirati međusobne odnose s Ministarstvom zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva vezano za obavljanje poslova nadzora primjene odredbi Zakona o otpadu i Zakona o Fondu.

- 4.2. *U očitovanju na ovu točku nalaza Fond je naveo da su ovlasti inspekcijskog nadzora obveznika plaćanja naknade u nadležnosti Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva, te da Fond nema mogućnosti regulirati odnose s navedenim Ministarstvom. Također je navedeno da je Fond u proteklom razdoblju obavještavao Upravu za inspekcijske poslove navedenog Ministarstva o uočenim nepravilnostima koje se odnose na obveznike plaćanja ili sudionika u gospodarenju ambalažnim otpadom (prodavatelji, sakupljači, oporabitelji), što će i ubuduće činiti.*

Sanacija odlagališta otpada

- 5.1. Financiranje projekata sanacije odlagališta otpada Fond provodi u kontinuitetu od 2004. putem bespovratnih financijskih pomoći jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave. Sredstva se dodjeljuju na temelju poziva za javno prikupljanje ponuda, odluka direktora i upravnog odbora Fonda.

Odobrena sredstva Fonda odnose se na udio u procijenjenoj vrijednosti ulaganja u sanaciju odlagališta u razdoblju od 2004. do 2010., koja će biti isplaćena u skladu s godišnjim programom rada Fonda i izvršenim radovima na sanaciji odlagališta. Prema podacima Fonda, od 2004. do konca 2007., za sanaciju neuređenih službenih komunalnih odlagališta otpada sveukupno je odobreno sredstava u iznosu 1.564.938.786,00 kn, a isplaćeno je 279.228.439,00 kn, od čega se na 2007. odnosi 56.796.607,00 kn. Za sanaciju divljih odlagališta otpada od 2004. do konca 2007. odobrena su sredstva u iznosu 71.208.917,00 kn, a isplaćena su sredstva u iznosu 34.190.640,00 kn, od čega se na 2007. odnosi 9.670.678,00 kn.

Fond je s jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave na kojima se nalaze odlagališta otpada zaključio ugovore o sufinanciranju projekata sanacije odlagališta otpada, kojima su određeni postotni udjeli sredstava Fonda u procijenjenom iznosu ukupne investicije, vremenski rokovi vezani za provođenje sanacije, dinamika dodjele sredstava i način korištenja, kontrola namjenskog trošenja sredstava, te druga međusobna prava i obveze. Ugovoreno je doznačavanje sredstava za radove koji su izvedeni u skladu s troškovnikom. Nadzor nad realizacijom svakog projekta i programa iz područja zaštite okoliše i energetske učinkovitosti obavlja voditelj projekta i financijski kontrolor. Voditelj projekta kontrolira namjensko korištenje sredstava i određuje koji će se izvedeni radovi prema obračunskoj situaciji priznati (u odnosu na ugovorene radove). Financijski kontrolor prati izvršenje plaćanja prema ugovornim odredbama i stavkama troškovnika.

Od sveukupno isplaćenih sredstava za sanaciju neuređenih službenih komunalnih odlagališta i divljih odlagališta u iznosu 313.419.079,00 kn, učešće Fonda u priznatim radovima iznosi 242.324.937,00 kn. Razlika u iznosu 71.094.142,00 kn (22,7% ukupno isplaćenih sredstava) odnosi se na isplate predujmom pri potpisivanju ugovora za koje korisnici nisu dostavili dokumentaciju (račune, obračunske situacije, ugovore) i izmjene dinamike sufinanciranja za izvedene radove, odnosno više doznačena sredstva u odnosu na ugovorenu dinamiku plaćanja.

Fond je jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave upućivao požurnice za dostavljanje izvješća i dokumentacije o realizaciji programa sanacije odlagališta otpada.

Državni ured za reviziju je predložio da se sredstva isplaćuju korisnicima u skladu s ugovorenim dinamikom plaćanja za stvarno obavljene radove, izvršene usluge i isporučenu opremu u skladu s troškovnicima odobrenih programa i projekata, radi učinkovitijeg korištenja sredstava Fonda i mogućnosti financiranja većeg broja programa i projekata.

- 5.2. *Fond je prihvatio preporuku Državnog ureda za reviziju uz obrazloženje da je isplata predujmova bila neophodna kako bi jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave mogle započeti sanaciju odlagališta koja ne bi bila moguća bez lokacijskih i građevinskih dozvola, a navedenim dozvolama prethodi izrada projektne dokumentacije, istražnih radova i studija utjecaja na okoliš.*

Postupci javne nabave

- 6.1. Fond je donio plan nabave za 2007. i ustrojio propisane evidencije postupaka javnih nabava te zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Planom nabave za 2007. donesenim u prosincu 2006. i izmjenama plana u veljači 2007., planirana je nabava u vrijednosti 6.068.000,00 kn. Planom nabave za 2007. nisu planirani rashodi za ulaganja u poslovne objekte (ulaganja u tuđu imovinu radi prava korištenja i parkirališna mjesta).

Plan nabave za 2007. nije usklađen s izmjenama i dopunama financijskog plana Fonda za 2007., odnosno planom nabave planirani iznosi nabave nefinancijske imovine nisu usklađeni s planiranim rashodima za nabavu nefinancijske imovine u financijskom planu, što nije u skladu s odredbama članka 21. Zakona o proračunu, kojima je propisano da proračunski korisnici izrađuju prijedlog financijskog plana koji sadrži i plan nabave. Odredbama članka 29. navedenog Zakona, propisano je da plan nabave obuhvaća dugotrajnu imovinu za rad proračunskog korisnika koji mora biti usklađen s prijedlogom financijskog plana.

U planu nabave planirana je nabava po vrijednosti, prema ekonomskoj klasifikaciji, bez detaljne razrade prema vrstama, količini i jediničnim cijenama roba i radova, što onemogućava praćenje i usporedbu plana s izvršenim nabavama.

Prema evidenciji postupaka javne nabave i zaključenih ugovora o nabavi, Fond je proveo 35 postupaka javne nabave, nakon kojih su zaključeni ugovori o nabavi roba, radova i usluga u vrijednosti 27.469.682,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn provedeno je 27 postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 3.827.477,00 kn. Za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti iznad 200.000,00 kn provedeno je osam postupaka, nakon kojih su zaključeni ugovori za nabavu roba, radova i usluga u vrijednosti 23.642.205,00 kn.

Za provedbu postupka nabave radova zbrinjavanja i sanacije azbestno cementnog otpada u vrijednosti 2.960.622,00 kn nije donesena pisana odluka o osnivanju stručnog povjerenstva, što nije u skladu s odredbom članka 15. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da naručitelj mora prije početka postupka nabave donijeti pisanu odluku o osnivanju stručnog povjerenstva za pripremu i provedbu postupka nabave.

Fond je izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku, bez objave poziva za nadmetanje zaključilo ugovor za usluge tiskanja posebnog izdanja Eko revije u vrijednosti 609.268,00 kn, a odluku o odabiru ponude u Narodnim novinama objavio je nakon zaključenja ugovora. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona kojom je propisano da je naručitelj najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora obvezan u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. Zakona o javnoj nabavi.

U postupku nabave radova zbrinjavanja i sanacije azbestno cementnog otpada u vrijednosti 2.960.622,00 kn Fond nije javno objavio obavijest o zaključenju ugovora. U postupcima nabave i instaliranja računalne opreme i softvera u vrijednosti 1.843.970,00 kn, radova na adaptaciji i uređenju poslovnog prostora u iznosu 14.009.935,00 kn, te radova na sanaciji krovova i terasa poslovnog prostora u iznosu 1.978.756,00 kn obavijest o zaključenju ugovora objavljena je nakon propisanog roka. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 20. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da naručitelj mora u roku od 30 dana od dana sklapanja ugovora javno objaviti obavijest o sklapanju ugovora.

U pojedinim slučajevima, bez provođenja propisanih postupaka javne nabave zaključivani su dodaci ugovora o obavljanju radova i nabavi opreme čija je ukupna vrijednost veća od 25,0% od vrijednosti osnovnog ugovora. Tako je izvođenje radova adaptacije i unutarnjeg uređenja poslovnog prostora zaključen ugovor u iznosu 14.009.935,00 kn, a ukupna vrijednost dodatnih radova prema tri dodatka ugovora je 4.628.443,00 kn, što je 33,0% vrijednosti radova iz osnovnog ugovora.

Za opremanje poslovnog prostora zaključen je ugovor u iznosu 3.426.630,00 kn, a ukupna vrijednost dodatno nabavljene opreme je 1.272.862,00 kn, što je 37,2% od vrijednosti iz osnovnog ugovora. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 12. stavka 6. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da ukupna vrijednost dodatnih radova ili usluga ne može biti veća od 25,0% od vrijednosti radova ili usluga iz osnovnog ugovora.

Nabava obrtničkih i instalaterskih radova nije predviđena planom nabave za 2007., a financijskim planom sredstva za izvođenje navedenih radova planirana su u iznosu 2.900.000,00 kn. Ugovorena je nabava radova u vrijednosti 3.551.604,00 kn, što je za 651.604,00 kn više od planirane vrijednosti radova. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 40. Zakona o proračunu, kojom je propisano da proračunski korisnici mogu sklapati ugovore o nabavi robe, obavljanju usluga i ustupanju radova u visini dodijeljenih financijskih sredstava, a u skladu s godišnjim planom nabave, zakonom koji uređuje ovo područje i napucima koje donosi ministar financija.

Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o proračunu. Predložio je sastavljanje plana nabave prema vrstama, količini i jediničnim cijenama roba i radova.

- 6.2. *Fond je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za ugovaranje dodatnih radova u vrijednosti većoj od 25,0% od vrijednosti radova iz osnovnog ugovora, te za izradu planova nabave prema vrstama, količini i jediničnim cijenama roba i radova. Vezano za ugovaranje dodatnih radova u vrijednosti većoj od 25,0% od vrijednosti iz osnovnog ugovora, Fond je naveo da konačna ukupna vrijednost izvedenih radova, odnosno nabavljene opreme nije bila veća od 25,0% ugovorenog iznosa po osnovnom ugovoru.***

Za obavljanje zadaća iz djelokruga rada Fonda u 2007. planirani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 1.025.400.000,00 kn. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 1.123.012.840,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 1.156.260.767,00 kn, te je iskazan manjak prihoda u iznosu 33.247.927,00 kn. Prihodi i primici, te rashodi i izdaci ostvareni su za namjene utvrđene financijskim planom. Djelatnost Fonda obuhvaća financiranje pripreme, provedbe i razvoja programa, projekata i drugih aktivnosti u području zaštite okoliša i programe i projekte energetske učinkovitosti. Provođenje programa i projekata provodi se u kontinuitetu, od osnivanja Fonda i u skladu sa srednjoročnim i godišnjim programom rada. Za programe i projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti za 2007. ostvareni su rashodi u iznosu 1.110.049.435,00 kn, a odnose se na područje zaštite okoliša u iznosu 1.073.413.003,00 kn i energetske učinkovitost u iznosu 36.636.432,00 kn. U ukupno ostvarenim rashodima u području zaštite okoliša i energetske učinkovitosti, na rashode za zbrinjavanje posebnih kategorija otpada odnosi se 839.748.639,00 kn ili 75,7%.

Za druge projekte zaštite okoliša i energetske učinkovitosti u razdoblju od početka 2004. do konca 2007., Fond je korisnicima odobrio sredstava u iznosu 2.153.270.530,00 kn, a isplaćeno je 624.410.302,00 kn (odnosno 29,0% od ukupno odobrenih sredstava). Od ukupno isplaćenih sredstava, tijekom 2007. isplaćeno je 270.300.796,00 kn, od čega je putem financijskih pomoći, zajmova, subvencija i donacija isplaćeno 167.325.779,00 kn. Sredstva su dodijeljena korisnicima (jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave, trgovačka društva i druge pravne osobe) na temelju natječaja za dodjelu sredstava Fonda, odluka direktora i upravnog odbora Fonda. Postupak objavljivanja natječaja i odlučivanja o odabiru korisnika sredstava Fonda, uvjeti koje moraju ispunjavati korisnici sredstava, kriteriji i mjerila ocjenjivanja zahtjeva za dodjeljivanje sredstava i uvjeti i način dodjeljivanja sredstava, te način praćenja namjenskog korištenja sredstava i ugovorenih prava i obveza, utvrđeni su pravilnicima koje je donio Upravni odbor Fonda, uz prethodnu suglasnost Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva i Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Fond s korisnicima zaključuje ugovore o korištenju sredstava, prema kojima su dodijeljena sredstva dužni koristiti za namjene i na način utvrđen ugovorom, a nenamjenski utrošena sredstva dužni su vratiti Fondu. Sredstva se doznačavaju korisnicima za radove koji su izvedeni u skladu s troškovnikom koji je sastavni dio zaključenog ugovora. Nadzor nad realizacijom svakog projekta i programa iz područja zaštite okoliše i energetske učinkovitosti obavlja voditelj projekta i financijski kontrolor. Voditelj projekta kontrolira namjensko korištenje sredstava i određuje koji će se izvedeni radovi prema obračunskoj situaciji priznati (u odnosu na ugovorene radove). Financijski kontrolor prati izvršenje plaćanja prema ugovornim odredbama i stavkama troškovnika.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 31. listopada 2008.

HRVATSKA MATICA ISELJENIKA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatske matice iseljenika (dalje u tekstu: Matica) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Za pet prostora koji su dani u zakup nije proveden natječaj za zakup poslovnog prostora, što nije u skladu s odredbom članka 6. Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.
  - Ukupna vrijednost nabave u 2007. iznosi 1.762.286,00 kn. Za 2007. nije donesen plan nabave. Bez primjene propisa o javnoj nabavi nabavljene su usluge i radovi u iznosu 116.773,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	11.420.256,00	11.586.880,00	101,5
2.	Rashodi i izdaci	11.420.256,00	10.715.333,00	93,8
3.	Višak prihoda	0,00	871.547,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			34.405.571,00
5.	Financijska imovina			1.780.735,00
6.	Obveze			258.476,00
7.	Broj zaposlenika			33

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 23.540.016,00 kn, opreme u iznosu 486.563,00 kn, te druge imovine u iznosu 10.378.992,00 kn (građevinsko zemljište 10.227.588,00 kn, knjige 82.104,00 kn i umjetnička djela 69.300,00 kn).

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 1.261.119,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 355.308,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 109.644,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 54.664,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 251.686,00 kn, te nabavu nefinancijske imovine i za druge obveze u iznosu 6.790,00 kn.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2006.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Matice za 2006., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Matici je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno da su nepravilnosti ponovljene, što je opisano u Izvješću.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. Ugovori o zakupu poslovnih prostora zaključeni su bez provedenog javnog natječaja. Za korištenje dijela poslovnog prostora u zgradi Matice, nisu riješeni imovinsko pravni odnosi s korisnikom.

2. Nije pribavljena Odluka Vlade Republike Hrvatske o utvrđivanju visine plaće ravnatelja i zamjenika ravnatelja Matice.
3. Nije donesen plan nabave za 2007.
4. U pojedinim slučajevima nabava roba, radova i usluga nije obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Matica je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Prihodi od zakupa poslovnih prostora

- 1.1. Ukupni prihodi za 2007. planirani su u iznosu 11.420.256,00 kn, a ostvareni su u iznosu 11.586.880,00 kn, što je za 166.624,00 kn ili 1,5% više od planiranog iznosa. Ostvareni prihodi odnose se na prihode poslovanja i prihode od prodaje nefinancijske imovine. Prihodi iz proračuna za financiranje rashoda redovnog poslovanja ostvareni su u iznosu 8.011.689,00 kn i u ukupno ostvarenim prihodima sudjeluju sa 69,2%, a svi drugi prihodi sudjeluju sa 30,8%. U okviru prihoda poslovanja, prihodi od zakupa poslovnih prostora iskazani su u iznosu 212.897,00 kn. Odnose se na prihod od zakupa poslovnih prostora u zgradi Matice u iznosu 172.856,00 kn, te na prihod od iznajmljivanje dvorane u iznosu 40.041,00 kn.

Prihodi ostvareni u iznosu 172.856,00 kn odnose se na zakup šest poslovnih prostora ukupne površine 459,50 m². Za tri poslovna prostora ugovori o zakupu zaključeni su u razdoblju od 1994. do svibnja 2005. (na neodređeno vrijeme), za dva poslovna prostora tijekom 2006. (jedan ugovor je zaključen na neodređeno, a drugi na dvije godine), a za jedan poslovni prostor ugovor je zaključen u ožujku 2007. nakon provedenog natječaja za zakup poslovnog prostora. U skladu s ugovorima o zakupu korisnicima prostora ispostavljeni su računi s pripadajućim režijskim troškovima.

Od navedenih šest poslovnih prostora, za pet prostora nije proveden natječaj za zakup poslovnog prostora, što nije u skladu s odredbom članka 6. Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora, kojom je propisano da se poslovni prostori u vlasništvu Republike Hrvatske, općina, gradova, županija i Grada Zagreba, te pravnih osoba u njihovom vlasništvu ili pretežitom vlasništvu daju u zakup putem javnog natječaja.

Državni ured za reviziju je naložio poslovne prostore davati u zakup u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.

- 1.2. *Matica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju, te je navela da će za poslovne prostore koje daje u zakup postupiti u skladu s odredbama Zakona o zakupu i prodaji poslovnog prostora.*

Postupci javne nabave

- 2.1. Matica za 2007. nije donijela plan nabave roba, radova i usluga, što nije u skladu s odredbom članka 14. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi.

Tijekom 2007. vođene su evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi, što je u skladu s odredbom članka 24. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi i članka 11. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. U siječnju 2008. dostavljeno je izvješće o zaključenim ugovorima o nabavi Uredu za javnu nabavu. U izvješću je navedeno da su zaključeni ugovori u iznosu 845.778,00 kn, a trebalo je iskazati u iznosu 1.298.777,00 kn. U navedenom izvješću nije navedena nabava usluga u iznosu 452.999,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

U 2007. rashodi za javnu nabavu ostvareni su u vrijednosti 1.762.286,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost. Izravnim ugovaranjem u skladu s propisima o javnoj nabavi, nabavljene su robe i usluge u iznosu 552.660,00 kn.

Nakon provedenih postupaka ograničenog prikupljanja ponuda zaključeno je devet ugovora na temelju kojih su nabavljene robe i usluge u iznosu 369.263,00 kn. Proveden je jedan postupak javnog nadmetanja nakon kojeg je zaključen ugovor kojim su nabavljene robe i usluge u iznosu 135.497,00 kn. Bez prethodno provedenih postupaka nabave, nabavljene su robe i usluge u iznosu 116.773,00 kn, što nije u skladu s odredbom članka 7. stavka 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da nabavu manje vrijednosti od 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini naručitelji obavljaju na temelju Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Vrijednost nabavljene robe, radova i usluga do 20.000,00 kn (publikacije, časopisi, glasila, knjige, usluge promidžbe i informiranja, računalne usluge, usluge održavanja automobila i drugo) iznosila je 588.093,00 kn.

Rashodi za druge usluge planirani su u iznosu 802.696,00 kn, a izvršeni su u iznosu 503.189,00 kn, što je za 299.507,00 kn ili 37,3% manje od planiranog iznosa. Odnose se na grafičke i tiskarske usluge u iznosu 478.011,00 kn, film i izradu fotografija u iznosu 20.428,00 kn, te druge usluge u iznosu 4.750,00 kn. U okviru rashoda za grafičke i tiskarske usluge na nabavu usluga grafičke pripreme odnosi se 47.900,00 kn. Spomenuta usluga pribavljena je izravno od dobavljača, bez prethodno provedenog postupka nabave.

Rashodi za dodatna ulaganja na građevinskim objektima planirani su u iznosu 178.229,00 kn, a izvršeni su u iznosu 162.287,00 kn, što je za 15.942,00 kn ili 8,9% manje od planiranog iznosa. Odnose se na uređenje zgrade Matice.

Usluge uređenja zgrade u iznosu 93.414,00 kn obavljene su na temelju ugovora iz svibnja 2007. u iznosu 50.020,00 kn i ugovora iz listopada 2007. u iznosu 43.394,00 kn. Provedena su dva postupka nabave ograničenim prikupljanjem ponuda u skladu s odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. S odabranim ponuditeljem koji je ponudio najnižu cijenu zaključeni su ugovori. Prema ispostavljenim računima, izvoditelju je plaćeno 93.414,00 kn u skladu s ugovorima. Preostali rashod za uređenje zgrade u iznosu 68.873,00 kn odnosi se na nabavljene usluge s istim izvoditeljem radova bez prethodno provedenog postupka nabave.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

2.2. *Matica je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju, te je navela da će u budućim nabavama primjenjivati odredbe Zakona o javnoj nabavi.*

Za obavljanje zadaća iz djelokruga rada Matice u 2007. planirani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 11.420.256,00 kn. Ukupni prihodi i primici iskazani su u iznosu 11.586.880,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 10.715.333,00 kn, te višak prihoda u iznosu 871.547,00 kn. Preneseni višak prihoda iz 2006. iznosio je 179.722,00 kn, te je ukupni višak prihoda na koncu 2007. iskazan u iznosu 1.051.269,00 kn. Prihodi i primici, te rashodi i izdaci ostvareni su za namjene utvrđene financijskim planom, a Matica je obavljala zadaće u skladu s odredbama Statuta.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 21. siječnja 2009.

HRVATSKI CENTAR ZA RAZMINIRANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog centra za razminiranje (dalje u tekstu: HCR) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija - INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji HCR za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivni i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost HCR.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	232.975.000,00	253.701.306,00	108,9
2.	Rashodi i izdaci	232.975.000,00	232.568.072,00	99,8
3.	Višak prihoda	0,00	21.133.234,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			12.285.180,00
5.	Financijska imovina			28.833.663,00
6.	Obveze			5.279.153,00
7.	Broj zaposlenika			149

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 1.175.585,00 kn, opreme u iznosu 5.663.609,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 4.810.218,00 kn, nematerijalne proizvedene imovine u iznosu 453.545,00 kn, neproizvedene dugotrajne imovine u iznosu 163.615,00 kn, te druge imovine u iznosu 18.608,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 7.862.236,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 18.138.494,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 14.501,00 kn, druga potraživanja u iznosu 322.826,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 2.475.606,00 kn, te drugo u iznosu 20.000,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 2.911.874,00 kn, za zaposlene u iznosu 2.358.820,00 kn, te na nabavu nefinancijske imovine i druge obveze u iznosu 8.459,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2003.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja HCR za 2003., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i HCR je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno da je postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Planiraju se svi prihodi u financijskom planu i iskazuju u financijskim izvještajima.
2. Financijski plan je usklađen s izmjenama i dopunama državnog proračuna.
3. Prevedeni su svi ugovori sa stranog jezika.
4. Podaci u popisnim listama iskazani su količinski i vrijednosno.
5. Tuđa imovina je obuhvaćena godišnjim popisom i evidentira se izvanbilančno.
6. Kontrolira se evidentiranje i plaćanje računa za gorivo.
7. Unutarnja revizija je ustrojena u skladu s propisima.
8. Obračunan je i uplaćen porez na dohodak na iznose ostvarene za prijevoz u razdoblju od siječnja do srpnja 2003.
9. Utvrđeni su kriteriji za dodatak na plaću i kriteriji za umanjenje plaće.
10. Plan nabave usklađuje se s financijskim planom.
11. Donesen je naputak kojim se uređuje postupak žurnog ustupanja poslova pretraživanja i razminiranja.
12. Ugovori sadrže sve elemente određene Zakonom o obveznim odnosima.
13. Nabava informatičke opreme obavlja se u skladu s propisima o javnoj nabavi.
14. Ugovori o djelu zaključeni su prije početka obavljanja poslova s osobama koje nisu zaposlenici HCR i sadrže vrstu, opis i vrijeme obavljanja poslova.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Obavljenom revizijom financijskih izvještaja i poslovanja nisu utvrđene nepravilnosti koje bi utjecale na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja HCR za 2007., te izražavanje drukčijeg mišljenja.

HCR je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju.

HCR je javna ustanova koju je osnovala Republika Hrvatska, a prava i dužnosti osnivača obavlja Vlada Republike Hrvatske. Djelatnost HCR je: prikupljanje i obrada podataka o područjima i objektima zagađenim minskoeksplozivnim napravama i vođenje evidencije i brige o obavješćivanju stanovništva o opasnosti od minskoeksplozivnih sredstava, te drugi poslovi u svezi s razminiranjem određeni zakonom ili po zahtjevu osnivača. Koncem 2007. HCR je imao 156 zaposlenika. Prihodi za 2007. ostvareni su u iznosu 253.701.306,00 kn, rashodi u iznosu 232.568.072,00 kn, te višak prihoda u iznosu 21.133.234,00 kn.

Višak prihoda iz prethodnih godina iznosio je 2.510.600,00 kn, te ukupan višak prihoda koncem 2007. iznosi 23.643.834,00 kn. U odnosu na ukupno ostvarene prihode vrijednosno je najznačajniji udjel prihoda ostvarenih iz proračuna u iznosu 216.530.947,00 kn ili 85,4%. U 2007. HCR su iz programa CARDS 2004 i CROSS BORDER doznačena sredstva u ukupnom iznosu 26.702.952,00 kn (za program CARDS 19.671.370,00 kn, te CROSS BORDER 7.031.582,00 kn). Sredstva CARDS su dobivena za provedbu programa aktivnosti razminiranja u Ličko-senjskoj županiji za projekt budućeg centra zimskog turizma «Sveto brdo», te projekte u Brodsko-posavskoj, Karlovačkoj i Požeško-slavonskoj županiji, a sredstva CROSS BORDER programa za aktivnosti razminiranja u području Državne granice. HCR je provodio i ostvario aktivnosti prema planu humanitarnog razminiranja za 2007., a poslovanje je obavljano u skladu s propisima koji određuju poslovanje HCR.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 5. ožujka 2009.

HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO ZDRAVSTVO

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo (dalje u tekstu: Zavod) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Zavoda za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Zavoda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	50.064.303,00	47.365.353,00	94,6
2.	Rashodi i izdaci	53.218.736,00	50.476.607,00	94,8
3.	Manjak prihoda	3.154.433,00	3.111.254,00	98,6
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			16.794.969,00
5.	Financijska imovina			24.019.198,00
6.	Obveze			6.972.640,00
7.	Broj zaposlenika			265

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 5.045.906,00 kn, opreme u iznosu 8.153.729,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 320.978,00 kn, te druge imovine u iznosu 3.274.356,00 kn. Druga imovina se odnosi na zemljište u iznosu 1.283.934,00 kn, imovinu u pripremi (ulaganja u računalne programe) u iznosu 936.241,00 kn, zalihe (materijala, kemikalija) u iznosu 846.583,00 kn, umjetnička djela u iznosu 108.734,00 kn, te drugu imovinu u iznosu 98.864,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 7.267.886,00 kn, te potraživanja u iznosu 16.751.312,00 kn.

Obveze se odnose na zaposlene u iznosu 3.017.568,00 kn, materijalne rashode u iznosu 1.659.790,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 355.379,00 kn, financijske rashode u iznosu 2.159,00 kn, te na druge obveze u iznosu 1.937.744,00 kn. Druge obveze odnose se na primljena sredstva za sufinanciranje programa i znanstvenih projekata u iznosu 1.319.727,00 kn, obveze za uplatu poreza na dodanu vrijednost u iznosu 493.557,00 kn, te obveze za predujmove kupaca i drugo u iznosu 124.460,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2002. i 2003.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2002. i 2003., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Zavodu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Isplate naknada zaposlenima za godišnji odmor, te za Božić i Uskrs obavljane su u skladu s odredbama Temelnog kolektivnog ugovora za službenike i namještenike u javnim službama.
2. Utrošak materijala i sirovina prati se prema odjelima, a rashodi za materijal i sirovine iskazuju se u visini utroška, kako je propisano odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i računskom planu.
3. Donesen je Pravilnik o stručnom obrazovanju i usavršavanju i Plan rashoda za izobrazbu kadrova, a sa zaposlenicima kojima je plaćana školarina zaključeni su ugovori kojima su regulirana prava i obveze.
4. Porez na dodanu vrijednost obračunavan je u obračunskom razdoblju kad je usluga obavljena, u skladu s propisima.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Unutarnja revizija nije ustrojena.
2. Pojedini postupci nabave nefinancijske imovine nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Zavod je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Prihodi

- 1.1. Prihodi za 2007. planirani su u iznosu 50.064.303,00 kn, a ostvareni su u iznosu 47.365.353,00 kn, što je za 2.698.950,00 kn ili 5,4% manje od planiranog iznosa. Prihodi od pomoći međunarodnih organizacija ostvareni su u iznosu 351.562,00 kn, a od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa u iznosu 118.489,00 kn. Za evidentiranje poslovnih događaja, koji se odnose na primanje pomoći, Zavod koristi račune vremenskih razgraničenja, te prihod priznaje u vrijeme utroška sredstava pomoći. Neurošena sredstva pomoći iskazuje na računima obveza. Pomoći od međunarodnih organizacija odnose se na financiranje više od 20 znanstvenih projekata, a primljene su od Svjetske zdravstvene organizacije, Ministarstva zdravstva Grčke, Instituta iz Švicarske i Europske komisije.

Za većinu znanstvenih projekata koje je financirala Svjetska zdravstvena organizacija ugovori su zaključeni u razdoblju od 2002. do 2006., kad su sredstva i primljena.

Projekti su završeni ranijih godina, a neutrošena sredstva nakon završetka projekta trošena su za slične namjene. Neutrošena sredstva za projekte Nadzor nad duhanom, Praćenje zdravstvene ispravnosti vode za hemodijalizu, Svjetsko istraživanje o uporabi duhana u mladima, Nacionalna politika prevencije raka, Ponašanje u vezi sa zdravljem u djece školske dobi, te projekt Zdravlje žena, iskazana su u poslovnim knjigama koncem 2007. u iznosu 115.851,00 kn. Svjetska zdravstvena organizacija nije zahtijevala povrat neutrošenih sredstava, te ih je nakon završetka projekata trebalo uključiti u prihode Zavoda. Ministarstvo zdravstva Grčke financiralo je projekte Jačanje nadzora infektivnih bolesti, te Politika prehrane, strategija i legislativa. Financiranje projekata ugovoreno je za razdoblje od 2004. do 2006. Projekti dijelom nisu završeni, a u poslovnim knjigama koncem 2007. iskazana su neutrošena sredstva u iznosu 201.513,00 kn. Institut iz Švicarske financirao je projekt Uspostavljanje i opremanje dinamičkog weba, prema ugovoru zaključenom u 2001. Ugovoreno je da neutrošena sredstva treba vratiti donatoru. Projekt je završen ranijih godina, te je sastavljen izvještaj za donatora, a u poslovnim knjigama koncem 2007. iskazana su neutrošena sredstva u iznosu 17.787,00 kn. Pomoći od Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa primljene su za financiranje sedam znanstvenih projekata. Ugovori o provedbi projekata zaključeni su u 2007. i ranijih godina. Većina projekata je u tijeku, a u poslovnim knjigama koncem 2007. iskazana su neutrošena sredstva za navedene projekte u iznosu 286.357,00 kn.

Za pojedine projekte koje su financirali Svjetska zdravstvena organizacija, Ministarstvo zdravstva Grčke, Institut iz Švicarske i Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, voditelji projekta dostavljali su donatorima izvještaje o napretku projekta i financijske izvještaje, a navedene izvještaje nisu dostavljali računovodstvu Zavoda. S obzirom da računovodstvo prati trošenje sredstava projekata, ono treba dobiti konačne financijske izvještaje po završetku pojedinog projekta, kako bi sredstva rasporedilo prema ugovoru zaključenom s donatorom, te radi boljeg praćenja namjenskog trošenja sredstava i vremenskog trajanja provedbe projekata. U slučaju kada je ugovoren povrat neutrošenih sredstava, po završetku projekta neutrošena sredstva treba vratiti donatoru. Ako donator ne traži povrat sredstava, neutrošena sredstva treba uključiti u prihode Zavoda.

Državni ured za reviziju je naložio, dostavljanje periodičnih i konačnih financijskih izvještaja o utrošenim sredstvima za projekt, osim donatoru, i računovodstvenoj službi Zavoda. Također je naložio povrat neutrošenih sredstava donatoru u skladu s odredbama ugovora. Naloženo je planiranje neutrošenih sredstava, za koja ne postoji obveza povrata donatorima, u okviru prihoda i rashoda Zavoda.

- 1.2. ***Zavod je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Naveo je da su pri izradi financijskih izvještaja za 2008. provedeni nalozi Državnog ureda za reviziju za sve završene projekte, te su neutrošena sredstva uključena u prihode Zavoda.***

Postupci javne nabave

- 2.1. Za 2007. doneseni su planovi nabave roba, radova i usluga, prema kojima je vrijednost nabave planirana u iznosu 13.990.056,00 kn. Prema godišnjem izvješću o javnoj nabavi za 2007., za nabave pojedinačne vrijednosti u iznosu od 20.000,00 kn do 200.000,00 kn zaključeno je 108 ugovora, prema kojima je ugovorena vrijednost nabave u iznosu 6.705.713,00 kn.

Za nabave pojedinačne vrijednosti veće od 200.000,00 kn zaključeno je jedanaest ugovora, prema kojima je ugovorena vrijednost nabave u iznosu 3.691.300,00 kn. Postupci nabave roba, radova i usluga u 2007. najvećim dijelom su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Nepravilnosti i manjkavosti su utvrđene vezano za nabavu laboratorijske opreme u vrijednosti 418.704,00 kn.

Rashodi za nabavu elektroničke laboratorijske opreme ostvareni su u iznosu 418.704,00 kn. Odluka o osnivanju povjerenstva za pripremu i provedbu postupka nabave laboratorijske opreme javnim prikupljanjem ponuda, donesena je u listopadu 2006. Odlukom je određena nabava 31 grupe opreme prema pojedinačno planiranim vrijednostima u iznosima od 2.000,00 kn do 110.000,00 kn. Ukupna planirana vrijednost nabave iznosila je 811.000,00 kn. Javno prikupljanje ponuda objavljeno je 11. listopada 2006., jedan dan prije donošenja odluke o osnivanju povjerenstva za pripremu i provedbu postupka nabave, što nije u skladu s odredbom članka 15. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi. Prema navedenim odredbama, naručitelj mora donijeti pisanu odluku o osnivanju povjerenstva za pripremu i provedbu postupka nabave, prije početka postupka nabave. Za nabavu laboratorijske opreme Zavod je primijenio postupak javnog prikupljanja ponuda. Navedeni postupak, kao način nabave, propisan je odredbama Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga i male vrijednosti, koja uređuje postupke za nabave u vrijednosti do 200.000,00 kn u poslovnoj godini. U studenom 2006. donesena je odluka o odabiru ponuda s najnižim cijenama za 24 grupe opreme. Za sedam grupa opreme postupak nabave je poništen, jer nije pristigla niti jedna ponuda.

S obzirom da je za navedeni postupak nabave donesena jedna odluka o osnivanju povjerenstva, da je planirana vrijednost nabave iznosila 811.000,00 kn, te da je donesena jedna odluka o odabiru najpovoljnijih ponuda, za nabavu navedene laboratorijske opreme trebalo je primijeniti jedan od postupaka nabave propisan odredbama Zakona o javnoj nabavi. Odredbama članka 7. stavak 3. Zakona o javnoj nabavi propisano je da se naručitelj dužan pridržavati uvjeta i načina nabave prema utvrđenim vrijednostima, te da ne smije dijeliti vrijednosti nabave tijekom proračunske godine s namjerom izbjegavanja primjene navedenog Zakona i propisanog postupka nabave.

Državni ured za reviziju je naložio odabrati postupak za nabavu istovrsne robe, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također je naloženo donošenje odluke o osnivanju stručnog povjerenstva za pripremu i provedbu postupka nabave prije početka postupka nabave.

- 2.2. *Zavod je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju. Obrazložio je da je odabran postupak javnog prikupljanja ponuda jer je oprema koja se planirala nabaviti podijeljena prema vrsti, svojstvima i namjeni, na 31 predmet nabave, pri čemu je u evidenciji nabave svaki predmet nabave označen svojom EMV oznakom, nazivom predmeta nabave i vrijednosti.*

Zavod je prihvatio primjedbu da je već kod samog početka nabave i njene daljnje provedbe učinjen formalni propust u smislu da se nabava bazirala na jednoj odluci o pokretanju postupka nabave, da je objavljen jedan oglas o javnom prikupljanju ponuda, bez obzira što se u dokumentima navode svi evidencijski brojevi predmeta nabave, te je na taj način zadan jedan predmet nabave s više podgrupa. Nadalje obrazložio je da je odabran opisani postupak u cilju provođenja što ekonomičnijeg postupka nabave i njegove brze realizacije. Naveo je da namjera Zavoda nije bila izbjeći postupak javnog nadmetanja što je vidljivo iz činjenice da je primijenjen otvoreni postupak javnog prikupljanja ponuda, te da je oglas objavljen u Narodnim novinama, a javilo se 27 ponuditelja.

Nadalje je naveo, da nakon što je Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave početkom 2007. dala svoje rješenje vezano za opisani postupak nabave, Zavod nije provodio postupke nabave na opisani način.

Zavod je javna ustanova koja obavlja javnozdravstvenu djelatnost. U okviru svoje djelatnosti Zavod predlaže i provodi mjere za očuvanje i unapređenje zdravlja stanovništva i zdravstvene zaštite djece i mladeži, obvezne imunizacije, preventivne i protuepidemijske mjere, istraživanja iz područja zdravstva, aktivnosti na razvoju i upravljanju zdravstvenim informacijskim sustavom, obavlja mikrobiološku djelatnost, prati i ocjenjuje zdravstvenu ispravnost vode, namirnica i predmeta opće uporabe, sudjeluje u školovanju zdravstvenih radnika, provodi stručna istraživanja, vodi državne javnozdravstvene registre, koordinira i nadzire rad županijskih zavoda za javno zdravstvo, te obavlja i druge poslove iz nadležnosti. Djelatnost Zavoda financira se sredstvima HZZO, Ministarstva i Grada, od usluga obavljenih za tržište i iz drugih izvora. Za 2007. ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 47.365.353,00 kn, ukupni rashodi i izdaci u iznosu 50.476.607,00 kn, te manjak prihoda u iznosu 3.111.254,00 kn. Manjak prihoda je pokriven viškom prihoda iz prethodne godine. Višak prihoda raspoloživ za sljedeće razdoblje iznosi 3.803.198,00 kn. Najznačajniji su prihodi iz državnog proračuna koji su ostvareni u iznosu 28.375.549,00 kn i u ukupnim prihodima sudjeluju s 59,9%. Značajni prihodi su prihodi od obavljanja poslova na tržištu koji su ostvareni u iznosu 17.426.635,00 kn i u ukupnim prihodima sudjeluju s 36,8%. Najznačajniji rashodi su rashodi za zaposlene koji su ostvareni u iznosu 33.869.798,00 kn, što čini 67,1% ukupno ostvarenih rashoda i izdataka. Potraživanja za prihode poslovanja koncem 2007. iznose 16.013.106,00 kn, od čega se na dospjela potraživanja odnosi 11.995.364,00 kn ili 74,0%. Utužena potraživanja iznose 7.268.463,00 kn, od čega se na utužena potraživanja od bolnica i drugih zdravstvenih ustanova odnosi 5.397.010,00 kn, a od drugih pravnih i fizičkih osoba 1.871.453,00 kn. Koncem 2007. obveze iznose 6.972.640,00 kn, od čega se na obveze za zaposlene odnosi 3.017.568,00 kn. Dospjele obveze iznose 443.954,00 kn. Programi rada koji se odnose na redovnu djelatnost Zavoda, te posebni programi koje financiraju HZZO i Ministarstvo, ostvareni su u cijelosti, osim redovnog programa specijalističko-dijagnostičke zdravstvene zaštite. Usluge iz navedenog programa obavljene su u vrijednosti manjoj za 12,9% od iznosa ugovorenog s HZZO. Financijski izvještaji Zavoda za 2007. su vjerodostojni i istiniti. Pri nabavi pojedinih roba i usluga nisu dijelom primijenjeni propisani postupci javne nabave, a navedeni propusti nisu utjecali na realizaciju programa rada. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi imale utjecaja na realnost i istinitost financijskih izvještaja, te na poslovanje Zavoda.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 27. ožujka 2009.

HRVATSKI ZAVOD ZA MIROVINSKO OSIGURANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Zavoda za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Zavoda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	33.760.930.000,00	33.574.670.088,00	99,4
2.	Rashodi i izdaci	33.760.930.000,00	33.515.480.726,00	99,2
3.	Višak prihoda	0,00	59.189.362,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			855.791.831,00
5.	Financijska imovina			8.285.694.926,00
6.	Obveze			2.849.500.055,00
7.	Broj zaposlenika			3 403

Nefinancijska imovina u vrijednosti 855.791.831,00 kn odnosi se na građevinske objekte u vrijednosti 746.352.552,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti 50.065.140,00 kn, licence u iznosu 42.786.466,00 kn, zemljišta u vrijednosti 7.577.383,00 kn, građevinski objekti u pripremi u vrijednosti 5.236.789,00 kn, prijevozna sredstva u vrijednosti 1.031.483,00 kn, projekti za izgradnju objekata u iznosu 1.295.909,00 kn, knjige u iznosu 733.190,00 kn, te ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja 712.919,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 8.285.694.926,00 kn odnosi se na dionice i udjele u glavnici u iznosu 3.534.823.710,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplata prihoda (mirovine i mirovinska primanja, te bruto plaća za prosinac 2008.) u iznosu 2.771.106.325,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.595.105.646,00 kn, zajmove u iznosu 137.371.396,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 122.970.796,00 kn, depozite, potraživanja od zaposlenih, druga potraživanja u iznosu 71.329.394,00 kn, novčana sredstva u banci i blagajni u iznosu 30.176.666,00 kn, obveznice za prodane stanove bivših nositelja stanarskih prava u iznosu 22.810.993,00 kn.

Dionice i udjeli u glavnici u iznosu 3.534.823.710,00 kn odnose se na dionice i udjele u trgovačkim društvima koje je Zavod stekao u postupku pretvorbe društvenih poduzeća, u skladu s odredbama Zakona o pretvorbi društvenih poduzeća u iznosu 3.127.338.992,00 kn, dionica u Kapitalnom fondu u iznosu 384.520.100,00 kn, osnivačkih uloga u društvu Hrvatsko mirovinsko investicijsko društvo d.o.o. (dalje u tekstu: HMID) u iznosu 5.000.000,00 kn, udjel u društvu Hrvatsko mirovinsko osiguranje d.o.o. (dalje u tekstu: HMO) u iznosu 20.000,00 kn, dionice za koje se vode sudski postupci u iznosu 17.057.769,00 kn, te druge dionice u iznosu 886.849,00 kn.

Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.595.105.646,00 kn odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 1.471.347.715,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 45.202.832,00 kn, potraživanja za doprinose 85.477.307,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.912.445,00 kn, što je ukupno 1.604.940.299,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iznosi 9.834.653,00 kn, te su potraživanja iskazana koncem godine u iznosu 1.595.105.646,00 kn. Ispravak potraživanja u iznosu 9.834.653,00 kn odnosi se na potraživanja za dividende u iznosu 6.373.335,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja po ugovorima o upravljanju dionicama u iznosu 1.263.032,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.198.286,00 kn.

Depoziti, potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja iskazana u iznosu 71.329.394,00 kn, odnose se na potraživanja za uplaćena sredstva u državni proračun u iznosu 54.214.171,00 kn, uplaćena sredstva u poslovnu banku za osiguranje stambenih kredita zaposlenicima u iznosu 10.819.533,00 kn, potraživanja od državnog proračuna za jamčevne pologe u iznosu 4.911.805,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 41.428,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 1.342.457,00 kn.

Obveze u iznosu 2.849.500.055,00 kn odnose se na obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2008. u iznosu 2.739.485.370,00 kn, za plaće za prosinac 2008. u iznosu 32.383.278,00 kn, za financijske rashode u iznosu 12.844.900,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 7.366.431,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 4.489.453,00 kn, te druge obveze u iznosu 52.930.623,00 kn. Obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2008. u iznosu 2.739.485.370,00 kn, te plaće zaposlenih za prosinac 2008. u iznosu 32.383.278,00 kn podmirene su u siječnju 2009. Obveze za financijske rashode u iznosu 12.844.900,00 kn, odnose se na obveze za troškove banaka i pošte za isplatu mirovine i podmirene su do konca veljače 2009.

Druge obveze u iznosu 52.930.623,00 kn odnose se na iskazane obveze Zavoda prema državnom proračunu u iznosu 35.824.615,00 kn, te druge nespomenute obveze u iznosu 17.106.008,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Zavodu je predloženo da prihvati naloge i preporuke i poduzme potrebne radnje.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

1. Odlukom o popisu imovine i obveza koncem 2008. utvrđena je obveza sastavljanja objedinjenog izvještaja o popisu nefinancijske i financijske imovine.
U izvještaju o popisu dugotrajne imovine sadržani su podaci o nabavnoj vrijednosti, ispravku vrijednosti i sadašnjoj vrijednosti.
2. Vezano uz problem iskazanih odgođenih prihoda i prihoda budućih razdoblja koji se odnose na povrate mirovinskih primanja, u studenome 2008. Ministarstvo financija dostavilo je dopis prema kojem je sredstva s vremenskih razgraničenja potrebno iskazati kao prihod ako su bila iskazana kao rashod u prethodnim razdobljima, što je učinjeno u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima Zavoda za 2008.

3. Ažurirani su podaci u evidencijama Zavoda o korisnicima stanova u vlasništvu Zavoda na područjima od posebne državne skrbi koji su povjerenstva općina i gradova dodijelila na privremeno korištenje prognanicima, izbjeglicama, povratnicima. U suradnji s Ministarstvom regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva (Uprava za prognanike) pribavljene su suglasnosti i rješenja za korištenje većine stanova čime je utvrđena pravna osnova za korištenje stanova.

4. Vezano uz potraživanja od Hrvatskog fonda za privatizaciju (dalje u tekstu: HFP) u iznosu 914.571.639,00 kn za više ustupljene dionice iz portfelja Zavoda do kojeg je došlo pri zamjeni dionica u razdoblju od 1994. do 2000., osnovana je radna skupina za rješavanje navedenoga potraživanja. U siječnju 2008. održan je sastanak između predstavnika društva HMO i HFP na kojem je HFP prihvatio iskazana potraživanja. HFP je prihvatio i potraživanja u iznosu 168.813.982,00 kn za dionice društava koje su prodane u korist Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, Ministarstva pomorstva, prometa i veza, te Hrvatskih voda. U prosincu 2008. održan je sastanak u HFP na kojem je utvrđeno da je Državni ured za reviziju u izvješću o obavljenoj reviziji HFP naložio evidentiranje obveza prema Zavodu u navedenome iznosu i predložio poduzimanje mjera za rješavanje obveza. Na taj način stvoreni su uvjeti za daljnje aktivnosti na rješenju utvrđenih i priznatih potraživanja i obveza.
Vezano uz upravljanje portfeljem, Zavod gospodari prema modelu i Planu i programu privatizacije koji je utvrdila Vlada Republike Hrvatske, na temelju odluka HFP i suglasnosti upravnog vijeća Zavoda.

5. Vezano uz potraživanja iz prethodnih godina od državnog proračuna u iznosu 376.290.833,00 kn za manje uplaćena sredstva za mirovine prema posebnim propisima do lipnja 2001., Zavod je u srpnju 2007. uputio dopis Ministarstvu financija i predložio pokretanje postupka rješavanja iskazanog potraživanja. U listopadu 2008. s predstavnicima Ministarstva financija održan je sastanak i ponovo je razmatrana problematika međusobnih potraživanja i obveza na kojem je zaključeno da će se Zavodu dostaviti pisani odgovor. U prosincu 2008. Zavod je uputio požurnicu Ministarstvu financija prema kojoj je tražen pisani odgovor.
U siječnju 2009. ponovo je upućen dopis Ministarstvu financija s prijedlogom za dogovorno rješavanje međusobnih potraživanja i obveza.

Prijedlog prema kojem nije postupljeno:

1. Vezano uz prijedlog o poduzimanju aktivnosti na dovršenju projekata školskih potvrda, koji se odnose na automatsku obustavu isplate mirovina korisnicima kojima je isteklo pravo na isplatu, obrazloženo je da projekt nije okončan do konca 2008. zbog prioriternih poslova oko provedbe odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju te projektu isplate zaostataka mirovina pripadnika HVO i izradi poreznih kartica za umirovljenike. Zbog navedenoga, dovršenje spomenutog projekta preneseno je u 2009. Prema planu informatičkih projekata za 2009. produkcija projekta planirana je do konca lipnja 2009.

Zavod je i nadalje u obvezi postupiti prema danom prijedlogu Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola uspostavljen je u skladu s propisima koji uređuju financijsko upravljanje i kontrole. Ravnatelj Zavoda je imenovao voditelja za financijsko upravljanje i kontrole i proveo potrebne organizacijske i provedbene aktivnosti kako bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola nesmetano odvijao. Unutarnja revizija je ustrojena, a poslove revizije obavlja šest ovlaštenih unutarnjih revizora. Donesen je strateški plan unutarnje revizije za trogodišnje razdoblje na temelju kojeg je donesen godišnji plan za 2008. Tijekom 2008. planirano je i obavljeno sedam unutarnjih revizija. Preporuke dane u izvješćima prihvatila je uprava i stručno vijeće Zavoda. Određene su osobe zadužene za provedbu prihvaćenih preporuka i planirani rokovi za provođenje preporuka. Ravnatelj Zavoda je poduzeo aktivnosti s ciljem provođenja preporuka.
- U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti. Planovi i godišnja izvješća o sustavu unutarnjih i financijskih kontrola, te unutarnjih revizija dostavljeni su Ministarstvu financija u skladu sa zakonskim rokovima.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje jačati sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima te u skladu s donesenim planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

Potraživanja

- 2.1. Koncem 2008. potraživanja iskazana u iznosu 1.718.076.442,00 kn, odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.595.105.646,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 122.970.796,00 kn.
- Potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.595.105.646,00 kn odnose se na potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 1.471.347.715,00 kn, potraživanja za prihode od imovine u iznosu 45.202.832,00 kn, potraživanja za doprinose 85.477.307,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.912.445,00 kn, što je ukupno 1.604.940.299,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja iskazan je u iznosu 9.834.653,00 kn, te su potraživanja iskazana koncem godine u iznosu 1.595.105.646,00 kn. Ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 9.834.653,00 kn odnosi se na potraživanja za dividende u iznosu 6.373.335,00 kn, sumnjiva i sporna potraživanja po ugovorima o upravljanju dionicama u iznosu 1.263.032,00 kn, te ispravak vrijednosti potraživanja u iznosu 2.198.286,00 kn.

Potraživanja po posebnim propisima iskazana u iznosu 1.471.347.715,00 kn odnose se na potraživanja za više ustupljeni portfelj Hrvatskom fondu za privatizaciju u iznosu 914.571.639,00 kn, potraživanja iz državnog proračuna iz ranijih godina za isplate mirovina u iznosu 376.290.833,00 kn, potraživanja po regresima za nepripadne isplate mirovina u iznosu 76.274.699,00 kn, potraživanja od banaka i dojavljena pravnoj službi za povrat nepripadnih isplata mirovina u iznosu 28.999.458,00 kn, potraživanja za zapošljavanje invalida u iznosu 36.911.999,00 kn, potraživanja za naknadu šteta u iznosu 31.113.002,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 7.186.085,00 kn.

Državni ured za reviziju je u izvješćima o obavljenim revizijama u prethodnom razdoblju nalagao usuglašavanje iskazanih potraživanja u iznosu 914.571.639,00 kn s HFP-om i donošenje odgovarajućih odluka. Tijekom 2007. te 2008. na temelju preporuka i naloga Državnog ureda za reviziju, društvo HMO uputilo je dopise HFP-u odnosno poduzelo je aktivnosti na temelju kojih je HFP priznao iskazana potraživanja. HFP je priznao i potraživanja u iznosu 168.813.982,00 kn za dionice društava koje su prodane u korist Ministarstva za javne radove, obnovu i graditeljstvo, Ministarstva pomorstva, prometa i veza, te Hrvatske vode. U prosincu 2008. održan je sastanak u HFP-u na kojem je utvrđeno da je Državni ured za reviziju u izvješću o obavljenoj reviziji HFP naložio evidentiranje obveza prema Zavodu u navedenom iznosu i predložio poduzimanje mjera za rješavanje obveza. Na taj način stvoreni su uvjeti za daljnje aktivnosti na rješavanju utvrđenih i priznatih potraživanja.

Potraživanja za naknadu šteta iskazana su u iznosu 31.113.002,00 kn, od čega su potraživanja od društava u stečaju u iznosu 12.309.199,00 kn, od drugih društava u iznosu 12.341.809,00 kn, te od osiguravajućih društava u iznosu 6.461.994,00 kn. Prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju, nakon utvrđivanja iznosa štete i pravomoćne sudske presude donosi se nalog za evidentiranje potraživanja za naknadu štete. Rok za naplatu utvrđenog iznosa štete je 15 dana od pravomoćnog rješenja. U slučaju kada se šteta ne podmiri u navedenom roku pokreću se postupci ovrhe. Tijekom 2008. naplaćeno je 14.905.141,00 kn. Potraživanje od društava u stečaju iskazano je početkom i koncem 2008. u iznosu 12.309.199,00 kn. Od iskazanog potraživanja na područnu službu Varaždin odnosi se 8.540.564,00 kn. Prema pisanom očitovanju potraživanja su prijavljena u stečajnom postupku, ali zbog nedostatka stečajne mase nisu naplaćena. Nad pojedinim društvima stečajni postupak je okončan, a društva su brisana iz sudskog registra. Pojedina rješenja o brisanju subjekta iz sudskog registra postala su pravomoćna 2005.

S obzirom da su pojedini stečajni dužnici prestali postojati odnosno brisani su iz sudskog registra, potrebno je pribaviti dokumentaciju o brisanju i donijeti odgovarajuće odluke o rješavanju pitanja potraživanja s obzirom da nisu naplativa. Na navedeni način potraživanja evidentirana u poslovnim knjigama iskazivala bi realno i istinito stanje, kako je određeno propisima kojima je regulirano proračunsko računovodstvo.

U okviru potraživanja za doprinose u iznosu 85.477.307,00 kn, potraživanja za doprinose za doplatak za djecu iz ranijih razdoblja iznose 82.933.697,00 kn. Prema pisanom obrazloženju Zavoda, potraživanja za doprinose za doplatak za djecu iz ranijih razdoblja u iznosu 82.933.697,00 kn iskazana su u poslovnim knjigama Zavoda jer Porezna uprava 2003. kod preuzimanja stanja duga za doprinose za mirovinsko osiguranje nije preuzela i stanje duga za doprinose za doplatak za djecu. Prema odredbama Zakona o mirovinskom osiguranju od siječnja 2003. Zavod ne može donositi rješenja o plaćanju dužnih doprinosa i provoditi postupak prisilne naplate (ovrhe) dugovanja, jer je Porezna uprava prema odredbama Zakona o doprinosima za obvezna osiguranja nadležna za poslove vezane uz doprinose (evidentiranje, zaduživanje, naplata, prisilna naplata).

Prema podacima iz pisanog obrazloženja odgovornih osoba, za većinu potraživanja za doprinose za doplatak za djecu protekao je rok od deset godina odnosno nastupila je apsolutna zastara. Prema odredbama Pravilnika o imovinsko pravnim tražbinama Zavoda, nije predviđena mogućnost otpisa potraživanja zbog zastare prema službenoj dužnosti. Postoji mogućnost otpisa u slučaju kada obveznik podnese zahtjev za otpis potraživanja zbog zastare. S obzirom da se iskazana potraživanja odnose na velik broj obveznika (oko 36 000 obveznika), Zavod je procijenio da je neekonomično uputiti dopise svim obveznicima da sami podnesu zahtjev za otpis duga.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje poduzimati aktivnosti na rješavanju pitanja potraživanja, procjenu mogućnosti naplate iskazanih potraživanja, te donošenje odgovarajućih odluka vezanih uz potraživanja. Predložio je sastaviti pregled potraživanja za naknadu štete od društava u stečaju po svim područnim službama, te pribaviti dokumentaciju iz koje će biti vidljivo je li nad društvima okončan stečajni postupak ili su društva brisana iz sudskog registra. U slučaju gdje je nad društvima okončan stečajni postupak i brisana su iz sudskog registra, donijeti odgovarajuće odluke vezane uz iskazana potraživanja. Kako bi financijski izvještaji koncem godine prikazivali istinito i objektivno stanje imovine i obveza, neophodno je rješavanje pitanja spomenutih potraživanja koja su iskazana koncem 2008.

Obveze

- 3.1. Koncem 2008. obveze su iskazane u iznosu 2.849.500.055,00 kn. Odnose se na obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2008. u iznosu 2.739.485.370,00 kn, za plaće za prosinac 2008. u iznosu 32.383.278,00 kn, za financijske rashode u iznosu 12.844.900,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 7.366.431,00 kn, za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 4.489.453,00 kn, te druge obveze u iznosu 52.930.623,00 kn.

Obveze za isplatu mirovine i mirovinska primanja za prosinac 2008. u iznosu 2.739.485.370,00 kn, te za plaće za prosinac 2008. u iznosu 32.383.278,00 kn podmirene su u siječnju 2009. Obveze za financijske rashode u iznosu 12.844.900,00 kn, odnose se na troškove banaka i pošte za isplatu mirovina i podmirene su do konca veljače 2008. Obveze za materijalne rashode u iznosu 7.366.431,00 kn podmirene su također do konca veljače 2008.

U okviru drugih obveza u iznosu 52.930.623,00 kn obveze prema državnom proračunu iskazane su u iznosu 35.824.615,00 kn. Prema pisanom obrazloženju odgovornih osoba, iskazane obveze odnose se na obveze iz 1999. kada je Zavodu iz državnog proračuna doznačeno više sredstava u iznosu 62.085.930,00 kn na ime otkupa potraživanja za doprinose od brodogradilišta i poduzeća u sanaciji iz 1999. Na temelju sporazuma koji je zaključen 2003. s Ministarstvom financija, dio obveza u iznosu 26.261.315,00 kn Zavod je podmirio, a razlika u iznosu 35.824.615,00 kn nije podmirena. Istodobno Zavod u izvanbilančnoj evidenciji ima iskazano potraživanje od državnog proračuna za doprinose od brodogradilišta iz Pule i Kraljevice u iznosu 46.876.733,00 kn. Potraživanje je iskazano na temelju zaključka Vlade Republike Hrvatske od 2. svibnja 1996. o sanaciji određenih poduzeća, prema kojem se potraživanja za doprinose od brodogradilišta i drugih društava u sanaciji koja ne mogu osigurati sredstva za plaćanje za razdoblje od siječnja 2000. do prestanka sanacije, a najkasnije do konca 2000. prenose na potraživanja prema državnom proračunu.

Prema preporukama Državnog ureda za reviziju iz ranijih godina u izvješćima o obavljenoj reviziji financijskih izvještaja i poslovanja, Zavod je uputio više dopisa Ministarstvu financija vezano uz rješavanje međusobnih potraživanja i obveza.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje poduzimati aktivnosti na rješavanju spomenutih potraživanja i obveza.

Zavod je prihvatio u cijelosti nalaz i preporuke Državnog ureda za reviziju i izjavio da će preporuke provesti u što kraćem roku.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada Zavod je za 2008. planirao prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 33.760.930.000,00 kn. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 33.574.670.088,00 kn, što je za 186.259.912,00 kn manje od plana. Prihodi u iznosu 33.574.670.088,00 kn ostvareni su iz doprinosa u iznosu 20.154.787.767,00 kn, što je 60,0% ukupnih prihoda, iz općih prihoda države u iznosu 13.162.355.857,00 kn, što je 39,2% ukupnih prihoda, iz zajma IBRD u iznosu 31.707.699,00 kn, što je 0,1%, te iz drugih izvora u iznosu 225.818.765,00 kn, što je 0,7% ukupnih prihoda. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 33.515.480.726,00 kn, što je za 245.449.274,00 kn manje od plana. Od 33.515.480.726,00 kn rashodi za mirovine ostvareni su u iznosu 32.787.169.495,00 kn što je 97,8% ukupnih rashoda. Rashodi za 2008. ostvareni su u skladu s planiranim namjenama. Koncem 2008. bilo je 1 604 848 osiguranika i 1 148 290 umirovljenika, te je odnos osiguranika i umirovljenika 1,40. U okviru obavljanja poslova iz svog djelokruga rada Zavod je započeo s programom preustroja u okviru kojeg su planirani ciljevi poslovanja koje treba ostvariti u razdoblju do 2010. Projekt se provodi u okviru zajma Svjetske banke, te iz proračunskih sredstava. Posebno je istaknuta usmjerenost Zavoda i poslovnih procesa na korisnike i brigu o korisnicima, te smanjenje ukupnih troškova poslovanja.

Prema izvješću o ostvarenju planiranih aktivnosti, do konca 2008. većina planiranih aktivnosti u Programu rada za 2008. je provedena, a provedba određenih aktivnosti je u tijeku. Osim aktivnosti koje se provode u okviru projekta iz zajma Svjetske banke, programom rada za 2008. planirano je kontinuirano razvijanje i stavljanje u upotrebu projekata koji imaju za cilj kvalitetnije ostvarenje osnovne funkcije Zavoda kao javne ustanove, a to je zakonita i stručna provedba mirovinskog osiguranja generacijske solidarnosti i postupka ostvarivanja prava na doplatak za djecu. Između ostalog, planirana je realizacija informatičkih projekata kojima je cilj provedba propisa iz područja mirovinskog osiguranja, olakšavanje i ubrzavanje poslova i povećanje ažurnosti stručne službe s ciljem uštede proračunskih sredstava. Kontrola ostvarenja zacrtanih ciljeva u programu rada provodi se redovno kroz dnevne, tjedne, mjesečne i godišnje izvještaje odgovornih osoba ravnatelju Zavoda, te kroz izvještaje odjela za unutarnje kontrole. Planirani ciljevi iz programa rada su najvećim dijelom ostvareni, a projekti koji nisu ostvareni preneseni su u program rada za 2009. Donesen je plan nabave roba, radova i usluga za 2008. i ustrojene su propisane evidencije postupaka javnih nabava, te zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Prema podacima iz godišnjeg izvješća o javnoj nabavi za 2008. koje je sastavljeno na temelju podataka iz elektroničkog oglasnika javne nabave, te izvještaja o nabavi procijenjene vrijednosti manje od 70.000,00 kn za koje nije propisana obveza objave u elektroničkom oglasniku javne nabave, ukupna vrijednost javne nabave u 2008. iznosi 44.418.220,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost).

Osim navedenoga, prema ugovorima koji su zaključeni u 2008. nakon okončanja 23 postupka javnih nadmetanja koji su započeti u 2007., vrijednost javne nabave iznosi 7.238.167,00 kn, što je ukupno 51.656.387,00 kn. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti u postupcima javne nabave.

Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na potraživanja i obveze, nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 8. lipnja 2009.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (dalje u tekstu: Zavod) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Zavoda za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Zavoda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	1.160.827.303,00	1.159.601.266,00	99,9
2.	Rashodi i izdaci	1.160.827.303,00	1.159.798.917,00	99,9
3.	Manjak prihoda	0,00	197.651,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			157.652.415,00
5.	Financijska imovina			397.386.325,00
6.	Obveze			366.616.922,00
7.	Broj zaposlenika			1 243

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 140.874.867,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 9.664.656,00 kn, zemljišta i drugih prava korištenja u iznosu 4.077.241,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 1.403.205,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 711.869,00 kn, imovine u pripremi u iznosu 574.338,00 kn, te knjiga i umjetničkih djela u iznosu 346.239,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na potraživanja za zajmove (trgovačkim društvima, obrtnicima, malom i srednjem poduzetništvu izvan javnog sektora) u iznosu 154.111.795,00 kn, rashode budućih razdoblja u iznosu 95.229.424,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 84.017.356,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 30.693.370,00 kn, depozite u bankama i drugim financijskim institucijama u iznosu 10.000.000,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu 75.495,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 41.203,00 kn, te na druga potraživanja (od korisnika novčane naknade za nezaposlene i korisnika poticajnih mjera za zapošljavanje 16.323.482,00 kn, od HZZO za bolovanja preko 42 dana 4.782.828,00 kn, korisnika sredstava određenih programa 2.111.372,00 kn) u iznosu 23.217.682,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za rashode poslovanja u iznosu 271.387.498,00 kn i obveze za rashode budućeg razdoblja u iznosu 95.229.424,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom je utvrđena određena nepravilnost opisana u Izvješću i Zavodu je naloženo da je ukloni, odnosno poduzme potrebne radnje kako se nepravilnost ne bi ponavljala u daljnjem poslovanju.

Revizijom financijskih izvještaja i poslovanja za 2008. utvrđeno je da je postupljeno prema nalogu Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Revizijom poslovanja za 2008. utvrđeno je da je za stjecanje, otuđenje ili opterećenje nekretnina i druge imovine ili sklapanju pravnih poslova čija vrijednost prelazi 1.000.000,00 kn pribavljena suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole (dalje u tekstu Plan) donesen je u lipnju 2007. Imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, te osoba zadužena za nepravilnosti. Također, imenovana je i koordinatorica za financijsko upravljanje i kontrole. U okviru Središnje službe ustrojen je Odjel za financijsko upravljanje i kontrolu (sistemizirano je pet radnih mjesta, koja nisu popunjena) i osnovana je radna skupina za financijsko upravljanje i kontrolu. Utvrđeno je da nema potrebe za imenovanjem financijskih kontrolora. Uspostavljene su određene prethodne i naknadne kontrole. Sastavljeno je godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola za 2008., koje je u propisanom roku dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija. Utvrđena je misija i vizija Zavoda, te dugoročni i kratkoročni ciljevi poslovanja, s kojima su upoznati zaposleni, te se redovito prati ostvarenje navedenih ciljeva i analiziraju uzroci odstupanja. Predviđeni postupci se provode u skladu s Planom, s kašnjenjem u provedbi pojedinih poslova u odnosu na planirane rokove (izrada knjige-mape procesa, utvrđivanje registra rizika i donošenje strategije upravljanja rizicima, analiza postojećih kontrola i definiranje pozicije i funkcije prethodne i naknadne kontrole, te priprema plana za otklanjanje slabosti unutarnjih kontrola).

Unutarnja revizija je uspostavljena od 2005. Ustrojen je samostalni Odjel unutarnje revizije, čiji je rukovoditelj za svoj rad izravno odgovoran ravnateljici Zavoda. U Odjelu su zajedno s načelnikom sistemizirana tri radna mjesta (viši unutarnji revizor i unutarnji revizor), od kojih su popunjena dva, koji imaju ovlaštenje ministra i obavljaju poslove unutarnje revizije. Načelnik Odjela za unutarnju reviziju nije imenovan, a njegove poslove obavljaju zaposleni unutarnji revizori.

Državni ured za reviziju je predložio imenovanje rukovoditelja Odjela za unutarnju reviziju koji će rukovoditi poslovima Odjela, organizirati i planirati poslove, sudjelovati u revizijama i na taj način pridonijeti učinkovitijem obavljanju poslova Odjela. Također, predložio je donošenje izmjena i dopuna Plana u kojim će se naznačiti realni rokovi unutar kojih će se aktivnosti u vezi uspostave i razvoja ovog sustava moći ostvariti. Nove rokove potrebno je odrediti u dogovoru sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija. Sve aktivnosti određene Planom potrebno je postupno realizirati i na taj način dalje razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola.

- 1.2. *Prihvaćen je prijedlog Državnog ureda za reviziju vezan za uspostavu sustava unutarnjih financijskih kontrola. U očitovanju je navedeno da je u postupku donošenje izmjena Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, u kojima trebaju biti određeni novi rokovi za provođenje aktivnosti koje nisu provedene. Također, raspisan je interni natječaj za radno mjesto rukovoditelja Odjela unutarnje revizije.***

Potraživanja

- 2.1. Ukupna potraživanja koncem 2008. iznosila su 397.310.830,00 kn. Odnose se na potraživanja za kredite u iznosu 154.111.795,00 kn, rashode budućeg razdoblja 95.229.424,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja 84.017.356,00 kn, dionice i udjele u glavnici 30.693.370,00 kn, druga potraživanja 23.217.682,00 kn, depozite u bankama 10.000.000,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 41.203,00 kn.

Nad većim brojem korisnika kredita pokrenut je ovršni ili stečajni postupak, a neki korisnici kredita su brisani iz sudskog registra. Za pojedine kredite zaključene su izvansudske nagodbe, proveden je ili je u tijeku reprogram, neki krediti su otkazani, a najmanji broj kredita je otplaćen.

U ukupnim potraživanjima iskazanim početkom i koncem 2008., potraživanja za nepripadne novčane naknade početkom 2008. iznosila su 9.458.355,00 kn, a koncem 2008. iznosila su 11.113.299,00 kn. Isplata nepripadnih novčanih naknada najčešće je vezana za rješavanje priznavanja prava na mirovine, promjenu statusa koje nezaposlenih osoba, te u slučajevima smrti korisnika novčane naknade. Iznos nepripadne primljene novčane naknade korisnik je dužan vratiti. Nakon što se utvrdi da je korisnik primio nepripadnu novčanu naknadu, donosi se rješenje kojim se utvrđuje iznos duga i rok u kojem je dužan vratiti sredstva. Potraživanja nastala na temelju nepripadnih novčanih naknada evidentiraju se u poslovnim knjigama i prati se naplata pojedinačno, po izdanom rješenju o naplati. Veći broj korisnika nepripadne novčane naknade ne vrati dug u propisanom roku, te Zavod opomenom poziva korisnika da vrati dug, a izvansudskom nagodbom omogućuje vraćanje duga u više obroka. U slučajevima kada se dug ne naplati prethodnim radnjama, pokreće se ovršni postupak na plaću ili mirovinu korisnika ili pljenidbom računa obrtnika. Navedeni postupci su dugotrajni i zahtijevaju značajna financijska sredstava.

Državni ured za reviziju je predložio izradu analize ukupnih potraživanja, s prijedlozima za rješavanje potraživanja za koja se ocijeni da su nenaplativa.

Također, predložio je da se u slučajevima kada korisnici nepripadne novčane naknade istodobno imaju potraživanje od državnog proračuna, (Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, Porezne uprave i drugih) obveza prema korisniku nepripadne novčane naknade podmiruje nakon što se naplati potraživanje Zavoda.

- 2.2. *Prihvaćen je prijedlog Državnog ureda za reviziju vezan za izradu analize ukupnih potraživanja, s prijedlozima za rješavanje potraživanja za koja se ocijeni da su nenaplativa. U očitovanju se navodi da se u 2009. započelo s analizama potraživanja od korisnika mjera aktivne politike zapošljavanja i novčanih naknada za vrijeme nezaposlenosti. Po utvrđivanju opravdanosti prijedloga za otpis nenaplativih potraživanja isti će se uputiti Upravnom vijeću na donošenje konačne odluke o otpisu.*

Prihvaćen je i prijedlog da se u slučajevima kada korisnici nepripadne novčane naknade istodobno imaju potraživanje od državnog proračuna, obveza prema korisniku nepripadne novčane naknade podmiruje nakon što se naplati potraživanje Zavoda. Zavod će se obratiti Ministarstvu gospodarstva, rada i poduzetništva, kao nadležnom ministarstvu i Hrvatskom zavodu za mirovinsko osiguranje, vezano za naplatu potraživanja za nepripadne novčane naknade u slučaju rješavanja priznavanja prava na mirovine.

U 2008. obavljani su poslovi iz djelokruga rada Zavoda. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 1.159.601.266,00 kn, rashodi su izvršeni u iznosu 1.159.798.917,00 kn, te je manjak prihoda nad rashodima iznosio 197.651,00 kn. Preneseni višak prihoda iz 2007. iznosio je 273.685,00 kn, te je višak prihoda raspoloživ u narednom razdoblju iznosio 76.034,00 kn. U ukupno ostvarenim приходima i izvršenim rashoda vrijednosno najznačajniji su prihodi i rashodi za naknade građanima i kućanstvima. Za navedenu namjenu planirani su rashodi u iznosu 858.762.034,00 kn, a izvršeni su u iznosu 855.620.203,00 kn. Čine 73,7% ukupnih rashoda Zavoda izvršenih u 2008. Navedeni rashodi su izvršeni za financiranje materijalno pravne zaštite nezaposlenih osoba, provođenje aktivne politike zapošljavanja, zapošljavanje skupina kojima prijete socijalna isključenost, profesionalna usmjerenja, te za zadržavanje postojeće zaposlenosti. Zavod je primljena sredstva koristio za planirane namjene, a svoje aktivnosti provodio na temelju propisa koji određuju njegovo poslovanje. Revizom nisu utvrđene nepravilnosti i propusti koji bi utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 27. kolovoza 2009.

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje (dalje u tekstu: Zavod) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Potraživanja za predujmove dane bolničkim zdravstvenim ustanovama koncem 2008. iznosila su 38.863.142,00 kn, što se odnosi na osam bolnica. Odnose se na potraživanja za sredstva doznačena bolnicama s osnove razlike između više doznačenih sredstava i ugovorene vrijednosti usluga. Koncem 2007. navedena potraživanja su iznosila 136.162.793,00 kn, što se odnosilo na 12 bolnica. U srpnju 2008., u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske, otpisana su potraživanja, odnosno dug bolničkih zdravstvenih ustanova koje u 2007. te do konca ožujka 2008. nisu u potpunosti izvršile ugovorenu zdravstvenu zaštitu sa stanjem na dan 31. ožujka 2008. u ukupnom iznosu 175.382.485,00 kn (17 bolnica), te u skladu s odlukom Upravnog vijeća u iznosu 3.971.702,00 kn (jedna bolnica), odnosno otpisan je ukupni dug bolnicama (18 bolnica) u iznosu 179.354.187,00 kn. Pojedine bolnice kojima je u tijeku 2008. otpisan dug za bolničku zdravstvenu zaštitu (šest bolnica) u ukupnom iznosu 38.612.571,00 kn, ponovno su koncem 2008. iskazale dug prema Zavodu u ukupnom iznosu 31.953.437,00 kn, iz čega proizlazi da mjere otpisa potraživanja nisu bile učinkovite te da nisu utvrđeni odgovarajući kriteriji prema kojima se obračunavaju sredstva za pojedine bolnice.
  - Rashodi za nabavu i pohranu cjepiva u 2008. izvršeni su u iznosu 95.021.271,00 kn. S jednim društvom je u siječnju 2008. zaključen ugovor o pohrani i distribuciji cjepiva županijskim zavodima za javno zdravstvo i Zavodu za javno zdravstvo za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. Prema odredbama ugovora, društvo je dostavilo Zavodu tromjesečna izvješća za 2008. koja sadrže podatke o skladišnim evidencijama s podacima o šifri, imenu i obliku, te količini nabavljenih i izdanih cjepiva zavodima za javno zdravstvo i bolničkim ustanovama, te stanju zaliha po vrstama cjepiva. Međutim, navedena izvješća ne sadrže ugovorene podatke o broju osoba obuhvaćene programima cijepljenja, kao ni o neutrošenim i uništenim cjepivima po vrsti i količini, a što je također ugovoreno, te dijelom nije postupljeno u skladu s odredbama ugovora.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	20.361.565.800,00	20.644.438.201,00	101,4
2.	Rashodi i izdaci	20.361.565.800,00	20.736.035.878,00	101,8
3.	Manjak prihoda	0,00	91.597.677,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			213.346.083,00
5.	Financijska imovina			4.228.390.163,00
6.	Obveze			4.311.142.299,00
7.	Broj zaposlenika			2 490

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 132.815.799,00 kn, opreme u iznosu 41.185.720,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 1.208.382,00 kn, te druge imovine u iznosu 38.136.182,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 7.027.082,00 kn, potraživanja u iznosu 1.135.013.351,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 2.843.995.310,00 kn, te drugo u iznosu 242.354.420,00 kn.

Potraživanja se odnose na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.046.489.832,00 kn, potraživanja od zaposlenih za više plaćene poreze i doprinose i druga potraživanja u iznosu 47.827.457,00 kn, te potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 40.696.062,00 kn.

Rashodi budućih razdoblja i nedospjela naplata prihoda se prema programima odnose na nedospjele i neplaćene obveze za lijekove na recepte u iznosu 1.251.452.824,00 kn, bolničku zdravstvenu zaštitu 736.605.310,00 kn, troškove zdravstvene zaštite po obračunu za hrvatske osiguranike s inozemnim osiguranjem 249.219.214,00 kn, ortopedske uređaje i pomagala 175.026.002,00 kn, specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu 160.297.247,00 kn, naknade pravnim i fizičkim osobama za bolovanje 113.845.989,00 kn, posebno skupe lijekove 55.669.158,00 kn, druge isplate osiguranicima 21.380.169,00 kn, primarnu zdravstvenu zaštitu 21.023.058,00 kn, transplantacije u bolnicama 14.295.542,00 kn, troškove zdravstvene zaštite inozemnih osiguranika za vrijeme privremenog boravka u Republici Hrvatskoj 12.476.785,00 kn, te druge rashode budućih razdoblja u iznosu 32.704.012,00 kn.

Druga financijska imovina u iznosu 242.354.420,00 kn odnosi se na dionice i udjele u glavnici.

Obveze se odnose na odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja u iznosu 221.293.547,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 7.181.762,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.103.153,00 kn, te druge obveze u iznosu 4.081.563.837,00 kn.

Obveze za odgođeno plaćanje rashoda i prihodi budućeg razdoblja odnose se na dopunsko zdravstveno osiguranje i to na unaprijed naplaćene premije osiguranja u iznosu 193.451.269,00 kn i na odgođeno priznavanje prihoda dopunskog osiguranja za obračunane zatezne kamate i sudske troškove u iznosu 27.842.278,00 kn.

Druge obveze odnose se na naknade građanima i kućanstvima za zdravstvenu zaštitu u iznosu 3.850.980.633,00 kn, druge tekuće obveze za rashode poslovanja (rad Stručne službe i financijske rashode) u iznosu 178.872.496,00 kn, te obveze za zajmove u iznosu 51.710.708,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Zavoda za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Zavodu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno da je u svim slučajevima postupljeno prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju, odnosno u skladu s pribavljenim mišljenjem Uprave za sustav javne nabave, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

1. Tijekom 2008. za nabavu svih cjepiva provedeni su propisani postupci u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te je započela provedba postupaka javne nabave za skupe lijekove za 2009. na temelju navedenog Zakona.
2. Zavod je tijekom 2008. u suradnji s Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo i društvom s kojim je zaključen ugovor o pohrani i distribuciji cjepiva, dogovorio novi način izvješćivanja i praćenja podataka o potrošnji i stanju zaliha cjepiva, u cilju uspostave jednostavnog praćenja i uvida u podatke o potrošnji cjepiva, te omogućavanja kvalitetnijeg planiranja potrebnih količina cjepiva.
3. Kod nabave drugih lijekova, te ortopedskih i drugih pomagala, Zavod nije primjenjivao odredbe Zakona o javnoj nabavi, već posebne propise (Zakon o lijekovima, Osnovna i Dopunska lista lijekova, Pravilnik o mjerilima za određivanje cijena lijekova na veliko i o načinu izvještavanja o cijenama na veliko, Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala). Prema obrazloženju Zavoda, a u skladu s pribavljenim mišljenjem Uprave za sustav javne nabave, Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, u navedenim postupcima nabave Zavod nije naručitelj koji zaključuje ugovore o nabavi u smislu Zakona o javnoj nabavi, te nije primijenio postupke nabave prema odredbama navedenog Zakona.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Zavod je uspostavio sustav u skladu s propisima koji određuju ovo područje, odnosno uspostavlja se financijsko upravljanje i kontrola i obavljaju se poslovi unutarnje revizije. Direktor Zavoda je imenovao voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu, a u lipnju 2007. donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, ali s kašnjenjem u provedbi pojedinih aktivnosti u odnosu na rokove utvrđene Planom. Provedene su sve aktivnosti vezane uz organizacijsku uspostavu i uspostavlja se mapa procesa. Samoprocjena sustava unutarnjih financijskih kontrola je provedena, o čemu je sastavljeno godišnje izvješće za 2007. i 2008. Utvrđena je vizija, misija, te dugoročni i kratkoročni ciljevi poslovanja čije se ostvarenje prati i analiziraju se uzroci odstupanja. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti i prijekave. Daljnje aktivnosti na razvoju ovog sustava i rokove za njihovo provođenje potrebno je ugraditi u Plan, odnosno donijeti izmjene i dopune Plana uspostave financijskog upravljanja i kontrola kojima će se odrediti realni rokovi za daljnji razvoj ovog sustava.

Zavod je uspostavio i druge naknadne kontrole koje se obavljaju u okviru Službe za vanjski i unutarnji nadzor i kontrolu, u okviru Direkcije, te regionalnih odjela za vanjski i unutarnji nadzor i kontrolu u područnim uredima u Zagrebu, Rijeci, Osijeku i Splitu. Navedene kontrole organizirane su i obavljaju se u skladu s odredbama Pravilnika o ovlastima i načinu rada kontrolora Zavoda te propisanim procedurama prema navedenom Pravilniku.

Ustrojena je Služba za unutarnju reviziju kao samostalna služba neposredno odgovorna direktoru Zavoda. Sistematizirano je pet radnih mjesta, popunjeno tri, od kojih dvoje zaposlenika imaju ovlaštenje ministra financija za obavljanje poslova unutarnje revizije. Tijekom 2008. obavljene su četiri revizije. Prati se provedba i primjena preporuka danih revizijskim izvješćima, o čemu je uspostavljena baza podataka. Sve obveze prema Ministarstvu financija u dijelu godišnjeg izvješćivanja, sastavljanja i dostavljanja strateških i godišnjih planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

Državni ured za reviziju naložio je donošenje izmjena i dopuna Plana uspostave financijskog upravljanja i kontrola te provođenje aktivnosti vezanih uz daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrola u realnim rokovima određenim Planom i u skladu s odredbama članaka 8. do 14. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru te Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Zavod je obrazložio da su tijekom 2008. obavljane prilagodbe poslovanja vezane uz provođenje reforme zdravstvenog sustava. Budući da se radi o prioritetnim zadacima, dio koji se odnosi na financijske unutarnje kontrole nije proveden u skladu s planom, jer se očekuje da će reforma utjecati na procesni i organizacijski ustroj Zavoda.*

Novi Zakon o proračunu i nacrt nove Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. do 2011. postavljaju nove zahtjeve pred tijela državne uprave. Navodi da će se koncem svibnja 2009. u Ministarstvu financija održati prezentacija nove Strategije razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. do 2011., te da će se Zavod u cijelosti pridržavati utvrđenih rokova, organizacijskog sustava i zapošljavanja djelatnika za optimalno provođenje poslovnih zadataka.

Donijet će Izmjene i dopune Plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole, u skladu sa zahtjevima i kriterijima (što se odnose na sadržaj, rokove i drugo) koje će tražiti Središnja harmonizacijska jedinica Ministarstva financija, s kojom Zavod ima dobre odnose i čije naputke provodi, što se vidi i iz Objedinjenog godišnjeg izvješća o unutarnjoj financijskoj kontroli u javnom sektoru Republike Hrvatske.

Potraživanja

- 2.1. Ukupna potraživanja Zavoda koncem 2008. iskazana su u iznosu 3.979.008.661,00 kn. Odnose se na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 1.046.489.832,00 kn, od prodaje nefinancijske imovine 40.696.062,00 kn i druga potraživanja (od zaposlenih, za više plaćene poreze i doprinose i drugo) u iznosu 47.827.457,00 kn, te za rashode budućih razdoblja u iznosu 2.843.995.310,00 kn.

U okviru potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 40.696.062,00 kn, na potraživanja za medicinsku opremu danu zdravstvenim ustanovama nabavljenu iz sredstava Međunarodne banke za obnovu i razvoj odnosi se 32.833.135,00 kn. Prema zaključenom ugovoru iz 1995. između Republike Hrvatske i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, Zavod je iz sredstava kredita nabavio medicinsku opremu u vrijednosti 170.633.704,00 kn. Oprema je nabavljena za potrebe zdravstvenih ustanova. Pojedine zdravstvene ustanove navedenu medicinsku opremu iskazale su u svojim poslovnim knjigama kao donaciju, uz obrazloženje da primljenu opremu zbog ograničenih financijskih sredstava u slučaju plaćanja ne bi prihvatili. Iako je zdravstvenim ustanovama prenesena oprema nabavne vrijednosti 170.633.704,00 kn, u poslovnim knjigama bila su evidentirana potraživanja u iznosu 47.979.759,00 kn za danu opremu na temelju zaključenih ugovora, a za vrijednost dane opreme bez ugovora u iznosu 122.653.945,00 kn nisu iskazana potraživanja, jer su pojedine ustanove odbile zaključiti ugovore. Upravno vijeće je u 2001. i 2003. donijelo zaključke kojima je predložen prijenos medicinske opreme u vlasništvo zdravstvenim ustanovama bez naknade.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, za provedbu prijedloga potrebno je izmijeniti odredbe ugovora o projektu zaključenog između Zavoda i Međunarodne banke za obnovu i razvoj, što nije u nadležnosti Zavoda. Ugovorom je određeno da ustanove plaćaju opremu nabavljenu za njihove potrebe. S obzirom na nastale poteškoće u vezi sa zaključenjem ugovora o prijenosu opreme u vlasništvo zdravstvenih ustanova i na nenadležnost za određivanje načina i uvjeta prijena nabavljene opreme financirane iz sredstava kredita Međunarodne banke za obnovu i razvoj, Zavod je od Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi u više navrata (do svibnja 2007.) pisanim putem zahtijevao donošenje rješenja navedenog problema, što nije postignuto. Predloženo je da se problem riješi otpisom duga zdravstvenim ustanovama koje su dobile medicinsku opremu. Zavod nije dobio odgovor na upućeni dopis.

Prema podacima Zavoda, utvrđeno je da je nabavljena oprema iz zajma za potrebe zdravstvenih ustanova otpisana i rashodovana. Za otplatu zajma sredstva se osiguravaju Zavodu u državnom proračunu na posebnoj stavci, te redovito otplaćuje zajam iz navedenih osiguranih sredstava. Zavod financira zdravstvene ustanove također iz osiguranih sredstava u državnom proračunu. Zdravstvenim ustanovama nisu bila ranijih godina, niti u 2008. posebno osigurana sredstva za otplatu dijela zajma kojima je nabavljena oprema za njihovu ustanovu.

Državni ured za reviziju predložio je i nadalje poduzimati aktivnosti za rješavanje navedenih potraživanja od zdravstvenih ustanova, u dogovoru s nadležnim institucijama, Ministarstvom zdravstva i socijalne skrbi i Ministarstvom financija.

2.2. *Zavod se nije očitovao o ovoj točki Nalaza.*

- 3.1. U okviru drugih potraživanja, vrijednosno najznačajnija su potraživanja za predujmove dane bolničkim zdravstvenim ustanovama u iznosu 38.863.142,00kn, što se odnosi na osam bolnica i to: četiri opće bolnice u iznosu 34.939.577,00 kn, tri specijalne bolnice 2.352.175,00 kn i kliničku bolnicu u iznosu 1.571.390,00 kn. Odnose se na potraživanja za sredstva doznačena bolnicama s osnove razlike između više doznačenih sredstava i ugovorene vrijednosti usluga. Koncem 2007. navedena potraživanja su iznosila 136.162.793,00 kn, što se odnosilo na 12 bolnica, od čega na jednu kliničku bolnicu 35.875.019,00 kn i četiri opće bolnice 74.773.539,00 kn.

Radi rješavanja navedenih potraživanja, u svibnju 2007. Upravno vijeće je donijelo Odluku o načinu provođenja ugovorene zdravstvene zaštite u bolničkim zdravstvenim ustanovama koje u 2006. nisu u potpunosti izvršile ugovorenu zdravstvenu zaštitu. Tom odlukom se bolničke zdravstvene ustanove obvezuju da će ugovorenu zdravstvenu zaštitu koju nisu izvršile u ugovornoj 2006. nadoknaditi tijekom ugovornog razdoblja od 2007. do 2009.

Sredinom ožujka 2008., Upravno vijeće je donijelo sličnu odluku, prema kojoj se bolničke zdravstvene ustanove obvezuju da će i ugovorenu zdravstvenu zaštitu koju nisu izvršile u ugovornoj 2007. nadoknaditi do 2009. Međutim, potraživanja su se u 2008. i dalje povećavala, tako da su koncem ožujka 2008. iznosila ukupno 179.354.187,00 kn.

U srpnju 2008., u skladu s odlukom Vlade Republike Hrvatske, otpisana su potraživanja, odnosno dug bolničkih zdravstvenih ustanova koje u 2007. te do konca ožujka 2008. nisu u potpunosti izvršile ugovorenu zdravstvenu zaštitu sa stanjem na dan 31. ožujka 2008. u ukupnom iznosu 175.382.485,00 kn (17 bolnica), te u skladu s odlukom Upravnog vijeća, donesenom na temelju odredbi Statuta Zavoda, u iznosu 3.971.702,00 kn (jedna bolnica), odnosno otpisan je ukupni dug bolnicama (18 bolnica) u iznosu 179.354.187,00 kn. Pojedine bolnice kojima je u tijeku 2008. otpisan dug za bolničku zdravstvenu zaštitu (šest bolnica) u ukupnom iznosu 38.612.571,00 kn, ponovno su koncem 2008. iskazale dug prema Zavodu u ukupnom iznosu 31.953.437,00 kn, iz čega proizlazi da mjere otpisa potraživanja nisu bile učinkovite.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, utvrđeni su kriteriji prema kojima se obračunavaju sredstva za bolnice. Međutim, još uvijek postoje objektivne okolnosti zbog kojih pojedine bolnice (primjerice na području posebne državne skrbi) nisu u mogućnosti ispostaviti račune u visini sredstava koja su im dodijeljena. Pojedine bolnice uglavnom obavljaju sve poslove koji se odnose na pojedinu vrstu usluga (primjerice transplantacije se uglavnom obavljaju u jednoj bolnici u Zagrebu), što nije posebno valorizirano, jer još nema odgovarajuće kategorizacije bolnica, odnosno bolnicama nije dana akreditacija za određene poslove.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da treba poduzeti mjere u cilju usklađivanja kriterija za dodjelu odgovarajućih sredstava Zavoda pojedinim bolnicama. Predložio je utvrditi kategorizacije bolnica, odnosno bolnicama dodijeliti akreditacije za obavljanje određenih vrsta usluga za koje treba utvrditi cijene te dodjele bolnicama uskladiti s utvrđenim kategorizacijama, količinom i cijenom obavljenih usluga.

- 3.2. *Zavod je naveo da je metodologija izračuna bolničkih proračuna jedinstvena za sve bolničke zdravstvene ustanove. Bolnički proračun obuhvaća nekoliko stavki i to: sredstva za bolničku zdravstvenu zaštitu (stacionarno liječenje), za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu sa specijalističkom dijagnostikom i dnevnom bolnicom, za liječenje hemodijalizom, te zaključno s 2008. i sredstva za provođenje posebno ugovorenih plaćanja po terapijskom postupku. Za 2008., za dio proračuna koji se odnosi na bolničko liječenje (stacionarno) uzeta je u obzir prosječna cijena dana bolničkog liječenja po djelatnostima bolničke zdravstvene zaštite (prema bolničkim računima ispostavljenim Zavodu u prethodnom razdoblju), ovisno o tipu ustanove (klinički bolnički centri, kliničke bolnice, opće bolnice, specijalne bolnice). Sredstva za specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu sa specijalističkom dijagnostikom i dnevnom bolnicom izračunana su na temelju broja ugovorenih ordinacija specijalističko-konzilijarne zdravstvene zaštite, specijalističke dijagnostike i postelja/stolaca dnevne bolnice, pri čemu se razlikuju ovisno o mogućem izvršenju prema kadrovskom normativu za djelatnost, uz 40 satni radni tjedan, te udjelu materijalnih troškova ovisno o vrsti djelatnosti. Sredstva za provođenje hemodijalize izračunana su na temelju mogućeg godišnjeg broja postupaka hemodijalize s obzirom na broj osiguranih osoba koje se u određenoj ustanovi liječe hemodijalizom. Ukupna sredstva za posebno ugovoreno plaćanje po terapijskom postupku izračunana su na temelju cijene utvrđene općim aktom Zavoda. Tako dobiveni iznosi korigirani su za pojedine bolničke zdravstvene ustanove, uzimajući u obzir specifičnu djelatnost koju provode, područje na kojem se nalaze, specifičnosti s obzirom na visinu troškova održavanja hladnog pogona, te potrebnog broja zaposlenika vezano na ugovorene kapacitete i potrebu zadržavanja, odnosno očuvanja osnovne mreže bolničkih zdravstvenih ustanova.*

Prema navedenom, vidljivo je da su utvrđeni jasni kriteriji za izračun proračuna bolničkih zdravstvenih ustanova. Međutim, za bolnice koje su istaknute u Nalazu, nisu u obzir uzeti oni kriteriji koji se nisu mogli unaprijed predvidjeti (reorganizacija, smanjenje kapaciteta radi građevinskih zahvata, proširenje osnovne djelatnosti bolnice), pa tako ni u trenutku izračuna proračuna objektivno kvantificirati.

Zavod je napomenuo da je od 1. siječnja 2009. u primjeni nov način plaćanja bolničke zdravstvene zaštite, prema kojem će se objektivnije vrednovati bolničko liječenje osiguranih osoba, te će se nadalje pratiti izvršenje tih bolničkih zdravstvenih ustanova i po potrebi korigirati njihovi proračuni.

Vezano za preporuku da se provede kategorizacija bolnica, te dodijele akreditacije za obavljanje određenih vrsta usluga, Zavod je napomenuo da su navedeni poslovi u nadležnosti Agencije za kvalitetu i akreditaciju u zdravstvu.

Rashodi za nabavu i pohranu cjepiva

- 4.1. Rashodi za nabavu i pohranu cjepiva u 2008. izvršeni su u iznosu 95.021.271,00 kn, a odnose se na nabavu cjepiva u iznosu 94.036.833,00 kn i pohranu i distribuciju cjepiva u iznosu 984.438,00 kn.

Za nabavu usluga pohrane i distribucije cjepiva za provedbu Programa obveznog cijepljenja i Programa obvezne imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse u 2008. godini, Upravno vijeće Zavoda donijelo je u prosincu 2007. odluku o davanju suglasnosti direktoru Zavoda u ukupnoj vrijednosti 805.200,00 kn s porezom na dodanu vrijednost. Odlukom je navedeno da se usluga pohrane i distribucije cjepiva ustupa izravnom pogodbom u pregovaračkom postupku s jednim društvom uz primjenu odredbi članka 12. stavka 6. točka 1. alineja 2. i članka 13. prijašnjeg Zakona o javnoj nabavi (predmet nabave čine tipizirani radovi koje obavlja ponuditelj pod istim uvjetima iz osnovnog ugovora za koji je prethodno proveden postupak javnog nadmetanja ili nadmetanja po pozivu, a može se koristiti tijekom tri godine nakon zaključenja osnovnog ugovora).

Odluka o odabiru ponude i obavijest o zaključenju ugovora objavljene su u Narodnim novinama. U siječnju 2008. zaključen je ugovor o pohrani i distribuciji cjepiva županijskim zavodima za javno zdravstvo i Zavodu za javno zdravstvo za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. Navedenim ugovorom određena je obveza društva za pohranu i distribuciju cjepiva za dostavu mjesečnog, šestomjesečnog i godišnjeg izvješća o izvršenim narudžbama, pohranama, utvrđenim kvantitativnim i kvalitativnim nedostacima cjepiva, distribucijama cjepiva zavodima za javno zdravstvo po vrsti i količini cjepiva, broju osiguranih osoba Zavoda koje su obuhvaćene programima cijepljenja, te neutrošenom cjepivu po vrsti i količini i to razrađeno za svaki pojedini zavod za javno zdravstvo. Navedeno društvo je također obvezno dostavljati Zavodu podatke o nedistribuiranom cjepivu pohranjenom u skladištu, po vrsti i količini. Ugovorom je nadalje utvrđeno da je Zavod obvezan tijekom godine neprekidno obavljati provjeru provođenja odredbi ugovora.

Društvo je dostavilo Zavodu tromjesečna izvješća za 2008. koja sadrže podatke o skladišnim evidencijama s podacima o šifri, imenu i obliku, te količini nabavljenih i izdanih cjepiva zavodima za javno zdravstvo i bolničkim ustanovama, te stanju zaliha po vrstama cjepiva. Navedena izvješća ne sadrže ugovorene podatke o broju osoba obuhvaćene programima cijepljenja, kao niti neutrošenim i uništenim cjepivima po vrsti i količini.

Državni ured za reviziju naložio je postupati u skladu s odredbama ugovora o pohrani i distribuciji cjepiva i od društva za navedene usluge zatražiti cjelovita mjesečna, šestomjesečna i godišnja izvješća kako je utvrđeno ugovorom.

- 4.2. *Zavod je obrazložio da je izvješće izrađeno u skladu s ugovorima za nabavu cjepiva iz Programa obveznog cijepljenja u Republici Hrvatskoj u 2008. i Programa obvezne imunizacije, seroprofilakse i kemoprofilakse za posebne skupine stanovništva i pojedince pod povećanim rizikom u Republici Hrvatskoj u 2008., poštujući zakonski slijed nabave, pohrane i distribucije cjepiva, u skladu s odlukama Upravnog vijeća, po prijedlogu Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo i uz suglasnost Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi.*

Upravno vijeće Zavoda je 6. prosinca 2007. donijelo odluku o osiguranju sredstava za provođenje Programa obveznog cijepljenja u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2008. uz suglasnost ministra zdravstva i socijalne skrbi (od 23. studenoga 2007.) i o nastavku cijepljenja po programu iz 2007. u razdoblju od 1. siječnja do 31. ožujka 2008. Za nabavu svih cjepiva po navedenim programima (Obvezni i Program obvezne imunizacije) provedeni su postupci u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te zaključeni ugovori za trogodišnje razdoblje od 2008. do 2010.

Zavod je napomenuo da je Izmjenom i dopunom Općih uvjeta ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja (Narodne novine 85/08), koji su sastavni dio ugovora o provođenju primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja, uspostavio obvezu praćenja potrošnje cjepiva od strane ugovornih doktora Zavoda, te ih obvezao da redovito mjesečno putem tiskanice, Mjesečno izvješće o potrošnji cjepiva, objavljene u spomenutom aktu, dostavljaju izvješća Zavodu. Pohrana i distribucija cjepiva se obavlja u skladu s odredbama članka 2. i 3. ugovora o pohrani i distribuciji cjepiva županijskim zavodima za javno zdravstvo i Zavodu za javno zdravstvo Grada Zagreba. Praćenje će u potpunosti biti moguće do krajnjeg cjepljenika kada se završi započeti postupak informatizacije cjelokupnog sustava primarne zdravstvene zaštite, što će omogućiti praćenje svih cijepljenja po osiguranoj osobi, te će se moći pratiti točan broj osoba koje su obuhvaćene programima cijepljenja i uspostaviti ažurna evidencija o neutrošenim cjepivima po vrsti i količini. Daljnjim procesom zamjene sadašnjih iskaznica zdravstveno osigurane osobe – isprave 1, s multifunkcionalnom iskaznicom zdravstveno osigurane osobe – isprava 2, odnosno pametnim karticama, osigurat će se tehnički i sigurnosni mehanizam preciznog utvrđivanja podataka o primljenim cjepivima, odnosno o tome koji je osiguranik, kada, gdje i koju vrstu odgovarajućeg cjepiva primio.

Zavod je javna ustanova koja ima svojstvo pravne osobe s pravima, obvezama te odgovornošću utvrđenom Zakonom o obveznom zdravstvenom osiguranju i statutom. Koncem 2008. donesen je novi Zakon o obveznom zdravstvenom osiguranju, koji je stupio na snagu početkom 2009. Poslovi Zavoda obavljani su u središnjoj ustrojstvenoj jedinici, Direkciji, te 20 područnih ureda u sjedištima županija. U 2008. Zavod je obavljao djelatnost za koju je osnovan.

Poslovanje se obavljalo u skladu s propisima, odnosno pribavljenim suglasnostima. Ostvareni su ukupni prihodi u iznosu 20.644.438.201,00 kn, rashodi u iznosu 20.718.065.368,00 kn i izdaci u iznosu 17.970.510,00 kn, te je koncem 2008. iskazan manjak prihoda i primitaka u iznosu 91.597.677,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz ranijih godina iznosio je 699.395.334,00 kn, tako da je koncem 2008. ukupni manjak prihoda i primitaka za pokriće u narednim razdobljima iznosio 790.993.011,00 kn. Prihodi su ostvareni iz državnog proračuna za financiranje redovne djelatnosti u iznosu 19.823.805.139,00 kn, od administrativnih pristojbi i prema posebnim propisima 813.632.129,00 kn, od imovine 6.590.933,00 kn, te iz vlastite djelatnosti u iznosu 410.000,00 kn.

Rashodi i izdaci se odnose na naknade građanima i kućanstvima na temelju osiguranja i druge naknade u iznosu 20.211.717.275,00 kn, rashode za zaposlene 248.242.872,00 kn, materijalne rashode 108.069.119,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine 30.528.864,00 kn, financijske rashode 21.881.344,00 kn, druge rashode poslovanja 97.625.894,00 kn, te izdatke za otplatu glavnice primljenih zajmova 17.970.510,00 kn.

Zavod je uključen u sustav Državne riznice i proračunski je korisnik. Od 2007. prihodi Zavoda prihod su državnog proračuna. Prihodi koji se ostvaruju od doprinosa za obvezno zdravstveno osiguranje prate se u državnom proračunu odvojeno od drugih prihoda. U državnom proračunu osiguravaju se sredstva za Zavod prema financijskom planu, neovisno o visini sredstava doprinosa koja se uplate u državni proračun. Tako su prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti Zavoda ostvareni u iznosu 19.823.805.139,00 kn, a prema podacima Ministarstva financija tijekom 2008. u državni proračun su uplaćeni prihodi od obveznog doprinosa za zdravstveno osiguranje u iznosu 18.066.250.328,00 kn. Preostala sredstva u iznosu 1.757.554.811,00 kn ostvarena su za zdravstvenu zaštitu i naknade osiguranicima utvrđene odredbama Zakona o izvršavanju Državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu te pokriće drugih rashoda obveznog zdravstvenog osiguranja.

U 2008. su provedena 64 postupaka javne nabave u ukupnom iznosu 234.610.965,00 kn, od čega se na nabave velike vrijednosti odnosi 231.420.968,00 kn, a nabave male vrijednosti 3.189.997,00 kn. Postupke nabave provodila je Direkcija i područni uredi uz odobrenje Direkcije. Postupci su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Na temelju donesenih odluka s odabranim ponuditeljima zaključeni su ugovori o nabavi roba, radova i usluga. Rashodi u 2008. su obavljani u skladu sa zaključenim ugovorima.

U skladu s pribavljenim mišljenjem Uprave za sustav javne nabave Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, nabava lijekova na recepte u iznosu 3.391.986.542,00 kn, ortopedskih i drugih pomagala u iznosu 529.616.578,00 kn te posebno skupih lijekova u iznosu 417.656.123,00 kn, odnosno u ukupnom iznosu 4.339.259.243,00 kn, obavljena je prema posebnim propisima. Kod nabave lijekova, te ortopedskih i drugih pomagala, Zavod nije primjenjivao odredbe Zakona o javnoj nabavi nego posebne propise (Zakon o lijekovima, Osnovna i Dopunska lista lijekova, Pravilnik o mjerilima za određivanje cijena lijekova na veliko i o načinu izvještavanja o cijenama na veliko, Pravilnik o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala). Prema obrazloženju Zavoda, a u skladu s pribavljenim mišljenjem spomenute Uprave, u navedenim postupcima nabave Zavod nije naručitelj koji zaključuje ugovore o nabavi u smislu Zakona o javnoj nabavi, te nije primijenio postupke nabave prema odredbama navedenog Zakona.

Za lijekove Zavod osigurava sredstva za pokriće utvrđenih cijena lijekova iz Osnovne i Dopunske liste lijekova kao propisanog standarda prava na zdravstvenu zaštitu iz obveznog zdravstvenog osiguranja, do kojeg iznosa plaća lijekove. Prema podacima Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva, iz stručne studije Svjetske zdravstvene organizacije, prosječna cijena lijekova u Republici Hrvatskoj je na razini 73,0% prosječne cijene lijekova u Europi.

Za ortopedska i druga pomagala podaci o jediničnoj i ukupnoj vrijednosti iskazani su Pravilnikom o uvjetima i načinu ostvarivanja prava na ortopedska i druga pomagala, te se navedenim Pravilnikom određuje iznos do kojeg Zavod ugovornim isporučiteljima plaća pomagala isporučena osiguranim osobama.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 8. lipnja 2009.

Zakonski predstavnik je u propisanom roku prigovor na Izvješće o obavljenoj reviziji. Prema odredbama članka 7. Zakona o državnoj reviziji, o prigovoru je odlučio glavni državni revizor. Prigovor nije prihvaćen.

MINISTARSTVO FINANCIJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva financija (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Ministarstva za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Ministarstva.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	177.761.867,00	151.372.039,76	85,2
2.	Rashodi i izdaci	177.761.867,00	151.776.416,15	85,4
3.	Manjak prihoda	0,00	404.376,39	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			862.332.828,00
5.	Financijska imovina			11.944.784,00
6.	Obveze			12.835.862,00
7.	Broj zaposlenika			337

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 805.937.762,00 kn, opreme u iznosu 19.893.897,00 kn, računalnih programa u iznosu 3.444.136,00 kn, zemljišta (graničnih prijelaza) u iznosu 31.270.116,00 kn, knjiga i umjetničkih djela u iznosu 1.585.478,00 kn, te prijevoznih sredstava u iznosu 201.439,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 6.533.181,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 4.688.401,00 kn, potraživanja za dane stambene zajmove u iznosu 586.882,00 kn, depozite, jamčevne pologe i potraživanja od zaposlenih u iznosu 102.505,00 kn i novac u banci i blagajni u iznosu 33.815,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za uplatu u državni proračun naknada za obavljanje otpremničke djelatnosti u iznosu 5.602.802,00 kn (nakon što se naplate potraživanja iskazana u jednakom iznosu), obveze za plaće za prosinac 2008. u iznosu 4.688.401,00 kn, obveze prema dobavljačima za materijalne rashode u iznosu 2.422.575,00 kn, obveze za povrat u riznicu bolovanja preko 42 dana po naplati od Hrvatskoga zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 93.709,00 kn, te obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 28.375,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Tijekom 2008. poduzimane su potrebne mjere za naplatu potraživanja od otpremnika. Ministarstvo je pratilo potraživanja i pozivalo otpremnička društva na plaćanje. Otpremnicima od kojih su potraživanja bila vrijednosno najznačajnija ukinuto je odobrenje za obavljanje ovlaštenog carinskog otpremnika i s njima su raskinuti ugovori o obavljanju poslova ovlaštenog carinskog otpremnika. Također, Ministarstvo je kod nadležnih općinskih državnih odvjetništava podnijelo zahtjeve za pokretanje ovršnih postupaka radi prisilne naplate potraživanja.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. U fazi sastavljanja financijskog plana nije posvećena dovoljna pozornost usuglašenosti pozicija plana, te su pojedini rashodi za nabavu postrojenja i opreme planirani u okviru ulaganja u građevinske objekte, umjesto na računu za postrojenja i opremu. U okviru pozicije za tekuće i investicijsko održavanje graničnih prijelaza planirani su rashodi za energiju, komunalne usluge, usluge čišćenja umjesto u okviru pozicija koje su računskim planom propisane za navedene usluge. Ostvareni rashodi za navedene usluge iskazani su u poslovnim knjigama također na računu za tekuće i investicijsko održavanje umjesto na računima propisanim u računskom planu. Naloženo je posvetiti veću pozornost planiranju rashoda na pozicijama koje su propisane u računskom planu.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola uspostavljen je u skladu s propisima koji uređuju ovo područje, odnosno uspostavlja se financijsko upravljanje i kontrola te se obavljaju poslovi unutarnje revizije. Ministar je imenovao voditelja za financijsko upravljanje i kontrole i proveo sve potrebne organizacijske i provedbene aktivnosti kako bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola nesmetano odvijao. Imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti i prijekave. Unutarnja revizija organizacijski je uspostavljena i devet revizora obavlja poslove unutarnje revizije.

Tijekom 2008. obavljena je 21 revizija i prati se provođenje preporuka danih izvješćima o obavljenoj unutarnjoj reviziji. Sve obveze u dijelu godišnjeg izvješćivanja, dostavljanja planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

U srpnju 2007. donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Navedenim Planom određeni su rokovi, odnosno vremenski okvir aktivnosti za uspostavu ovog sustava i to zaključno s 30. rujnom 2009.

U 2008. planirana je izrada opisa najvažnijih poslovnih procesa (revizijskog traga), izrada knjige (mape) procesa i utvrđivanje najvažnijih rizika za poslovne procese (registar rizika). Tijekom 2008. svi najvažniji poslovni procesi Ministarstva su opisani prema ustrojstvenim jedinicama, odnosno način njihova provođenja opisan je u pisanom obliku, s pripadajućim dijagramom tijeka (grafičkim prikazom procesa, odnosno postupka), opisane su aktivnosti u svakom procesu, navedena je odgovorna osoba za provođenje određene aktivnosti u poslovnom procesu, kao i rok u kojem ili do kada aktivnost treba provesti, te su navedeni drugi dokumenti (obraci, upute i drugo) koji se koriste u poslovnom procesu. U opisu su navedene kontrole koje se provode odvijanjem poslovnog procesa, te osobe koje provode pojedinu kontrolnu aktivnost. Svi poslovni procesi pojedine ustrojstvene jedinice rangirani su prema važnosti. Na temelju popisa i opisa poslovnih procesa sastavljena je knjiga (mapa) procesa Ministarstva. Time je dobiven cjelovit opis poslovnih procesa s ciljevima Ministarstva i njegova djelovanja, te je utvrđena povezanost između procesa s ciljevima Ministarstva i njegova djelovanja i mogućnosti za poboljšanje poslovanja. Na temelju obrazaca za utvrđivanje procesa prikupljeni su podaci o procesima i njihovim glavnim aktivnostima prema ustrojstvenim jedinicama i tako su upisani u mapu procesa. Do konca 2008. bilo je planirano utvrditi najvažnije rizike za poslovne procese (registar rizika) kako bi se spomenutim rizicima djelotvorno upravljalo. Planirano je ocijeniti vjerojatnost nastanka i značajnost posljedica, što je preduvjet za sljedeću fazu, odnosno za uspostavljanje prikladnih mjera za upravljanje spomenutim rizicima. Da bi se procjena rizika mogla provesti, ocijenjeno je kako je potrebno da se zaposlenici Ministarstva uključe u proces izobrazbe koji organizira Središnja harmonizacijska jedinica. Ocijenjeno je kako je kašnjenje u planiranoj aktivnosti prema Akcijskom planu uslijedilo zbog kadrovskih promjena i pripreme za nastavak aktivnosti su u tijeku.

Državni ured za reviziju je predložio donijeti izmjene Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, te odrediti realne rokove u kojima će se aktivnosti u vezi utvrđivanja najvažnijih rizika za poslovne procese (registar rizika) moći ostvariti. Nove rokove treba odrediti u dogovoru sa Središnjom harmonizacijskom jedinicom Ministarstva financija s obzirom na izobrazbu koju je potrebno obaviti. Aktivnosti određene Planom potrebno je postupno realizirati i na taj način dalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz i navelo da je u tijeku završna faza izrade Strategije razvoja unutarnje financijske kontrole (PIFC) u Republici Hrvatskoj, prema kojoj će se morati promijeniti i Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola u Ministarstvu. Prema tome, kada bude donesena nova strategija, tada će se ažurirati i navedeni plan, koji će očekivano biti znatno izmijenjen te kao takav pridonositi daljnjem razvoju sustava unutarnjih financijskih kontrola Ministarstva.***

Očevidnik imovine

- 2.1. U skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske sva tijela državne vlasti, te pravne i druge osobe koje posjeduju, uporabljaju, koriste ili upravljaju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske obvezne su Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostavljati popis imovine u vlasništvu Republike Hrvatske i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca svake godine, u rokovima određenim propisima o godišnjim financijskim izvješćima za korisnike državnog proračuna. Također, dužni su dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju spomenutom imovinom najkasnije u roku 15 dana od svake promjene. Očevidnik imovine sastoji se od očevidnika nekretnina, očevidnika pokretnina i očevidnika prava i obveza vezanih za nekretnine i pokretnine. Prema obrazloženju odgovornih osoba tijekom 2002. iz Ureda za državnu imovinu primljen je poziv za dostavu podataka o nekretninama i sudjelovanje na seminaru za korištenje programskog rješenja aplikacije očevidnika nekretnina u vlasništvu Republike Hrvatske, nakon čega nije bilo poziva za dostavu drugih podataka. Ministarstvo je tijekom 2008. u očevidnik državne imovine prijavilo podatke o dijelu imovine, tj. o građevinama i poslovnim prostorima. Nije dostavljalo podatke o imovini koju posjeduje ili koristi, a koja je u vlasništvu Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio dostavljati podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz i navelo kako je povodom pisanog upita Ministarstva od 4. studenoga 2008. o postupku ukidanja/davanja ovlaštenja za pristup Očevidniku državne imovine Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom odgovorio koji su podaci potrebni za otvaranje svakog novog korisnika. Istodobno su naveli opcije ovlaštenja (pregled ili ažuriranje) i ponudili programske pristupe za Očevidnik nekretnina, Očevidnik prijevoznih sredstava i Očevidnik ostale pokretne imovine. Nakon toga, Ministarstvo je dobilo dva ovlaštenja za pristup Očevidniku državne imovine (Očevidnik nekretnina). Napomenulo je da Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom nikada, pa ni prigodom davanja spomenutih korisničkih ovlaštenja, nije upozorio na obvezu dostave podataka za ostale očevidnike prema Pravilniku o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske. Ministarstvo je navelo kako će radi provedbe ovog naloga zatražiti dodatna ovlaštenja za korisnike preostalih očevidnika koje vodi Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom, te sa spomenutim uredom dogovoriti što jednostavniji prijenos podataka o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine.*

Za obavljanje zadaća iz svoga djelokruga rada Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode i rashode u iznosu 177.761.867,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 151.372.039,76 kn, što je za 26.389.827,24 kn ili 14,8% manje od planiranoga. Rashodi su izvršeni u iznosu 151.776.416,15 kn, što je za 25.985.450,85 kn ili 14,6% manje od planiranoga. Zabilježen je manjak prihoda u iznosu 404.376,39 kn. Preneseni manjak prihoda iz prethodne godine je iznosio 1.138.666,00 kn, te je na koncu 2008. manjak prihoda iznosio 1.543.042,39 kn. U vrijeme podnošenja godišnjih financijskih izvještaja manjak je podmiren na teret sredstava proračuna za 2009.

Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola i očevidnik imovine nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi ukazivale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 2. lipnja 2009.

MINISTARSTVO GOSPODARSTVA, RADA I PODUZETNIŠTVA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U određenom broju slučajeva rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom. Tako su na računu tekuće donacije evidentirani rashodi za izradu elektroničkih tiskanica u iznosu 16.000.000,00 kn i dane pozajmice u iznosu 6.500.000,00 kn. Usluge održavanja računalne opreme u iznosu 1.133.429,00 kn evidentirane su na računu intelektualne usluge.
  - Rashodi za održavanje, čišćenje i protupožarnu zaštitu poslovne zgrade izvršeni su u iznosu 13.243.399,00 kn. Odnose se na rashode za redovno tehničko održavanje u iznosu u iznosu 10.012.937,00 kn, te usluge čišćenja u iznosu 2.117.216,00 kn i usluge protupožarne zaštite u iznosu 1.113.246,00 kn. Navedene usluge povjerene su jednom izvoditelju na temelju ugovora zaključenog u 2007. Izvršeni rashodi veći su za 2.463.739,00 kn ili 22,8% od ugovorom utvrđenog iznosa. Više izvršeni rashodi od ugovorom utvrđenih u iznosu 2.463.739,00 kn, odnose se na dodatne radove koji nisu obuhvaćeni opisom redovnog tehničkog održavanja u iznosu 1.694.143,00 kn, te povećanje cijena usluga u iznosu 769.596,00 kn. Povećanje cijena ugovorom nije utvrđeno. Istom izvoditelju povjereni su radovi na uređenju tri sanitarna čvora u vrijednosti 839.373,00 kn. Cijene ugrađene sanitarne opreme veće su od prosječnih tržišnih.
  - Plan nabave robe, radova i usluga je sastavljen i vođene su evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora. Ministarstvo je tijekom 2008. zaključilo 53 ugovora o nabavi robe, radova i usluga u vrijednosti 44.169,886,00 kn, od čega u pregovaračkim postupcima javne nabave s prethodnom objavom i bez prethodne objave u vrijednosti 23.435.962,00 kn, izuzećem od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi u vrijednosti 14.914.906,00 kn i u otvorenom postupku javne nabave u vrijednosti 5.819.018,00 kn. Tijekom 2008. nabavljene su robe i usluge u vrijednosti 3.763.621,00 kn u pregovaračkim postupcima javne nabave, pozivajući se na odredbe članka 15. i članka 16. stavak 2. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, odnosno zbog žurnosti, iako nisu postojali razlozi za provođenje postupaka žurne nabave.

Izuzećem od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi, pozivajući se na odredbu članka 5. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se odredbe Zakona ne primjenjuju na postupke zaključivanja ugovora o javnoj nabavi koji su na osnovu propisa Republike Hrvatske proglašeni tajnim, tijekom 2008. nabavljene su usluge održavanja, čišćenja i protupožarne zaštite poslovne zgrade u vrijednosti 14.933.978,00 kn.

U pregovaračkom postupku nabave, pozivajući se na nabavu usluga iz dodatka II B Zakona o javnoj nabavi, nabavljene su usluge izrade studije Konvalidacija radnog staža i mirovina stečenih na području Republike Hrvatske u vrijednosti 500.000,00 kn, iako se ne radi o uslugama iz dodatka II B navedenog Zakona.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	1.060.571.406,00	1.016.957.102,00	95,9
2.	Rashodi i izdaci	1.060.571.406,00	1.015.797.993,00	95,8
3.	Višak prihoda	0,00	1.159.109,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			18.166.278,00
5.	Financijska imovina			69.609.678,00
6.	Obveze			5.767.189,00
7.	Broj zaposlenika			281

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost licenci u iznosu 1.273.740,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 14.288,00 kn, opreme u iznosu 8.657.631,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 1.623.576,00 kn, računalnih programa u iznosu 3.937.752,00 kn, te nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 2.659.291,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 5.550.302,00 kn, jamčevne pologe u iznosu 15.053.159,00 kn, dane zajmove u iznosu 43.463.982,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 143.984,00 kn, te rashode budućeg razdoblja u iznosu 5.398.251,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 3.198.031,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 2.292.338,00 kn i druge obveze u iznosu 276.820,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. utvrđeno je u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi prema kojima je postupljeno:

1. Zaključen je ugovor s Gradom Šibenik za danu pozajmicu u iznosu 36.724.566,00 kn. Također su pribavljene mjenice kao sredstvo osiguranja povrata pozajmice.
2. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazana su potraživanja od županija za dane pozajmice vezane za provođenje projekta Regionalni jamstveni fond.
3. Za projekte poticaja, prema Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008., razrađeni su kriteriji za bodovanje.
4. Od privatnih brodogradilišta, kojima su dodijeljene subvencije, pribavljena su izvješća nezavisnih revizorskih tvrtki.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazani prihodi od darovnice Global Environmental Facility (dalje u tekstu: GEF), te rashodi za projekt Uklanjanje prepreka poboljšanju energetske efikasnosti u sektoru stanovanja i usluga, koji se financiraju iz navedene darovnice.
2. U određenom broju slučajeva kod nabava roba, radova i usluga nisu primjenjivane odredbe Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Ministarstvo je započelo s uspostavom sustava unutarnjih financijskih kontrola prema propisima koji određuju navedeno područje. Imenovan je voditelj i koordinator za financijsko upravljanje i kontrole.

Donesen je Plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, te izmjene Plana, u kojem su navedene aktivnosti koje je potrebno poduzeti u određenim rokovima. Imenovana je radna skupina za uspostavu navedenog sustava kao i osoba zadužena za nepravilnosti. Do konca 2008. su provedene sve aktivnosti vezane uz organizacijsku uspostavu, a u narednom razdoblju je potrebno provoditi aktivnosti koje se odnose na provedbu financijskog upravljanja i kontrola. Vezano uz to potrebno je izmijeniti i dopuniti Plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola kojim će se odrediti realni rokovi za daljnju uspostavu ovog sustava. Samoprocjena sustava unutarnjih financijskih kontrola je provedena, o čemu je sastavljeno godišnje izvješće za 2007. i 2008.

Unutarnja revizija organizacijski je uspostavljena, a četiri zaposlenika obavljaju poslove unutarnje revizije. Tijekom 2008. obavljeno je ukupno pet revizija, od čega se jedna odnosi na reviziju redovnog poslovanja Ministarstva, a druge na reviziju provedbenih jedinica, odnosno struktura za korištenje predpristupnih sredstva Europske unije. Prati se provođenje preporuka danih u izvješćima o obavljenoj unutarnjoj reviziji. Sve obveze prema Ministarstvu financija u dijelu godišnjeg izvješćivanja, dostavljanja planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

Državni ured za reviziju je predložio donošenje godišnjeg plana revizije kojim će se osim revizije struktura i korištenja predpristupnih sredstava Europske unije obuhvatiti i revizije redovnog poslovanja te unutarnjih kontrola uspostavljenih unutar Ministarstva, uzimajući u obzir raspoloživi broj unutarnjih revizora.

Također je predložio donošenje izmjena Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola te provođenje aktivnosti vezanih uz daljnji razvoj financijskog upravljanja i kontrola u realnim rokovima određenim Planom i u skladu s odredbama članaka 8. do 14. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, te Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Ministarstvo je navelo da Odjel za unutarnju reviziju istražuje realne potrebe broja unutarnjih revizora obzirom na povećan opseg poslova, posebno vezano uz preuzete obveze u financijskim sporazumima HOS i NAO. Nadalje je navelo da su prema važećoj sistematizaciji planirana i zaposlena četiri unutarnja revizora, međutim, s obzirom na nove obveze koje su u prethodnoj i tekućoj godini, što izvanredno što planirano obavljane (revizija JPP-a CARDS, PHARE, IPA 1, SoA, IPA IIIC, IPA IV), postojeći broj zaposlenih više nije u mogućnosti obavljati veći dio poslova od do sada obavljenih. Izjavilo je da je u tijeku izrada nove Strategije razvoja PIFC 2009.-2011. te akcijskog plana kojim je, između ostalog, predviđena dopuna dosadašnjih aktivnosti na uspostavi sustava unutarnjih kontrola. Posebice se to odnosi na usmjerenje prema procesima iz proračunskog ciklusa (planiranje, izrada programa, izrada i izvršenje financijskog plana, praćenje realizacije, financijsko izvješćivanje i računovodstvo).*

Stoga će Središnja harmonizacijska jedinica, nakon usvajanja nove Strategije od strane Vlade Republike Hrvatske, korisnicima proračuna uputiti prijedlog dopune postojećeg Plana uspostave i razvoja sustava unutarnjih kontrola, te će se u skladu s dodatnim aktivnostima promijeniti predviđeni rokovi za njihovo izvršenje. Nadalje je izjavilo da će donijeti izmjene plana nakon što dobije upute od Središnje harmonizacijske jedinice za ažuriranje plana sustava unutarnjih kontrola, a koje se očekuju na jesen.

Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Za 2008. planirani su prihodi i primici, te rashodi i izdaci Ministarstva u iznosu 1.060.571.406,00 kn. Prihodi su iskazani u iznosu 1.016.957.102,00 kn, što je za 43.614.304,00 kn ili 4,1% manje od plana. Odnose se na prihode iz državnog proračuna u iznosu 989.262.175,00 kn, te prihode iz fondova Europske unije u iznosu 24.093.104,00 kn, prihode od darovnica Global Environmental Facility (dalje u tekstu: GEF) u iznosu 2.963.524,00 kn i prihode od pomoći unutar države u iznosu 638.300,00 kn.

Prihodi ostvareni iz fondova Europske unije i darovnica GEF znatno odstupaju od planiranih. Tako su prihodi iz fondova Europske unije planirani u iznosu 36.966.976,00 kn, a ostvareni u iznosu 24.093.104,00 kn, što je za 12.873.872,00 kn ili 34,8% manje od plana. Odnose se na prihode iz programa CARDS i PHARE za financiranje pet projekata. Prihodi za tri projekta, koji su planirani u iznosu 5.682.035,00 kn, nisu ostvareni, dok su prihodi za dva projekta, koji nisu planirani, ostvareni u iznosu 1.573.483,00 kn. Osim navedenoga, za jedan projekt planirani su prihodi u iznosu 1.437.136,00 kn, što je za 856.786,00 kn više od ugovorom utvrđenog iznosa, koji je zaključen prije izrade plana. U okviru jednog projekta planirana je nabava računalne opreme u iznosu 1.338.912,00 kn, a ranije je ugovorena nabava računalne opreme u iznosu 922.039,00 kn, odnosno za 416.873,00 kn manje od plana.

Prihodi od darovnica GEF za projekt Obnovljivi izvori energije planirani su u iznosu 15.365.060,00 kn, a ostvareni su u iznosu 2.963.523,00 kn, što je za 12.401.537,00 kn manje od plana.

Ministarstvo je obveznik primjene računovodstva proračuna, te je u obvezi voditi poslovne knjige prema propisima za proračun i proračunske korisnike. Vode se propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige).

U određenom broju slučajeva rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom. Tako su na računima tekuće donacije evidentirani rashodi za izradu elektroničkih tiskanica u iznosu 16.000.000,00 kn i pozajmice dane županijama u iznosu 6.500.000,00 kn. Usluge održavanja računalne opreme u iznosu 1.133.429,00 kn evidentirane su na računu intelektualnih usluga.

Odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, prihode i primitke, te rashode i izdatke.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nisu iskazani prihodi od darovnice GEF za projekt Uklanjanje prepreka poboljšanju energetske efikasnosti u sektoru stanovanja i usluga, te rashodi financirani iz navedene darovnice, koji su prema podacima provedbene jedinice ostvareni u iznosu 849.134,00 USD. Projekt se provodi putem ureda United Nations Development Programme (UNDP). Na novčanim sredstvima koncem 2008. iskazana su sredstva od navedene darovnice u iznosu 2.999.480,00 kn, koja su doznačena tijekom 2007. na nerezidentni račun navedenog ureda, a evidentirana su u poslovnim knjigama Ministarstva početkom 2008. (na novčanim sredstvima i višku prihoda iz ranijeg razdoblja). Plaćanja s navedenog računa tijekom 2008. nisu evidentirana, a Ministarstvo nema izvod računa sa stanjem koncem 2008. Navedena novčana sredstva nisu obuhvaćena godišnjim popisom imovine i obveza.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima iskazana su potraživanja za deponirana sredstva kod poslovnih banaka u iznosu 2.422.591,00 kn, a odnose se na sredstva koja je u 2001. prijašnje Ministarstvo za obrt, malo i srednje poduzetništvo deponiralo u poslovnim bankama u svrhu odobravanja poduzetničkih kredita po projektu Nove tehnologije. U skladu s odredbama zaključenih ugovora, dio nenamjenskog depozita pretvoren je u garantni depozit, koji banke vraćaju na račun državne riznice nakon povrata kredita. Ministarstvo ne posjeduje dokumentaciju iz koje bi trebalo biti vidljivo stanje deponiranih sredstava. Posjeduje izvješća od četiri poslovne banke u kojima su navedene kreditne partije, dok iznosi obveza po kreditima, te iznosi deponiranih sredstava nisu navedeni. Navedena potraživanja nisu obuhvaćena godišnjim popisom imovine i obveza.

Odredbom članka 115. Zakona o proračunu je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja.

Odredbom članka 15. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, je propisano da proračun i proračunski korisnici moraju koncem svake poslovne godine sastaviti popis imovine i obveza sa stanjem na datum bilance.

Državni ured za reviziju je naložio pribaviti podatke od poslovnih banaka o iznosima deponiranih sredstava. Naložio je obavljanje popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Također je naložio evidentiranje poslovnih događaja prema načelima koja su propisana odredbama Zakona o proračunu, te evidentiranje prihoda i rashoda u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naložio je više pažnje posvetiti planiranju, kako bi planovi bili realniji i u funkciji praćenja ostvarenja usvojenih programa, aktivnosti i projekata.

- 2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaze Državnog ureda za reviziju i navelo da će u poslovnim knjigama iskazati prihode od darovnica GEF za projekt Uklanjanje prepreka poboljšanju energetske efikasnosti u sektoru stanovanja, nakon što dobije od ureda UNDP podatke o stanju računa 30. lipnja 2009. Nadalje je navelo da će novčana sredstva od darovnice biti obuhvaćena godišnjim popisom imovine i obveza.***

Vezano za deponirana sredstva kod poslovnih banaka Ministarstvo je izjavilo da je pribavljena dokumentacija o stanju sredstva 31. svibnja 2009., te da će navedena sredstva biti obuhvaćena godišnjim popisom imovine i obveza.

Rashodi za održavanje, čišćenje i protupožarnu zaštitu poslovne zgrade

- 3.1. Rashodi za održavanje, čišćenje i protupožarnu zaštitu poslovne zgrade izvršeni su u iznosu 15.227.945,00 kn. Odnose se na rashode za održavanje poslovne zgrade površine 37 607 m² u ulici grada Vukovara u Zagrebu u iznosu 11.997.483,00 kn (od čega redovno tehničko održavanje u iznosu 10.012.937,00 kn i investicijsko održavanje u iznosu 1.984.546,00 kn), te usluge čišćenja u iznosu 2.117.216,00 kn i protupožarne zaštite u iznosu 1.113.246,00 kn. Navedene usluge povjerene su jednom izvoditelju.

Ugovor za redovno tehničko održavanje te čišćenje i protupožarnu zaštitu zaključen je u ožujku 2007., uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi, prema odredbi članka 6. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se odredbe navedenog Zakona ne primjenjuju na nabavu robe, radova i usluga, koje su označene tajnom ili kada to zahtijeva zaštita bitnih interesa države. Ugovor je klasificiran kao tajna, pozivajući se na odluku Ministarstva obrane Republike Hrvatske. Prije zaključenja ugovora, Ministarstvo je provelo nadmetanje po pozivu, a ponudbenu dokumentaciju je preuzelo pet trgovačkih društava. Dostavljene su četiri ponude, od kojih su dvije bile prihvatljive.

Ugovorene su usluge redovnog tehničkog održavanja u paušalnom mjesečnom iznosu 656.386,00 kn (7.876.632,00 kn godišnje). Osim usluga redovnog tehničkog održavanja, ugovorene su usluge čišćenja u paušalnom mjesečnom iznosu 153.549,00 kn (1.842.588,00 kn godišnje) i usluge protupožarne zaštite u paušalnom mjesečnom iznosu 88.370,00 kn (1.060.440,00 kn godišnje). Ukupno su ugovorene usluge u godišnjem iznosu 10.779.660,00 kn.

Osim usluga redovnog tehničkog održavanja, ugovorom je utvrđeno da se izvršitelj obvezuje obavljati dodatne radove, odnosno sve radove na sanaciji kvarova, remontu i rekonstrukciji svih postrojenja, dijelova postrojenja, opreme, uređaja i pripadajućih instalacija, a koji nisu obuhvaćeni opisom redovnog i preventivnog održavanja. Ugovoreno je da će se navedeni radovi obračunavati po stvarnom utrošku materijala, rezervnih dijelova, opreme i usluga, na temelju ovjerenih naloga od strane naručitelja.

Ugovor je zaključen na razdoblje od 2007. do 2011., uz prethodno pribavljenu suglasnost Vlade Republike Hrvatske za preuzimanje obveza na teret državnog proračuna za razdoblje od 2008. do 2011. u ukupnom iznosu 41.000.000,00 kn, od čega do 2010., u godišnjem iznosu 11.000.000,00 kn i u 2011. u iznosu 8.000.000,00 kn.

Isti izvoditelj obavio je usluge investicijskog održavanja u vrijednosti 1.984.546,000 kn. Najveći dio navedenih usluga u ukupnoj vrijednosti 1.690.579,00 kn obavljen je na temelju tri ugovora zaključena prema odredbi članka 5. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi (koji se primjenjuje od 1. siječnja 2008.), kojom je utvrđeno da se odredbe navedenog Zakona ne primjenjuju na postupke zaključivanja ugovora o javnoj nabavi koji su na osnovi propisa Republike Hrvatske proglašeni tajnim ili čije izvršavanje na osnovi zakona ili drugih propisa Republike Hrvatske zahtijeva posebne sigurnosne mjere, odnosno kada to zahtijeva zaštita bitnih ili sigurnosnih interesa Republike Hrvatske u skladu s posebnim propisima.

Preostale usluge (uklanjanje nedostataka na kanalizacijskoj mreži i stolarski radovi) u vrijednosti 293.967,00 kn povjereni su na temelju dva ugovora zaključena u pregovaračkom postupku bez prethodne objave prema odredbi članka 14. stavak 2. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor o javnim radovima može zaključiti u pregovaračkom postupku bez prethodne objave ako se zbog iznimne žurnosti izazvane događajima koje naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva na nadmetanje ne može primijeniti.

Odredbom članaka 6. i 7. Zakona o zaštiti tajnosti podataka je propisano da se stupnjem tajnosti «Vrlo tajno» klasificiraju podaci čije bi neovlašteno otkrivanje nanijelo nepopravljivu štetu nacionalnoj sigurnosti i vitalnim interesima Republike Hrvatske. Stupnjem tajnosti «Tajno» klasificiraju se podaci čije bi neovlašteno otkrivanje teško naštetilo vrijednostima iz članka 6. ovoga Zakona.

Ministarstvo je u lipnju 2007. zatražilo mišljenje Ureda za javnu nabavu, vezano za izuzeće primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi, za nabavu usluga redovnog i investicijskog održavanja na poslovnom objektu. Mišljenje Ureda za javnu nabavu je da ukoliko je Ministarstvo donijelo opći akt temeljem članka 6. Zakona o zaštiti tajnosti podataka, kojim državnim tajnom proglašava objekte od osobitog značenja za nacionalnu sigurnost i obranu Republike Hrvatske, nabava za takve objekte bit će izuzeta od primjene odredbi ovoga Zakona.

Ministarstvo je donijelo rješenje o popisu roba, usluga i radova pod oznakom «Državna tajna», te plan nabave usluga i roba koje će se obavljati na poslovnom objektu za 2008. uz izuzeće od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi.

Do konca 2004. za usluge redovnog tehničkog i investicijskog održavanja zaključivani su ugovori na temelju prethodno provedenih postupaka javne nabave, a nakon toga zaključivani su ugovori uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi. Rashodi za navedene usluge od 2004. do konca 2008. značajno su povećani. U 2004. su izvršeni u iznosu 4.918.618,00 kn, u 2005. u iznosu 6.664.306,00 kn, u 2006. u iznosu 8.073.190,00 kn, u 2007. u iznosu 9.235.721,00 kn, a u 2008. u iznosu 11.997.483,00 kn.

S obzirom da usluge održavanja i čišćenja ne obavlja samo izvoditelj s kojim je zaključen ugovor o održavanju, nego dio usluga povjerava drugim izvoditeljima, da su za održavanje zgrade do 2004. provođeni postupci nabave javnim nadmetanjem, Državni ured za reviziju izrazio je mišljenje da se ne bi trebalo koristiti izuzeće od odredbi Zakona o javnoj nabavi, jer se poslovni objekt ne štiti zaključivanjem ugovora uz izuzeće od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi.

Tijekom 2008. izvoditelj je ispostavio račune za obavljene usluge redovnog tehničkog održavanja, čišćenja i protupožarne zaštite u iznosu 13.243.399,00 kn, što je za 2.463.739,00 kn ili 22,8% više od ugovorom utvrđenog iznosa. Odnosi se na usluge redovnog tehničkog održavanja u iznosu 10.012.937,00 kn, usluge čišćenja u iznosu 2.117.216,00 kn i usluge protupožarne zaštite u iznosu 1.113.246,00 kn. Usluge redovnog tehničkog održavanja veće su za 2.136.305,00 kn ili 27,1% od ugovorom utvrđenog iznosa, usluge čišćenja za 274.628,00 kn ili 14,9%, a usluge protupožarne zaštite veće su od ugovorom utvrđenog iznosa za 52.806,00 kn ili 5,0%.

Više obračunane usluge od ugovorom utvrđenih u iznosu 2.463.739,00 kn, odnose se na dodatne radove koji nisu obuhvaćeni opisom redovnog i preventivnog održavanja u iznosu 1.694.143,00 kn, te povećanje ugovorom utvrđenih cijena u iznosu 769.596,00 kn. Naime, izvoditelj je do lipnja 2008. ispostavljao račune u paušalnim iznosima utvrđenim ugovorom, uvećane za radove koji nisu obuhvaćeni opisom redovnog i preventivnog održavanja. U srpnju 2008. ispostavio je obračun za razliku cijena za razdoblje od studenoga 2007. do lipnja 2008. u iznosu 400.894,00 kn. U obrazloženju izvoditelja je navedeno da su cijene tehničkog održavanja, protupožarne zaštite i čišćenja povećane u skladu s ugovorom i ponudom, u kojoj je navedeno da u slučaju povećanja najniže plaće zaposlenika (u skladu s Kolektivnim ugovorom za obrtništvo, malo i srednje poduzetništvo) u odnosu na utvrđenu na dan otvaranja ponuda, ponuditelj zadržava pravo proporcionalno postotku povećanja plaća dodatno obračunati razliku mjesečnog paušala za radnu snagu. U skladu s navedenim, od srpnja 2008. navedene usluge obračunavane su u iznosu 61.450,00 kn ili 6,8% većem od ugovorenog.

Revizijom je utvrđeno da osnovnim ugovorom nije predviđeno povećanje cijena, kako se navodi u obrazloženju izvoditelja, nego je navedeno da je ugovorena cijena usluga redovnog tehničkog održavanja u skladu s ponudom u mjesečnom paušalnom iznosu 656.386,00 kn, usluga čišćenja u mjesečnom paušalnom iznosu 153.549,00 kn i usluga preventivne protupožarne zaštite u mjesečnom paušalnom iznosu 88.370,00 kn. Plaćanja su obavljena na temelju ispostavljenih računa.

Državni ured za reviziju je naložio pridržavanje odredbi ugovora.

Dodatni radovi koji su obračunani u iznosu 1.694.131,00 kn obavljani su na temelju zahtjevnica Ministarstva i radnih naloga izvoditelja radova.

S obzirom na vrijednost i količinu dodatnih radova, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da su se radovi trebali izvoditi na temelju ponuda koje sadrže količinu rada i materijala, te jedinične cijene. Uz račune je potrebno također priložiti dokumentaciju iz koje je vidljiva količina utrošenog rada i materijala, te jedinična cijena.

Za radove vezane za investicijsko održavanje ispostavljeni su računi i izvršena plaćanja u iznosu 1.984.546,000 kn. Vrijednosno značajniji odnose se na uređenje sanitarnih čvorova u iznosu 839.373,00 kn, zamjenu postojećeg rashladnog kompresora u iznosu 577.908,00 kn, ugradnju kabelaške infraskture-LAN mreže u iznosu 268.635,00 kn, te sanaciju kanalizacijske mreže u iznosu 293.967,00 kn.

Za preuređenje tri veća sanitarna čvora, u skladu s ponudom, zaključen je ugovor u rujnu 2008. Ugovoreni su radovi u vrijednosti 279.791,00 kn po jednom sanitarnom čvoru (pet školjki i dva pisoara), odnosno za tri sanitarna čvora u vrijednosti 839.373,00 kn. Izvoditelj je do konca studenoga 2008. okončao radove i ispostavio tri računa u ugovorenom iznosu. Uz račune su priloženi troškovnici iz kojih je vidljivo da su cijene veće od prosječnih na tržištu. Tako su za tri sanitarna čvora nabavljene svjetiljke u vrijednosti 38.430,00 kn, umivaonici u vrijednosti 15.942,00 kn (u svakom čvoru dva), pisoari (u svakom čvoru po dva) u vrijednosti 50.796,00 kn i plastične četke za WC-a u vrijednosti 4.428,00 kn (15 četki).

U 2006. rashodi za uređenje sanitarnih čvorova su izvršeni u iznosu 382.590,00 kn, u 2007. u iznosu 1.678.746,00 kn, a u 2008. u iznosu 839.373,00 kn te su u razdoblju od 2006. do 2008. rashodi za uređenje deset većih i dva manja sanitarna čvora izvršeni u iznosu 2.900.709,00 kn.

Cijene za sve veće sanitarne čvorove su iste i iznosile su 279.791,00 kn, iako su u pojedinim slučajevima opisi izvršenih radova i jedinične cijene ugrađene sanitarne opreme različite. Iznos obračunanih radova je istovjetan ponudi, iako je ugovoren obračun prema stvarno izvedenim količinama i utrošenom materijalu.

S obzirom da su u razdoblju od 2006. do 2008. izvršeni rashodi za uređenje sanitarnih čvorova u iznosu 2.900.709,00 kn, da je ugrađen materijal po cijenama većim od prosječnih tržišnih, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je potrebno više pažnje posvetiti analizi ponuda, te preispitati opravdanost navedenih ulaganja.

Ministarstvo je navedenom izvoditelju dalo u zakup poslovni prostor površine 112,06 m², te je ugovorena zakupnina u mjesečnom iznosu 10.209,40 kn. Osim navedenog prostora, dani su u zakup prostori autopraonice, radionički, skladišni i drugi prostor, koji je u funkciji održavanja. Za navedene prostore nije utvrđena površina i ne obračunava se zakupnina.

S obzirom da korisnik navedenoga prostora ne umanjuje cijenu usluga koju pruža Ministarstvu, iako koristi poslovni prostor Ministarstva za obavljanje svoje djelatnosti, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je Ministarstvo trebalo utvrditi ukupnu površinu prostora danog u zakup, te obračunati zakupninu po tržišnim cijenama.

- 3.2. *Ministarstvo je obrazložilo da je ugovor za redovno održavanje (tehničko, higijensko i preventivnu protupožarnu zaštitu) poslovnog objekta u ulici grada Vukovara 78, Zagreb, zaključen u ožujku 2007. na temelju provedenog postupka nabave prema odredbi članka 6. stavak 1. Zakona o javnoj nabavi i odluci Ministarstva obrane, kojom navedeni poslovni objekt ima status od posebnog državnog interesa. Poštujući odredbe Zakona o zaštiti tajnosti podataka i Pravilnika o zaštiti podataka obrane nije bilo moguće provesti otvoreni postupak javnog nadmetanja jer bi bilo nužno javno objaviti tehničke i druge podatke o objektu. Navelo je da je u postupku odabira najpovoljnijeg ponuditelja za održavanje objekta pozvano pet društava da preuzmu ponudbenu dokumentaciju koju je izradila neovisna ovlaštena projektantska tvrtka. Ponudbena dokumentacija i ponuda izvoditelja su sastavni dio ugovora o održavanju. Prema odredbi članka 3. ugovora, cijena redovnog održavanja paušalno mjesečno iznosi 736.316,88 kn (bez poreza na dodanu vrijednost). Zbog kompleksnosti postrojenja, opreme i instalacije prema odredbi članka 4. ugovora, izvršitelj održavanja se obvezao obavljati sve radove na sanaciji kvarova, remontima i rekonstrukcijama svih postrojenja, opreme, uređaja i pripadajućih instalacija. Također, prema odredbi članka 4. ugovora, utvrđeno je da će se sav ugrađeni potrošni materijal, rezervni dijelovi, oprema i uređaji, te usluge izvan redovnog održavanja, koje je obuhvaćeno u opisu redovnih aktivnosti i troškovniku ponudbene dokumentacije, obračunavati naknadno po stvarnom utrošku temeljem ovjerenih radnih naloga od strane naručitelja, a prema cjeniku iz ponude, koja je u cijelosti sastavni dio ugovora, te će se pribrojiti mjesečnoj paušalnoj cijeni iz članka 3. ugovora.*

Ministarstvo je izjavilo da je u razdoblju od 2004. do 2008. broj zaposlenika u poslovnom objektu povećan za cca 40%, da je broj telefonskih linija na telefonskoj centrali povećan s 1 100 na 2 300 brojeva, da je instalirano cca novih 300 klima uređaja (split sistem), da je pušten u pogon dodatni trafo od 630 KVA zbog potreba za pojačanim kapacitetom električne energije, da je izvršena rekonstrukcija cijelog EES za objekt jug sa svim razvodnim ormarima, da je izvršena sanacija i rekonstrukcija sanitarnih čvorova koji su stari preko 30 godina, da su adaptirane i uređene dvorane s novim audio video sustavima u skladu s današnjim potrebama, da je sanirano niz nedostataka na objektu koji je bio zapušten do konca 2004. Nadalje je navelo da izvoditelj, kao privatno društvo za održavanje, u nekim dijelovima posla, angažira svoje kooperante, što Ministarstvo ne treba znati jer je izvoditelj u ugovornom odnosu s Ministarstvom. S obzirom na kompleksnost postrojenja, opreme i instalacija na poslovnom objektu, a poštujući tehničke zakonske propise, posebno za specijalističke servise i ispitivanja u Republici Hrvatskoj, ne postoji društvo koje bi samo moglo izvršiti sve aktivnosti. Tako je za radove vezane za dvije trafostanice, koje su dio postrojenja u objektu, izvoditelj bio dužan angažirati društvo Hrvatska elektroprivreda. Svi dodatni radovi izvan paušala za redovno mjesečno održavanje su detaljno specificirani i obračunani na temelju važećeg cjenika za radnu snagu i potrošni materijal koji je sastavni dio ugovora.

Vezano za investicijsko održavanje Ministarstvo je obrazložilo da su radovi obavljeni prema ponudama u kojima je prema tehničkom standardu izrade troškovnika iskazan rad i materijal u jedinstvenoj cijeni prema tržišnim cijenama i nema potrebe za detaljnijim ispisom prikaza cijene. Nadalje je obrazložilo da su za preuređenje sanitarnih čvorova uz račune priloženi troškovnici iz kojih je vidljivo da je za dizajn i kvalitetu opreme izabrana viša razina, a izbor navedene opreme je obavljen u skladu s tržišnim cijenama za istu na tržištu.

Vezano za najam poslovnog prostora izvoditelju usluga održavanja Ministarstvo je obrazložilo da je prema ugovoru izvoditelju ustupljen dio kancelarijskog prostora ukupne površine 112,60 m², koji je u funkciji održavanja poslovnog objekta za logistiku, s obzirom na kompleksnost postrojenja, opreme i instalacija, po cijeni od 12,31 EUR/m² mjesečno, a izvoditelj se obvezao neuoporabljivi kancelarijski prostor o vlastitom trošku adaptirati i staviti u funkciju kancelarijskog prostora. Cijena mjesečnog najma je predstavljala tržišnu cijenu u vrijeme zaključenja ugovora, a i danas također predstavlja tržišnu cijenu. Izvoditelj ne plaća mjesečnu najamninu za prostor autopraonice, ali ima obvezu pranja za sve službene automobile Ministarstva bez obzira na broj pranja i to bez novčane naknade. Skladišni prostor kojim raspolaže izvoditelj u smislu otključavanja i zaključavanja te tekućeg održavanja koristi se isključivo za potrebe korisnika poslovnog objekta i to institucija Vlade Republike Hrvatske, stoga ne postoji razlog da plaća najamninu za skladišni prostor. Radionički prostor koji je u sastavu postrojenja, opreme i instalacija koristi se isključivo u svrhu održavanja, servisiranja i popravaka postrojenja, opreme i instalacija na poslovnom objektu.

Rashodi za subvencije, pomoći i donacije

- 4.1. Rashodi za subvencije, pomoći i donacije (potpore) planirani su u iznosu 872.931.303,00 kn, a izvršeni su u iznosu 860.388.610,00 kn, što je za 12.542.693,00 kn ili 1,5% manje od plana.

Vrijednosno značajnije subvencije, pomoći i donacije u iznosu 798.672.626,00 kn, odnose se na sljedeće aktivnosti: subvencije brodogradilištima u iznosu 376.100.000,00 kn, subvencije za restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije u iznosu 129.000.000,00 kn, kapitalne pomoći za poticanje poduzetničke infrastrukture u iznosu 113.210.000,00 kn, subvencije za poticanje proizvodnje u iznosu 65.457.890,00 kn, subvencije kamata za kredite u iznosu 52.095.536,00 kn, subvencije za poticanje marketinških aktivnosti u iznosu 16.800.000,00 kn, subvencije za Hrvatsku izvoznu ofenzivu u iznosu 14.136.200,00 kn, subvencije za poticanje ciljnih skupina društva u iznosu 9.500.000,00 kn, donacije za regionalne jamstvene instrumente u iznosu 6.500.000,00 kn, subvencije i donacije za poticanje poduzetničkih potpornih institucija u iznosu 6.373.000,00 kn, subvencije za razvoj obrta u iznosu 5.000.000,00 kn, te subvencije i donacije za poticanje zadrugarstva u iznosu 4.500.000,00 kn.

U okviru navedenih aktivnosti financirano je više projekata, a za svaki projekt je pristigao velik broj zahtjeva za dodjelu potpora, odnosno subvencija, pomoći i donacija. Vrijednosno značajnije subvencije u iznosima do 10.000.000,00 kn (ne uključujući subvencije brodogradilištima) dodijeljene su u okviru aktivnosti Restrukturiranje i razvoj pojedinih grana industrije, odnosno programa Potpora industriji tekstila i odjeće, te programa Potpora industriji kože i proizvoda od kože. Iznose subvencija određuju povjerenstva na temelju investicijskih planova i projekta podnositelja zahtjeva, odnosno na temelju utvrđenih opravdanih troškova. Kriteriji za utvrđivanje opravdanih troškova nisu precizno definirani. Tako je za opravdane troškove za materijalna ulaganja navedeno da se odnose na ulaganja u zgrade i opremu, a povjerenstva su odlučivala koji dio planiranih ulaganja, odnosno koja oprema od navedene u projektu je opravdana. Odobrene subvencije su znatno manje od traženih, odnosno sredstava potrebnih za realizaciju investicijskih planova i projekata podnositelja zahtjeva. Ministarstvo nije tražilo dokaze o vlastitom financijskom doprinosu, odnosno izvorima financiranja ukupnih sredstava potrebnih za realizaciju investicijskih planova i projekata podnositelja zahtjeva.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je za odobrenje subvencija, pomoći i donacija potrebno od korisnika pribaviti dokumentaciju iz koje je vidljivo da su u cijelosti osigurana financijska sredstva za realizaciju projekata, odnosno da korisnici imaju osigurana i sredstva iz vlastitih izvora i kredita, potrebna za realizaciju projekata.

Vlada Republike Hrvatske je u travnju 2008. usvojila Program poticanja malog i srednjeg poduzetništva za razdoblje od 2008. do 2012., na temelju kojeg je Ministarstvo u svibnju 2008. donijelo projekt Izgradnja poduzetničkih zona u jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave (dalje u tekstu: lokalne jedinice) za 2008. Cilj Projekta je izgradnja poduzetničkih zona lokalnim jedinicama radi stvaranja preduvjeta za razvoj malog i srednjeg poduzetništva i otvaranja novih radnih mjesta. Na temelju navedenog Projekta, dodjeljuju se kapitalne pomoći lokalnim jedinicama za izradu projektne dokumentacije za zonu, izgradnju infrastrukture u zoni, te za promidžbu u svrhu privlačenja potencijalnih investitora. Na temelju javnog poziva objavljenog u svibnju 2008., povjerenstvo je odobrilo kapitalne pomoći za 135 poduzetničkih zona u ukupnom iznosu 113.210.000,00 kn. Prema namjenama, kapitalne pomoći su odobrene za izgradnju infrastrukture u iznosu 106.093.000,00 kn, izradu projektne dokumentacije u iznosu 7.095.000,00 kn, te promidžbu u iznosu 22.000,00 kn.

Odlukom o dodjeli, te ugovorom zaključenim s korisnicima (lokalnim jedinicama), utvrđeno je da korisnik mora sredstva utrošiti namjenski i to potvrditi u pisanoj formi, te priložiti preslike računa, obračunske situacije, izvode sa žiro računa i drugo. Neutrošena sredstva obavezan je vratiti u roku jedne godine. Kontrola namjenskog korištenja sredstava obavljana je na način da su korisnici dostavljali račune o nabavi roba i usluga, dok kontrole kod korisnika nisu obavljane.

S obzirom da se kontrolom kod korisnika može na pouzdaniji način potvrditi namjensko korištenje danih pomoći, Državni ured za reviziju je predložio da Ministarstvo tijekom godine obavlja kontrole kod korisnika kojima su doznačena sredstva. S obzirom da je jedan od ciljeva projekta otvaranje novih radnih mjesta, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da bi korisnici na koncu godine trebali dostaviti podatke o broju otvorenih novih radnih mjesta.

Ministarstvo i Hrvatska agencija za malo gospodarstvo (dalje u tekstu: Agencija) zaključili su, na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske o prihvatanju Operativnog plana poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008., Sporazum o provedbi sljedećih pet projekata: Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva, Poduzetništvo žena i ciljnih skupina, Zadružno poduzetništvo, Razvoj obrtništva, te Poduzetničke potporne institucije.

Projekte Poduzetništvo žena i ciljnih skupina, te Poduzetničke potporne institucije provodi Agencija samostalno, a projekte Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva, Zadružno poduzetništvo i Razvoj obrtništva zajednički provode Agencija i Ministarstvo. Svaki od navedenih projekata sastoji se od više potprojekata. Odredbama navedenog Sporazuma utvrđeno je da će Agencija provoditi navedene projekte prema uvjetima i kriterijima naznačenim u svakom od navedenog projekata i da će voditi evidenciju doznačenih sredstava. Nadalje, utvrđeno je da će Ministarstvo pravodobno doznačavati potrebna novčana sredstva koja će se dodjeljivati korisnicima i obavljati nadzor provođenja projekata.

U Ministarstvu se navedenih pet projekata planira i evidentira u okviru šest aktivnosti: Poticanje proizvodnje, Poticanje marketinške aktivnosti, Poticanje ciljnih skupina društva, Poticanje poduzetničkih potpornih institucija, Razvoj obrta i Poticanje zadrugarstva.

Rashodi za navedenih šest aktivnosti planirani su u iznosu 107.736.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 107.630.890,00 kn. Za realizaciju pet navedenih projekata, Ministarstvo je doznačilo Agenciji sredstva u iznosu 93.750.000,00 kn. Agencija je u prosincu 2008. sastavila Izvješće o provedbi projekata. U Izvješću su opisani projekti, te iznosi traženih i odobrenih sredstava po županijama i po vrsti gospodarskog subjekta (obrt, ustanova, zadruga, fizička osoba). Navedeno je da su poduzetnici pokazali veliki interes za projekte, da su projekti uspješno provedeni i da su ispunili svoj cilj. Ukupno je zaprimljeno 8 680 zahtjeva za pet projekata u okviru kojih se nalazi 13 potprojekata. Odobrena su 4 644 zahtjeva, odnosno sredstva u iznosu 96.273.200,00 kn. Do konca 2008. isplaćene su potpore u iznosu 96.273.200,00 kn, od čega 2.523.200,00 kn iz sredstava doznačenih u 2007. Putem Ministarstava je realiziran dio projekata, odnosno korisnicima su doznačene potpore u iznosu 13.880.890,00 kn.

Projekt Jačanje konkurentnosti malog gospodarstva sastoji se od tri potprojekta: Uvođenje novih tehnologija i Tehničko usklađivanje (koje se u Ministarstvu evidentira u okviru aktivnosti Poticanje proizvodnje), te Marketinška aktivnost (koja se u Ministarstvu evidentira u okviru aktivnosti Poticanje marketinške aktivnosti). Spomenuta tri potprojekta provodi Agencija. U okviru aktivnosti Poticanje proizvodnje obuhvaćen je projekt Inovacije i novi proizvodi koji provodi Ministarstvo.

S obzirom da se projekti u Ministarstvu i Agenciji vode pod različitim nazivima (Zadružno poduzetništvo-Agencija, Poticanje zadrugarstva-Ministarstvo), da se projekti Agencije sastoje se od više aktivnosti Ministarstva, te da dio projekata provodi Agencija, a dio Ministarstvo, otežana je kontrola i praćenje.

U cilju lakše i sveobuhvatnije kontrole i praćenja projekata, Državni ured za reviziju je predložio da bi navedene projekte, odnosno aktivnosti trebala provoditi Agencija, a Ministarstvo bi trebalo vršiti nadzor provođenja projekata kako je utvrđeno Sporazumom iz svibnja 2008., te bi se trebali ujednačiti nazivi projekata, odnosno aktivnosti unutar Ministarstva i Agencije.

Ministarstvo ne prati i ne analizira učinke mjera subvencija, pomoći i donacija po pojedinom programu i projektu, odnosno koliko je povećan obujam proizvodnje, konkurentnost i zaposlenost nakon poticajnih mjera.

U okviru projekta Institucionalno jačanje malog i srednjeg poduzetništva i razvoj politike za usklađivanje s Europskom unijom, koji se financira iz sredstva programa PHARE, razrađen je koncept za organiziranje trajnog praćenja razvoja malog i srednjeg poduzetništva, koji bi trebao voditi odsjek za analize i praćenje učinaka. Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu i Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva, u okviru Uprave za malo gospodarstvo predviđen je Odsjek za analize i praćenje učinaka. Prema opisu poslova, navedeni odsjek bi trebao izraditi metodologiju za praćenje učinaka mjera, kao središnju bazu podataka za potrebe analiza prognoza, vrednovanja i planiranja mjera za malo gospodarstvo. Također bi trebao sustavno pratiti, analizirati i izvještavati o rezultatima provedbe mjera potpora, u skladu sa Zakonom o poticanju razvoja malog gospodarstva. Na temelju analitičkih izvješća trebao bi predlagati mjere potpora za razvoj malog gospodarstva, pratiti provedbu Programa razvoja malog gospodarstva, predlagati usklađivanje s Programom razvoja poduzetništva na razini Republike Hrvatske, surađivati s Agencijom za zaštitu tržišnog natjecanja u svezi potpora, te voditi registar potpora i učinaka mjera za malo gospodarstvo. Navedeni odsjek nije ustrojen do vremena obavljanja revizije (ožujak 2009.).

Državni ured za reviziju je predložio uspostaviti Odsjek za analize i praćenje učinaka, koji bi trebao, na temelju razrađenog koncepta praćenja razvoja gospodarstva, pratiti i analizirati učinke mjera potpora odnosno subvencija, pomoći i donacija.

Na računu kapitalne pomoći koje su realizirane putem Ministarstva iskazana su sredstva u iznosu 4.000.000,00 kn doznačena Poslovno-inovacijskom centru Hrvatske (BICRO). Navedena sredstva su doznačena na temelju sporazuma iz studenoga 2008., kojim se Ministarstvo obvezalo doznačiti sredstva u iznosu 4.000.000,00 kn za kupnju udjela u investicijskom fondu rizičnog kapitala - VENCRO Fond, koji će biti osnovan do konca srpnja 2009. Prema obrazloženju, navedeni Fond nije osnovan do vremena obavljanja revizije (ožujak 2009.).

S obzirom da Fond nije osnovan, Ministarstvo nije trebalo doznačavati navedena sredstva. Navedena sredstva namijenjena su kupnji udjela u Fondu, te Ministarstvo treba nakon osnivanja Fonda u svojim poslovnim knjigama evidentirati udjel u vlasništvu.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju vezan za provedbu kontrole na terenu namjenskog korištenja potpora, te navelo da se takva kontrola i praćenje povremeno i obavlja. Nadalje je navelo da su kod kandidiranja za sredstva projekta županije obvezne, među ostalim, priložiti studiju opravdanosti izgradnje poduzetničke zone koja treba sadržavati ispitani poduzetnički potencijal, stanje infrastrukture do zone, dinamiku izgradnje infrastrukture u zoni, te način i izvore financiranja. Kao dodatnu dokumentaciju, uz studiju opravdanosti iz prethodnih godina, županije dostavljaju izvješće o ostvarenju prema predviđenoj dinamici iz studije, kao i razloge eventualnog prolongiranja rokova, rekapitulaciju dosadašnjih ulaganja prema izvorima i namjeni, te popunjene podatke o zoni prema tablicama Ministarstva. U okviru izvješća o provedbi, županije dostavljaju i podatke o broju poslovnih subjekata i zaposlenika u poduzetničkoj zoni.*

Vezano za mišljenje Državnog ureda za reviziju da je za odobrenje subvencija, pomoći i donacija potrebno od korisnika pribaviti dokumentaciju iz koje je vidljivo da su u cijelosti osigurana financijska sredstva za realizaciju projekata, odnosno da korisnici imaju osigurana i sredstva iz vlastitih izvora i kredita potrebna za realizaciju projekata, Ministarstvo je obrazložilo da je u okviru restrukturiranja i razvoja pojedinih grana industrije izradilo Operativni program potpora industriji tekstila i odjeće i industriji kože i proizvoda od kože za 2008. koji sadrži elemente programa državne potpore. Namjena Programa je poticanje proizvodnje s većim udjelima dodane vrijednosti, razvoj robnih marki, razvoj kanala distribucije te obrazovanje i stručno osposobljavanje kadrova. Operativnim programom predviđena su mjerila dodjele regionalnih i državnih potpora za posebno usavršavanje. Uvjeti stjecanja potpore određeni su Operativnim programom i javnim natječajem na koji su društva iz područja proizvodnje tekstila, odjeće i kože dostavila razvojne programe na temelju kojih je povjerenstvo za ocjenu pristiglih projekata odredilo iznos opravdanih troškova u skladu s točkom 8. Operativnog programa. Tako je za Projekt poticanja proizvodnje proizvoda s veći udjelima dodane vrijednosti iznos opravdanih troškova iskazan na temelju materijalnih ulaganja u strojeve i opremu u svrhu automatizacije tehnološkog procesa te nematerijalna ulaganja prvenstveno kroz nabavu računalnog programa za proizvodnju. Zbog ograničenog iznosa sredstava i relativno velikog broja društava iz područja proizvodnje tekstila i proizvodnje predmeta od kože, a u svrhu postizanja maksimalnog efekta potpore, kod većeg broja društava, u opravdane troškove nisu mogla biti priznata materijalna ulaganja koja se odnose na ulaganje u zgrade i druga građevinska ulaganja. Za projekt Razvoja robnih marki u opravdane troškove priznata su samo ona ulaganja koja se odnose na razvoj nove robne marke, a ne i troškovi koji su nastali pripremom kolekcije, koja se radi u običajnom poslovanju ovih grana industrije najmanje dva puta godišnje. Za projekt Razvoj kanala distribucije pod opravdane troškove uzeta su ulaganja u zakup ili kupnju i opremanje novog prodajnog prostora. Za projekt Obrazovanja i stručnog osposobljavanja kadrova priznati su opravdani troškovi kroz ulaganje u obrazovanje proizvodnog kadra na temelju dostavljenog Programa usavršavanja koji je izrađen u suradnji s nekom od obrazovnih ustanova. Korisnici državne potpore, kod prijave za dodjelu potpore po Operativnom programu, bili su dužni dostaviti izvor sredstava s naznakom da vlastiti financijski doprinos korisnika potpore mora iznositi najmanje 25,0% opravdanih troškova i to iz vlastitih sredstava koja nisu dio državne potpore. Korisnici potpore su u prijavi naveli projekciju izvora potrebnih sredstava za prijavljene projekte, koji su se većim dijelom temeljila na kreditima Hrvatske banke za obnovu i razvitak.

Budući da je u vremenu dodjele potpora došlo do nepovoljnih kretanja na financijskom tržištu, posebice se pogoršao pristup financijskim sredstvima, procijenjeno je da se daju potpore za provedbu projekata da ne bi došlo do potpunog obustavljanju investicijskog ciklusa, što bi za industrijsku granu kao što je proizvodnja tekstila i kože značilo daljnju stagnaciju i gubljenje konkurentnosti. Povjerenstvo nadležno za provedbu i nadzor nad namjenskim korištenjem državnih potpora po Operativnom programu prati opravdanost trošenja dobivenih potpora te u slučaju nenamjenskog trošenja sredstava traži povrat dobivenog iznosa uvećanog za zakonsku kamatu. Za projekt Izgradnja poduzetničkih zona (prema odredbama Projekta) korisnici, odnosno organizatori provedbe Projekta su jedinice lokalne i područne samouprave (županije, gradovi i općine) koje ispunjavaju kriterije iz Projekta. Ministarstvo na temelju Projekta sufinancira izgradnju poduzetničkih zona kroz: izradu projektne dokumentacije za zonu (na razini idejnog, glavnog i izvedbenog projekta za infrastrukturu, parcelacijskog elaborata, geodetske podloge), izgradnju infrastrukture u zoni, te promidžbu u svrhu privlačenja potencijalnih investitora (do 5,0% od ukupno odobrenih sredstava potpore). Za projekt Izgradnje poduzetničkih zona županija treba osigurati sredstva iz vlastitih i drugih izvora. Ministarstvo sufinancira do 50,0% investicije, a na područjima posebne državne skrbi, brdsko-planinskim područjima i otocima do 70,0% investicije. Kod pravdanja utroška sredstava potpore, Ministarstvo priznaje troškovi nastale nakon početka proračunske godine u kojoj se projekt provodi (bez poreza na dodanu vrijednost), a pravdanje obuhvaća ukupno uložena sredstva (Ministarstva, vlastita i drugi izvori). Zahtjevi jedinica lokalne samouprave podnose se putem županija, odnosno županije dostavljaju zahtjeve objedinjeno, uz dugoročni Plan razvoja poduzetničkih zona za područje županije. Pri tome se poduzetničke zone rangiraju po prioritetima, uz obaveznu obradu podataka o zonama (planirana, ostvarena, uložena sredstva po izvorima i namjenama).

Vežano za nalaz Državnog ureda za reviziju da Ministarstvo i Agencija vode pod različitim nazivima projekte, da se projekti Agencije sastoje od više aktivnosti Ministarstva, te da dio projekata provodi Agencija, a dio Ministarstvo, Ministarstvo je obrazložilo da je u Operativnom planu poticanja malog i srednjeg poduzetništva za 2008. poticanje zadrujarstva obuhvaćeno projektom Zadržno poduzetništvo. Projekt se provodio kroz tri aktivnosti, od kojih je Agencija provodila dvije aktivnosti, dok je treću aktivnost provodilo Ministarstvo. Agencija je također provodila projekte namijenjene poticanju obrtništva (Tradicijski obrti, Umjetnički obrti, Očuvanje obrtničke tradicije), kao i projekt Poduzetničke potporne institucije (Regionalne razvojne agencije i poduzetnički centri, poduzetnički inkubatori, tehnološki parkovi). U provedbi projekata, proračunska sredstva na razini isplata potpora planiraju povjerenstva na mjesečnoj razini i prema broju zahtjeva predviđenih za rješavanje. Agencija dostavlja Ministarstvu službeni zahtjev za doznaku sredstava u kojemu navodi projekt za koji se traže sredstva, projektnu aktivnost i iznos. Temeljem zahtjeva Agencije izrađuje se nalog za isplatu. O zahtjevima zaključak donosi povjerenstvo sastavljeno od članova Agencije i Ministarstva.

Vežano za sustavno praćenje i analizu učinaka potpora Ministarstvo je navelo da je stupanjem na snagu Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva koncem ožujka 2007. ustrojen Odsjek za analize u Odjelu za razvoj i potpore poduzetništvu Uprave za mala i srednja trgovačka društva i zadruge, te imenovana voditeljica Odsjeka i zaposlene dvije vježbenice. Stupanjem na snagu novog Pravilnika o unutarnjem redu Ministarstva, koncem travnja 2008., Odsjek za analize je preustrojen u Odsjek za analize i praćenje učinaka u Odjelu za razvoj poduzetništva, Uprave za malo gospodarstvo, u kojem je zaposlena voditeljica i dvije osobe koje obavljaju poslove na temelju ugovora o djelu. U Odsjeku je ustrojena baza podataka potpora uz podršku programskog sustava, odnosno baze podataka koju koriste Ministarstvo i Agencija. Istodobno je ustrojena i baza podataka iz financijskih izvještaja poduzetnika malog gospodarstva, temeljem podataka koji se dobivaju od Financijske agencije.

Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju da se evidentiraju udjeli u investicijskom fondu rizičnog kapitala - VENCRO Fond, Ministarstvo je izjavilo da će nakon osnivanja Fonda evidentirati u poslovnim knjigama udjel u Fondu.

Postupci javne nabave

- 5.1. Prema Evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora, Ministarstvo je tijekom 2008. ugovorilo nabavu roba, radova i usluga u ukupnoj vrijednosti 44.169.886,00 kn, od čega u pregovaračkim postupcima javne nabave s prethodnom objavom i bez prethodne objave u vrijednosti 23.435.962,00 kn, izravnim ugovaranjem, odnosno izuzećem od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi u vrijednosti 14.914.906,00 kn (odvjetničke usluge u vrijednosti 7.909.836,00 kn, usluge produkcije i koprodukcije u vrijednosti 5.348.626,00 kn, usluge investicijskog održavanja u vrijednosti 1.370.400,00 kn i druge usluge u vrijednosti 286.044,00 kn), te u otvorenim postupcima javne nabave u vrijednosti 5.819.018,00 kn.

Tijekom 2008. na temelju ugovora zaključenih u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, pozivajući se na odredbu članka 16. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor o javnim uslugama može zaključiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave kada ugovor iz tehničkih ili umjetničkih razloga ili zaštite isključivih prava može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt, nabavljeno je deset studija u ukupnom iznosu 5.695.400,00 kn (Strategija razvoja sektora toplinarstva - druga faza, Energetska bilanca ostvarena u 2007., Studija prepreka za primjenu elektroničkog poslovanja u Republici Hrvatskoj za 2006. i 2007., Opći uvjeti za opskrbu prirodnim plinom, Nacionalni potencijal kogeneracije - druga faza, Predviđena energetska bilanca za 2009., Pravilnik o utvrđivanju cijene ukapljenog plina, Dopuna i održavanje geografskog informacijskog sustava, Strategija gospodarenja mineralnim sirovinama, te Zakonodavstvo u rudarstvu-analiza usklađenosti s Europskom unijom-treća faza).

Najveći broj studija je nastavak ranije izrađenih studija, odnosno druga ili treća faza, te je Ministarstvo zaključivalo ugovore o nabavi u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, pozivajući se na odredbu članka 16. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi kojom, je propisano da ugovor iz tehničkih razloga može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt, odnosno subjekt koji je izradio prvu, odnosno drugu fazu studije.

Državni ured za reviziju je izrazi mišljenje da bi Ministarstvo trebalo u postupku nabave studija, odnosno u poslovima koji se odvijaju u nekoliko faza, u natječajnoj dokumentaciji obuhvatiti sve predviđene faze studija, te odabrati najpovoljnijeg ponuditelja za sve faze.

Za usluge osnovnog održavanja i tehničke podrške aplikacije za vođenje obrtnog registra zaključen je ugovor u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave prema odredbi članka 16. stavak 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi. Ugovorene su usluge osnovnog održavanja i tehničke podrške aplikacije za vođenje obrtnog registra uz plaćanje mjesečnog paušala u iznosu 30.061,00 kn, odnosno u ukupnom godišnjem iznosu 360.732,00 kn.

Ugovor je zaključen koncem travnja 2008. za razdoblje od 1. siječnja do 31. prosinca 2008. Izvoditelj je za razdoblje prije zaključenja ugovora, odnosno od 1. siječnja do 31. travnja 2008. ispostavio račun u svibnju 2008. u iznosu 120.243,00 kn.

Ministarstvo nije imalo osnova za ustupanje i plaćanje usluga prije zaključenja ugovora.

Za usluge održavanja centralnog informacijskog sustava zaštite potrošača zaključen je ugovor u rujnu 2008. u pregovaračkom postupku bez prethodne objave, prema odredbi članka 16. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi. Ugovorene su godišnje usluge održavanja u vrijednosti 746.640,00 kn. Ugovor je zaključen na rok od jedne godine, odnosno do rujna 2009. Plaćanje godišnje naknade je ugovoreno u roku 15 dana po ispostavljenom računu. Izvoditelj je ispostavio račun u listopadu 2008., odnosno 30 dana nakon zaključenja ugovora u ukupno ugovorenom iznosu. Navedenim načinom plaćanja usluge su plaćene prije nego su obavljanje, odnosno predujmom.

Ministarstvo je trebalo ugovoriti plaćanja na temelju računa ispostavljenih nakon obavljanja usluga.

Na temelju ugovora zaključenih u pregovaračkom postupku nabave, pozivajući se na odredbu članka 15. i članka 16. stavak 2. točka 2. i točka 3. ugovorene su usluge i robe u ukupnoj vrijednosti 7.504.235,00 kn. Odnose se na usluge istraživanja i razvoja rješenja temeljenih na otvorenom kodu za elektroničke module identifikacije u okviru istraživanja generičkog procesnog modela tvrtke, identifikacije priključnih točaka za elektroničko poslovanje, te usluge istraživanja i analize normi i otvorenih standarda u primjeni u elektroničkom poslovanju, usluge istraživanja i razvoja metodologije za evaluaciju, usluge evaluacije i izrade podloga za izbor preporučenog skupa standarda i normi za elektroničko poslovanje u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na e-ugovor, e-narudžbu i e-račun, te nabava automobila.

Na temelju ugovora zaključenih u pregovaračkom postupku nabave, pozivajući se na odredbu članka 15. i članka 16. stavak 2. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, odnosno zbog žurnosti nabavljene su robe i usluge u ukupnoj vrijednosti 3.763.621,00 kn. Odnose se na savjetodavne usluge vezane za privatizaciju brodogradilišta, usluge izrade stručne podloge za nacrt Zakona o biogorivima i izrade nacrtu Zakona o biogorivima, te nabavu namještaja.

S obzirom da je plan nabave roba, radova i usluga donesen početkom godine, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je Ministarstvo trebalo pravodobno provesti postupak javne nabave, a ne zbog žurnosti zaključivati ugovor u pregovaračkom postupku. Prema odredbi članka 16. stavak 2. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, u pregovaračkom postupku može se zaključiti ugovor ako se zbog žurnosti, izazvane događajima koje javni naručitelj nije mogao predvidjeti, rok za nadmetanje s objavom poziva za nadmetanje ne može primijeniti. Razlog nastanka iznimne žurnosti ne smije ni u kom slučaju biti uzrokovan postupanjem naručitelja.

Za izradu studije Konvalidacija radnog staža i mirovina stečenih na području Republike Hrvatske pod upravom Ujedinjenih naroda u periodu od prosinca 1991. do siječnja 1998. zaključen je ugovor u pregovaračkom postupku nabave, pozivajući se na odredbu članka 96. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se za usluge iz dodatka II B (odvjetničke usluge) primjenjuju odredbe Zakona o javnoj nabavi samo u dijelu koji se odnosi na objave i tehničke specifikacije. Ugovorene su usluge u vrijednost 500.000,00 kn.

Iz dostavljenog materijala je vidljivo da se ne radi o odvjetničkim uslugama, odnosno o uslugama navedenim u dodatku II B Zakona o javnoj nabavi, nego o kratkoj analizi hrvatskog zakonodavstva, posebice načinu primjena Zakona o konvalidaciji u ranijem razdoblju.

S obzirom da se ne radi o odvjetničkim uslugama, Ministarstvo je trebalo provesti otvoreni postupak javne nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu roba, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *Vezano za primjenu pregovaračkog postupka bez prethodne objave za nabavu studija, Ministarstvo je obrazložilo da su studije nabavljane u nekoliko faza zbog nemogućnosti dugoročnog planiranja sredstava (planiranje je na godišnjoj osnovi) za tako velike projekte, te zbog činjenice da je trajanje, obujam i vrijednost nekih analiza koje se odnose na usklađivanje sa zakonodavstvom Europske unije vrlo teško predvidjeti obzirom da se radi o dugoročnim procesima koji često ovise o povratnoj informaciji Europske unije. Nadalje je obrazložilo da je u svim navedenim slučajevima Ministarstvo postupilo u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, primjenjujući pregovarački postupak za svaki predmet nabave određen u planu nabave te raspoloživim sredstvima. Za sve navedene postupke objavljena je obavijest o početku postupka u skladu sa Zakonom o javnoj nabavi, čime je poštivano načelo transparentnosti i omogućena pravna zaštita svim nezadovoljnim gospodarskim subjektima. Vezano za ugovore zaključene u pregovaračkom postupku nabave, za usluge vezane uz e-poslovanje, Ministarstvo je izjavilo da postupci nisu provedeni samo na temelju članka 16. stavak 2. točka 3. Zakona o javnoj nabavi, nego i na temelju članka 16. stavak 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, zbog toga što se radi o tehnički specifičnim uslugama. Za usluge istraživanja i razvoja metodologije za evaluaciju, usluge evaluacije i izrade podloga za izbor preporučenog skupa standarda i normi za elektroničko poslovanje u Republici Hrvatskoj s posebnim naglaskom na e-ugovor, e-narudžbu i e-račun Ministarstvo je navelo da je korišten postupak nabave prema odredbi članka 16. stavak 2. i stavak 3. Zakona o javnoj nabavi, zbog toga jer proces recenzije i objavljivanja rezultata znanstvenih istraživanja može trajati i do dvije godine, a odabrani izvoditelj je jedini koji je u poziciji u provedbi istraživanja koja su predmet nabave primijeniti još neobjavljene rezultate najnovijih istraživanja semantičkih koncepata i tehnologija u području umrežene ekonomije. Nadalje je navelo da zbog racionalnosti ulaganja u istraživanja nije prihvatljivo istu vrstu istraživanja dvostruko financirati.*

Za obavljanje zadaća iz svoga djelokruga rada, Ministarstvo je za 2008. planiralo ukupne prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 1.060.571.406,00 kn. Prihodi i primici iskazani su u iznosu 1.016.957.102,00 kn, što je za 43.614.304,00 kn manje od plana. Rashodi i izdaci iskazani su u iznosu 1.015.797.993,00 kn, što je za 44.773.413,00 kn manje od plana i za 1.159.109,00 kn manje od ostvarenih prihoda. Vrijednosno značajniji rashodi izvršeni su za subvencije, pomoći i donacije za više programa i projekta u iznosu 798.672.626,00 kn. Ministarstvo ne prati i ne analizira učinke mjera subvencija, pomoći i donacija po pojedinom programu i projektu, odnosno koliko je povećan obujam proizvodnje, konkurentnost i zaposlenost nakon poticajnih mjera.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje te nabave robe, radova i usluga, koja je najvećim dijelom obavljana u pregovaračkim postupcima nabave i izuzećem od primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi, te je propuštena mogućnost nabave pod povoljnijim uvjetima. Navedeno je utjecalo na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 10. srpnja 2009.

MINISTARSTVO KULTURE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva kulture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Ministarstva za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Ministarstva.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	1.167.231.414,00	1.259.032.715,00	107,9
2.	Rashodi i izdaci	1.167.231.414,00	1.258.640.037,00	107,8
3.	Višak prihoda	0,00	392.678,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			90.548.376,00
5.	Financijska imovina			2.337.393,00
6.	Obveze			1.626.086,00
7.	Broj zaposlenika			475

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 71.780.977,00 kn, opreme u vrijednosti 8.855.111,00 kn, prijevoznih sredstava u vrijednosti 2.964.946,00 kn, knjiga, umjetničkih djela i drugih izložbenih vrijednosti u vrijednosti 1.299.049,00 kn, ulaganja u računalne programe u vrijednosti 751.998,00 kn, ulaganja u građevinske objekte u pripremi u vrijednosti 4.612.891,00 kn, te na drugu imovinu u vrijednosti 283.404,00 kn.

Financijska imovina u vrijednosti 2.337.393,00 kn odnosi se na potraživanja u vrijednosti 2.299.873,00 kn, te novac u blagajni u iznosu 37.520,00 kn.

Obveze u iznosu 1.626.086,00 kn, odnose se na obveze prema državnoj riznici za bolovanja zaposlenika iznad 42 dana u iznosu 1.601.701,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 21.248,00 kn, obveze za materijalne rashode u iznosu 2.736,00 kn i obveze za zatezne kamate u iznosu 401,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene činjenice opisane u Izvješću i Ministarstvu je predloženo da prihvati nalog, te poduzme potrebne radnje. Revizijom za 2008. je utvrđeno da je postupljeno prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Ministarstvo je za nabavu roba, radova i usluga provodilo postupke nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi, osim što u manjem broju postupaka nabave nisu u potpunosti primijenjene sve radnje propisane odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru uređen je sustav unutarnjih financijskih kontrola koji obuhvaća financijsko upravljanje i kontrole, te unutarnju reviziju u javnom sektoru Republike Hrvatske. U travnju 2007. ministar je imenovao voditelja, a u veljači 2008. koordinatora za financijsko upravljanje i kontrole, te osobu zaduženu za nepravilnosti. U kolovozu 2008. uz suglasnost ministra, voditelj za financijsko upravljanje i kontrole izradio je plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Popisane su aktivnosti za provedbu, način njihovog provođenja, te rokovi do kojih se planiraju provesti popisane aktivnosti. Do konca 2008. sastavljen je popis i opis pojedinih poslovnih procesa značajnih za poslovanje Ministarstva. Nakon što se obavi popis i opis poslovnih procesa svih ustrojstvenih jedinica Ministarstva, planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola predviđeno je do konca ožujka 2009. sastaviti knjigu (mapu) poslovnih procesa. U vrijeme obavljanja revizije (ožujak 2009.) knjiga (mapa) poslovnih procesa nije sastavljena. Ministarstvo nije donijelo izjavu o misiji, viziji i ciljevima, što nije u skladu s odredbama članka 9. Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru. U vrijeme obavljanja revizije imenovana je radna skupina za financijsko upravljanje i kontrole. Koncem siječnja 2009. Ministarstvu financija, Središnjoj harmonizacijskoj jedinici dostavljeno je godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrola.

U Ministarstvu je ustrojen samostalni Odjel za unutarnju reviziju. Prema sistematizaciji radnih mjesta u Odjelu za unutarnju reviziju imenovan je načelnik odjela, stručni savjetnik i suradnik za unutarnju reviziju. Zaposlenici u Odjelu polaze program izobrazbe za stjecanja ovlaštenja za obavljanje poslova unutarnje revizije. Strateški plan za trogodišnje razdoblje, godišnji plan i plan pojedinačne revizije nisu doneseni, te nisu obavljane unutarnje revizije za 2008. Godišnje izvješće o aktivnostima unutarnje revizije je sastavljeno. U veljači 2009. objavljen je javni natječaj za radno mjesto načelnika u cilju obavljanja poslova iz nadležnosti voditelja Odjela za unutarnju reviziju.

Državni ured za reviziju je naložio donošenje svih dokumenata koji su potrebni za obavljanje revizije (povelja, strateški i godišnji plan revizija) u skladu s odredbama članka 26. i 28. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, te obavljanje unutarnjih revizija iz djelokruga Ministarstva, a u skladu s donesenim planovima.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola prema odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima u skladu s donesenim planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz, obvezalo se obavljati unutarnje revizije te donijeti strateški i godišnji plan revizije. Prihvaćen je prijedlog daljnjeg razvijanja sustava unutarnjih financijskih kontrola, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola.*

Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Državnim proračunom Republike Hrvatske za 2008. planirana su sredstva za Ministarstvo u iznosu 1.167.231.414,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 1.259.032.715,00 kn, što je za 91.801.301,00 kn ili 7,9% više od planiranog iznosa. Rashodi su ostvareni u iznosu 1.258.640.037,00 kn, što je za 91.408.623,00 kn ili 7,8% više od planiranog iznosa. Odstupanje ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane nastalo je jer su više uplaćeni prihodi po posebnim propisima koji su ostvareni od igara na sreću, spomeničke rente, prihoda za konzervatorsko arheološka istraživanja i prihoda ostvarenih od pomoći, kojima su financirani rashodi prema namjenama. Ministarstvo je dostavilo zahtjev Ministarstvu financija za suglasnost izvršavanja ostvarenih prihoda do razine ostvarenja prema izvoru i aktivnosti. Prema odredbama članka 41. stavak 3. Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008. godinu, proračunski korisnici uplaćene i prenesene, a manje planirane pomoći, donacije i prihode za posebne namjene (kao što su prihodi od igara na sreću, prihodi od spomeničke rente i ostali prihodi za posebne namjene) mogu izvršavati iznad iznosa utvrđenih u državnom proračunu, a do visine uplaćenih, odnosno prenesenih sredstava. Planiranje prihoda i rashoda koji se financiraju namjenskim prihodima po posebnim propisima je otežano, jer nije moguće unaprijed predvidjeti opseg potrebnih arheološko konzervatorskih istraživanja, godišnji iznos naplaćene rente, te uplata od igara na sreću.

Donesen je plan nabave. Planirana je nabava roba, radova i usluga u vrijednosti 16.580.312,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Ukupno ostvareni rashodi za nabavu roba, radova i usluga u 2008. iznosili su 53.282.213,00 kn. Pojedini rashodi ostvareni su na temelju zaključenih ugovora čija je realizacija započela u 2007. Planom nabave roba, radova i usluga planirana je nabava programa, licenci i informatičke opreme. Plan nabave nije u potpunosti usklađen s financijskim planom. Financijskim planom, u okviru rashoda za nabavu nefinancijske imovine nisu bila planirana sredstva za nabavu programa i licenci (autocad), te nabava dijela informatičke opreme što se odnosi na nabavu računala, monitora, skenera i printera. Prema planu nabave, ostvareni su rashodi za nabavu navedene nefinancijske imovine u iznosu 2.043.523,00 kn, a odnose se na nabavu računalnih programa i licenci (autocad) u iznosu 1.434.669,00 kn i informatičke opreme (računala, monitora, skenera i printera) u iznosu 608.854,00 kn. Navedeni računalni programi, licence i oprema koriste se u sjedištu Ministarstva i ustrojstvenim jedinicama (konzervatorskim odjelima). Rashodi za nabavu su financirani namjenskim prihodima ostvarenim po posebnim propisima za provedbu aktivnosti konzervatorsko arheoloških istraživanja, gdje se navedeni programi i informatička oprema koriste. Navedeni rashodi evidentirani su u okviru rashoda poslovanja, na analitičkom računu rashoda za donacije. Prema odredbama članka 56. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su donacije tekući i/ili kapitalni prijenosi sredstava neprofitnim organizacijama koji uključuju i prijenose u naravi. Nabava programa, licenci i računalne opreme koji se koriste u sjedištu Ministarstva i ustrojstvenim jedinicama (konzervatorskim odjelima) ne predstavljaju rashode donacija.

Državni ured za reviziju naložio je plan nabave sastaviti, te rashode izvršavati u skladu s financijskim planom, odnosno uskladiti plan nabave i financijski plan. Naloženo je poslovne promjene evidentirati u poslovnim knjigama u skladu s računskim planom koji je sastavni dio Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz, te se obvezalo sastaviti plan nabave i izvršavati rashode u skladu s financijskim planom, odnosno uskladiti plan nabave i financijski plan.*

Rashodi za subvencije, pomoći i donacije

- 3.1. Ukupni rashodi za subvencije, pomoći i donacije u 2008. planirani su u iznosu 655.928.980,00 kn, a ostvareni su u iznosu 749.163.001,00 kn, što je za 93.234.021,00 kn ili 14,2% više u odnosu na planirani iznos. Više ostvareni rashodi financirani su prihodima po posebnim propisima, koji se uplaćuju u državni proračun. Odnose se na rashode za subvencije u iznosu 12.804.000,00 kn, tekuće i kapitalne pomoći u iznosu 114.814.380,00 kn, te tekuće i kapitalne donacije u iznosu 621.544.621,00 kn.

Subvencije, pomoći i donacije namijenjene su za financiranje javnih potreba u kulturi i zaštiti prirode od interesa za Republiku Hrvatsku, u skladu s odredbama Zakona o financiranju javnih potreba u kulturi, Pravilnika o izboru i utvrđivanju javnih potreba u kulturi i Zakona o zaštiti prirode. Sredstva pomoći i donacija dodjeljuju se korisnicima (ustanovama u kulturi, zaštiti prirode, te pravnim i fizičkim osobama) na temelju poziva za predlaganje programa javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, pojedinačno dostavljenih zahtjeva korisnika, te donesenih kriterija o odabiru programa. S korisnicima sredstava čiji su programi odabrani, zaključeni su ugovori o korištenju sredstava. Za višegodišnje programe svake se godine zaključuje ugovor za tekuću godinu. Prema zaključenim ugovorima, dinamika isplate sredstava korisnicima ovisi o dokumentiranju tijeka realizacije ukupnog programa i priljevu sredstava iz državnog proračuna. Sredstva su korisnicima za određene programe doznačavana predujmovima, što nije u skladu s ugovorima kojima je određeno da će se sredstva doznačavati ovisno o tijeku izvršenja programa, te na temelju privremenih i okončanih situacija za izvedene radove. Korisnici su se obvezali sredstva koristiti namjenski, te dostaviti izvješće o izvršenom programu koje sadrži kratki opis izvršenja programa, preslike ugovora i računa s izvoditeljima radova ili dobavljačima, preslike virmanskih plaćanja, te obračun ukupno utrošenih sredstava. Korisnici su dostavili izvješća o izvršenju programa s potrebnom dokumentacijom o utrošenim sredstvima. Prema dostavljenim izvješćima vidljivo je da su korisnici u provedbi određenog ugovorenog programa utrošili u 2008. manje sredstava u odnosu na doznačena sredstva Ministarstva. Korisnici su u izvješćima obrazložili razloge neizvršavanja programa u opsegu u kojem su doznačena sredstva Ministarstva. Navedeni programi odnose se na izvođenje građevinsko obrtničkih radova, koji se obavljaju u kontinuitetu više godina i koncem 2008. nisu bili u potpunosti završeni, te su nastavljeni u 2009. Više doznačena sredstva koriste se za obavljene radove u 2009.

Državni ured za reviziju naložilo je sredstva doznačavati korisnicima ovisno o tijeku realizacije programa na temelju dostavljenih računa i privremenih situacija o obavljenim radovima, uslugama i isporučenim robama, u skladu sa zaključenim ugovorima.

- 3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz vezano za doznačavanje sredstava korisnicima ovisno o tijeku realizacije programa na temelju dostavljenih računa i privremenih situacija o obavljenim radovima, uslugama i isporučenim robama, u skladu sa zaključenim ugovorima.***

Prihodi i primici, te rashodi Ministarstva u 2008. planirani su u iznosu 1.167.231.414,00 kn. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 1.259.032.715,00 kn, što je za 91.801.301,00 kn ili 7,9% više od planiranog, a rashodi su ostvareni u iznosu 1.258.640.037,00 kn, što je za 91.408.623,00 kn ili 7,8% više od planiranog iznosa. Na koncu 2008. iskazan je višak prihoda i primitaka u iznosu 392.678,00 kn. Odstupanje ostvarenih prihoda i rashoda u odnosu na planirane nastalo je jer su više uplaćeni prihodi po posebnim propisima koji su ostvareni od igara na sreću, spomeničke rente, prihoda za konzervatorsko arheološka istraživanja i prihoda ostvarenih od pomoći, kojima su financirani rashodi prema namjenama. Ministarstvo je u 2008. obavljalo aktivnosti u skladu s djelokrugom rada i prema financijskom planu. Putem Ministarstva u 2008. financirani su rashodi poslovanja ustanova u djelatnosti kulture i ustanova u djelatnosti zaštite i očuvanja prirode. U skladu sa zaključenim ugovorima, korisnici sredstava dostavili su Ministarstvu financijske izvještaje o poslovanju i utrošku sredstava. Revizijom uočene nepravilnosti nisu značajnije utjecale na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 19. svibnja 2009.

MINISTARSTVO MORA, PROMETA I INFRASTRUKTURE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva mora, prometa i infrastrukture (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U poslovnim knjigama koncem 2008. iskazana je vrijednost cesta, željeznica i sličnih objekata u pripremi u iznosu 183.964.221,00 kn, za što treba utvrditi opravdanost iskazivanja, odnosno u poslovnim knjigama provesti odgovarajuće promjene. Potpore brodarima u nacionalnoj plovidbi planirane su i isplaćene u 2008. u iznosu 10.000.000,00 kn na temelju zakonske podloge kojom je određena isplata navedenih potpora za 2007.
  - Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu, koji se odnose na administraciju i upravljanje, ostvareni su u iznosu 5.548.212,00 kn. Navedeni rashodi ostvareni u visini 6,1% planiranih sredstva za zaposlene, a ugovori o djelu su zaključivani i za poslove u nadležnosti državnih službenika, što nije u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.
  - Pojedini postupci za nabavu roba i usluga nisu provedeni pravodobno, te su pružatelji usluga obavljali pojedine usluge i nakon isteka ugovorenih rokova, a dodaci ugovorima nisu zaključeni. Evidencije za praćenje nabava prema zaključenim ugovorima nisu pregledne i cjelovite. Kontrole ustrojstvenih jedinica vezano za izdavanje zaštićenih obrazaca i uplatu prihoda u državni proračun nisu zadovoljavajuće.
  - Rashodi za potpore društvu HŽ infrastruktura ostvareni su za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa u iznosu 1.237.172.000,00 kn, a za osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture u iznosu 943.049.865,00 kn. Troškovi koji se smatraju troškovima održavanja željezničke infrastrukture i regulacije prometa trebaju biti preciznije utvrđeni. Kontrole vezano za korištenje sredstava namijenjenih za investicijska ulaganja u željezničku infrastrukturu treba poboljšati.
  - Rashodi za potpore za modernizaciju i nabavu novih željezničkih vozila društvima HŽ Vuča vlakova, HŽ Cargo i HŽ Putnički prijevoz ostvareni su u iznosu 366.974.446,00 kn. Za dodjelu navedenih potpora Ministarstvo nema suglasnosti Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, što je prema odredbama Zakona o državnim potporama, trebalo pribaviti.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	7.683.910.955,00	7.295.379.248,00	94,9
2.	Rashodi i izdaci	7.683.910.955,00	7.314.595.272,00	95,2
3.	Manjak prihoda	0,00	19.216.024,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			463.383.172,00
5.	Financijska imovina			143.156.432,00
6.	Obveze			48.096.763,00
7.	Broj zaposlenika			719

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta u iznosu 87.875.387,00 kn, licenci i drugih prava u iznosu 10.982.052,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 57.548.632,00 kn, opreme u iznosu 25.857.794,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 58.896.087,00 kn, cesta, željeznica i sličnih objekata u iznosu 183.964.221,00 kn, građevinskih objekata i prijevoznih sredstava u pripremi u iznosu 26.272.417,00 kn, te ulaganja u računalne programe, umjetnička djela, knjige i drugo u iznosu 11.986.582,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 674.369,00 kn, potraživanja u iznosu 10.535.861,00 kn, zajmове u iznosu 78.081.907,00 kn, dionice i udjele u glavnici u iznosu 44.009.107,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 8.600.954,00 kn, te drugo u iznosu 1.254.234,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za kapitalne i tekuće pomoći u iznosu 15.887.686,00 kn, subvencije u iznosu 14.802.704,00 kn, za zaposlene u iznosu 7.543.729,00 kn, materijalne rashode u iznosu 5.581.975,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 3.195.967,00 kn, te druge obveze u iznosu 1.084.702,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju obavio je reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. utvrđeno je u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Nakon obavljenog popisa imovine i obveza, knjigovodstveno stanje imovine i obveza usklađeno je sa stanjem utvrđenim popisom.
2. S društvom HŽ Infrastruktura sredinom 2008. zaključen je ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom, a u vrijeme obavljanja revizije, u lipnju 2009., pribavljeni su podaci o utrošku sredstava doznačenih navedenom društvu u 2008. za financiranje ulaganja u osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture.
3. Ministarstvu financija je dostavljena cjelokupna dokumentacija vezano za upis podataka u Registar koncesija na pomorskom dobru.
4. Dokumentacija na temelju koje su evidentirani rashodi za održavanje plovila sadrži podatke o količini i vrstama obavljenih usluga, te utrošenih materijala.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. U evidencijama Ministarstva nema podataka o iznosu potraživanja za promjenljivi dio koncesijske naknade.
2. Pojedini postupci javne nabave nisu bili provedeni pravodobno, te u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Zakon o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, iz prosinca 2006. i provedbeni propisi uređuju sustav unutarnjih financijskih kontrola koji obuhvaća financijsko upravljanje i kontrole, te unutarnju reviziju u javnom sektoru Republike Hrvatske.

Ministarstvo je ustrojilo Službu za unutarnju reviziju, koja ima zadaću provođenja unutarnje revizije, davanja objektivnog stručnog mišljenja, te savjetodavnu ulogu s ciljem poboljšanja poslovanja Ministarstva. Služba ima dva odjela: Odjel za reviziju sustava poslovanja i podrške poslovanju, te Odjel za reviziju EU fondova i informacijskih sustava. U Službi za unutarnju reviziju predviđeno je osam zaposlenika, a koncem 2008. bilo ih je četiri, koji su završili potrebnu izobrazbu, te imaju ovlaštenje za obavljanje unutarnje revizije u javnom sektoru. U siječnju 2009. sastavljeno je godišnje izvješće o obavljenim revizijama i aktivnostima unutarnje revizije u 2008., te je sačinjen strateški plan za trogodišnje razdoblje i godišnji plan za 2009. Tijekom 2008. obavljeno je pet revizija, od čega se dvije odnose na reviziju struktura potrebnih za upravljanje i gospodarenje pretpristupnim sredstvima, za koje su sastavljena konačna izvješća i dane određene preporuke za poboljšanje poslovanja.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, koncem 2007. pokrenute su aktivnosti na uspostavljanju cjelokupnog sustava, te na razvoju financijskog upravljanja i kontrola. Sastavljen je plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, u kojem su naznačene aktivnosti i rokovi za razvoj sustava. Koncem 2007. imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti i voditelj za financijsko upravljanje i kontrole. Početkom 2008. normativno je uspostavljen Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrolu, ali u 2008. nije započeo s radom, jer u odjelu nije bilo zaposlenika. Osoba koja je u 2007. imenovana za voditelja financijskog upravljanja i kontrola, nakon preustroja Ministarstva, od početka 2008., nije više bila zaposlenik Ministarstva, te Ministarstvo u 2008. nije imalo voditelja financijskog upravljanja i kontrola. U vrijeme obavljanja revizije, u travnju 2009., imenovan je drugi voditelj financijskog upravljanja i kontrola. Koncem siječnja 2009. sastavljeno je Godišnje izvješće o aktivnostima vezanim za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola za 2008. za Središnju harmonizacijsku jedinicu Ministarstva financija. Prema izvješću, provedena je samoprocjena sustava, započelo se s popisom poslovnih procesa, za pojedine poslovne procese pripremljeni su opisi postupaka s određenim smjerom protoka dokumenata, mjestima odlučivanja i unutarnjim kontrolama. Aktivnosti na provedbi navedenog sustava nisu se odvijale u skladu s planiranim rokovima.

Državni ured za reviziju je predložio pojačati aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, te donijeti izmjene i dopune Plana uspostave i razvoja navedenog sustava s realnim rokovima provedbe. Navedeno je potrebno razvijati u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

- 1.2. *Ministarstvo je obrazložilo da se radi o novim poslovima i znanjima koji zahtijevaju organizacijsku, administrativnu i kadrovsu prilagodbu, a novi su čak i za mnoge članice EU. Navelo je da je u 2007. imenovan voditelj za financijsko upravljanje i kontrolu te radna skupina za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrola. Donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, a jedan od prvih poslova predviđenih planom je izrada Plana popisa i opisa poslovnih procesa, te knjige poslovnih procesa, što je i učinjeno. Početkom 2008. ustrojen je Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrolu, što je bila pretpostavka daljnjeg razvoja sustava. Prema tadašnjim preporukama, odjel je ustrojen kao samostalan jer se smatralo da treba kontrolirati i rad same Uprave za proračun i financije. Sljedeći korak trebao je biti procjena i analiza rizika i uspostava sustava upravljanja rizicima, što nije učinjeno.***

Ministarstvo je obrazložilo da navedena aktivnost nije učinjena, jer je početkom 2008. došlo do preustroja Ministarstva, te osoba zadužena za uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrola više nije bila zaposlenik Ministarstva. Nadalje je navelo da će se proces upravljanjima rizicima razvijati u skladu sa smjernicama Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija, koje se očekuju u srpnju 2009., te da su predstavnici Ministarstva uključeni u radionice na temu upravljanja rizicima i povezivanje procesa upravljanja rizicima sa strateškim planiranjem i upravljanjem projektima.

Ministarstvo je navelo da je novim pristupom, te posebice novom Strategijom razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru za razdoblje 2009. – 2011. (u izradi koje je Ministarstvo aktivno sudjelovalo), redefiniran smjer djelovanja navedenog sustava u smislu integriranja u postojeće sustave: upravljanja, proračunskog procesa, računovodstva i druge, a ne stvaranja zasebnog i odvojenog kontrolnog sustava. Vlada Republike Hrvatske je u ožujku 2009. donijela Zaključak kojim se zadužuju čelnici korisnika državnog proračuna da koordiniraju aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola, te da navedeni sustav stave u nadležnost postojećih ustrojstvenih jedinica za proračun i financije. Na temelju navedenog Zaključka, Ministarstvo je pristupilo izmjeni Uredbe o unutarnjem ustrojstvu kojom se u Upravi za proračun i financije ustrojava Odjel za koordinaciju financijskog upravljanja i kontrole s četiri izvršitelja. Navedeni Odjel obavljat će poslove koordinacije uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrole, koordinirati izrade plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole te metodologiju za provedbu plana, izrade popisa i opisa poslovnih procesa iz nadležnosti Uprave za proračun i financije, izrade napatka i uputa za potrebe financijskog upravljanja, biti podrška voditelju za financijsko upravljanje i kontrolu, pratiti i koordinirati provedbu plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, te pružati pomoć drugim organizacijskim jedinicama Ministarstva prilikom izrade opisa i popisa poslovnih procesa, procjeni rizika i uspostavi unutarnjih kontrola. Nakon donošenja izmjene Uredbe o unutarnjem ustrojstvu, Ministarstvo će zaposliti izvršitelje poslova u Odjelu za koordinaciju financijskog upravljanja i kontrole, te će sustav financijskog upravljanja i kontrola tijekom 2009. godine biti uspostavljen u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Ministarstvo je ujedno i pilot ministarstvo za razvoj strateškog i programskog planiranja, što je jedna od najznačajnijih aktivnosti predviđenih u okviru proračunskih reformi. Proračunske reforme idu u smjeru povezivanja ciljeva i proračunskih sredstava što treba podržati kroz razvoj sustava unutarnjih financijskih kontrola. Ministarstvo je nadalje navelo da je u lipnju 2009. izradilo trogodišnji Strateški plan, u okviru kojeg je definiralo viziju, misiju, opće i posebne ciljeve. Također je navelo da je još sredinom 2007. donijelo Naputak o provedbi planiranja i nabave u Ministarstvu, kojim je uveden niz prethodnih kontrola kod poslova planiranja, pokretanja i provedbe postupaka nabave, stvaranja obveza Ministarstva te izvršavanja ugovora. Zaposlenici Ministarstva sudjeluju na svim seminarima koji se, na navedenu temu, organiziraju pa tako i seminaru koji je Središnja harmonizacijska jedinica sa stručnjacima iz francuskog Ministarstva financija u sklopu Twinning Light projekta "Razvoj unutarnjih financijskih kontrola u Državnoj riznici" organizirala u lipnju 2009. kao trodnevnu radionicu na temu "Podizanje svijesti o sustavu unutarnjih kontrola". Ministarstvo je navelo da poduzima niz radnji s ciljem uspostave odgovarajućeg sustava financijskog upravljanja i kontrole, međutim, činjenica je da su za to potrebni odgovarajući organizacijski i kadrovski preduvjeti, te znanja i iskustva kojih nedostaje i na nacionalnoj razini. Zbog toga je i prisutna EU pomoć kroz koju se pomaže uspostava navedenog sustava u Republici Hrvatskoj, putem zemalja koje su započele s uvođenjem sustava i dalje ga razvijaju.

Koncesije na pomorskom dobru

- 2.1. Odredbama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave, propisano je da Ministarstvo obavlja nadzor nad provedbom postupka koncesija na području gospodarskog pojasa i koncesija za podizanje ribogojilišta. Prema odredbi članka 2. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, koncesija je pravo kojim se dio pomorskog dobra djelomično ili potpuno isključuje iz opće upotrebe i daje na posebnu upotrebu ili gospodarsko korištenje fizičkim i pravnim osobama, u skladu s prostornim planovima. Prema odredbama članka 17. navedenog Zakona, koncesija za gospodarsko korištenje pomorskog dobra daje se na temelju provedenog javnog prikupljanja ponuda, a koncesija za posebnu upotrebu pomorskog dobra daje se na zahtjev. Koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra, koja obuhvaća gradnju građevina od važnosti za Republiku Hrvatsku, daje Vlada Republike Hrvatske na rok do 50 godina, a prethodni postupak provodi Ministarstvo. Pojedine vrste koncesija, mogu se dati na rok duži od 50 godina, uz suglasnost Hrvatskog sabora. Odredbama članka 30. Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, propisano je u kojim se slučajevima koncesija može oduzeti. Prava i obveze na temelju koncesija, nastaju zaključivanjem ugovora o koncesiji. Prema odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama, za koncesiju se plaća godišnja naknada, koja se određuje odlukom o koncesiji. Naknada za koncesiju za gospodarsko korištenje pomorskog dobra sastoji se od stalnog i promjenjivog dijela, a visina se određuje polazeći od gospodarske opravdanosti, odnosno profitabilnosti gospodarskog korištenja pomorskog dobra. Po jedna trećina ugovorene naknade za koncesiju prihod je državnog proračuna, proračuna županije, te proračuna grada ili općine. Naknade za koncesije na pomorskom dobru uplaćuju se u korist računa zajedničkog prihoda državnog, županijskog, gradskog ili općinskog proračuna na čijem se području nalazi pomorsko dobro. Prema podacima Ministarstva, u 2008. je naplaćena koncesijska naknada u iznosu 21.410.430,00 kn, od čega je 7.136.810,00 kn ili jedna trećina, prihod državnog proračuna.

Na temelju odluke Vlade Republike Hrvatske o dodjeli koncesije, Ministarstvo priprema ugovore o koncesiji i dostavlja ih ovlašteniku koncesije na ovjeru. Prema zaključenim ugovorima, ovlaštenik koncesije obvezao se uredno plaćati godišnju koncesijsku naknadu. Ovisno o vrsti koncesije, za pojedine koncesije ugovoreno je plaćanje stalne naknade, a za pojedine je ugovoreno plaćanje stalne i promjenljive naknade. Stalni dio naknade obračunava se po m² zauzete površine pomorskog dobra, a plaća se unaprijed, jednom godišnje, do početka ožujka za tekuću godinu. Promjenljivi dio naknade obračunava se i plaća dva puta godišnje (do konca rujna, odnosno konca travnja), prema ostvarenim šestomjesečnim prihodima od upotrebe predmetnog pomorskog dobra.

Ministarstvo vodi Upisnik koncesija koje daje Vlada Republike Hrvatske, u skladu s odredbama Pravilnika o upisniku koncesija na pomorskom dobru. Upisnik koncesija je javna knjiga koja se sastoji od glavne knjige, zbirke isprava i dnevnika upisnika. U upisniku se početkom 2009. nalazilo 249 ugovora o koncesiji, od kojih su dva zaključena u 2008. Uz prijavu za upis u Registar koncesija, svi ugovori o koncesiji su dostavljeni Ministarstvu financija.

Vođenje Registra koncesija je u nadležnosti Ministarstva financija. U Registru koncesija se prikupljaju i pohranjuju podaci iz ugovora o koncesijama, evidentiraju uplaćene naknade i prati stanje duga. Na nepravodobna plaćanja stalne koncesijske naknade automatski se obračunavaju kamate i pripisuju ukupnim potraživanjima. Na temelju podataka iz Registra koncesija ovlaštenicima koncesije se više puta godišnje šalju obavijesti o dospeljoj, a nepodmirenoj naknadi za koncesiju u koju su uključene i obračunane kamate.

U Registru koncesija mogu se dobiti podaci o potraživanjima za stalnu koncesijsku naknadu i obračunane kamate, a o iznosu potraživanja za promjenljivu koncesijsku naknadu nema podataka.

Ministarstvo je ustrojilo evidencije o potraživanjima i plaćanju koncesijske naknade. Evidencije nisu cjelovite jer ne sadrže podatke o iznosu potraživanja za promjenljivu koncesijsku naknadu, a dospjela potraživanja za stalnu koncesijsku naknadu početkom ožujka 2009., iznosila su 6.128.463,00 kn. Iz evidencija se može dobiti informacija je li promjenljiva koncesijska naknada za određeno šestomjesečno razdoblje plaćena ili nije. Ukoliko promjenljiva naknada nije plaćena, nema podataka o iznosu potraživanja, s obzirom da ovlaštenik koncesije promjenljivu naknadu obračunava sam na temelju rezultata poslovanja, a Ministarstvo nema podataka o elementima za obračun. Prema pojedinim ugovorima, iznosi promjenljive koncesijske naknade su vrijednosno značajniji od iznosa ugovorene stalne koncesijske naknade. Za vođenje evidencija o potraživanjima i plaćanju koncesijske naknade Ministarstvo nema odgovarajući računalni program, pa se otežano dolazi do podataka o dospjelim potraživanjima. Pojedini ovlaštenici koncesije ugovorenu naknadu ne plaćaju u propisanim rokovima. Za neplaćenu koncesijsku naknadu Ministarstvo više puta godišnje upućuje opomene, te ukoliko ovlaštenici koncesije ne postupe prema opomeni, upućuje zahtjev nadležnom državnom odvjetništvu za pokretanje postupka prisilne naplate. Također, u razdoblju od rujna do konca studenoga 2008., Ministarstvo je provelo inspekcijski nadzor kod pet ovlaštenika koncesija.

S obzirom da u evidencijama Ministarstva nema podataka o iznosu potraživanja za promjenljivu koncesijsku naknadu, podaci o potraživanjima su nepotpuni. Odredbama članka 39. Zakona o proračunu koji se primjenjivao do konca 2008., odnosno članka 47. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od početka 2009., propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za potpunu i pravodobnu naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti, te za njihovu uplatu u proračun. Evidencije Ministarstva trebaju sadržavati potpune podatke o potraživanjima za koncesijske naknade, kako bi se pravodobno poduzimale mjere za njihovu naplatu.

Državni ured za reviziju je predložio, ugovorima o koncesiji odrediti obvezu za ovlaštenike koncesije, da u određenom roku nakon obračuna za šestomjesečno poslovanje, Ministarstvu dostave izračun i podatke o elementima za izračun promjenljive koncesijske naknade. U evidencijama Ministarstva potrebno je redovito, dva puta godišnje, evidentirati iznos potraživanja za promjenljivu koncesijsku naknadu za proteklih šest mjeseci poslovanja ovlaštenika koncesije.

Nadalje je predložio poboljšati računalni program kojim se prate potraživanja za koncesijsku naknadu, kako bi se do podataka o potraživanjima dolazilo jednostavnije i brže, a podaci bili potpuni i pregledni, te davali više potrebnih informacija vezano za praćenje naplate. Državni ured za reviziju također je predložio, u slučaju da ovlaštenik koncesije redovito kasni u plaćanju naknade, ne plaća naknadu ili se ne pridržava drugih ugovorenih uvjeta koncesije, poduzimanje učinkovitijih mjera za naplatu naknada za koncesije u skladu s odredbama zaključenih ugovora, te odredbama Zakona o pomorskom dobru i morskim lukama.

- 2.2. *Ministarstvo je obrazložilo da vodi evidencije o koncesijskim naknadama iz kojih su vidljive dosadašnje uplate te dospjela potraživanja (za stalni i promjenljivi dio). Iz navedenih evidencija vidljiv je iznos naknade za potraživanja za stalni dio, dok je za promjenljivi dio vidljivo samo razdoblje za koje postoji potraživanje. Promjenjivi dio koncesijske naknade plaća se najčešće u određenom postotku ovisno o prihodima u prethodnom razdoblju.***

Ministarstvo je obrazložilo da ne može unaprijed znati koliki je iznos potraživanja za promjenjivi dio naknade, jer ovlaštenici koncesija račune dobiti i gubitka dostavljaju jednom godišnje, i to nakon proteka roka za uplatu naknade.

Vezano na prijedlog Državnog ureda za reviziju da evidencije Ministarstva trebaju sadržavati potpune podatke o potraživanjima za koncesijske naknade, kako bi se pravodobno poduzimale mjere za njihovu naplatu, Ministarstvo je navelo da je ovlaštenicima koncesije uputilo dopis da ubuduće dva puta godišnje dostavljaju račune dobiti i gubitka iz kojih bi se utvrdio iznos potraživanja za promjenjivi dio naknade. Vezano za prijedlog o načinu vođenja navedenih evidencija, Ministarstvo je navelo da su u tijeku aktivnosti oko uvođenja odgovarajućeg računalnog programa. Ministarstvo je također navelo da usklađuje podatke iz evidencija o koncesijskim naknadama koje vodi s podacima iz Registra koncesija.

Računovodstveno poslovanje i planiranje

- 3.1. Sredstva za pokriće rashoda Ministarstva planirana su državnim proračunom za 2008. u iznosu 7.683.910.955,00 kn.

Rashodi koji se odnose na potpore jednom društvu za gradnju dvaju putničkih brodova, planirani su okviru rashoda za kapitalne pomoći. Ostvarenje navedenih rashoda dijelom je iskazano u okviru rashoda za subvencije, a dijelom u okviru rashoda za kapitalne pomoći. Odredbe članaka 53. i 56. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, propisuju koji se rashodi smatraju rashodima za subvencije i rashodima za kapitalne pomoći. Prema odredbama članka 53. točaka 2. i 3. navedenog Pravilnika, subvencije su tekući prijenosi sredstava za poticanje proizvodnje proizvoda i pružanja usluga, a mogu se utvrđivati na temelju razine proizvodnje ili količine usluga. Mogu se podijeliti na subvencije za kamate, za socijalne doprinose, usavršavanje zaposlenika, restrukturiranje trgovačkog društva, zatvaranje proizvodnje i slično. Odredbom članka 56. točke 4. navedenog Pravilnika, propisano je da su kapitalne pomoći prijenosi nefinancijske imovine ili sredstava za financiranje navedene imovine trgovačkim društvima, za pokriće ukupnog gubitka, koji se stvarao tijekom više godina i za otpisivanje duga na temelju ugovora. Rashode je trebalo planirati i iskazivati na propisanim računima, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Za poticanje brodarica u nacionalnoj plovidbi rashodi su planirani i ostvareni u iznosu 10.000.000,00 kn. Navedena potpora dodijeljena je na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz srpnja 2007. Zaključkom je prihvaćen Program subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi u 2007., te su odobrena sredstva u proračunu za 2007. i isplaćena brodarima u 2007. u iznosu 10.000.000,00 kn. Na temelju navedenog Zaključka, sredstva za poticanje brodarica u nacionalnoj plovidbi također su planirana proračunom za 2008., te isplaćena i u 2008. Navedeni Zaključak ima obilježje jednokratne mjere, odnosi se na potpore brodarima u 2007., za što su odobrena sredstva iz proračuna za 2007. Prema odredbama članaka 21. i 22. Zakona o proračunu, na osnovi upute Ministarstva financija, proračunski korisnici sastavljaju prijedlog financijskog plana s obrazloženjem prijedloga, koje treba sadržavati zakonske i druge podloge na kojima se zasnivaju programi. Navedeno je također propisano odredbama članaka 28. i 30. Zakona o proračunu, koji se primjenjuje od početka 2009. U obrazloženju Programa subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi, Ministarstvo je navelo odluku donesenu na temelju propisa, koja se odnosila na 2007., te nije određivala provođenje navedenog programa u 2008.

U prijedlog financijskog plana za 2008. Ministarstvo nije trebalo uključiti rashode za provođenje Programa subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi, jer se Zaključak Vlade Republike Hrvatske odnosio na provođenje navedenog programa u 2007., a ne u 2008.

Ministarstvo vodi poslovne knjige prema propisima koji uređuju računovodstvo proračuna. Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva utvrđene su ovlasti za potpisivanje akata, te postupanje s predmetima i aktima. Prema odredbama Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o ustrojstvu i djelokrugu središnjih tijela državne uprave iz 2008., poslovi iz djelokruga pojedinih uprava ranijeg Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka preneseni su u djelokrug Ministarstva turizma i Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnog gospodarstva. Na temelju sporazuma i zapisnika o primopredaji, navedena ministarstva su preuzela određenu imovinu i obveze, a prijenos je evidentiran u poslovnim knjigama Ministarstva.

U poslovnim knjigama koncem 2008., iskazana je vrijednost cesta, željeznica i sličnih građevinskih objekata u pripremi, u iznosu 183.964.221,00 kn. Iskazano stanje navedene imovine prenosi se u poslovnim knjigama iz godine u godinu, kroz duže vremensko razdoblje. Navedena imovina iznosi 30,3% ukupne imovine Ministarstva, koja je koncem 2008. iskazana u iznosu 606.539.604,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio poduzeti aktivnosti kako bi se utvrdila opravdanost iskazivanja vrijednosti cesta, željeznica i sličnih građevinskih objekata u pripremi, u poslovnim knjigama Ministarstva. U skladu s utvrđenim činjenicama i potrebi provođenja promjena u poslovnim knjigama, potrebno je pribaviti odgovarajuću dokumentaciju i odobrenja.

Državni ured za reviziju je naložio planiranje i evidentiranje rashoda na propisanim računima računskog plana proračuna u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Nadalje je naložio, sastavljanje prijedloga financijskog plana na temelju odgovarajućih zakonskih i drugih propisa donesenih na temelju zakona.

- 3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalog koji se odnosi na planiranje i iskazivanje rashoda. Vezano za rashode za Program subvencioniranja razlike u cijeni pogonskog goriva brodarima u nacionalnoj plovidbi u 2008., Ministarstvo je navelo da su u državnom proračunu za 2008. za navedenu aktivnost planirana sredstva u iznosu 10.000.000,00 kn. Također je obrazložilo da je namjera subvencioniranja navedenih brodara dugoročna, s ciljem kvalitetnije pripreme hrvatskih brodara-malih privatnih poduzetnika za ulazak u EU. Ministarstvo je navelo da je u 2007. i 2008. predlagalo donošenje izmjena i dopuna Zakona o posebnom porezu na naftne derivate, vezano za male privatne brodare koji obavljaju gospodarsku djelatnost isključivo u nacionalnoj plovidbi, kako bi se izjednačili sa inozemnim brodarima iz zemalja EU koji imaju do 60,0% niže cijene goriva. Ministarstvo financija se na predloženu inicijativu pisano očitovalo i ocijenilo da je pitanje rješavanja opskrbe malih brodara pogonskim gorivom svrsishodnije nastaviti rješavati u obliku subvencija posredstvom Ministarstva, s obzirom da Ministarstvo vodi evidencije i obavlja kontrolu poslovanja navedenih brodara. U 2008. je održan zajednički sastanak nadležnih tijela Ministarstva s predstavnicima malih privatnih brodara na kojem je ocijenjeno opravdanim nastaviti s davanjem državnih potpora malih vrijednosti brodarima koji ispunjavaju uvjete za ostvarenje prava na navedenu potporu.***

Ministarstvo je obrazložilo da je prijedlog financijskog plana za 2008. s osnove navedenih rashoda sastavljen prema zaključcima nadležnih državnih tijela, koji su doneseni na temelju Zaključka Vlade Republike Hrvatske iz 2007. i odgovarajućih rasprava, vezano na rješavanje povlaštenog tretmana brođara vezano za cijenu goriva.

Vezano za iskazivanje vrijednosti cesta, željeznica i sličnih građevinskih objekata u pripremi u poslovnim knjigama, Ministarstvo je navelo da je u 1999. sredstva planirana na svojim pozicijama za otkup zemljišta i izgradnju autocesta, doznačilo društvima Autocesta Rijeka-Zagreb, Hrvatski graditelj, Hrvatska uprava za ceste, Transeuropska autocesta, BINA-ISTRA, te izvođačima radova za gradnju auto cesta (Zagreb-Goričan, Rijeka-Zagreb i Istarski Y). Kako su navedena sredstva planirana i isplaćena na teret rashoda za nabavu kapitalne imovine, evidentirana su kao imovina u poslovnim knjigama Ministarstva. Nadalje je navelo da će putem Središnjeg ureda za upravljanje državnom imovinom i koncesijskih društava koja upravljaju autocestama, utvrditi jesu li vrijednosti izgrađenih autocesta evidentirane u bilanci Središnjeg ureda za upravljanje državnom imovinom. Ministarstvo je navelo da će postupiti u skladu s utvrđenim, te iskazanu vrijednost zemljišta i cesta, željeznica i sličnih građevinskih objekata u pripremi prenijeti Središnjem uredu za upravljanje državnom imovinom, odnosno isknjižiti iz svojih poslovnih knjiga.

Rashodi za intelektualne i osobne usluge

- 4.1. U okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge, vrijednosno najznačajniji rashodi odnose se na administraciju i upravljanje u iznosu 6.735.367,00 kn, od čega se na rashode prema ugovorima o djelu odnosi 5.548.212,00 kn, a na rashode za druge intelektualne usluge 1.187.155,00 kn.

Ugovori o djelu zaključivani su s vanjskim suradnicima za obavljanje različitih poslova. Vrijednosno značajniji rashodi odnose se na naknade za obavljanje poslova iz nadležnosti Uprave za sigurnost plovidbe i zaštitu mora u iznosu 1.845.928,00 kn, te lučkih kapetanija Rijeka u iznosu 654.123,00 kn i Split u iznosu 502.727,00 kn. Osim za obavljanje raznih pomoćnih poslova, ugovori o djelu zaključivani su za obavljanje poslova iz nadležnosti državnih službenika.

Za potrebe Uprave za sigurnost plovidbe i zaštitu mora, ugovori o djelu odnose se na sljedeće poslove iz nadležnosti državnih službenika: analize podataka, obradu predstavlki, koordinaciju lučkih kapetanija u provedbi izobrazbe pomoraca, sudjelovanje u izdavanju odobrenja za plovidbu, izdavanje vinjeta za inozemne jahte i brodice, poslove nautičkog i brodstrojarskog inspektora, koordinaciju poslova traganja i spašavanja, provedbu sustava javljanja brodova, te poslove u vezi primjene elektroničkih i informacijskih sustava. Poslove u vezi primjene elektroničkih i informacijskih sustava od kolovoza 2004. neprekidno obavljaju dvije osobe na temelju zaključenih ugovora o djelu, a mjesečna naknada prema pojedinom ugovoru iznosila je 4.000,00 kn neto, za što su u 2008. ostvareni rashodi u iznosu 187.914,00 kn. Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima, propisano je da se pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. Zakona (osobe koje u državnim tijelima kao redovito zanimanje obavljaju poslove iz djelokruga navedenih tijela koji su utvrđeni Ustavom i zakonom ili drugim propisima donesenim na temelju Ustava i zakona), mogu na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe. Nadalje je propisano da izdaci za pružatelje navedenih usluga ne smiju prelaziti 2,0% ukupnog iznosa sredstava osiguranih za plaće za državno tijelo, u tekućoj godini.

Za 2008. planirana su sredstva za plaće zaposlenika Ministarstva u iznosu 90.572.822,00 kn, od čega 2,0% iznosi 1.811.456,00 kn. Rashodi za ugovore o djelu vezano za administraciju i upravljanje ostvareni su u iznosu 5.548.212,00 kn, što je 6,1% u odnosu na planirana sredstva za zaposlenike Ministarstva za 2008. Ukupni rashodi prema ugovorima o djelu, za sve aktivnosti Ministarstva iznose 8.759.039,00 kn, što je 9,7% planiranih sredstava za zaposlene. Rashodi za naknade prema ugovorima o djelu su veći od maksimalno dozvoljenog iznosa, a ugovori su zaključivani i za obavljanje poslova u nadležnosti državnih službenika, što nije u skladu s odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima.

U okviru rashoda za druge intelektualne usluge, na rashode za pravne i savjetodavne usluge koje je obavilo jedno odvjetničko društvo, odnosi se 234.240,00 kn. Navedeni rashodi ostvareni su na temelju ugovora zaključenog u 2000., prema kojemu je odvjetničko društvo preuzelo obvezu pružanja pravnih i savjetodavnih usluga vezano za autocestu Zagreb-Goričan. Mjesečna paušalna naknada ugovorena je u iznosu 19.520,00 kn. Ugovor je zaključen na razdoblje dok traje potreba Ministarstva za navedenim uslugama. Prema ugovoru, za pravne i savjetodavne usluge vezano za autocestu Zagreb-Goričan, u razdoblju od srpnja 2000. do konca 2008., rashodi Ministarstva iznosili su 1.991.040,00 kn. Navedeno odvjetničko društvo, također prema zaključenom ugovoru iz 2004., od rujna 2004. obavlja odvjetničke usluge u arbitražnom postupku Astaldi, a mjesečna naknada ugovorena je u iznosu 24.400,00 kn. Rashodi su u 2008. ostvareni u iznosu 292.800,00 kn, a iskazani su u okviru drugih materijalnih rashoda. Prema navedenom ugovoru u razdoblju od rujna 2004. do konca 2008., rashodi Ministarstva iznosili su 1.268.800,00 kn.

Državni ured za reviziju je predložio preispitati postojanje daljnje potrebe za stalnim korištenjem, odnosno plaćanjem odvjetničkih usluga u paušalnim iznosima. Naložio je, vezano za zaključivanje ugovora o djelu, postupanje u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

- 4.2. *Vezano za ostvarene rashode prema zaključenim ugovorima o djelu Ministarstvo je obrazložilo da poslovanje obavlja na tri lokacije u Zagrebu, 12 lučkih kapetanija i 64 ispostave lučkih kapetanija, a kako za poslove čišćenja u lučkim kapetanijama i ispostavama nema stalne zaposlenike, poslovi čišćenja obavljaju se na temelju ugovora o djelu. Neto naknade za obavljanje navedenih poslova iznose od 500,00 kn do 800,00 kn mjesečno, što je puno manji trošak nego da Ministarstvo za poslove čišćenja ima zaposlenike. Prema ugovorima o djelu navedene poslove obavljala je 71 osoba. Iako pojedinačne mjesečne naknade nisu velike, na godišnjoj razini bruto iznos isplaćen za poslove čišćenja je značajan, ali mnogo manji nego što bi bila bruto plaća i druge naknade (prijevoz na posao i s posla, regres, božićnica i drugo) za 71 zaposlenika. Nadalje je obrazložilo da je Ministarstvo nadležno za Komponentu III A programa IPA – Operativni program za promet, te je u skladu s Operativnim priručnikom za provođenje programa IPA, za obavljanje poslova iz navedenog Programa moralo angažirati stručnjake sa znanjem engleskog jezika i poznavanjem procedura provođenja projekata koje financiraju inozemne institucije. Također, u okviru pripremnih aktivnosti za pristupanje Republike Hrvatske EU pokrenut je čitav niz projekata koji zahtijevaju značajno jačanje administrativnih kapaciteta u Upravi za sigurnost plovidbe, zaštitu mora i unutarnjih voda.*

Ministarstvo je nadalje navelo da je primjenom odredbi Zakona o izmjenama i dopunama Pomorskog zakonika, od siječnja 2008. započela primjena tzv. «Socijalne reforme za pomorce» (prijava i odjava pomoraca na obvezna osiguranja i izdavanje potvrda o plovidbenom stažu radi prijave poreza na dohodak) što je za posljedicu imalo angažiranje vanjskih suradnika. Za provedbu Akcijskog plana Vlade Republike Hrvatske za unaprjeđenje statusa flote hrvatske zastave na listama Pariškog memoranduma, bilo je nužno ojačati administrativne kapacitete inspekcije sigurnosti plovidbe u kojoj se u proteklih deset godina bilježi kontinuirani pad broja zaposlenika-inspektora. Nadalje, donesen je niz pravnih akata kojima su u nadležnost Nacionalne središnjice za usklađivanje poslova traganja i spašavanja na moru dani novi poslovi (Pravilnik o mjestu zakloništa, Pravilnik o istraživanju pomorskih nesreća, Plan intervencija kod iznenadnih onečišćenja mora, CleanSeaNet – projekt koji se provodi na razini EU, a u kojem Republika Hrvatska aktivno sudjeluje) koji su također zahtijevali angažiranje vanjskih suradnika.

Ministarstvo je navelo da su za popunu upražnjenih radnih mjesta pokrenuti natječaji za prijam u državnu službu, no kako je stupanjem na snagu novog Zakona o državnim službenicima, postupak prijama postao dugotrajniji, kao i uzimajući u obzir i posljedice globalne gospodarske krize, do vremena obavljanja revizije (lipanj 2009.) natječaji nisu bili okončani.

Rashodi za usluge određivanja granica na pomorskom dobru

- 5.1 Rashodi za usluge određivanja granica na pomorskom ostvareni su u iznosu 1.491.718,00 kn, od čega se na sredstva doznačena Šibensko-kninskoj županiji odnosi 800.000,00 kn. Županiji su doznačena sredstva za izradu geodetskih podloga i geodetskih elaborata za evidentiranje pomorskog dobra na području županije na dijelu katastarske općine Sevid u iznosu 500.000,00 kn, te za izradu geodetskih i hidrografskih snimaka lučkog područja Lučke uprave Šibensko-kninske županije u iznosu 300.000,00 kn. Sredstva su doznačena u prosincu 2008. na temelju zahtjeva kojeg je županija uputila Ministarstvu. Uz zahtjev su priložene odluke županijskog poglavarstva od 1. prosinca 2008., o početku otvorenih postupaka nabave za navedene usluge, ukupno planirane vrijednosti 800.000,00 kn (s porezom na dodanu vrijednost).

Ministarstvo je sredstva doznačilo na temelju navedenog zahtjeva, iako usluge još nisu bile ugovorene, pa njihovo obavljanje nije niti započelo. Geodetske usluge u iznosu 497.455,00 kn, koje se odnose na katastarsku općinu Sevid, su ugovorene i obavljene u siječnju 2009. Prijenos sredstava za sufinanciranje navedenih usluga nije trebalo obaviti unaprijed, nego na temelju dokumentacije koja dokazuje da su usluge obavljene.

Državni ured za reviziju je naložio doznačavanje sredstava za sufinanciranje ili financiranje usluga, nakon što su usluge obavljene, te Ministarstvu dostavljena odgovarajuća dokumentacija.

- 5.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz vezano za doznačavanje sredstava za sufinanciranje usluga.*

Javna nabava

- 6.1. Za 2008. je sastavljen plan nabave roba, radova i usluga kojim je ukupna vrijednost nabave planirana u iznosu 132.420.032,00 kn. Prema izvještaju o javnoj nabavi za 2008., nakon provedenih postupaka nabave zaključeno je 46 ugovora o nabavi u iznosu 28.574.818,00 kn. Na temelju izuzeća od primjene Zakona o javnoj nabavi zaključena su dva ugovora u iznosu 2.079.924,00 kn, a odnose se na usluge tiska zaštićenih obrazaca i izradu istraživačke studije. Rashodi za javnu nabavu u 2008. ostvareni su u iznosu 78.300.404,00 kn. Postupci nabave roba, radova i usluga najvećim dijelom su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. U nastavku su navedene uočene nepravilnosti i manjkavosti vezano za javnu nabavu.

Nabava usluga za pristup internet mreži i najam modema, obavljana je u 2008. na temelju dva ugovora i dva dodatka ugovorima koji su zaključeni u razdoblju od rujna 2001. do studenoga 2003. Usluge su ugovorene na godinu dana, a nakon isteka ugovorenog roka ugovor se automatski produžuje za sljedeću godinu dana, ukoliko korisnik prije isteka ugovora ne zatraži promjenu. Rashodi za navedene usluge ostvareni su u iznosu 522.477,00 kn. U 2008., te do obavljanja revizije u travnju 2009., nije proveden novi postupak nabave za navedene usluge, što nije u skladu s odredbama članka 175. Zakona o javnoj nabavi, koji je u primjeni od početka 2008. Prema navedenim odredbama, postupak javne nabave za robe, radove i usluge, za koje su ranije zaključeni ugovori na neodređeno vrijeme, naručitelji su obvezni provesti u roku 12 mjeseci od stupanja na snagu Zakona, te je novi postupak nabave trebalo provesti do konca 2008.

Usluge održavanja plovila, održavanja računalnog sustava Ministarstva, te održavanja i nadogradnje aplikacijske programske opreme nabavljane su u 2008. od tri pružatelja usluga, na temelju ugovora koji su zaključeni u 2007. i 2008. Ugovorima iz 2007. ugovoreno je obavljanje navedenih usluga u razdoblju do konca 2007. Pružatelji usluga obavljali su navedene usluge i nakon isteka razdoblja za koje su usluge bile ugovorene, odnosno do zaključenja novih ugovora u 2008. Novi ugovori su zaključeni nakon provedenih postupaka javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Za usluge održavanja plovila i računalnog sustava Ministarstva ugovori su zaključeni u rujnu 2008., a za usluge održavanja i nadogradnje aplikacijske programske opreme u prosincu 2008. Obavljanje navedenih usluga održavanja od siječnja do zaključenja novih ugovora u 2008. nije bilo regulirano ugovorom, te postupci nabave navedenih usluga za 2008. nisu provedeni pravodobno. S obzirom da su usluge ugovorene za razdoblje do konca 2007., za obavljanje usluga u razdoblju do završetka novog postupka nabave i zaključenja novog ugovora, trebalo je zaključiti dodatak ugovoru i odrediti novi rok za obavljanje usluga. Rashodi za usluge održavanja plovila ostvareni su u 2008. u iznosu 1.347.545,00 kn, za usluge održavanja računalnog sustava Ministarstva u iznosu 399.605,00 kn, a za usluge održavanja i nadogradnje aplikacijske programske opreme u iznosu 2.596.445,00 kn. Evidencije narudžbenica kojima se prati realizacija nabave prema zaključenim ugovorima, za usluge održavanja plovila nisu cjelovite, s obzirom da pojedine narudžbenice nisu evidentirane u odjelu nabave.

Rashodi za zaštićene obrasce i druge tiskanice ostvareni su u iznosu 2.968.456,00 kn. Navedene usluge obavljale su u 2008. dvije pravne osobe, od kojih je jedna obavila usluge tiska zaštićenih obrazaca iz djelokruga Ministarstva i drugih tiskanica u iznosu 1.801.636,00 kn, a druga usluge tiska zaštićenih obrazaca u iznosu 1.166.820,00 kn.

Izradu zaštićenih obrazaca u 2008. obavljala je jedna pravna osoba na temelju ugovora zaključenog u 2007., te druga pravna osoba na temelju ugovora zaključenog u 2008. S jednom pravnom osobom, u ožujku 2007. ugovorena je nabava 78 vrsta različitih zaštićenih obrazaca u iznosu 2.755.205,00 kn. Usluge su ugovorene za razdoblje do konca 2007., a obavljane su i nakon isteka ugovorenog roka, do sredine 2008. Navedena pravna osoba obavljala je i tisak drugih tiskanica, te isporuku uredskog i drugog materijala. Praćenje realizacije nabave po navedenom ugovoru je otežano jer su evidencije za praćenje nabave zaštićenih obrazaca nepotpune i nepregledne, a rashodi za zaštićene obrasce evidentirani su zajedno s rashodima za druge tiskanice. Rashodi za usluge tiska zaštićenih obrazaca, te tiska drugih tiskanica koje je obavila navedena pravna osoba, evidentirani su u 2008. u iznosu 1.801.636,00 kn. Druga pravna osoba obavljala je usluge tiska zaštićenih obrazaca na temelju ugovora iz lipnja 2008., koji je zaključen u skladu s propisima. Nabava zaštićenih obrazaca ugovorena je u iznosu 1.787.507,00 kn, prema vrstama, količinama i cijenama iz ponude, a cijene su ugovorene za 72 vrste obrazaca. Isporučka zaštićenih obrazaca započela je u rujnu 2008. Isporučeni zaštićeni obrasci obračunani su u 2008. u iznosu 1.166.820,00 kn, u skladu s ugovorenim cijenama.

Nabava zaštićenih obrazaca evidentira se putem skladišne evidencije i evidencije narudžbenica. U 2008. pojedine nabave zaštićenih obrazaca nisu evidentirane u evidencijama narudžbenica, te u skladišnim evidencijama.

Zaštićeni obrasci koriste se pri obavljanju djelatnosti iz nadležnosti Ministarstva vezano za pomorski, riječni, cestovni i zračni promet, te se raspoređuju na više ustrojstvenih jedinica, odnosno ispostava Ministarstva, koje ih izdaju pravnim i fizičkim osobama. Pri preuzimanju zaštićenih obrazaca, odnosno dobivanju raznih dozvola, vinjeta svjedodžbi, uvjerenja i potvrda, pravne i fizičke osobe dužne su uplaćivati propisanu naknadu u državni proračun. U sjedištu Ministarstva nisu uspostavljene odgovarajuće kontrole ustrojstvenih jedinica, vezano za izdavanje zaštićenih obrazaca i naplatu prihoda u državni proračun.

S obzirom da pojedini zaštićeni obrasci imaju obilježje vrijednosnog papira, potrebno je pojačati kontrole nad njihovim izdavanjem. Za svaku od ustrojstvenih jedinica koje izdaju zaštićene obrasce potrebno je utvrđivati količine izdanih obrazaca prema vrstama, te kontrolirati je li iznos uplaćenih sredstava u državni proračun u skladu s količinom i vrstama izdanih obrazaca.

Usluge tiska drugih tiskanica obavljala je jedna pravna osoba na temelju ugovora koji su zaključeni u 2007. i 2008. Navedenim ugovorima, osim usluga tiska drugih tiskanica, ugovorena je i nabava uredskog potrošnog materijala i pribora, te sredstava za održavanje čistoće. Za navedenu nabavu u 2008. je proveden otvoreni postupak javne nabave. Prema ponudbenoj dokumentaciji, traženo je 699 vrsta raznih materijala i tiskanica, koji su svrstani u jednu grupu, zbog čega je ponudbena dokumentacija nepregledna. Prema Uredbi o uvjetima primjene Jedinostvenog rječnika javne nabave, tražene usluge i materijal mogle su se svrstati u najmanje pet grupa, te bi ponudbena dokumentacija bila preglednija, a praćenje realizacije ugovorenih količina i vrijednosti roba i usluga, jednostavnije. Pristigla je jedna ponuda u iznosu 1.579.701,00 kn.

Ugovor o nabavi uredskog potrošnog materijala i pribora, tiskanica, tiskarskih usluga i sredstava za čišćenje zaključen je u rujnu, u skladu s ponudom, za razdoblje do konca 2008. uz mogućnost produženja do završetka postupka nabave navedenih roba i usluga za 2009. Uredski materijal i pribor, te sredstva za čišćenje nabavljani su prema ugovorenim cijenama.

Rashodi za nabavu uredskog materijala i sredstava za čišćenje, za zaštićene obrasce koje je tiskao navedeni dobavljač, te za druge tiskanice, prema ugovorima iz 2007. i 2008., ostvareni su u 2008. u iznosu 3.336.416,00 kn, od čega se na uredski materijal odnosi 1.315.648,00 kn, na sredstva za čišćenje 219.132,00 kn, a na zaštićene obrasce i druge tiskanice 1.801.636,00 kn. Praćenje ukupne realizacije po navedenim ugovorima je otežano, s obzirom da je ugovoren ukupan iznos nabave, a nisu ugovoreni iznosi nabave prema pojedinim grupama roba i usluga.

Državni ured za reviziju je naložio pravodobno provođenje postupaka nabave, te postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Također, naložio je ustupanje usluga u skladu s ugovorenim rokovima, a u slučaju potrebe produljenja roka za obavljanje usluga, nalaže zaključivanje dodataka ugovorima. Nadalje, naložio je sastavljati preglednu ponudbenu dokumentaciju za provođenje postupaka nabave roba i usluga, te traženu robu i usluge rasporediti u osnovne grupe prema vrstama rashoda u računskom planu proračuna. Naložio je poboljšati evidencije za praćenje realizacije nabave prema zaključenim ugovorima, te vođenje cjelovitih i preglednih skladišnih i drugih evidencija kojima se prati nabava i utrošak zaštićenih obrazaca.

Državni ured za reviziju je naložio uspostaviti bolje interne kontrole vezano za naručivanje ugovorenih roba i usluga. Također je naložio uspostaviti bolje kontrole nad ustrojstvenim jedinicama koje izdaju zaštićene obrasce, te za svaku od navedenih jedinica utvrđivati količine primljenih i izdanih obrazaca prema vrstama i provjeravati je li iznos uplaćenih sredstava u državni proračun u skladu s količinom i vrstama izdanih obrazaca.

- 6.2. *Ministarstvo je navelo da je uočilo nedostatke računalnog programa koji se koristi u provedbi javne nabave, da je započelo poslove na unaprjeđenju spomenutog programa vezano za praćenje realizacije ugovora, a posebno u odnosu na mjesta troška. Na taj način, cjelovita evidencija narudžbi bit će dostupna u svakom trenutku prema zadanim kriterijima.***

Nadalje je navelo da se intenzivno radi na unaprjeđenju stručnih službi Ministarstva ljudskim i materijalnim resursima čime će se unaprijediti provedba postupaka javne nabave, kao i vođenje odgovarajućih evidencija. Ministarstvo je obrazložilo da je nakon preustroja Ministarstva početkom 2008., odjel nabave ostao bez dijela zaposlenika koji su prešli u novoosnovano ministarstvo. Istodobno je počela primjena novog Zakona o javnoj nabavi, sa određenim izmjenama koje su dodatno usporile provođenje postupaka javne nabave. Ministarstvo je navelo da je tijekom 2008. došlo do djelomičnog popunjavanja upražnjenih radnih mjesta u odjelu za nabavu, te će nastojati da se navedeni propusti u 2009. ne ponove.

Rashodi za subvencije i kapitalne pomoći društvima iz sustava HŽ

Rashodi za subvencije i kapitalne pomoći društvima iz sustava HŽ planirani su u iznosu 3.107.859.136,00 kn, a ostvareni su u iznosu 3.037.372.028,00 kn, što čini 41,5% ukupnih rashoda i izdataka Ministarstva u 2008.

Financirani su sredstvima državnog proračuna u iznosu 2.861.977.090,00 kn, te sredstvima inozemnih zajmova i pomoći u iznosu 175.394.938,00 kn. Odnose se na potpore za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa u iznosu 1.237.172.000,00 kn, osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture u iznosu 943.049.865,00 kn, modernizaciju i nabavu novih željezničkih vozila u iznosu 366.974.446,00 kn, poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza u iznosu 414.000.000,00 kn, te na zbrinjavanje viška zaposlenika u iznosu 76.175.717,00 kn.

- 7.1. Sredstva za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa, te za osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture, doznačena su društvu HŽ Infrastruktura u iznosu 2.180.221.865,00 kn.

Odredbama članka 31. Zakona o željeznici, propisano je da se željeznička infrastruktura financira sredstvima od pristojbi za korištenje infrastrukture, sredstvima državnog proračuna za osuvremenjivanje i gradnju željezničke infrastrukture, sredstvima državnog proračuna i lokalnih proračuna za financiranje usluga od posebnog državnog interesa u javnom željezničkom prijevozu, te iz drugih izvora.

Prema odredbama članka 18. navedenog Zakona, međusobna prava i obveze između vlasnika željezničke infrastrukture (Republika Hrvatska) i Upravitelja željezničke infrastrukture (društvo HŽ Infrastruktura) uređuju se ugovorom, a Upravitelj infrastrukture obavezan je voditi odvojeno računovodstvo koje omogućava zaseban obračun svih troškova infrastrukture, obračun prihoda od njenog korištenja i gospodarenja, te izvora za njeno financiranje.

Vlada Republike Hrvatske i društvo HŽ Infrastruktura zaključili su sredinom 2008. ugovor o upravljanju željezničkom infrastrukturom. Ugovoreno je da Upravitelj infrastrukture za svaku godinu izrađuje godišnji plan izgradnje, osuvremenjivanja i održavanja željezničke infrastrukture, te plan poslovanja. Vlasnik infrastrukture se obvezao osigurati dostatna financijska sredstva za održavanje, osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture, za organizaciju i reguliranje željezničkog prometa, te za upravljanje navedenim društvom. Sredstva se odobravaju nakon prihvaćanja godišnjih planskih dokumenata i izvješća.

Poslovni plan društva HŽ Infrastruktura za 2008., koji sadrži financijski plan i plan investicijskih ulaganja, usvojen je u svibnju 2008. Prema planu investicijskih ulaganja, za osuvremenjivanje željezničke infrastrukture i izgradnju novih pruga, planirano je utrošiti 1.317.022.000,00 kn, od čega iz državnog proračuna 857.000.000,00 kn, iz pomoći i zajmova 185.000.000,00 kn, te iz drugih izvora 275.022.000,00 kn. Prema financijskom planu, rashodi navedenog društva planirani su u iznosu 1.719.000.000,00 kn, od čega je sredstvima državnog proračuna planirano financirati 1.202.200.000,00 kn, a iz drugih izvora 516.800.000,00 kn.

Odredbama Zakona o željeznici iz 2003., bilo je propisano da se održavanje željezničke infrastrukture financira iz cijene naftnih derivata, u visini 0,60 kn po litri. Izmjenama navedenog Zakona u 2004., spomenuta odredba je ukinuta, te od tada izvori sredstava za financiranje održavanja željezničke infrastrukture i regulacije prometa nisu propisani. Prema ugovoru o upravljanju željezničkom infrastrukturom, vlasnik infrastrukture se obvezao osigurati dostatna financijska sredstva za održavanje željezničke infrastrukture, organizaciju i reguliranje željezničkog prometa, kao i za upravljanje društvom, te je Ministarstvo pokrenulo inicijativu za izmjene odredbi Zakona o željeznici.

Sredstva planirana državnim proračunom za 2008. za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa u iznosu 1.237.172.000,00 kn doznačena su društvu HŽ Infrastruktura. Navedenom društvu također su doznačena sredstva za osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture u iznosu 943.049.865,00 kn, od čega iz državnog proračuna u iznosu 767.654.927,00 kn, inozemnih zajmova u iznosu 157.250.047,00 kn, te pomoći iz programa ISPA u iznosu 18.144.891,00 kn. Ukupno je u 2008. društvu HŽ Infrastruktura za navedene namjene doznačeno 2.180.221.865,00 kn.

Društvo HŽ Infrastruktura dostavljalo je Ministarstvu mjesečne izvještaje o utrošku sredstava, a u ožujku 2009. dostavilo je obrazloženje izvršenja ukupnog plana za 2008. Prema podacima iz obrazloženja izvršenja ukupnog plana za 2008., društvo HŽ Infrastruktura ostvarilo je rashode u iznosu 1.673.100.000,00 kn. Sredstvima državnog proračuna za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa financirani su rashodi u iznosu 1.237.172.000,00 kn ili 74,0% ukupnih rashoda navedenog društva. U obrazloženju izvršenja plana je navedeno da održavanje željezničke infrastrukture i regulacija prometa obuhvaćaju troškove cjelokupnog društva HŽ Infrastruktura.

Prema podacima iz obrazloženja izvršenja ukupnog plana za 2008., društvo HŽ Infrastruktura, izvršilo je investicijska ulaganja u željezničku infrastrukturu u 2008. u iznosu 856.524.425,00 kn. Investicijska ulaganja financirana su sredstvima inozemnih zajmova, pomoći iz programa ISPA i kapitalnih pomoći iz proračuna.

Društvu HŽ Infrastruktura za investicijska ulaganja iz navedenih izvora putem Ministarstva doznačena su sredstva u iznosu 943.049.865,00 kn. Iznos ulaganja u poslovnoj godini društvo HŽ Infrastruktura evidentira na temelju ispostavljenih obračunskih situacija i računa dobavljača, a plaćanja navedenih računa obavljaju se i nekoliko mjeseci kasnije, pa su doznačenim sredstvima potpora u 2008. dijelom plaćeni i računi za ulaganja evidentirani u 2007. Zbog navedenog načina praćenja ulaganja, iznos ulaganja i iznos doznačenih sredstva potpora za te namjene u poslovnoj godini nije usporediv, te je praćenje namjenskog korištenja sredstava otežano.

Kako bi Ministarstvo u potpunosti imalo kontrolu nad trošenjem sredstva potpora iz državnog proračuna namijenjenih za ulaganja u željezničku infrastrukturu, treba pribavljati podatke o financiranju navedenih ulaganja prema izvorima financiranja, te ih neprekidno pratiti. Odredbama članka 39. Zakona o proračunu koji se primjenjivao do konca 2008., odnosno članka 47. Zakona o proračunu koji se primjenjuje od početka 2009., propisano je da su proračunski korisnici odgovorni za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju je predložio, s društvom HŽ Infrastruktura preciznije odrediti koji se troškovi smatraju troškovima održavanja infrastrukture i regulacije prometa, te se financiraju sredstvima iz državnog proračuna. Nadalje naložio je, od društva HŽ Infrastruktura pribavljati podatke o financiranju investicijskih ulaganjima u željezničku infrastrukturu prema izvorima financiranja, te ih neprekidno pratiti radi bolje kontrole namjenskog korištenja sredstava državnog proračuna. Također, predložio je razmotriti i mogućnost doznačavanja sredstava namijenjenih za navedena ulaganja izravno na račun dobavljača koji su obavljali radove i isporučivali robu namijenjenu za ulaganja u željezničku infrastrukturu.

7.2. Vezano za financiranje održavanja željezničke infrastrukture i regulacije prometa, Ministarstvo je navelo da je izradilo nacrt prijedloga Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o željeznici, kojim se definira državni proračun kao izvor sredstava za održavanje željezničke infrastrukture. Izmjene navedenog Zakona donesene su 19. lipnja 2009., a prema navedenim izmjenama državni proračun je određen kao izvor financiranja za održavanje željezničke infrastrukture. Nadalje, navelo je da je ugovor o međusobnim pravima i obvezama s društvom HŽ Infrastruktura potpisan u srpnju 2008., da je to bila prva godina uvođenja novih načina izvješćivanja i planiranja, te da nisu doneseni svi planovi na način kako je ugovoreno. Ministarstvo je navelo da je navedeni nedostatak ispravljen u 2009. jer je sastavljen plan koji razgraničava troškove održavanja željezničke infrastrukture od troškova regulacije i prometa, te da će tijekom 2009. ispraviti i druge utvrđene nedostatke.

Vezano za praćenje ulaganja u željezničku infrastrukturu prema izvorima financiranja, Ministarstvo je navelo da je od društva HŽ Infrastruktura zatražilo i dobilo obrazloženje o utrošku sredstva namijenjenih za navedena ulaganja u 2008. u iznosu 943.049.865,00 kn.

Prema obrazloženju navedenog društva, sredstva su utrošena za podmirenje obveza za ulaganja koja su izvršena u 2007. u iznosu 319.642.000,00 kn i za podmirenje obveza za ulaganja koja su izvršena u 2008. u iznosu 623.407.865,00 kn. Podaci o utrošenim sredstvima raspoređeni su prema izvorima financiranja.

U obrazloženju je navedeno da ranije dostavljeni podaci Državnom uredu za reviziju nisu bili konačni, te da konačan iznos ulaganja u željezničku infrastrukturu u 2008. iznosi 908.115.084,00 kn.

8.1. Rashodi za potpore za modernizaciju i nabavu novih željezničkih vozila ostvareni su u iznosu 366.974.446,00 kn, a potpore su isplaćene društvima HŽ Vuča vlakova u iznosu 130.000.000,00 kn, HŽ Cargo u iznosu 127.974.446,00 kn i HŽ Putnički prijevoz u iznosu 109.000.000,00 kn. Potpore su odobrene na temelju zahtjeva navedenih društava, u skladu s odobrenim planovima za modernizaciju i nabavu željezničkih vozila. Početkom 2009. navedena društva su sastavila izvještaje o utrošenim sredstvima potpora za modernizaciju i nabavu željezničkih vozila, prema kojima su sredstva utrošena u skladu s namjenama.

Odredbe Zakona o željeznici ne propisuju izvore za financiranje modernizacije i nabave željezničkih vozila. Ministarstvo je navedene aktivnosti uvrstilo u Plan korištenja državnih potpora za 2008., kao dio Programa restrukturiranja i modernizacije željeznica. Za dodjelu navedenih potpora Ministarstvo nema suglasnosti Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja. Odredbama članka 5. Zakona o državnim potporama, propisano je da Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja odobrava i nadzire provedbu državnih potpora. Prema odredbama članka 12. navedenog Zakona, Ministarstva i druga tijela, prije donošenja akata kojima dodjeljuju državne potpore, dužna su dostaviti prijedlog državne potpore Agenciji na odobrenje.

Državni ured za reviziju je predložio pokrenuti inicijativu za usklađivanje potpora za modernizaciju i nabavu željezničkih vozila, s propisima o državnim potporama.

8.2. Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju i navelo da su na temelju odredbi Zakona o podjeli društva Hrvatske željeznice kao pravni slijednici navedenog društva osnovana društva: HŽ Infrastruktura, HŽ Cargo, HŽ Putnički prijevoz i HŽ Vuča vlakova, te krovno društvo HŽ Holding. Podjela je provedena s 1. siječnja 2007., a s obzirom da je riječ o izuzetno kompleksnom sustavu, novonastala društva još uvijek nisu uspostavila kvalitetne međusobne poslovne odnose.

Iako su ulagani naponi u proces restrukturiranja bivše nacionalne željezničke kompanije, podjelom na navedena društva taj proces je usporen, a službeni dokument – Plan restrukturiranja, prema kriterijima i nomenklaturi Agencije za zaštitu tržišnog natjecanja, još uvijek nije donesen. Kada bi takav Plan restrukturiranja odobrila Agencija za zaštitu tržišnog natjecanja i donijela Vlada Republike Hrvatske, odobrene potpore za modernizaciju i nabavu željezničkih vozila pripadale bi u kategoriju dopuštenih potpora za vrijeme trajanja restrukturiranja. Uskraćivanje potpora iz državnog proračuna za modernizaciju i nabavu novih željezničkih vozila, dovelo bi u pitanje redovitost i ugrozilo odvijanje i sigurnost svakodnevnog putničkog i teretnog prijevoza s obzirom na dotrajalost i tehničku zaostalost postojećeg voznog parka. Zbog navedenog stanja postoji iznimna potreba za modernizacijom i nabavom većeg broja vagona.

- 9.1. Rashodi za potpore za zbrinjavanje viška zaposlenika planirani su u iznosu 76.500.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 76.175.717,00 kn. Odnose se na sredstva doznačena društvima iz sustava HŽ. Izvještaj o utrošku navedenih sredstava, Ministarstvu je dostavilo društvo HŽ Holding. Prema izvještaju, sredstva su dodijeljena za provedbu Programa restrukturiranja i modernizacije željeznica, a utrošena su za poticajne otpremnine u iznosu 69.555.754,00 kn i financiranje Željezničkog fonda u iznosu 6.619.963,00 kn. U 2008. isplaćena je otpremnina za 392 zaposlenika društava iz sustava HŽ i njihovih ovisnih društava u iznosu 78.654.664,00 kn. Sredstvima državnog proračuna financirano je 69.555.754,00 kn, a iz drugih izvora 9.098.910,00 kn. Druga sredstva iz državnog proračuna u iznosu 6.619.963,00 kn utrošena su za financiranje Željezničkog fonda koji je osnovan u 2007. kao organizacijska jedinica društva HŽ Holding.

U Željeznički fond su raspoređeni zaposlenici koji su prema pravilnicima o organizaciji društava postali tehnološki višak, a nisu prihvatili isplatu pripadajuće otpremnine. Prema Pravilniku o radu, Željeznički fond se financira iz sredstava državnog proračuna osiguranih za zbrinjavanje viška zaposlenika. Zaposlenici raspoređeni u Željeznički fond oslobođeni su obavljanja poslova iz ugovora o radu i dolaska na rad, a imaju obvezu redovitog javljanja. Ostvaruju pravo na plaću prema dotadašnjem koeficijentu, a najviše u iznosu 6.000,00 kn bruto, ostvaruju pravo na naknadu za godišnji odmor, božićnicu i pravo na poklon za djecu. Početkom 2008. u Željezničkom fondu se nalazilo 98, a koncem 2008. nalazilo se 96 zaposlenika, te su u 2008. zbrinuta samo dva zaposlenika. Prema izvještaju, u 2008. poticajne otpremnine su dobila 392 zaposlenika, od kojih su samo dva iz Željezničkog fonda. Izvještaj društva HŽ Holding vezano za utrošak sredstava za zbrinjavanje viška zaposlenika, osim navedenih podataka trebao je sadržavati i druge podatke, prvenstveno rezultate provođenja poticajnih mjera za odlazak zaposlenika, predviđen završetak programa, te procjenu budućih troškova.

Državni ured za reviziju je predložio zatražiti od društva HŽ Holding detaljni izvještaj i analizu provođenja programa zbrinjavanja viška zaposlenika, koji bi trebao sadržavati i postignute rezultate, predviđeni završetak provođenja Programa, buduće troškove za njegovo financiranje, te obrazloženje o poduzetim mjerama za zbrinjavanje zaposlenika iz Željezničkog fonda. S obzirom da su u 2008., od 98 zaposlenika iz Željezničkog fonda, zbrinuta samo dva zaposlenika, rješavanje njihovog statusa trebao bi biti prioritet.

- 9.2. *Ministarstvo je navelo da je zatražilo od društva HŽ Holding detaljni izvještaj i analizu provođenja programa zbrinjavanja viška zaposlenika uključujući i one iz Željezničkog fonda, kao i projekcije i planove za navedeni program za sljedeće razdoblje.*

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode, te rashode i izdatke u iznosu 7.683.910.955,00 kn. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 7.295.379.248,00 kn, ukupni rashodi i izdaci izvršeni su u iznosu 7.314.595.272,00 kn, te je manjak prihoda i primitaka iznosio 19.216.024,00 kn. Rashodi su financirani iz sredstava naknada za financiranje građenja i održavanja javnih cesta u iznosu 2.926.204.483,00 kn, inozemnih zajmova u iznosu 194.443.905,00 kn, pomoći programa ISPA i PHARE u iznosu 20.864.704,00 kn, te drugih sredstava državnog proračuna u iznosu 4.173.082.180,00 kn. Vrijednosno najznačajniji rashodi su rashodi za subvencije, pomoći unutar opće države, te drugi rashodi koji se najvećim dijelom odnose na kapitalne pomoći. Navedeni rashodi ostvareni su u iznosu 7.064.331.728,00 kn i čine 96,6% ukupnih rashoda i izdataka. U okviru navedenih rashoda, na rashode za subvencije i kapitalne pomoći društvima iz sustava HŽ odnosi se 3.037.372.028,00 kn, a na prijenos naknade za financiranje građenja i održavanja javnih cesta, društvima Hrvatske ceste i Hrvatske autoceste 2.947.635.198,00 kn. Subvencije i kapitalne pomoći društvima iz sustava HŽ namijenjene su za održavanje željezničke infrastrukture i regulaciju prometa, osuvremenjivanje i izgradnju željezničke infrastrukture, modernizaciju i nabavu novih željezničkih vozila, poticanje željezničkog putničkog i kombiniranog prijevoza, te zbrinjavanje viška zaposlenika. Rashodi i izdaci ostvarivani su u skladu s planiranim namjenama. U dijelu poslovanja uočeni su propusti i manjkavosti koji su utjecali na izražavanje uvjetnog mišljenja, a odnose se na planiranje i računovodstveno poslovanje, rashode za intelektualne i osobne usluge, javnu nabavu i potpore društvima iz sustava HŽ.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 6. srpnja 2009.

MINISTARSTVO OBITELJI, BRANITELJA I MEĐUGENERACIJSKE SOLIDARNOSTI

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Ministarstva za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Ministarstva.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	4.077.713.224,00	4.037.261.838,00	99,0
2.	Rashodi i izdaci	4.077.713.224,00	4.010.775.202,00	98,4
3.	Višak prihoda	0,00	26.486.636,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			20.967.151,00
5.	Financijska imovina			527.922.515,00
6.	Obveze			3.579.373,00
7.	Broj zaposlenika			224

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 14.337.699,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 3.268.644,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 1.607.835,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 1.497.429,00 kn, imovine u pripremi u iznosu 194.887,00 kn, knjiga i umjetničkih djela u iznosu 42.291,00 kn, te druge dugotrajne imovine u iznosu 18.366,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na zajmove u iznosu 479.486.719,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 40.382.676,00 kn, depozite, potraživanja od zaposlenih i drugo u iznosu 4.788.087,00 kn, rashode budućeg razdoblja u iznosu 3.262.509,00 kn, te novac u banci i blagajni u iznosu 2.524,00 kn.

Obveze se odnose na plaće i naknade zaposlenima (za prosinac 2008.) u iznosu 2.296.314,00 kn, materijalne rashode u iznosu 558.758,00 kn, naknade građanima i kućanstvima (pomoć invalidima i hendikepiranim osobama, tekuće donacije poljoprivrednoj zadruzi u okviru nacionalnog programa zapošljavanja hrvatskih branitelja i podmirenje troškova participacije za lijekove) u iznosu 370.311,00 kn, druge obveze za rashode poslovanja u iznosu 187.809,00 kn, te obveze za zajam i financijske rashode u iznosu 166.181,00 kn.

Druge obveze za rashode poslovanja odnose se na obveze za povrat nadoknada za bolovanja u iznosu 141.121,00 kn, tekuće donacije u iznosu 38.500,00 kn, te povrat u državni proračun (prekoračenje troškova korištenja mobitela), predujmove i druge nespomenute obveze u iznosu 8.188,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi značajnije utjecale na realnost i istinitost financijskih izvještaja te poslovanje Ministarstva.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1 Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

U Ministarstvu je ovaj sustav uspostavljen u skladu s propisima koji uređuju ovo područje, odnosno uspostavlja se i razvija financijsko upravljanje i kontrola i započelo se s obavljanjem poslova unutarnje revizije. Imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole koji je proveo sve potrebne organizacijske i provedbene aktivnosti kako bi se sustav financijskog upravljanja i kontrola nesmetano odvijao. Donesen je plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola kojim su utvrđene aktivnosti koje je potrebno provesti te rokovi i osobe odgovorne za njihovo provođenje. Sastavljena je izjava o viziji, misiji i ključnim ciljevima ministarstva, provedena je samoprocjena sustava i sastavljena knjiga procesa. Imenovana je radna skupina koja će surađivati na daljnjem razvoju ovog sustava, kao i osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare.

Sve obveze prema Ministarstvu financija u dijelu godišnjeg izvješćivanja, dostavljanja planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

Unutarnja revizija organizacijski je uspostavljena i predviđena su radna mjesta za četiri zaposlenika, a koncem godine bila su zaposlena dva unutarnja revizora, od kojih je jedan tijekom 2008. bio uključen u izobrazbu za obavljanje ovih poslova. Strateški i godišnji planovi rada su doneseni, a tijekom 2008. obavljena je jedna revizija.

Državni ured za reviziju predlaže i nadalje razvijati ovaj sustav i mišljenja je da bi tijekom godine unutarnji revizori trebali planirati i obaviti više revizija s obzirom na široki djelokrug poslovanja koji je u nadležnosti Ministarstva.

- 1.2. *U očitovanju na Izvješće o obavljenoj reviziji za 2008. Ministarstvo je navelo da je suglasno s Izvješćem. Vezano za nalaz o sustavu unutarnjih financijskih kontrola Ministarstvo će nastaviti razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola prema uputama Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija za 2009. Vezano za mišljenje da bi tijekom godine unutarnji revizori trebali planirati i obaviti više revizija s obzirom na široki djelokrug poslovanja koji je u nadležnosti Ministarstva, navedeno je da će nakon procjene rizika za poslovne procese Ministarstva u 2009., unutarnji revizor dobiti nalog za dopunu Godišnjeg plana rada unutarnje revizije za 2009.*

U 2008. su obavljani poslovi iz djelokruga rada Ministarstva. Ukupni prihodi su ostvareni u iznosu 4.037.261.838,00 kn, rashodi su izvršeni u iznosu 4.010.775.202,00 kn, te je višak prihoda nad rashodima iznosio 26.486.636,00 kn.

U ukupno ostvarenim prihodima i izvršenim rashodima, vrijednosno najznačajniji su prihodi i rashodi za naknade građanima i kućanstvima. Za navedenu namjenu planirani su rashodi u iznosu 3.702.931.707,00 kn, a izvršeni su u iznosu 3.681.491.879,00 kn. Rashodi su izvršeni za financiranje 15 aktivnosti, od kojih su vrijednosno najznačajnije doplatak za djecu u iznosu 1.873.702.058,00 kn, dodatni porodiljni dopust u iznosu 899.507.168,00 kn, trajna prava hrvatskih branitelja iz Domovinskog rata, HRVI i članova njihovih obitelji u iznosu 833.306.654,00 kn, te godišnje naknade za uporabu javnih cesta i cestarina za najteže invalide u iznosu 34.780.535,00 kn. Ministarstvo je primljena sredstva koristilo za planirane namjene, a aktivnosti provodilo na temelju propisa koji određuju poslovanje.

Revizijom nisu utvrđene značajnije nepravilnosti koje bi utjecale na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 20. travnja 2009.

MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE, RIBARSTVA I RURALNOG RAZVOJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima računskog plana proračuna, a u pojedinim slučajevima nije primijenjeno načelo nastanka događaja, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U poslovnim knjigama nisu evidentirana potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje programa razvitka poljoprivrede.
  - U skladu s odredbama Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja, koji nije usklađen s odredbama Zakona i Pravilnika o porezu na dohodak, fizičkim osobama isplaćene su na tekući račun kapitalne potpore u iznosu 7.741.301,00 kn. Prema odredbi članka 17. Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu, korisnicima koji u kalendarskoj godini ostvare pravo na poticaje u iznosu većem od 78.000,00 kn, na iznos iznad 78.000,00 kn poticaji se smanjenju za 4,0%. Ministarstvo nije umanjivalo poticaje u skladu s navedenom zakonskom odredbom.
  - Ministarstvo je za nabavu ekspertnog informacijskog sustava u 2007. utrošilo 217.160,00 kn, a za njegovo proširenje u 2008. (u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave) dodatnih 2.901.498,00 kn, te je na taj način izbjeglo primjenu otvorenog postupka javne nabave.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	4.390.034.305,00	4.009.895.230,00	91,3
2.	Rashodi i izdaci	4.390.034.305,00	4.006.327.889,00	91,3
3.	Višak prihoda	0,00	3.567.341,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			70.046.652,00
5.	Financijska imovina			407.905.485,00
6.	Obveze			35.793.516,00
7.	Broj zaposlenika			694

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 7.176.821,00 kn, opreme u iznosu 28.916.347,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 10.000.367,00 kn, te druge imovine u iznosu 23.953.117,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 7.928.027,00 kn, potraživanja u iznosu 360.117.494,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 9.633.350,00 kn, te na dionice i udjeli u glavnici u iznosu 30.226.614,00 kn. Potraživanja u iznosu 360.117.494,00 kn odnose se na potraživanja za dane zajmove u iznosu 233.553.928,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 126.180.591,00 kn, te na potraživanja od zaposlenih i druga potraživanja u iznosu 382.975,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za materijalne rashode u iznosu 12.710.048,00 kn, za zaposlene u iznosu 8.997.048,00 kn, financijske rashode u iznosu 4.002.458,00 kn, zajmove u iznosu 3.619.429,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 832.838,00 kn, subvencije u iznosu 552.000,00 kn, te druge obveze u iznosu 5.079.695,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Inspekcijski nadzor potpora za poticanje proizvodnje obavljen je u opsegu koji je propisan odredbama Pravilnika o uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje. U inspekcijski nadzor potpora uključene su kapitalne potpore, te potpore ruralnom razvitku.
2. Za složenije radove određen je stručni nadzor nad izvođenjem radova, te su sastavljani zapisnici o preuzimanju obavljenih radova i usluga, a plaćanje usluga obavljano je u skladu s ugovorom.
3. Poduzete su radnje u smislu racionalizacije poslovanja vezano za obrasce koji se koriste u veterinarstvu. Smanjena je količina ispostavljenih računa za obrasce pravnim osobama i ovlaštenim veterinarskim organizacijama. Računi se ispostavljaju mjesečno. Ovlaštene veterinarske organizacije, putem računala, same kreiraju ili nabavljaju obrasce čiji je sadržaj propisan a izgled nije. Vodi se stroga evidencija zaduženja u Upravi za veterinarstvo i u ovlaštenim veterinarskim organizacijama za obrasce koji su numerirani i čiji su izgled i sadržaj propisani.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Pisane procedure vezane za potrebu obavljanja i plaćanja prekovremenog rada zaposlenika nisu donesene.
2. Kontrola izvršenja usluga nije obavljana na način kojim bi se utvrdilo jesu li usluge obavljene u ugovorenom razdoblju i količini, te jesu li obračunane prema ugovorenoj cijeni. U zapisniku o uzimanju uzoraka na određenom području nije navedeno tko je uzeo uzorak i uz čiju nazočnost. Također nije osiguran usporedni pregled obavljenih i ugovorenih usluga praćenja kvalitete mora i školjkaša, prema područjima i dinamiци kako je određeno Planom praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, izlova i ponovnog polaganja.

3. Evidencija potraživanja s osnove neopravdano stečenih potpora nije ustrojena, te nije vođena briga o njihovoj naplati, a za kašnjenje u povratu sredstava nisu obračunate zatezne kamate. Također, nije ustrojena evidencija korisnika kojima su neopravdano isplaćene potpore s datumima konačnosti rješenja.
4. Računalna evidencija o dozvolama za športski, rekreacijski i mali ribolov na moru, te o pravnim i fizičkim osobama s kojima je ugovorena prodaja dozvola nije ustrojena.
Navedene evidencije trebaju sadržavati sve značajne elemente za praćenje količina i vrijednosti izdanih i distribuiranih dozvola, te za praćenje naplate potraživanja za naknade za dozvole za ribolov na moru.
5. Pojedini postupci nabave nisu provedeni na način da se osigura učinkovito i efikasno gospodarenje sredstvima. Za nabavu pojedinih usluga nisu ugovoreni realni rokovi izvršenja.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola uspostavljen je u skladu s propisima koji uređuju ovo područje, odnosno u Ministarstvu se uspostavlja financijsko upravljanje i kontrola, te se obavljaju poslovi unutarnje revizije. Odjel za financijsko upravljanje i kontrole ustrojen je u ožujku 2008., a u srpnju 2008. ministar je donio odluke o imenovanjima voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, osoba zaduženih za nepravilnosti u poslovanju Ministarstva i za nepravilnosti u okviru programa pomoći EU, te rješenje o osnivanju radne skupine za financijsko upravljanje i kontrole. Obavljena je samoprocjena pet komponenti financijskog upravljanja i kontrola, te su popisani poslovni procesi, a njihovo opisivanje je nastavljeno i tijekom 2009. Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola donesen je u lipnju 2007., a odnosi se na aktivnosti koje Ministarstvo treba uspostaviti u cilju boljeg ostvarivanja zadaća i ciljeva. Prijedlog novog Plana uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola napravljen je u svibnju 2008., ali do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) nije donesen. Poslovi utvrđivanja ključnih ciljeva poslovanja, te Izjave o viziji i misiji, su završeni, čime su utvrđeni glavni razlozi postojanja i djelovanja Ministarstva, te je izrađen Prijedlog ključnih ciljeva poslovanja i Izjave o viziji i misiji Ministarstva. U vrijeme obavljanja revizije (travanj 2009.), navedeni dokumenti nisu doneseni, odnosno potpisani od strane ministra.

Koncem siječnja 2009. sastavljeno je Godišnje izvješće o uspostavi sustava financijskog upravljanja i unutarnje kontrole za 2008. i dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici.

Ministarstvo ima šest unutarnji revizora, od kojih je troje tijekom 2008. bilo uključeno u izobrazbu te nisu obavljali poslove revizije. Tijekom 2008. obavljeno je šest revizija i prati se provedba preporuka iz izvješća o obavljenoj unutarnjoj reviziji. Sve obveze prema Ministarstvu financija u dijelu godišnjeg izvješćivanja, dostavljanja planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

Državni ured za reviziju je predložio ubrzati aktivnosti na uspostavi i razvoju financijskog upravljanja i kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.

1.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju i navelo da je izradilo prijedloge navedenih dokumenata koji su u postupku donošenja.*

Računovodstveno poslovanje i planiranje

2.1. Računovodstveno poslovanje i poslovne knjige Ministarstvo vodi prema propisima za proračunske korisnike, odnosno prema Pravilniku o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su propisane poslovne knjige.

U poslovnim knjigama pojedini rashodi nisu evidentirani na propisanim računima računskog plana proračuna, što nije u skladu s odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene bročane oznake i nazivi pojedinih računa prema kojima je proračun obvezan iskazivati rashode.

Pored rashoda koji se odnose na 2008., evidentirani su rashodi za službena putovanja koji se odnose na 2007. u iznosu 472.161,00 kn, dok rashodi za službena putovanja iz 2008. u iznosu 554.622,00 nisu evidentirani u 2008. nego u 2009. Navedeni rashodi trebali su biti evidentirani u poslovnim knjigama u godinama kada su i nastali. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 21. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, prema kojoj se rashodi iskazuju uz primjenu modificiranoga računovodstvenog načela na temelju nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju.

U poslovnim knjigama na dan 31. prosinca 2008. evidentirana su potraživanja za prihode po posebnim propisima u iznosu 9.222.403,00 kn, od čega se 3.816.702,00 kn odnosi na potraživanja prema propisima o veterinarstvu, a 5.405.701,00 kn na sumnjiva i sporna potraživanja.

U poslovnim knjigama Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu u poljoprivredi nisu evidentirana potraživanja od županija za sredstva udružena ranijih godina za kreditiranje programa razvitka poljoprivrede. Sredstva u iznosu 147.660.000,00 kn Ministarstvo je prenijelo županijama u razdoblju od 2001. do 2003. Županije su se obvezale sredstva povrata kredita naplaćena od krajnjih korisnika, mjesečno uplaćivati na račun državnog proračuna. Prema nalogu Državnog ureda za reviziju Ministarstvo je započelo ustrojivati evidenciju i usklađivati svoja potraživanja sa županijama. Evidencija o navedenim potraživanjima nije potpuna, jer nije usklađena s pojedinim županijama. Prema odredbi članka 39. Zakona o proračunu, proračunski korisnici odgovorni su za naplatu prihoda i primitaka iz svoje nadležnosti i za njihovu uplatu u proračun, te za izvršavanje svih rashoda i izdataka u skladu s namjenama.

Državni ured za reviziju i dalje je naložio usklađivanje potraživanja od županija za udružena sredstva za kreditiranje programa razvitka poljoprivrede, ustrojavanje analitičke evidencije navedenih potraživanja, evidentiranje navedenih potraživanja u poslovnim knjigama, te praćenje pravodobnosti povrata udruženih sredstava u državni proračun u skladu s odredbom članka 39. Zakona o proračunu.

Također je naložio evidentiranje rashoda u poslovnim knjigama prema modificiranom računovodstvenom načelu nastanka poslovnog događaja i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose neovisno o plaćanju, te na propisanim računima u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za udružena sredstva za kreditiranje programa razvitka poljoprivrede je navelo da je u razdoblju od 1996. do 2003. unutar razdjela Ministarstva postojala proračunska pozicija sredstva Fonda za razvoj poljoprivrede kojoj je osnovna namjena bila unapređenje poljoprivrede u skladu s programima koji su se donosili na razini Ministarstva. Sredstva su doznačena putem banke koja je mandatne i komisione poslove obavljala u ime i za račun Ministarstva, a u skladu s Pravilnikom o dodjeli sredstava. Jedna od linija pomoći poljoprivrednicima je bilo i udruživanje sredstava s pozicije Ministarstva - sredstva Fonda za razvoj poljoprivrede i sredstava županija, koja su u skladu s ugovorenim obvezama između Ministarstva i županije uplaćena na račun županija, a županija ih je sa svojim udjelom doznačavala krajnjem korisniku za razvoj i unapređenje poljoprivrede putem banaka. Navedena udružena sredstva evidentirana su, u razdoblju od 2001. do 2003., u glavnoj knjizi Ravnateljstva za tržišnu i strukturnu potporu kao prihod iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti korisnika, a doznačavanje krajnjem korisniku evidentirano je kao rashod redovnog poslovanja. Sredstva su doznačavana na račune županija. Nadalje je navelo da se svake godine sastavlja Izvješće o provedbi i povratu udruženih sredstava. Na zahtjev Ministarstva, tijekom 2009. županije su dostavile izvješće o stanju obveza udruženih sredstava. U skladu s odredbom članka 10. ugovora, naplaćena sredstva od krajnjih korisnika kredita (koja se odnose na povrat dijela kredita odobrenog iz sredstava Ministarstva), banka prenosi svakog 15. u mjesecu za prethodni mjesec u korist računa proračuna broj 30102-630-16, uz obavijest Ministarstvu. Nadalje je obrazložilo da je tijekom 2007. Ministarstvo svakoj županiji dalo šifriranu oznaku uplate za povrat udruženih sredstava po godinama u cilju jednostavnijeg praćenja obveza i uplata u državni proračun. Ministarstvo se tijekom 2009. obvezalo sastaviti izvješće o stanju dugovanja, uputiti ga županijama, te zatražiti od županija poduzimanje mjera naplate dugovanja sredstava u skladu s ugovorenim obvezama. Do konca 2009. Ministarstvo će obavijestiti i dostaviti Državnom uredu za reviziju podatke o poduzetim radnjama i stanju obveza udruženih sredstava.***

Popis imovine i obveza

- 3.1.** Odluka o popisu i osnivanju povjerenstva za popis imovine i obveza donesena je u studenome 2008. Imenovano je povjerenstvo koje je sastavilo izvješće o obavljenom popisu. Popisom je obuhvaćena cjelokupna imovina i obveze. Povjerenstvo je za rashod predložilo 393 predmeta, od kojih većina nema knjigovodstvene vrijednosti. Isknjiženje predložene imovine iz poslovnih knjiga sadašnje vrijednosti 41.062,00 kn nije obavljeno u poslovnim knjigama za 2008., nego je obavljeno u poslovnim knjigama za 2009.

Iz navedenoga proizlazi da Ministarstvo koncem 2008. nije uskladilo knjigovodstveno stanje sa stanjem utvrđenim popisom, nego je usklađeno početkom 2009. S obzirom da je svrha popisa usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stvarnim stanjem i realno iskazivanje podataka u financijskim izvještajima, Ministarstvo je trebalo pravodobno organizirati popis imovine i obveza kako bi se popisne razlike mogle evidentirati u poslovnim knjigama prije sastavljanja financijskih izvještaja.

Državni ured za reviziju je naložio pravodobno provođenje popisa imovine i obveza, te usklađenje knjigovodstvenog stanja sa stanjem utvrđenim popisom, kako bi imovina i obveze u financijskim izvještajima bile realno iskazane.

- 3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za popis imovine i obveza. Navelo je da će ubuduće pravodobno obaviti popis imovine i obveza kako bi se popisne razlike mogle evidentirati u poslovnim knjigama prije sastavljanja financijskih izvještaja.***

Prihodi prema posebnim propisima

- 4.1.** Prihodi prema posebnim propisima su ostvareni u iznosu 46.963.128,00 kn, a vrijednosno značajniji prihodi se odnose na prihode koji se naplaćuju prema propisima o veterinarstvu u iznosu 30.794.529,00 kn i propisima o ribarstvu u iznosu 12.472.680,00 kn.

Prihodi naplaćeni prema propisima o veterinarstvu iznose 30.794.529,00 kn, od čega se na prihode od obrazaca koji su distribuirani veterinarskim organizacijama za obavljanje poslovanja odnosi 1.406.133,00 kn. Tiskanje te distribuciju većine obrazaca obavlja tiskara s kojom je Ministarstvo o obavljanju navedenih poslova zaključilo ugovor. Isporučene obrasce Ministarstvo obračunava veterinarskim organizacijama po nabavnoj cijeni uvećanoj za 5,0%. U popisu obrazaca koji se koriste u veterinarstvu više je od 350 različitih vrsta. Za svaku pojedinačnu otpremu obrazaca, veterinarskoj organizaciji se ispostavlja poseban račun, te je u 2008. izdano 1 638 računa za obrasce, pojedinačno vrlo malih iznosa. Pojedine veterinarske organizacije značajno kasne s plaćanjem obrazaca. Potraživanja za obrasce koncem 2008. iznosila su 1.086.477,00 kn.

Prihodi koji se naplaćuju prema propisima o ribarstvu ostvareni su u iznosu 12.472.680,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na naknade za dozvole za športski i rekreacijski ribolov. Dozvole za športski ribolov u slatkovodnom ribarstvu izdaje Ministarstvo, a ovlaštenicima ribolovnog područja ih distribuira Hrvatski športsko ribolovni savez. Prema odredbama Zakona o slatkovodnom ribarstvu, 10,0% sredstava naplaćenih na ime naknade za športski ribolov prihod su državnog proračuna. Navedeni prihod u državni proračun uplaćuju ovlaštenici ribolovnog područja. O distribuiranim dozvolama vodi se evidencija u Hrvatskom športsko ribolovnom savezu. Ministarstvo ne provodi kontrolu pravodobnosti i točnosti uplate navedenih prihoda u državni proračun.

Državni ured za reviziju je predložio uspostaviti učinkovitu kontrolu naplate prihoda od naknada za dozvole za športski ribolov u slatkovodnom ribarstvu. S obzirom da Hrvatski športsko ribolovni savez ima obvezu voditi evidencije o distribuiranim dozvolama, te da su mu ovlaštenici ribolovnog područja također dužni uplatiti propisani iznos naknade, predloženo je da se dogovori redovito dostavljanje podataka na temelju kojih bi Ministarstvo moglo kontrolirati točnost i pravodobnost naplate prihoda od dozvola u slatkovodnom ribarstvu u državni proračun.

Ujedno je predložio uspostaviti kontrolu na temelju dobivenih podataka Ministarstva financija o uplati naknada u državni proračun, te poduzimanje mjera u cilju naplate potraživanja od veterinarskih organizacija za obrasce.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedloge Državnog ureda za reviziju. Vezano za kontrolu naplate prihoda od naknada za dozvole za športski ribolov u slatkovodnom ribarstvu, Ministarstvo je navelo da je u izradi računalna baza za dozvole u športskom ribolovu na slatkim vodama koja će se početi koristiti od siječnja/veljače 2010., a koja će omogućiti bolju kontrolu izdavanja, prodaje i naplaćivanja sredstava od prodaje dozvola. Nadalje je navelo da se uspostavlja baza podataka za slatkovodni ribolov koja će osigurati dostavu relevantnih informacija, pa tako i informaciju o prodaji dozvola i uplati sredstava u državni proračun, od strane svakog ovlaštenika ribolovnog područja.*

Rashodi za zdravstvenu zaštitu životinja

- 5.1. U okviru rashoda za zdravstvenu zaštitu životinja ostvareni su rashodi za laboratorijske pretrage morske vode i mesa školjkaša u iznosu 4.103.248,00 kn, od čega se na usluge Hrvatskog veterinarskog instituta odnosi 1.969.495,00 kn, Instituta za oceanografiju i ribarstvo 1.730.692,00 kn, te 15 veterinarskih organizacija 403.061,00 kn.

Usluge laboratorijskih pretraga morske vode i mesa školjkaša, u razdoblju od siječnja do konca svibnja 2008. obavljao je Institut za oceanografiju i ribarstvo na temelju dodatka ugovoru iz prosinca 2007. Obavljanje usluga ugovoreno je prema Planu praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, izlova i ponovnog polaganja za 2007. (dalje u tekstu: Plan) kojim je obuhvaćeno praćenje kvalitete mora i školjkaša u razdoblju od travnja 2007. do travnja 2008.

Iako je dodatkom ugovoru utvrđeno da se navedene usluge obavljaju do konca svibnja 2008., Institut je nastavio obavljati pretrage morske vode i mesa školjkaša do konca 2008., prema Planu za 2008.

Pojedinačne pretrage morske vode na toksični fitoplankton i pretrage školjkaša na biotoksine Institut je obračunavao po 2.250,00 kn, a izlaske na teren u iznosu 2,00 kn po kilometru, kako je utvrđeno ugovorom iz svibnja 2007.

Prema odredbi članka 4. ugovora, Institut za oceanografiju i ribarstvo o uzorkovanju treba obavijestiti nadležnu veterinarsku inspekciju i zatražiti nazočnost nadležnog veterinarskog inspektora pri svakom uzorkovanju, koji je obavezan sastaviti zapisnik o uzimanju uzoraka. Način uzimanja uzoraka utvrđen je Planom, a uzorke prema Planu uzima ovlašteni veterinar ili stručna osoba laboratorija uz nazočnost ovlaštenog veterinarara. Uz mjesečno izvješće i račun za obavljene poslove, Institut za oceanografiju i ribarstvo treba dostaviti Ministarstvu i presliku navedenog zapisnika.

Pojedinim izvješćima i računima Instituta za oceanografiju i ribarstvo priloženi su zapisnici iz kojih nije vidljivo tko je uzeo uzorak, te je li uzorkovanju bila nazočna i druga osoba kako je ugovoreno, odnosno utvrđeno Planom.

Tijekom 2008. Institut za oceanografiju i ribarstvo obračunao je usluge u iznosu 1.730.692,00 kn. Za obavljanje istih usluga, za razdoblje od lipnja do konca 2008. Ministarstvo je s Hrvatskim veterinarskim institutom zaključilo ugovor u studenome 2008., nakon provedenog pregovaračkog postupka javne nabave, bez prethodne objave na temelju odredbe članka 16. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi. Usluge su ugovorene u vrijednosti 1.778.199,00 kn. Obavljanje usluga ugovoreno je prema Planu za 2008. kojim je utvrđeno, da se uzorci školjkaša za sve pretrage obavljaju u Hrvatskom veterinarskom institutu, dok uzorke morske vode i školjkaša za pretrage na biotoksine i fitoplankton uzima ovlašteni veterinar ili službena osoba iz laboratorija, uz prisustvo ovlaštenog veterinara.

Ministarstvo je u veljači 2009. imenovalo povjerenstvo koje je obavilo kontrolu ugovorenih usluga laboratorijskih pretraga morske vode i mesa školjkaša. Prema zapisniku i dokumentaciji, Institut za oceanografiju i ribarstvo obračunao je u 2008. usluge u iznosu 1.730.692,00 kn, od čega 655.323,00 kn za razdoblje od siječnja do konca svibnja 2008., a 1.075.369,00 kn za razdoblje od lipnja do konca studenoga 2008.

U zapisniku je navedeno da za obračunane usluge u iznosu 1.075.369,00 kn (koje su i plaćene) nije bio zaključen ugovor te da se Institut obvezuje navedeni iznos uplatiti u roku od 30 dana od dana sastavljanja zapisnika u korist državnog proračuna. Kako se Institut obvezao uplatiti u korist državnog proračuna 1.075.369,00 kn, Ministarstvo je trebalo utvrditi jesu li obračunane i plaćene usluge i obavljene. Tijekom obavljanja revizije, Institut je koncem ožujka 2009. vratio Ministarstvu više primljena sredstva u iznosu 1.075.369,00 kn.

Prema zapisniku o kontroli izvršenja zaključenih ugovorenih, obračunanih, te obavljenih usluga iz veljače 2009. utvrđeno je da je usluge laboratorijskih pretraga morske vode i mesa školjkaša Hrvatski veterinarski institut obračunao u iznosu 1.778.199,00 kn, što je za 702.830,00 kn ili 65,4% više od usluga koje je obračunao Institut za oceanografiju i ribarstvo.

Osim Instituta za oceanografiju i ribarstvo, za uzimanje uzoraka Ministarstvu je račune ispostavilo 15 veterinarskih organizacija u iznosu 403.061,00 kn. Ministarstvo nema zaključene ugovore o uzorkovanju s navedenim organizacijama, te nema pisani dokument o cijeni uzimanja uzoraka koju su zaračunavale. S obzirom da odredbama Zakona o veterinarstvu nije određena institucija za obavljanje usluga praćenja kvalitete mora i školjkaša, te da su i druge institucije osposobljene za obavljanje navedenih usluga, trebalo je provesti postupak nabave u skladu sa zakonskim propisima.

Državni ured za reviziju je naložio kontrolu izvršenja usluga, a u zapisniku o uzimanju uzoraka na određenom području navesti podatke tko je uzeo uzorak i uz čiju nazočnost. Treba osigurati usporedni pregled obavljenih i ugovorenih usluga praćenja kvalitete mora i školjkaša prema područjima i dinamičkim kako je utvrđeno Planom.

Ujedno je naložio odabir najpovoljnijeg ponuditelja za obavljanje usluga praćenja kvalitete mora i školjkaša provođenjem postupaka javne nabave.

U slučaju kada na određenim područjima uzorke uzimaju veterinarske organizacije, Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je potrebno unaprijed odrediti iznos naknade za uzimanje uzoraka.

- 5.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Navelo je da je usluge laboratorijskih pretraga morske vode i mesa školjkaša, u razdoblju od siječnja do konca svibnja 2008. obavljao Institut za oceanografiju i ribarstvo iz Splita, prema ugovoru zaključenim u skladu sa zahtjevima za provođenje Plana praćenja kvalitete mora i školjkaša na područjima uzgoja, izlova i ponovnog polaganja, te dodatku ugovora iz prosinca 2007. Nakon objave Plana praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša za 2008., zaključen je ugovor s Hrvatskim veterinarskim institutom o obavljanju svih laboratorijskih usluga prema objavljenom Planu. Hrvatski veterinarski institut zaključio je podugovor s Institutom za oceanografiju i ribarstvo i to za obavljanje usluga pretraga uzoraka morske vode na fitoplankton i mesa školjkaša na biotoksine.*
- Nadalje je navelo da je povećanje učestalosti uzorkovanja na biotoksine, prema preporukama referentnog laboratorija EU za biotoksine, dovelo do povećanja obračunanih troškova Hrvatskom veterinarskom institutu za 65,4%.*
- Vezano za zapisnik o uzimanju uzoraka na određenom području je navelo da je novi obrazac Zapisnika o uzorkovanju živih školjkaša objavljen kao sastavni dio Plana praćenja kakvoće mora i školjkaša na proizvodnim područjima i područjima za ponovno polaganje živih školjkaša za 2008. S obzirom da ovlaštene veterinarske organizacije nabavljaju obrasce od Uprave za veterinarstvo i iste plaćaju, traženo je da se koriste starim obrascima do isteka zalih, a najkasnije do konca 2008. Od siječnja 2009. uzorci živih školjkaša dolaze popraćeni novim obrascima.*
- Ministarstvo je nadalje navelo da je koncem 2008. greškom uplaćeno 1.075.369,00 kn na račun Instituta za oceanografiju i ribarstvo, koje je Institut u ožujku 2009. uplatio u državni proračun.*
- Nadalje, vezano za praćenja kvalitete mora i školjkaša je navelo da je uzorkovanje školjkaša povjereno ovlaštenim veterinarskim organizacijama koje imaju javne ovlasti na pojedinim područjima jer su oni jedine službene osobe koje mogu obaviti uzorkovanje u skladu s odredbom članka 144. stavka 2. alineja 5. Zakona o veterinarstvu. Cijena uzorkovanja objavljena je u Cijenama propisanih veterinarskih usluga iz prosinca 2008. pod točkom 18. Uzorkovanje prema Planu praćenja kakvoće mora i školjkaša, te odredbama Naredbe o mjerama zaštite životinja od zaraznih i nametničkim bolesti i njihovom financiranju. Prema navedenom cjeniku, utvrđena je cijena uzorkovanja živih školjkaša u iznosu 100,00 kn, uvećana za porez na dodanu vrijednost i putne troškove.*
- Ministarstvo je nadalje navelo da je odredbom članka 105. točkama 8. i 13. Zakona o veterinarstvu propisano da Hrvatski veterinarski institut obavlja laboratorijske pretrage proizvoda životinjskog podrijetla radi utvrđivanja njihove zdravstvene ili higijenske ispravnosti te obavlja laboratorijske pretrage hrane životinjskog podrijetla i drugih proizvoda životinjskog podrijetla radi utvrđivanja zdravstvene ispravnosti. Veterinarski zavod Rijeka i Veterinarski zavod Split (podružnice Hrvatskog veterinarskog instituta) za analize mesa školjkaša na E.coli i teške metale, te Institut za oceanografiju i ribarstvo za analize morske vode na fitoplankton i mesa školjkaša na biotoksine, jedini su laboratoriji u Republici Hrvatskoj koji trenutno udovoljavaju odredbama Zakona o hrani. Ujedno su jedini akreditirani laboratoriji za područja koja rade (E.coli i biotoksini), koriste akreditirane metode i aktivno sudjeluju na sastancima referentnih laboratorija EU.*

Rashodi za kapitalne potpore

- 6.1. Rashodi za kapitalne potpore u poljoprivredi i ribarstvu ostvareni su u iznosu 139.371.282,00 kn.

Kapitalna potpora podrazumijeva dodjelu nepovratnih sredstava iz državnog proračuna kojima Ministarstvo sudjeluje u financiranju ukupne vrijednosti investicije za koju je financijska institucija odobrila kredit ili novčani zajam, s ciljem pomoći korisnicima u olakšanom pristupu kreditima. Odobrava se za srednjoročne i dugoročne kredite, te novčane zajmove u poljoprivredi i ribarstvu. Ostvarivanje prava na potporu kapitalnim ulaganjima u poljoprivredi i ribarstvu, najviši i najniži iznosi kapitalne potpore, način obrade zahtjeva, obrasci i dokumenti za provedbu modela kapitalnih ulaganja propisani su odredbama Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu.

Zahtjevi za kapitalne potpore podnose se Ministarstvu, a razmatra ih povjerenstvo koje imenuje ministar. Prema propisima, zahtjevi se podnose nakon iskorištenja kredita, a za kredite iskorištene u prethodnoj godini podnose se najkasnije do konca veljače naredne godine.

Podaci iz zaprimljenih zahtjeva unose se u bazu podataka za kapitalne potpore, provjerava se pravodobnost i potpunost zahtjeva, prema potrebi u pisanom obliku traži se dopuna zahtjeva, provjerava se udovoljava li zahtjev uvjetima iz Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu, izračunava se iznos potpore, a podaci o obrađenom zahtjevu unose se u bazu podataka. Obavlja se dvostruka administrativna kontrola zahtjeva i priložene dokumentacije, s obzirom da navedene kontrole prema svakom zahtjevu, neovisno obavljaju dva zaposlenika. Odluku o odobrenju nepovratnih sredstava donosi ministar na prijedlog povjerenstva.

Na temelju podnesenih zahtjeva u 2008., odobreno je 2 238 zahtjeva za kapitalne potpore u iznosu 140.082.882,00 kn. Potpore su odobravane za namjene i u iznosima propisanim Pravilnikom o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu. Kapitalne potpore odobrene su za izgradnju, uređenje i opremanje poljoprivrednih objekata, kupnju zemljišta radi okrupnjavanja poljoprivrednog gospodarstva, nabavu opreme i mehanizacije u poljoprivredi i ribarstvu, te podizanje trajnih nasada.

Kapitalne potpore dobile su 264 pravne osobe i zadruge u iznosu 34.634.882,00 kn, 369 obrta u iznosu 29.299.159,00 kn, te 1 605 fizičke osobe u iznosu 76.148.842,00 kn.

Kapitalne potpore se isplaćuju na tekući ili žiro račun korisnika potpore, što je propisano odredbom članka 15. Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu, gdje je navedeno da na temelju Odluke o isplati Ministarstvo isplaćuje kapitalnu potporu na tekući ili žiro račun korisnika u roku 60 dana od dana njenog donošenja.

Kapitalnu potporu komercijalnom poljoprivrednom gospodarstvu, Ministarstvo isplaćuje na račun upisan u Upisniku poljoprivrednih gospodarstava. Dio kapitalnih potpora odobrenih fizičkim osobama u iznosu 3.761.658,00 kn isplaćen je na tekući račun, a razlika u iznosu 136.321.225,00 kn na žiro račun. Najviša kapitalna potpora isplaćena na tekući račun iznosila je 118.155,00 kn.

Isplata kapitalnih potpora na tekući račun nije u skladu s odredbama Zakona o porezu na dohodak. Prema odredbi članka 20. stavak 1. Zakona o porezu na dohodak i članka 24. stavak 1. točka 1. Pravilnika o porezu na dohodak, poslovnim primicima smatraju se sva dobra (novac, stvari, materijama prava, usluge i drugo) koja su poreznom obvezniku pritekla u poreznom razdoblju u okviru njegove samostalne djelatnosti. Odredbom članka 24. stavak 1. točka 2. Pravilnika o porezu na dohodak, propisano je da se poslovnim primicima po osnovi samostalne djelatnosti smatraju i iznosi državnih potpora, poticaja i potpora za samostalnu djelatnost odnosno djelatnost koja se oporezuje kao samostalna djelatnost.

Prema navedenom, potpore i poticaji u novcu koje dobivaju porezni obveznici za obavljanje samostalne djelatnosti iz proračunskih sredstava smatraju se poslovnim primicima ostvarenim u okviru samostalne djelatnosti i kao takvi evidentiraju u propisanim poslovnim knjigama u trenutku kada su ostvareni odnosno primljeni. Uz to, odredbom članka 61. Zakona o porezu na dohodak, propisano je da tijela državne uprave i sudbene vlasti i druga državna tijela, tijela i službe jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave, zavodi, neprofitne organizacije, poduzetnici (pravne i fizičke osobe), obavljaju isplate primitaka koji se smatraju dohotkom obveznicima poreza na dohodak na žiro račun kod ovlaštene organizacije za platni promet, a iznimno i u gotovom novcu na propisan način.

Zbog isplate kapitalnih potpora na tekući račun, nije moguće utvrditi jesu li ostvareni primici od kapitalnih potpora evidentirani u poslovnim primicima i prijavljeni Poreznoj upravi, jer Porezna uprava prati podatke samo o prometu putem žiro računa, a ne i putem tekućih računa. Tekući račun koristi se za isplate nakon oporezivanja (plaće, mirovine i drugo).

Ministarstvo nema evidencije (podatke) o broju korisnika i iznosu ukupnih kapitalnih potpora isplaćenih na tekući račun.

Rashodi za podizanje višegodišnjih nasada ostvareni su u iznosu 104.882.647,00 kn. Poticaj za podizanje višegodišnjih nasada isplaćuje se prema proizvodnoj površini za nasade voćnih vrsta, vinove loze, masline, hmelja i lavande.

U 2008. odobreno je 2 140 zahtjeva za nasade na površini 3 505 ha.

Ministarstvo je poticaje za podizanje višegodišnjih nasada isplaćivalo na žiro i tekuće račune, te druge grupe računa propisane Odlukom o konstrukciji računa u banci, vodećem broju banke, uvjetima i načinu otvaranja računa u banci i sadržaju registra računa poslovnih subjekata u banci. Uvidom u pojedinačne naloge za plaćanje utvrđeno je da je Ministarstvo početkom listopada 2008. za podizanje višegodišnjih nasada isplatilo 15.125.417,00 kn.

Od isplaćenih sredstava na žiro račune isplaćeno je 3.703.917,00 kn ili 24,5%, na tekuće račune isplaćeno je 3.979.643,00 kn ili 26,3%, a razlika u iznosu 7.441.857,00 kn ili 49,2%, isplaćena je na druge grupe računa (za obveze korisnika, na žiro račune organizacijskih dijelova banke, račune za namiru banke), što također nije u skladu s poreznim propisima. Na tekući račun isplaćeni su iznosi od 3.500,00 kn do 252.814,00 kn.

Prema odredbi članka 57. Pravilnika o načinu i uvjetima provedbe modela poticanja proizvodnje, propisano je da ustanova ovlaštena od Ministarstva doznajuje odobrena sredstva na žiro račun podnositelja zahtjeva. Pored navedenoga, isplatom poticaja na tekuće račune i račune banke nije postupljeno u skladu s odredbom članka 61. Zakona o porezu na dohodak.

Rashodi za kapitalne potpore govedarstvu i svinjogojstvu ostvareni su u iznosu 34.978.574,00 kn. Korisnicima potpora u 2008. isplaćeno je 30.645.314,00 kn, dok je 4.333.260,00 kn iskazano na obvezama, te treba biti isplaćeno u 2009. Rashodi za kapitalne potpore govedarstvu iznose 23.340.831,00 kn, a za kapitalne potpore svinjogojstvu 11.637.743,00 kn.

U 2008. za potpore govedarstvu odobreno je 26.804.009,00 kn za 58 korisnika. Sredstva su odobrena za kupnju stoke, izgradnju objekata i nabavu opreme. Tijekom 2008. jednom društvu odobrene su potpore za svinjogojske farme i farme muznih krava u iznosu 10.482.466,00 kn. Sredstva su odobrena na temelju skraćenog investicijskog plana, što je predviđeno za investicijska ulaganja do 150.000,00 kn.

U navedenom investicijskom planu nema podataka o veličini farme, broju tovljenika ili krava, financijsko tržišnoj ocjeni projekta, potrebnim sredstvima prema vrstama ulaganja, analizi tržišta i ekonomskoj ocjeni projekta. Naveden je samo podatak o vrijednosti ulaganja. Osim navedenoga, tijekom 2008. najviši iznos kapitalne potpore povećan je izmjenama Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi na 3.500.000,00 kn po projektu, dok je u prethodnoj godini iznosio 500.000,00 kn za razvitak govedarske proizvodnje, te 1.000.000,00 kn za razvitak svinjogojske proizvodnje po korisniku. Izmjenama Pravilnika vrijednost kapitalne potpore po korisniku nije ograničena. Jedino ograničenje je broj objekata koje gradi korisnik.

Postupanjem na opisani način, Ministarstvo je od odobrenih 11.637.743,00 kn za razvitak svinjogojske proizvodnje 6.482.466,00 kn ili 60,0% dodijelilo jednom korisniku. Uz to, navedenom društvu je tijekom 2008. na temelju različitih potpora doznačeno 127.945.998,00 kn.

Prema odredbi članka 17. Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu, od 2005. svim korisnicima koji su u kalendarskoj godini ostvarili pravo na poticaje u iznosu većem od 78.000,00 kn, obračunat će se smanjenje od 4,0% na iznos iznad 78.000,00 kuna. Prema navedenim odredbama, Ministarstvo je navedenom Društvu doznačene poticaje trebalo umanjiti 5.114.720,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio dodjeljivanje potpora u skladu s odredbama Zakona o državnoj potpori u poljoprivredi i ribarstvu, odnosno umanjeње isplaćenih potpora za 4,0% na iznose iznad 78.000,00 kn.

Naložio je usklađivanje Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu, te drugih pravilnika kojima je regulirano isplaćivanje potpora s odredbama drugih pravnih propisa, odnosno isplatu svih potpora na žiro račun korisnika potpora.

Državni ured za reviziju je predložio isplatu potpora na temelju investicijskog elaborata u kojem će biti navedeni podaci o ulaganju, opravdanosti ulaganja, te izvori financiranja.

6.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za kapitalne potpore. Navelo je da je tijekom 2007. uspostavljen sustav praćenja poljoprivrednih potpora prema organizacijskom obliku, nositelju gospodarstva, vrsti modela i potpore. U navedenoj evidenciji postoji mogućnost iskazivanja svih podataka o korisniku, potpori, visini isplate, broju računa na koji se isplata obavlja i niz drugih pokazatelja.*

Od 2008. Ministarstvo je u obvezi bazu podataka o potporama i korisnicima u posebnom slogu doznačavati Ministarstvu financija što je i činilo tijekom 2008. i 2009. U skladu s odredbama Zakona o državnim potporama u poljoprivredi i ribarstvu, jedan od modela je i model kapitalne potpore, kojem je osnovna zadaća unapređenje uvjeta proizvodnje poljoprivrednih gospodarstava te fizičkih i pravnih osoba koje se bave ulovom i uzgojem ribe. Sredstva su tijekom 2008. doznačavana korisniku nakon realizacije investicije i podnošenju svih dokumenata Ministarstvu. Nadalje je navelo da su tijekom 2008. odobravani zahtjevi koji su zaprimljeni na temelju odredbi Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu iz 2007., prema kojem su maksimalni godišnji iznosi potpore 250.000,00 kn, osim za investicije koje prema Operativnom programu razvitka govedarstva iznose do 500.000,00 kn prema pojedinom programu i do 1.000.000,00 kn u svinjogojskoj proizvodnji prema pojedinom operativnom programu razvitka svinjogojstva. Odredbama Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu iz 2008. propisani su maksimalni iznosi za jednostavne investicije godišnje po korisniku do 500.000,00 kn, a prema projektu za složene investicije do 3.500.000,00 kn.

Iz navedenog proizlazi da isti korisnik može podnijeti zahtjev za više projekata koje mu odobri županijsko i središnje povjerenstvo u skladu s Operativnim programom. Nadalje je navelo da su revidirani predmeti odobreni prema investicijskom programu ovjerenih od Hrvatskog stočarskog centra, a financirani su vlastitim sredstvima u skladu s odredbom članka 8. Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu. Prema istim investicijskim programima županijsko odnosno središnje povjerenstvo donijelo je pozitivnu Odluku o odobrenju programa u skladu s procedurama iz Operativnog programa. Svaki odobreni projekt ima uporabnu dozvolu i pušten je u funkciju.

Vezano za isplaćivanje potpora obrazloženo je da su se isplate obavljale na tekući ili žiro račun korisnika, odnosno na račun upisan u Upisnik poljoprivrednih gospodarstava u skladu s odredbama članaka 9. i 15. Pravilnika o provedbi modela kapitalnih ulaganja u poljoprivredi i ribarstvu. Navelo je da je odredbama Pravilnika o upisu u upisnik poljoprivrednih gospodarstava podnositelj zahtjeva za potporu, seljačko gospodarstvo ili obiteljsko poljoprivredno gospodarstvo, dužan donijeti preslik kartice žiro računa ili tekućeg. Obrt, trgovačko društvo i zadruga dužni su donijeti preslik potpisnog kartona iz čega proizlazi da moraju imati žiro račun.

Nadalje je navelo da su sva seljačka ili obiteljska gospodarstva od 2010. obvezna pri podnošenju zahtjeva za poticaje dokazati da su upisani u Registar obveznika poreza na dohodak, što znači da se primjena ove odredbe zbog specifičnosti poljoprivrede prolongirana iz godine u godinu. Poljoprivredne potpore prema odredbi članka 19. Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju iz 2009., propisuju obvezu upisa u Registar obveznika poreza na dohodak i usuglašavanje poljoprivrednih potpora s potporama u Europskoj uniji. Ujedno će provedbeni akt propisati obvezu posjedovanja žiro računa korisnika potpore. Odredbom članka 18. Zakona o državnoj potpori poljoprivredi i ruralnom razvoju iz 2009., propisano je da će se raditi modulacije sukladno visini ostvarenih prava na razini proizvodne godine (najvećim dijelom preuzete su odredbe potpora u poljoprivredi Europske unije).

Nadalje je navelo da su se isplate ostvarenih prava tijekom proteklih godina umanjivale u većini slučajeva za sve vrste potpora u poljoprivredi i ribarstvu, odredba umanjenja potpore za 4,0% nije se primjenjivala iz razloga navedenih umanjenja koja su prema pojedinim vrstama potpora iznosila i do 30,0%. Navedena umanjenja obuhvatila su sve korisnike potpore u biljnoj proizvodnji, stočarstvu i ribarstvu što je razvidno iz tablice kvota isplata prema proizvodnoj godini koje su dane u tijeku obavljanja revizije.

Sufinanciranje izgradnje i modernizacije ribolovne flote

- 7.1. Rashodi za sufinanciranje izgradnje i modernizacije ribolovne flote planirani su i ostvareni u iznosu 24.504.579,00 kn.

Model i izmjene modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote koji je izradilo Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, prihvatila je Vlada Republike Hrvatske u veljači 2005., odnosno siječnju 2006. Navedeni model financiranja oslanja se na poticajna državna sredstva u visini 30,0% ulaganja, koja se planiraju u državnom proračunu na pozicijama Ministarstva mora, prometa i infrastrukture, Ministarstva gospodarstva rada i poduzetništva, te Ministarstva. Utvrđeno je da sredstva za sufinanciranje modernizacije brodova planira Ministarstvo u visini 30,0% ugovorene cijene modernizacije, a sredstva za izgradnju u visini 10,0% osiguravaju sva tri navedena ministarstva.

Vlastitim sredstvima naručitelja treba financirati 10,0%, a kreditnim zaduženjem naručitelja kod HBOR 60,0% ulaganja.

Također je utvrđeno da ministarstva subvencioniraju kamatu na kreditna sredstva u dijelu koji prelazi 2,0%, te da isplatu sredstava ugovorom povjeravaju HBOR.

U 2006. Ministarstvo i HBOR zaključili su ugovor o obavljanju poslova u ime i za račun pri provedbi modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote. U 2006. zaključen je prvi dodatak, a u 2007. drugi dodatak navedenom ugovoru. Ugovoreno je da HBOR zaključuje ugovore o korištenju odobrene državne potpore, zaprima potrebnu dokumentaciju, doznačava sredstva prema nalogu korisnika izvoditeljima radova, provodi namjensku kontrolu trošenja sredstava, vodi propisane evidencije, obavlja računovodstvene poslove, dostavlja polugodišnja i godišnja izvješća Ministarstvu o iskorištenim sredstvima i drugo.

Ministarstvo se obvezalo doznačiti sredstva potpore HBOR nakon što donese odluku o odobrenju potpore.

U slučaju da HBOR u tekućoj godini ne utroši u cijelosti uplaćena sredstva, preostali iznos se prenosi u sljedeću godinu. HBOR je zatražila utvrđivanje roka za pripremu i podnošenje zahtjeva investitora za odobrenje kredita.

U kolovozu 2006. Ministarstvo i HBOR su zaključili ugovor o nalogu za obavljanje poslova subvencioniranja kamatnih stopa na kredite namijenjene provedbi modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote.

U razdoblju od 2005. do 2008. objavljena su tri natječaja za stjecanje prava za korištenje državne potpore. Na temelju natječaja izrađena je lista s 53 prihvaćena zahtjeva za izgradnju i 13 za modernizaciju plovila. Maksimalan iznos potpore predviđen za izgradnju plovila iznosi 233.721.000,00 kn, a za modernizaciju 11.791.250,00 kn. Na temelju natječaja koji je proveden u 2008. izrađena je lista s četiri prihvaćena zahtjeva za modernizaciju plovila.

U 2006. Ministarstvo je na temelju donesenih odluka o sufinanciranju izgradnje i modernizacije plovila doznačilo HBOR sredstva potpore u iznosu 20.869.066,00 kn.

Osim navedenih sredstava doznačena su i sredstva za subvenciju kamata u iznosu 13.930.934,00 kn, te je za provedbu modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote HBOR doznačeno 34.800.000,00 kn. U 2007. Ministarstvo je HBOR doznačilo 10.564.645,00 kn, od čega za odobrene potpore iz prve liste zahtjeva 3.002.579,00 kn, a iz druge liste 7.562.066,00 kn. U 2008. Ministarstvo je HBOR doznačilo 24.504.579,00 kn, od čega 18.089.849,00 kn za subvenciju kamata, a 6.414.730,00 kn za odobrene potpore.

U ožujku 2008. HBOR je dostavila izvješće o do tada iskorištenim sredstvima za sufinanciranje izgradnje i modernizacije plovila, te o utrošenim sredstvima za subvenciju kamata.

Vezano za prvu listu zahtjeva za sufinanciranje izgradnje i modernizacije plovila, prema izvješću, HBOR je pored sredstava Ministarstva u iznosu 23.871.644,00 kn, primila sredstva druga dva ministarstva u iznosu 37.313.977,00 kn, što iznosi 61.185.621,00 kn.

Utrošeno je 59.576.010,00 kn, odnosno u tri ministarstva je ostalo neutrošeno 1.609.611,00 kn. U okviru modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote HBOR je odobrila 27 kredita u iznosu 160.284.763,00 kn, od čega je iskorišteno 135.246.679,00 kn ili 84,4%. Za subvencioniranje kamata ministarstva su tijekom 2008. doznačila HBOR 29.875.827,00 kn, od čega se na Ministarstvo odnosi 18.089.849,00 kn. Od navedenoga iznosa za korištenje je raspoloživo 11.035.316,00 kn, od čega se na sredstva Ministarstva odnosi 9.785.863,00 kn.

Vezano uz drugu listu odobrenih zahtjeva, HBOR je tijekom 2007. i 2008. zatražila od Ministarstva sredstva za odobrene potpore u iznosu 23.979.306,00 kn, koja je Ministarstvo doznačilo. Druga dva ministarstva doznačila su zatražena sredstva u iznosu 44.528.657,00 kn. HBOR je korisnicima potpora s druge liste odobrila kredite u iznosu 11.565.366,00 kn, koji su do konca 2008. iskorišteni u iznosu 5.400.943,00 kn.

U izvješću HBOR navedene su poteškoće koje se javljaju pri provedbi aktivnosti u okviru modela financiranja obnove i modernizacije ribolovne flote, a odnose se na kontrolu namjenskog trošenja sredstava potpore, sporo korištenje odobrenih kredita, nedovoljne kapacitete brodogradilišta, te provedbu zaloga prema odobrenim kreditima.

Prema navedenom, Ministarstvo je do konca 2008. za financiranje obnove i modernizacije ribolovne flote doznačilo 47.850.950,00 kn, od čega je iskorišteno 25.643.174,00 kn ili 53,6%. Na koncu 2008. ostalo je neiskorišteno 22.207.776,00 kn, koja su prenesena u 2009. Ministarstvo je trebalo doznačavati sredstva nakon osiguranja uvjeta za njihovo korištenje.

Državni ured za reviziju je predložio doznačavanje sredstava za financiranje obnove i modernizacije ribolovne flote nakon što su u potpunosti iskorištena ranije doznačena sredstva.

- 7.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju. Navelo je da su sva tri nadležna ministarstva doznačavala sredstva u skladu s odobrenim odlukama za isplatu državnih potpora i subvencioniranja kamatne stope. Sredstva su na temelju provedena tri natječaja uplaćena HBOR čime je osigurana isplata za zahtjeve kojima je odobrena državna potpora i kredit HBOR. Nadalje je obrazložilo, s obzirom da je proces izgradnje broda kompleksan i složen posao, nije moguće osigurati točnu isplatu HBOR nakon što se utroše sva sredstva, jer svaki projekt ima drukčije rokove izgradnje i isporuke plovila te bi bilo nemoguće provesti ovako složeni model na predloženi način.*

Javna nabava

- 8.1. Ministarstvo je donijelo plan nabave za 2008. Prema planiranim iznosima sredstava za nabavu pojedinih roba, radova ili usluga, provedeni su odgovarajući postupci javne nabave i to: javna nadmetanja, ograničena prikupljanja ponuda, javna prikupljanja ponuda, te izravna ugovaranja uz primjenu odredbe članka 12. stavka 6. Zakona o javnoj nabavi.
- Prema evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora, u 2008. zaključeni su ugovori o nabavi u iznosu 38.614.217,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Rashodi na koje se primjenjuju postupci javne nabave ostvareni su u iznosu 69.271.992,00 kn. Nedostaci u provođenju postupaka nabave ili kod realizacije zaključenih ugovora odnose se na nabavu licenci, te geodetsko katastarskih usluga. Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na nabavljanje usluga od pružatelja usluga i nakon isteka razdoblja za koje su usluge ugovorene, te ugovaranje nerealnih rokova za obavljanje potrebnih usluga.
- Rashodi za nabavu licenci ostvareni su u iznosu 2.556.307,00 kn. Najvećim dijelom odnose se na kupnju licenci za korištenje računalnih programa, te korištenje postojećih licenci.

Nabava ekspertnog informacijskog sustava za provođenje inspekcijskog nadzora u vrijednosti 217.160,00 kn obavljena je u rujnu 2007. Obavljena je postupkom ograničenog prikupljanja ponuda. U srpnju 2008. u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave, za nabavu usluga proširenja i nadogradnje sustava za upravljanje inspekcijskim nadzorom zaključen je ugovor u iznosu 2.901.498,00 kn. Sustav je namijenjen za Upravu veterinarske inspekcije i dijelom za Upravu za ribarstvo. Ugovor je zaključen na temelju odredbi članka 16. stavka 2. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor o javnim uslugama može sklopiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave ako usluge, iz tehničkih razloga ili radi zaštite isključivih prava, može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt. Usluge proširenja i nadogradnje sustava za provođenje inspekcijskog nadzora veće su za 2.684.338,00 kn od osnovnog ugovora. Do vremena obavljanja revizije (travanj 2009.) sustav nije bio u primjeni.

Prema obrazloženju odgovorne osobe, tijekom 2008. provedena je edukacija inspektora za rad s programom, ali nije nabavljena oprema (računala i priključak Internetu) pomoću kojeg se inspektori mogu priključiti na bazu podataka. Uz to, tijekom 2008. i 2009. mijenjani su pojedini propisi te Ministarstvo ponovno mora platiti prilagodbu i usklađivanje sustava s propisima.

Ministarstvo je trebalo ugovoriti manji obujam usluga, testirati mogućnost primjene, te nakon postizanja zadovoljavajućih rezultata, proširiti sustav. Prije zaključenja ugovora, Ministarstvo je trebalo prikupiti informacije od drugih korisnika navedenog sustava o njegovoj primjenjivosti i karakteristikama.

Rashodi za geodetsko katastarske usluge ostvareni su u iznosu 1.705.560,00 kn, a odnose se na uslugu vektorizacije poljoprivrednih površina na digitalnom ortofotu (dalje u tekstu: DOF karte). Odabir ponuditelja za navedene usluge obavljen je na temelju odredbe članka 16. stavka 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da se ugovor o javnim uslugama može sklopiti u pregovaračkom postupku javne nabave bez prethodne objave ako ugovor o javnim uslugama iz tehničkih razloga ili radi zaštite isključivih prava može izvršiti samo određeni gospodarski subjekt. Ugovor s ponuditeljem zaključen je u listopadu 2008. u iznosu 3.843.000,00 kn i rokom završetka 90 dana od dana zaključenja (konac siječnja 2009.).

Usluga je do konca 2008. obračunana u iznosu 1.705.560,00 kn ili 44,3% od ugovorenog. Prema pisanoj izjavi odgovorne osobe, rokovi izvođenja usluge usklađeni su i s Državnom geodetskom upravom koja je zadužena za izradu DOF karata.

Državni ured za reviziju je naložio ugovaranje realnijih rokova za obavljanje potrebnih usluga, praćenje ispunjenja ugovornih obveza u skladu s ugovorenim rokovima, a u slučaju više sile, zaključivati dodatak ugovoru i ugovoriti novi rok za ispunjenje ugovornih obveza.

Također je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te stvaranje uvjeta za primjenu ekspertnog informacijskog sustava za provođenje inspekcijskog nadzora.

- 8.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za javnu nabavu. Navelo je da je u Službi za nabavu provedena organizacijska mjera (povećanje broja zaposlenika) čime će se omogućiti uklanjanje navedenih nedostataka. Obrazložilo je da je postupak nabave usluge proširenja i nadogradnje sustava za upravljanje inspekcijskim nadzorom proveden u skladu s odredbom članka 16. stavka 2. točka 2. Zakona o javnoj nabavi.***

Objavljen je u elektroničkom oglasniku javne nabave, te je u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi svaka zainteresirana stranka mogla uložiti žalbu na zakonitost provedbe postupka. S obzirom da nije bilo žalbe, nakon isteka roka mirovanja zaključen je ugovor s odabranim ponuditeljem. Nadalje je obrazložilo da je unutar Ministarstva omogućena primjena programa tehnički i korisnički svim zaposlenicima za koje je program namijenjen. Inspektorima koji obavljaju poslove na terenu Ministarstvo će do konca 2009. omogućiti primjenu programa.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode, te rashode i izdatke u iznosu 4.390.034.305,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 4.009.895.230,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 4.006.327.889,00 kn, te višak prihoda iznosi 3.567.341,00 kn.

Vrijednosno najznačajniji rashodi se odnose na subvencije, koje su ostvarene u iznosu 3.229.071.946,00 kn i čine 80,6% ukupnih rashoda i izdataka. Subvencije su isplaćivane obiteljskim poljoprivrednim gospodarstvima, obrtnicima, zadrugama, društvima i drugim fizičkim osobama na temelju odredbi Zakona o državnoj potpori. Odnose se na potpore za poticanje poljoprivredne proizvodnje - biljne proizvodnje, stočarstva i ribarstva u iznosu 2.522.071.332,00 kn, na kapitalne potpore, potpore ruralnom razvitku, potpore dohotku nekomercijalnim poljoprivrednim gospodarstvima i podizanju višegodišnjih nasada u iznosu 537.867.340,00 kn, te na druge potpore koje se odnose na intervencije na tržištu i Program SAPARD u iznosu 169.133.274,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na računovodstveno poslovanje, obračun i način isplate određenih potpora, te nabavu ekspertnog informacijskog sustava, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 3. rujna 2009.

MINISTARSTVO PRAVOSUĐA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva pravosuđa (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani određeni prihodi i primici prema vrstama i izvorima iz kojih potječu u iznosu 763.226,00 kn. S obzirom da nisu planirani pojedini prihodi, nisu planirani ni rashodi koji se podmiruju iz tih prihoda. Navedeni prihodi su ostvarivani i prethodnih godina i bilo je za očekivati da će se ostvariti i u tekućoj godini, te ih je trebalo planirati, kako bi se mogli planirati i rashodi koji će se financirati ovim prihodima.
  - Poslovne knjige vode se uredno i ažurno, te evidentirani podaci omogućuju kontrolu nastalih poslovnih promjena i transakcija, osim što u poslovnim knjigama nije evidentirana vrijednost 83 stana, te obveze i rashodi u iznosu 546.478,00 kn.
  - Donesena je odluka o godišnjem popisu i osnivanju 13 povjerenstava za popis, te imenovanju centralnog povjerenstva prema odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Centralno povjerenstvo je sastavilo objedinjeno izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza. Sa stanjem na dan 31. prosinaca 2008. popis je obavilo 12, od imenovanih 13 povjerenstava. Povjerenstvo za popis stanova nije centralnom povjerenstvu dostavilo izvješće o popisu, te popis imovine, obveza i potraživanja sa stanjem 31. prosinac 2008. nije cjelovit. Na temelju odredbi Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, sva tijela državne vlasti te pravne i druge osobe dužni su Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostaviti popis imovine, uz imovinskopravnu i tehničku dokumentaciju, u vlasništvu Republike Hrvatske (koju posjeduju, upotrebljavaju, koriste ili upravljaju) i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na koncu godine. Također, dužni su dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju tom imovinom u roku 15 dana od svake promjene. Podaci se u očevidnik imovine dostavljaju elektronski, primjenom odgovarajućeg komunikacijskog protokola. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nije dostavljen popis imovine i podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine utvrđene popisom na koncu 2008.
  - U većini slučajeva nabava roba, radova i usluga je obavljena u skladu sa zakonskim propisima. Nabava u iznosu 1.434.728,00 kn obavljena je bez propisanih postupaka, a odnosi se na nabavu usluga prijevoda u iznosu 957.922,00 kn, klima uređaja u iznosu 254.635,00 kn, te usluga održavanja prijevoznih sredstava u iznosu 222.171,00 kn, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Pojedini postupci nabave u iznosu 10.331.863,00 kn, što se odnose na nabavu računalnih usluga nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	374.786.986,00	344.669.477,00	92,0
2.	Rashodi i izdaci	374.786.986,00	342.082.976,00	91,3
3.	Višak prihoda	0,00	2.586.501,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			417.406.680,00
5.	Financijska imovina			12.345.661,00
6.	Obveze			37.394.341,00
7.	Broj zaposlenika			515

Nefinancijska imovina se odnosi na građevinske objekte u vrijednosti 21.632.042,00 kn, opremu u vrijednosti 22.752.460,00 kn, prijevozna sredstva u vrijednosti 2.238.768,00 kn, knjige, umjetnička dijela i druge izložbene vrijednosti u vrijednosti 156.947,00 kn, ulaganja u računalne programe u vrijednosti 56.472.905,00 kn, građevinske objekte u pripremi u vrijednosti 238.077.935,00 kn, zalihi za obavljanje djelatnosti u iznosu 7.190.287,00 kn, građevinsko zemljište u vrijednosti 54.296.740,00 kn, te licence u vrijednosti 14.588.596,00 kn.

Financijsku imovinu u iznosu 12.345.661,00 kn čine novac u banci i blagajni u iznosu 5.640.536,00 kn, rashodi budućeg razdoblja (obračunane plaće zaposlenika za prosinac 2008., naknade materijalnih prava zaposlenika, te rashodi za materijalne troškove) u iznosu 6.275.699,00 kn, potraživanje za dugoročni stambeni zajam u iznosu 232.200,00 kn, potraživanje od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 42 dana u iznosu 196.639,00 kn, te vrijednosni papiri (prava) na računu Središnje depozitarne agencije u iznosu 587,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za dugoročne zajmove u iznosu 25.891.979,00 kn, za rashode poslovanja u iznosu 11.454.683,00 kn, te odgođeno plaćanje rashoda (obveze za tečajne razlike prema dugoročnim zajmovima) u iznosu 47.679,00 kn. Obveze za rashode poslovanja u iznosu 11.454.683,00 kn odnose se na obveze za zaposlene (plaće za prosinac i naknade materijalnih prava zaposlenika) u iznosu 5.344.461,00 kn, materijalne rashode u iznosu 3.620.269,00 kn, druge tekuće obveze u iznosu 2.086.769,00 kn, za financijske rashode (kamate za primljene kredite) u iznosu 192.450,00 kn, te obveze za naknade građanima i kućanstvima u iznosu 210.734,00 kn. Druge tekuće obveze u iznosu 2.086.769,00 kn odnose se na obveze za zadržana sredstva kao garancija za slučaj otklanjanja nedostataka u jamstvenom roku u iznosu 1.827.368,00 kn, obveze prema Hrvatskom zavodu za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 42 dana u iznosu 101.044,00 kn, obveze za predujmove (odnose se na uplaćene naknade u državni proračun za polaganje pravosudnih, javnobilježničkih i državnih stručnih ispita, te predujmove Pravosudnoj akademiji) u iznosu 62.218,00 kn, te druge nespomenute obveze u iznosu 96.139,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme određene radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom poslovanja za 2008. utvrđeno je da nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani određeni prihodi prema vrstama i izvorima iz kojih potječu, te nisu planirani rashodi koji se podmiruju iz tih prihoda.
2. Podaci o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca 2008. nisu dostavljeni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.
3. Rashodi obračunskog razdoblja iz 2008. evidentirani su u 2009.
4. U manjem broju slučajeva za nabavu roba, radova i usluga nisu primijenjeni propisani postupci javne nabave, a u pojedinim slučajevima nabava nije u potpunosti provedena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Zakonom o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru je uređen sustav unutarnjih financijskih kontrola koji obuhvaća financijsko upravljanje i kontrole, te unutarnju reviziju u javnom sektoru Republike Hrvatske. U Ministarstvu su ustrojeni Odjel za metodologiju i koordinaciju financijskog upravljanja, unutarnji nadzor i kontrolu i Samostalni odjel za unutarnju reviziju. Sastavljena su godišnja izvješća o sustavu financijskog upravljanja i kontrola i obavljenim revizijama za 2008. koja su dostavljena Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija. Ministarstvo je izradilo strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2007. do 2009., a u ožujku 2008. izrađen je godišnji plan unutarnje revizije za 2008. Tijekom 2008. obavljeno je pet revizija za koje su sastavljena izvješća i dostavljena ministru. U izvješćima je dano 20 preporuka, koje su prihvaćene.

Donesen je plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole i osoba zadužena za nepravilnosti. Početkom svibnja 2007. osnovana je radna grupa za financijsko upravljanje i kontrolu. Koncem studenoga 2007. sastavljena je izjava o viziji, misiji i ključnim ciljevima Ministarstva, uspostavljene su naknadne kontrole, obavljena je procjena komponenti financijskog upravljanja i kontrola, a u završnoj je fazi popis poslovnih procesa i identificiranje aktivnosti u poslovnim procesima. U 2008. Odjel za metodologiju i koordinaciju financijskog upravljanja, unutarnji nadzor i kontrolu obavio je deset nadzora financijsko-materijalnog poslovanja, te su sastavljeni izvještaji o obavljenim nadzorima. Prema izvještajima, nadzorom je utvrđeno da se financijsko-materijalno poslovanje većinom obavlja zakonito i uredno, a za otklanjanje uočenih nepravilnosti predložene su mjere i rokovi za njihovo provođenje. Do vremena obavljanja revizije predložene mjere nisu provedene, iako je zadani rok za provođenje mjera prošao.

Državni ured za reviziju je predložio poduzeti aktivnosti radi primjene predloženih mjera Odjela za metodologiju i koordinaciju financijskog upravljanja, unutarnji nadzor i kontrolu na otklanjanju uočenih nepravilnosti u poslovanju Ministarstva.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju, te je navelo da će Odjel za metodologiju i koordinaciju financijskog upravljanja, unutarnji nadzor i kontrolu poduzeti aktivnosti vezane za provedbu predloženih mjera za otklanjanje nepravilnosti, u rokovima zadanim u izvješćima o obavljenom nadzoru financijsko materijalnog poslovanja.***

Financijski plan

- 2.1. Financijskim planom Ministarstva za 2008. planirani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 374.786.986,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode iz državnog proračuna. Planirani rashodi se odnose na rashode poslovanja u iznosu 275.580.237,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 94.806.749,00 kn, te izdatke za otplatu zajmova u iznosu 4.400.000,00 kn. Financijski plan nije sveobuhvatan, jer nisu planirani određeni prihodi i primici prema vrstama i izvorima iz kojih potječu u iznosu 763.226,00 kn. Odnose se na prihode ostvarene po posebnim propisima u iznosu 511.230,00 kn, pomoći iz inozemstva u iznosu 167.168,00 kn, kamate na depozite po viđenju u iznosu 65.205,00 kn, te primitke od povrata stambenog zajma u iznosu 19.623,00 kn. S obzirom da nisu planirani pojedini prihodi, nisu planirani ni rashodi koji se podmiruju iz tih prihoda. Navedeni prihodi su ostvarivani i prethodnih godina i bilo je za očekivati da će se ostvariti i u tekućoj godini, te ih je trebalo planirati, kako bi se mogli planirati i rashodi koji će se financirati ovim приходima.

Državni ured za reviziju je naložio financijskim planom obuhvatiti sve prihode za koje je izvjesno da će se ostvariti.

2.2. *Ministarstvo je u očitovanju navelo da se prihodi koji nisu planirani u ukupnom iznosu 763.226,00 kn odnose na prihode od tekućih pomoći od međunarodnih organizacija (donacija) u iznosu 167.168,00 kn, kamata na oročena sredstva i depozite po viđenju (posebni devizni račun otvoren za Projekt sređivanja zemljišnih knjiga i katastra) u iznosu 65.205,00 kn, prihode od natječajne dokumentacije u iznosu 102.410,00 kn, prihode od najma poslovnog prostora u iznosu 370.714,00 kn, prihode od najma prostora mobilnom operateru u iznosu 15.256,00 kn, otplatu stambenog kredita zaposlenika u iznosu 19.623,00 kn, prihode od najma stanova u iznosu 10.692,00 kn, te povrata prihoda u državni proračun ostvarenih prethodne godine u iznosu 12.158,00 kn.*

Navedene prihode nije se moglo planirati jer su oni povremeni i vrijeme njihovog nastanka nije poznato. Zadaća Ministarstva je prikupljati navedene prihode na poseban račun otvoren u Financijskoj agenciji u sastavu jedinstvenog računa Državne riznice i evidentirati ih u poslovnim knjigama, ali ih ne može trošiti jer sredstvima raspolaže Ministarstvo financija, pa nije moguće planirati ni rashode.

2.3. Državni ured za reviziju je ostal kod danog nalaza. Prihodi koji nisu bili planirani su ostvareni na temelju ugovora o najmu poslovnih prostora, otplati stambenog kredita, najmu stanova, najmu prostora mobilnom operateru, koji su zaključeni ranijih godina na višegodišnje razdoblje, kojima je obuhvaćena i 2008. Također, prihodi od kamata po viđenju i prihodi od natječajne dokumentacije trebali su biti planirani, jer su bili očekivani, s obzirom da je otvoren račun u poslovnoj banci putem kojeg se obavlja promet, te da je za nabavu roba, radova i usluga u postupcima javne nabave predviđen otkup natječajne dokumentacije. U skladu s odredbama članka 49., 50. i 52. Zakona o proračunu, te odredbi članka 41. Zakona o izvršavanju državnog proračuna Republike Hrvatske za 2008., proračunski korisnici imaju pravo korištenja naplaćenih namjenskih prihoda. Ako su namjenski prihodi i primici u proračun uplaćeni u nižem opsegu nego što je iskazano u proračunu, korisnik može preuzeti i plaćati obveze samo u visini stvarno uplaćenih, odnosno raspoloživih sredstava.

Poslovne knjige

3.1. Poslovne knjige vode se u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su propisane poslovne knjige. Poslovni događaji evidentiraju se u poslovnim knjigama prema računskom planu za proračunske korisnike, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Evidentiranje podataka u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava.

Poslovne knjige vode se uredno i ažurno, te evidentirani podaci omogućuju kontrolu nastalih poslovnih promjena i transakcija, osim što u poslovnim knjigama nije evidentirana imovina što se odnosi na neutvrđenu vrijednost stanova za službene potrebe, te obveze i rashodi u iznosu 546.478,00 kn. Ministarstvo vodi pomoćnu evidenciju stanova za službene potrebe, kojima upravlja Ministarstvo. Na koncu 2008. u pomoćnim evidencijama su bila evidentirana 172 stana neutvrđene vrijednosti, od kojih su na korištenju kod pravosudnih tijela bila 42 stana, kod kaznenih tijela 106, a praznih stanova je bilo 24. Na temelju okružnice koju je Ministarstvo uputilo pravosudnim i kaznenim tijelima, dostavljena je vlasnička dokumentacija i dokumentacija o korisnicima stanova, a za stanove koji nisu upisani kao vlasništvo Republike Hrvatske pokrenut je putem nadležnih općinskih državnih odvjetništva postupak uknjižbe prava vlasništva. Prema dokumentaciji i pregledu Ministarstva 83 stana su u vlasništvu Republike Hrvatske.

Navedeni stanovi nisu evidentirani u poslovnim knjigama Ministarstva, što nije u skladu s odredbama članka 5. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisano da su proračun i proračunski korisnici obvezni u svom knjigovodstvu osigurati podatke pojedinačno po vrstama prihoda i primitaka, rashoda i izdataka kao i o stanju imovine, obveza i vlastitih izvora.

Prema ispostavljenim računima ponuditelja za nabavu hardvera, softvera te instalaciju i održavanje za potrebe uspostave zajedničkog informacijskog sustava u provedbi projekta sređivanja zemljišnih knjiga i katastra, iz listopada 2008., koji su u Ministarstvu zaprimljeni u prosincu 2008., obračunane su u skladu s ugovorom usluge i isporuke roba u vrijednosti 4.892.395,00 kn, a u poslovnim knjigama evidentirani su rashodi u iznosu 4.345.917,00 kn, što je za 546.478,00 kn manje od vrijednosti obračunanih usluga i isporuka roba. Rashodi i obveze u navedenom iznosu, koji su nastali u 2008., evidentirani su u poslovnim knjigama i plaćeni iz sredstava državnog proračuna u 2009. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 4. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojima je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja. Nadalje, odredbom članka 21. navedenog Pravilnika, propisano je da se prihodi i rashodi iskazuju uz primjenu modificiranog računovodstvenog načela nastanka događaja, što znači da se rashodi priznaju na temelju nastanka poslovnog događaja (obveza) i u izvještajnom razdoblju na koje se odnose, neovisno o plaćanju. Odredbama članka 44. Zakona o proračunu, propisano je da proračunski korisnici mogu preuzimati obveze najviše do visine sredstava osiguranih u proračunu.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu i preuzimanje obveza do visine sredstava osiguranih u proračunu u skladu s odredbama Zakona o proračunu.

Također je naložio u poslovnim knjigama evidentirati vrijednost stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima raspolaže Ministarstvo, u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za evidentiranje poslovnih događaja, obrazložilo je da rashodi i obveze nisu evidentirani u poslovnim knjigama za 2008. iz razloga što računovodstvu nije dostavljena dokumentacija na temelju koje bi se obavilo evidentiranje, što je obavljeno u 2009. Vezano za stanove, navelo je da su poduzete radnje kako bi se u poslovnim knjigama evidentirala vrijednost stanova u vlasništvu Republike Hrvatske kojima raspolaže Ministarstvo.***

Popis imovine i obveza

- 4.1. Popis imovine i obveza propisan je odredbama članaka 15., 16. i 17. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Proračunski korisnici su dužni popisati imovinu i obveze na kraju svake poslovne godine sa stanjem na datum bilance. Povjerenstvo za popis osniva zakonski predstavnik, koji na temelju izvještaja i priloženih popisnih lista odlučuje o manjkovima, viškovima, otpisu, rashodu i mogućim mjerama protiv odgovornih osoba. U studenome 2008. donesena je odluka o godišnjem popisu i osnivanju 13 povjerenstava za popis, te imenovanju centralnog povjerenstva.

Centralno povjerenstvo je sastavilo objedinjeno izvješće o obavljenom popisu imovine i obveza. Sa stanjem na dan 31. prosinaca 2008. popis je obavilo 12, od imenovanih 13 povjerenstava. Povjerenstvo za popis stanova nije dostavilo centralnom povjerenstvu izvješće o popisu.

Centralno povjerenstvo za popis je koncem siječnja 2009. poslalo dopis navedenom povjerenstvu za žurnu dostavu izvješća o popisu stanova, koje ni do vremena obavljanja revizije nije sastavljeno (srpanj 2009.). Stoga popis imovine, obveza i potraživanja sa stanjem 31. prosinac 2008. nije cjelovit.

Na temelju odredbi Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, sva tijela državne vlasti te pravne i druge osobe dužni su Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostaviti popis imovine, uz imovinskopravnu i tehničku dokumentaciju, u vlasništvu Republike Hrvatske (koju posjeduju, uporabljaju, koriste ili upravljaju) i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na koncu godine. Također, dužni su dostaviti sve podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju tom imovinom u roku 15 dana od svake promjene. Podaci se u očevidnik imovine dostavljaju elektronski, primjenom odgovarajućeg komunikacijskog protokola. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nije dostavljen popis imovine i podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine utvrđene popisom na koncu 2008., što nije u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložilo dostavljanje podatka o imovini i knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na koncu godine Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Također je naložio obavljanje popisa cjelokupne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju, te je obrazložilo da je povjerenstvo za popis stanova u obvezi obaviti popis kao i cjelokupne imovine u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Vezano za dostavljanje podataka o imovini i njenoj vrijednosti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, poduzimaju se radnje radi dostave navedenih podataka, kao i podataka o promjenama imovine, te ažuriranja očevidnika imovine.***

Materijalni rashodi

- 5.1.** Materijalni rashodi planirani su u iznosu 200.324.937,00 kn, a ostvareni su u iznosu 178.424.056,00 kn, što je za 21.900.881,00 kn ili 10,9% manje od planiranog iznosa. Odnose se na rashode za naknade troškova zaposlenima u iznosu 8.412.564,00 kn materijal i energiju u iznosu 13.306.905,00 kn, usluge u iznosu 149.952.304,00 kn i druge nespomenute rashode poslovanja u iznosu 6.752.283,00 kn.

U okviru rashoda za usluge, na temelju zaključenih ugovora o djelu koji se odnose na administraciju i upravljanje Ministarstvom odnosi se 1.826.665,00 kn. Prema odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima pojedini poslovi koji se obavljaju u državnom tijelu, osim poslova koje obavljaju državni službenici iz članka 3. stavka 2. navedenog Zakona, mogu se na temelju ugovora o djelu povjeriti pružateljima stručnih usluga izvan državne službe.

Na odnos pružatelja usluga i državnog tijela primjenjuju se propisi kojima se uređuju obveznopravni odnosi. Izdaci za pružatelje usluga ne smiju prelaziti 2,0% ukupnog iznosa sredstava za osnovne plaće s doprinosima u tekućoj godini osiguranim za to tijelo.

Ukupni iznos sredstava za osnovne plaće s doprinosima u 2008. za Ministarstvo iznosio je 58.508.950,00 kn, te izdaci za pružatelje usluga na temelju ugovora o djelu nisu smjeli preći 2,0% navedenih sredstava, odnosno 1.170.179,00 kn. Rashodi na temelju ugovora o djelu ostvareni su u iznosu 1.826.665,00 kn, što je za 656.486,00 kn više od dozvoljenog iznosa.

Državni ured za reviziju je naložilo pridržavati se odredbi Zakona o državnim službenicima.

5.2. *Ministarstvo se nije očitovalo na nalaz.*

Postupci javne nabave

6.1. Ministarstvo je donijelo plan nabave roba, radova i usluga za 2008. Planirana je nabava prema predmetu nabave u vrijednosti 211.313.628,00 kn. Plan nabave roba, radova i usluga sadrži podatke o nazivu predmeta nabave, procijenjenoj vrijednosti nabave, planiranim sredstvima i oznaci pozicije financijskog plana, odnosno proračuna na kojoj su sredstva planirana, načinu nabave i rok provedbe. Ukupno ostvareni rashodi za nabavu roba, radova i usluga u 2008. iznosili su 192.552.782,00 kn. Pojedini rashodi ostvareni su na temelju zaključenih ugovora, čija je realizacija započela u 2007.

Ministarstvo je sastavilo godišnje izvješće o javnoj nabavi koje je objavljeno u elektroničkom oglasniku javne nabave u Narodnim novinama i u ožujku 2009. dostavljeno Upravi za javnu nabavu Ministarstva gospodarstva, rada i poduzetništva. Prema navedenom izvješću, u 2008. provedena su 63 postupka javne nabave u ukupnoj vrijednosti 108.021.976,00 kn, od čega se na postupke nabave velike vrijednosti odnosi 101.955.834,00 kn, a nabave male vrijednosti 6.066.142,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Za postupke nabave velike vrijednosti za koje je procijenjena vrijednost nabave bez poreza na dodanu vrijednost iznosila 300.000,00 kn i više za robe i usluge, a 500.000,00 kn i više za radove, provedeno je deset pregovaračkih postupaka bez prethodne objave u vrijednosti 15.203.070,00 kn, te 20 otvorenih postupaka nabave u vrijednosti 86.752.765,00 kn.

Za male vrijednosti za koje procijenjena vrijednost nabave bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 300.000,00 kn i manje za robe i usluge, a 500.000,00 kn i manje za radove proveden je 31 otvoreni postupak javne nabave u vrijednosti 5.613.311,00 kn i dva pregovaračka postupka bez prethodne objave u vrijednosti 452.830,00 kn. Vrijednost nabave uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi na temelju odredbi članka 5. stavak 1. navedenog Zakona je iznosila 1.082.570,00 kn. Odnosi se na nabavu rublja, radne odjeće, posteljine i namještaja za potrebe Ministarstva, nabavljenih od kaznionica Ministarstva u Lepoglavi i Požegi, a koje robe su izradili zatvorenici u navedenim kaznionicama. Ministarstvo je u 2008. kupilo nekretninu u vrijednosti 13.388.000,00 kn. U skladu s odredbama članka 5. stavak 1. točka 5. na ugovore o stjecanju, zakupu ili najmu postojećih nekretnina ne primjenjuju se odredbe Zakona o javnoj nabavi. Vrijednost kupljene nekretnine uz izuzeće od primjene Zakona o javnoj nabavi ne iskazuje se u izvješću o javnoj nabavi.

U 2008., odlukom Ministarstva, poništeno je 14 postupaka javne nabave, u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, većinom jer su najpovoljnije ponude po cijeni bile iznad planiranih sredstava za nabavu.

U većini slučajeva nabava roba, radova i usluga je obavljena u skladu sa zakonskim propisima. Nabava u iznosu 1.434.728,00 kn obavljena je bez propisanih postupaka, a odnosi se na nabavu usluga prijevoda u iznosu 957.922,00 kn, klima uređaja u iznosu 254.635,00 kn, te usluga održavanja prijevoznih sredstava u iznosu 222.171,00 kn, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Postupci nabave u iznosu 10.331.863,00 kn, a odnose se na nabavu računalnih usluga, nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Usluge prevođenja (pismeni, usmeni, konsekutivni, prijevod s lekturom) je obavljalo više pravnih i fizičkih osoba. Za nabavu usluga prijevoda u ožujku 2008. donesena je odluka o provođenju postupka nabave s ciljem zaključivanja okvirnog sporazuma za razdoblje od tri godine na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi. Objavljeno je nadmetanje u elektroničkom oglasniku javne nabave u travnju 2008. U svibnju 2008. prije isteka roka za dostavu ponuda, Ministarstvo je donijelo odluku o poništenju nadmetanja, na temelju članka 93. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da javni naručitelj može poništiti postupak javne nabave prije isteka roka za dostavu ponuda ako postanu poznate okolnosti koje bi, da su bile poznate prije pokretanja postupka javne nabave, dovele do neobjavljivanja poziva za nadmetanje ili do sadržajno bitno drugačijeg poziva za nadmetanje. Ministarstvo je nakon objave uvidjelo potrebu nabave i usluga prevođenja talijanskog jezika, a koji nije bio obuhvaćen objavljenim postupkom nabave. S obzirom da navedena potreba sadržajno bitno mijenja natječajnu dokumentaciju u pogledu planiranih količina usluga prevođenja, te procijenjenu vrijednost nabave, postupak nabave je poništen, a drugi postupci javne nabave za usluge prevođenja u 2008. nisu provedeni. Tijekom 2008. nabavljene su usluge prijevoda izravno od pravnih i fizičkih osoba bez provođenja postupka javne nabave u iznosu 957.922,00 kn, što nije u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Rashodi za usluge tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava ostvareni su u iznosu 222.171,00 kn. Odnose se na održavanje službenih vozila. Koncem 2008. Ministarstvo je koristilo 17 službenih osobnih automobila. Usluge održavanja su obavljene izravno od dobavljača, ovlaštenih zastupnika za pojedine marke vozila, na temelju narudžbenica Ministarstva i ponuda dobavljača. Planom nabave nisu planirana sredstva za održavanje prijevoznih sredstava. Za pojedine marke vozila ostvareni su rashodi održavanja u iznosu većem od 70.000,00 kn, a za nabavu usluga održavanja nisu provedeni propisani postupci javne nabave. Za marke vozila koja se koriste u Ministarstvu na tržištu postoji više ovlaštenih zastupnika, te je Ministarstvo za nabavu usluga trebalo provesti postupke nabave usluga održavanja vozila u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Rashodi za nabavu računalnih usluga planirani su u iznosu 51.957.755,00 kn, a ostvareni su u iznosu 51.798.211,00 kn, što je za 159.544,00 kn manje od planiranog iznosa. Odnose se na računalne usluge u provedbi aktivnosti informatizacije Ministarstva i središnjih registara u iznosu 29.361.160,00 kn, modernizacije sudske uprave i sudskog postupka E-Spis u iznosu 14.134.115,00 kn, tehničke pomoći u vezi sa stečajevima u iznosu 4.894.256,00 kn, informatizacije pravosudnih tijela u iznosu 2.499.999,00 kn, te druge računalne usluge u iznosu 908.681,00 kn.

Računalne usluge većinom su nabavljene pregovaračkim postupkom bez prethodne objave, na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi. U pojedinim slučajevima za nabavu računalnih usluga postupci javne nabave nisu provedeni pravodobno, odnosno usluge su se počele obavljati prije donošenja odluke o početku postupka javne nabave i provedbe postupka javne nabave.

Usluge koje su se obavljale prije provedbe postupka javne nabave odnose se na godišnje održavanje i razvoj aplikacijskog softvera upisnika prekršajnih sudova, održavanje i razvoj serverske opreme i sistemskog softvera centralnog informatičkog sustava, zatvorskog informacijskog sustava i linux sustava na četiri servera sustava E-Spisa, usluge održavanja informacijskog sustava EOP zemljišne knjige, te na usluge održavanja i razvoja informacijskih sustava sudskog registra. Za nabavu navedenih usluga s ponuditeljima su zaključeni ugovori o nabavi računalnih usluga u vrijednosti 10.331.863,00 kn za proračunsku 2008. na temelju kojih su ostvareni i evidentirani rashodi u iznosu 9.851.183,00 kn, a postupci javne nabave su provedeni i ugovori s ponuditeljima zaključeni u razdoblju od travnja do studenoga 2008. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 13. Zakona o javnoj nabavi, kojom je propisano da javni naručitelj smije započeti postupak javne nabave onda kada su planirana sredstva za nabavu, a postupak javne nabave započinje donošenjem odluke o početku postupka javne nabave.

Državni ured za reviziju je naložilo nabavu provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 6.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Vezano za postupke javne nabave računalnih usluga koji nisu provedeni pravodobno, Ministarstvo je obrazložilo da je državni proračun donesen u ožujku 2008., te se tek tada mogla planirati nabava i pokrenuti postupci nabave, u skladu s odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi. Nadalje je navelo da se računalne usluge odnose na godišnje održavanje informacijskog sustava pravosuđa koji su temelj poslovanja pravosudnih tijela, te javnih registara (zemljišne knjige i sudskog registra) koji se koriste već desetak godina, a gdje je potrebno osigurati kontinuitet u pružanju podrške sudovima i odvjetništvima u svakodnevnom radu. Šteta zbog nefunkcioniranja sustava zemljišne knjige, sudskih upisnika, sudskog registra kao i cijelog pravosuđa bila bi višestruka, kako za državu tako i za gospodarstvo, što bi dovelo do narušavanja povjerenja građana u institucije pravne države. Stoga je Ministarstvo mišljenja da nabava računalnih usluga nije bila možda formalno u skladu s propisima, ali je bila nužna radi sprečavanja pravnih i materijalnih posljedica.***

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 374.786.986,00 kn. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 344.669.477,00 kn, što je za 30.117.509,00 kn ili 8,0% manje od planiranog iznosa. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 342.082.976,00 kn, što je za 32.704.010,00 kn ili 8,7% manje od planiranog iznosa. Na koncu 2008. iskazan je višak prihoda i primitaka u iznosu 2.586.501,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz 2007. iznosio je 1.927.311,00 kn, te višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 659.190,00 kn. Ministarstvo je u 2008. obavljalo aktivnosti u skladu s djelokrugom rada i financijskim planom. Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koje se odnose na cjelovitost financijskog plana, popis imovine i obveza, vođenje očevidnika imovine, evidentiranje poslovnih događaja u poslovnim knjigama, te nabavu roba, radova i usluga, utjecali su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 30. rujna 2009.

MINISTARSTVO REGIONALNOG RAZVOJA, ŠUMARSTVA I VODNOGA GOSPODARSTVA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom, čime je otežano praćenje izvršavanja rashoda u skladu s planiranim namjenama.
  - Rashodi za ugovore o djelu s vanjskim suradnicima veći su od najvišeg iznosa propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima, odnosno od iznosa u visini 2,0% sredstava osiguranih za plaće zaposlenika Ministarstva.
  - Nabava roba, usluga i radova u Ministarstvu obavljena je u okviru Službe za nabavu i informatičke poslove. Provedeno je 425 postupaka javne nabave, te je ugovorena ukupna nabava u vrijednosti 426.930.738,00 kn bez poreza na dodanu vrijednost. Revizijom je utvrđeno da su bez provođenja postupaka javne nabave nabavljene robe i usluge u vrijednosti 1.190.885,00 kn. Odnose se na nabavu usluga tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava u iznosu 589.357,00 kn, usluge osiguranja prijevoznih sredstava u iznosu 312.720,00 kn, auto guma u vrijednosti 159.441,00 kn, te materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava u iznosu 129.367,00 kn. Također, bez provođenja propisanih postupaka i načina nabave, više su obavljene usluge održavanja travnatih površina i košenja trave u iznosu 1.917.696,00 kn, odnosno 59,0%, od ugovoreni u iznosu 3.252.244,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	2.198.081.113,00	2.237.898.013,00	101,8
2.	Rashodi i izdaci	2.198.081.113,00	2.256.736.007,00	102,7
3.	Manjak prihoda	0,00	18.837.994,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina		2.978.712.304,00	
5.	Financijska imovina		161.349.696,00	
6.	Obveze		296.893.121,00	
7.	Broj zaposlenika			437

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 1.069.583.552,00 kn, opreme u iznosu 10.397.134,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 6.253.839,00 kn, te druge imovine u iznosu 1.892.477.779,00 kn.

Druga imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u pripremi u iznosu 1.890.872.370,00 kn, licenci i ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja u iznosu 1.295.336,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 310.073,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 140.553,00 kn, potraživanja u iznosu 156.063.611,00 kn, te rashode budućeg razdoblja (obračunane plaće zaposlenika za prosinac 2008., te honorari prema ugovorima o djelu) u iznosu 5.145.532,00 kn. Vrijednosno najznačajnija potraživanja u iznosu 150.972.481,00 kn se odnose na dane dugoročne zajmove trgovačkom društvu u javnom sektoru.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 4.741.656,00 kn, materijalne rashode u iznosu 6.178.657,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 49.258.505,00 kn, te druge obveze u iznosu 236.714.303,00 kn (od čega su vrijednosno najznačajnije obveze za zbrinjavanje i razvoj područja posebne državne skrbi te potpore za razvoj lokalne zajednice u iznosu 177.957.480,00 kn).

III. NALAZ

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola, koji se odnosi na unutarnju reviziju i financijsko upravljanje i kontrole, korisnici proračuna dužni su uspostaviti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

Ministarstvo je započelo s organizacijskim aktivnostima na uspostavi ovog sustava. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrolu, koji je imenovan početkom lipnja 2008., donio je u siječnju 2009. plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Navedeni plan sadrži aktivnosti i rokove unutar kojih je potrebno provesti uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrola, te osobe odgovorne za provođenje aktivnosti. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva iz ožujka 2008., predviđeno je ustrojavanje Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole. Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva predviđena su u navedenom odjelu tri radna mjesta, koja do vremena obavljanja revizije (srpanj 2009.) nisu bila popunjena. Izmjenama Uredbe o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva planira se ukidanje Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole, te stavljanje koordinacije aktivnosti na uspostavi i razvoju sustava financijskog upravljanja i kontrola u nadležnost Uprave za proračun, financije i računovodstvo.

Početkom lipnja 2008. imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti.

Koncem siječnja 2009. sastavljeno je godišnje izvješće o sustavu financijskog upravljanja i kontrola za 2008., te je dostavljeno Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija. Obavljena je samoprocjena pet komponenti financijskog upravljanja i kontrola. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2009.) započet je popis i opis poslovnih procesa, a utvrđeni su misija, vizija i ciljevi poslovanja Ministarstva.

Ministarstvo nije poduzelo sve aktivnosti na uspostavi cjelovitog sustava financijskog upravljanja i kontrola u skladu s navedenim propisima, a planirane aktivnosti ne provode se u skladu s rokovima iz plana uspostave.

Ministarstvo je u ožujku 2008. ustrojilo Samostalni odjel za unutarnju reviziju. Pravilnikom o unutarnjem redu Ministarstva predviđena su u navedenom odjelu četiri izvršitelja. Koncem 2008. poslove unutarnje revizije obavljao je načelnik odjela, a u veljači 2009. zaposlen je jedan viši revizor.

Sredinom siječnja 2009. ministar je donio Povelju unutarnjih revizora. Početkom siječnja 2009. izrađen je strateški i godišnji plan unutarnje revizije za 2009. te godišnje izvješće o obavljenim revizijama i aktivnostima unutarnje revizije za 2008. Navedeni dokumenti su dostavljeni Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija.

U cilju izvršavanja obveze obavljanja unutarnje revizije korištenja sredstava Europske unije, Ministarstvo je početkom ožujka 2008. zaključilo Sporazum o obavljanju unutarnje revizije fondova Europske unije sa Samostalnom službom za unutarnju reviziju Ministarstva financija (dalje u tekstu: Samostalna služba). Prema godišnjem izvješću unutarnje revizije za 2008., Samostalna služba je do konca 2008. obavila reviziju poslovanja Jedinice za provedbu projekata.

Tri revizije praćenja provođenja preporuka za tri komponente IPA programa obavio je zajednički tim unutarnjih revizora Samostalne službe i unutarnji revizor Ministarstva, a okončane su tijekom siječnja i početkom veljače 2009., o čemu su sastavljena konačna izvješća i dostavljena ministru.

Državni ured za reviziju je naložio uspostaviti i razvijati financijsko upravljanje i kontrole u skladu s planom uspostave, kojeg je potrebno izmijeniti i rokove prilagoditi mogućem ostvarenju određenih aktivnosti na način kako je propisano odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru.

1.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložilo razloge odstupanja od planiranih rokova uspostave financijskog upravljanja i kontrola.*

Izjavilo je da je u siječnju 2009. donesen plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, te je planirana uspostava navedenog sustava do konca 2009., a koordinacija aktivnosti na uspostavi i razvoju navedenog sustava stavljena je u nadležnost Uprave za proračun, financije i računovodstvo. Napomenulo je da tijekom 2009. nije organizirana izobrazba vezana uz financijsko upravljanje i kontrole, te nisu donesene Smjernice upravljanja rizicima, što je u nadležnosti Ministarstva financija. Obrazložilo je da je koncem rujna 2009. donesena Strategija razvoja sustava unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru Republike Hrvatske za razdoblje 2009. – 2011., kojom su unesene novine u razvoj navedenog sustava i određeni novi rokovi donošenja dokumenata i organizacije izobrazbe iz nadležnosti Ministarstva financija. Navelo je da su obveze određene Zakonom za uspostavu financijskog upravljanja i kontrola izvršene u propisanim rokovima, te je ukazalo da su za izmjenu plana, s realnim rokovima uspostave navedenog sustava, potrebne upute i smjernice iz nadležnosti Središnje harmonizacijske jedinice Ministarstva financija.

Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Financijskim planom Ministarstva za 2008. planirani su ukupni prihodi i primici, te rashodi i izdaci u iznosu 2.198.081.113,00 kn. Planirani prihodi odnose se na prihode poslovanja koji obuhvaćaju prihode iz državnog proračuna u iznosu 2.028.248.871,00 kn, pomoći međunarodnih organizacija u iznosu 130.532.242,00 kn, kapitalne pomoći iz proračuna u iznosu 35.000.000,00 kn, prihode od nefinancijske imovine u iznosu 2.500.000,00 kn, te prihode prema posebnim propisima u iznosu 1.800.000,00 kn. Planirani rashodi odnose se na rashode poslovanja u iznosu 1.981.222.948,00 kn i rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 216.858.165,00 kn. Financijski plan Ministarstva razrađen je prema programima, aktivnostima i projektima.

Poslovne knjige vode se prema odredbama Zakona o proračunu, Uredbe o računovodstvu proračuna i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige koje služe kao analitičke knjigovodstvene evidencije i pomoćne evidencije za potrebe praćenja poslovanja (knjige kunske i devizne blagajne, knjiga dugotrajne i kratkotrajne nefinancijske imovine, knjiga inventara, knjiga ulaznih i izlaznih računa, potraživanja i obveza, analitička evidencija dobavljača, evidencija putnih naloga, te druge pomoćne evidencije).

Ministarstvo je ustrojilo dvije glavne knjige, od kojih jednu za poslovanje Projekta socijalno gospodarski oporavak područja posebne državne skrbi (PSGO), a drugu za preostalo poslovanje Ministarstva.

Evidentiranje podataka u poslovnim knjigama obavljeno je na temelju vjerodostojnih, istinitih, urednih i prethodno kontroliranih knjigovodstvenih isprava.

U pojedinim slučajevima rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom, čime je otežano praćenje izvršavanja rashoda u skladu s planiranim namjenama. Tako su na računu rashoda za usluge telefona, pošte i prijevoza evidentirani rashodi za najam osobnih automobila u iznosu 1.351.064,00 kn, na računu rashoda za usluge tekućeg i investicijskog održavanja postrojenja i opreme evidentirani su rashodi za usluge fotokopiranja u iznosu 55.369,00 kn te rashodi za usluge održavanja, izrade izmjena i nadogradnje postojećeg cjelovitog informacijskog sustava Uprave za prognanike, povratnike i izbjeglice u iznosu 157.807,00 kn, na računu rashoda za seminare, savjetovanja i simpozije evidentirani su rashodi za konzumaciju hrane i pića te najam dvorane za konferenciju u prosincu 2008. u iznosu 40.640,00 kn, a na računu rashoda za naknade za ulaganja u zauzetu imovinu evidentirani su rashodi za pomoći u pronalaženju podnositelja zahtjeva za stambeno zbrinjavanje na i izvan područja posebne državne skrbi u iznosu 150.000,00 kn.

Odredbama članka 115. Zakona o proračunu propisano je da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te se vodi prema rasporedu računa iz računskog plana proračuna.

Odredbama članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa, prema kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje poslovnih događaja prema načelima koja su propisana odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložilo pojedine slučajeve u kojima rashodi nisu evidentirani na računima propisanim računskim planom.*

Rashodi za ugovore o djelu

- 3.1. Rashodi za ugovore o djelu izvršeni su u iznosu 20.627.782,00 kn. Od navedenog iznosa, na rashode za ugovore o djelu izvršene u okviru Projekta socijalno gospodarski oporavak područja posebne državne skrbi (PSGO) odnosi se 5.703.309,00 kn ili 27,7% rashoda za ugovore o djelu. Navedeni Projekt provodi se na temelju ugovora o zajmu zaključenog sa Svjetskom bankom početkom svibnja 2005., te Zakona o potvrđivanju Ugovora o Zajmu IBRD-7283-HR iz rujna 2005. Ministarstvo je uspostavilo Jedinicu za koordinaciju Projekta, koja je odgovorna za koordinaciju i upravljanje aktivnostima vezanih za Projekt, te upravlja provedbom Projekta u ime Ministarstva. Koncem 2008. u provedbi Projekta sudjelovale su 33 osobe. Tijekom 2008. ugovori o djelu za poslove na navedenom Projektu (financijski stručnjaci, stručnjaci za razvoj, poslove regionalnog koordinatora, stručnjaci za monitoring i evaluaciju, poslove inženjera, tajnice, stručnjaka za nabavu, te druge poslove) zaključeni su s 55 osoba, od kojih su 12 osoba zaposlenici Ministarstva.

Rashodi za druge ugovore o djelu, koji su zaključivani sa zaposlenicima Ministarstva i vanjskim suradnicima za obavljanje poslova u okviru redovnih djelatnosti Ministarstva, izvršeni su u iznosu 14.924.473,00 kn.

U pomoćnoj evidenciji o izvršenim isplatama prema zaključenim ugovorima o djelu, evidentirane su isplaćene naknade za ugovore o djelu za 336 izvršitelja u bruto iznosu 14.142.245,00 kn, od čega se 10.918.288,00 kn odnosilo na 217 vanjskih suradnika, a 3.223.957,00 kn na 119 zaposlenika Ministarstva. Na isplaćene naknade obračunani su i uplaćeni propisani porezi i doprinosi.

Rashodi za ugovore o djelu s vanjskim suradnicima izvršeni su za obavljanje poslova u Zajedničkom tehničkom tajništvu za provedbu tri prekogranična programa IPA 2007, za poslove tajnika Povjerenstva za povratak prognanika i izbjeglica i povrat imovine, poslove skrbi o prognanicima, povratnicima i izbjeglicama iz nadležnosti Uprave za područja posebne državne skrbi, administrativne poslove u pisarnici i arhivi navedene Uprave, poslove kontrole evidencije ulazaka i izlazaka na posao i s posla zaposlenika, te evidencije ulazaka i kretanja stranaka u službenim prostorijama navedene Uprave, administrativno tehničke poslove u vezi natječaja za prijam u državnu službu u Tajništvu Ministarstva, za poslove otpreme pošte i kopiranja, kompletiranja i pripreme predmeta za obradu, te razvrstavanja predmeta u arhivi Tajništva, pomoćno tehničke poslove u Upravi šumarstva, poslove uspostave telefonskog sustava u Ministarstvu, poslove u čajnoj kuhinji, te obavljanje drugih poslova.

Rashodi za ugovore o djelu s vanjskim suradnicima veći su od propisanog iznosa, odnosno od iznosa u visini 2,0% sredstava osiguranih za plaće zaposlenika Ministarstva. Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima propisano je da rashodi za naknade izvršiteljima usluga prema zaključenim ugovorima o djelu ne smiju prelaziti 2,0% ukupnog iznosa sredstava, koji je osiguran za plaće zaposlenika u tekućoj godini za to državno tijelo.

Državni ured za reviziju je naložio, vezano za zaključivanje ugovora o djelu, postupanje u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i izjavilo da je smanjen broj ugovora o djelu, te se obvezalo izvršiti analizu svih ugovora o djelu u cilju daljnjeg smanjenja.*

Program Pomoći Vlade Republike Hrvatske inozemnim vladama

- 4.1. Rashodi za program Pomoći Vlade Republike Hrvatske inozemnim vladama planirani su u iznosu 51.000.000,00 kn, a nakon rebalansa državnog proračuna i internih preraspodjela smanjeni su na 29.500.000,00 kn. Rashodi su izvršeni za program Pomoći Vlade Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu u iznosu 50.134.545,00 kn, što je za 20.634.545,00 kn ili 69,9% više od plana. Vrijednosno značajniji rashodi se odnose na nabavu i isporuku osnovnog građevinskog, instalacijskog materijala i sanitarne opreme u iznosu 34.839.008,00 kn, te sufinanciranje sanacije lokalne prometnice Dobroša – Kolakušići – Uzdol u iznosu 5.000.000,00 kn.

Program Pomoći Vlade Republike Hrvatske za povratak Hrvata u Bosnu i Hercegovinu se provodi od 2001., u suradnji s resornim ministarstvima u Federaciji Bosni i Hercegovini, na temelju ugovora o obnovi i izgradnji oštećenih i uništenih obiteljskih kuća iz ranijih godina, zaključenog između Vlade Republike Hrvatske i Vijeća ministara Bosne i Hercegovine, te prema Zaključku Vlade Republike Hrvatske iz 2001.

U program su uključeni Hrvati koji trenutno borave u Republici Hrvatskoj i žele se vratiti u Bosnu i Hercegovinu, te vlasnici oštećenih ili uništenih obiteljskih kuća koji borave u Bosni i Hercegovini i u potrebi su stambenog zbrinjavanja. Za koordinaciju i provedbu programa je određeno Ministarstvo, a ranije su ga provodili Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka, odnosno Ministarstvo javnih radova, obnove i graditeljstva u suradnji s izvršnim tijelima u Federaciji Bosni i Hercegovini. Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2006., Program je proširen na objekte javne namjene u cilju ubrzanja povratka i ostanka Hrvata u Bosni i Hercegovini, a Ministarstvo mora, turizma, prometa i razvitka je zaduženo da godišnje izvješće o realizaciji programa dostavi Vladi Republike Hrvatske.

S obzirom da je Ministarstvo preuzelo provedbu programa u 2008., trebalo je sastaviti Godišnje izvješće o realizaciji programa i dostaviti Vladi Republike Hrvatske u skladu sa Zaključkom Vlade Republike Hrvatske iz rujna 2006.

Državni ured za reviziju je naložio dostavljanje godišnjeg izvješća o realizaciji programa Vladi Republike Hrvatske.

4.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da će koncem 2009. dostaviti Vladi Republike Hrvatske godišnja izvješća o realizaciji programa za 2008. i 2009.*

Postupci javne nabave

5.1. Nabava roba, usluga i radova u Ministarstvu obavljena je u okviru Službe za nabavu i informatičke poslove. Vođene su evidencije javne nabave, te je Upravi za sustav javne nabave dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za 2008., u skladu s odredbama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave i Uredbe o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi.

Provedeno je 425 postupaka javne nabave, te je ugovorena ukupna nabava u vrijednosti 426.930.738,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost.

Ministarstvo je poništilo 51 provedeni postupak javne nabave, najvećim dijelom iz razloga što nije pristigla ni jedna ponuda, odnosno nije bilo ni jedne prihvatljive ponude, što je cijena najpovoljnije prihvatljive ponude bila veća od planiranih sredstava za javnu nabavu, te što su postale poznate okolnosti, koje da su bile poznate ranije dovele bi do sadržajno bitno drugačijeg poziva za nadmetanje.

Državna komisija je zaprimila 31 žalbu ponuditelja u postupcima javne nabave koje je provelo Ministarstvo. Rješenjima Državne komisije poništeno je osam otvorenih postupaka javne nabave, poništene su dvije odluke o odabiru najpovoljnije ponude i jedna obavijest o početku javne nabave. Također, deset žalbi žalitelja je odbijeno kao neosnovano, četiri žalbe su odbačene zbog nepravodobnosti, a jedna žalba je odbačena kao nedopuštena.

Zaključcima Državne komisije obustavljena su dva postupka povodom žalbi. Ministarstvo je postupilo prema rješenjima Državne komisije. Tijekom 2008. i do vremena obavljanja revizije (srpanj 2009.) ponovljen je 41 poništeni postupak javne nabave.

Revizijom je utvrđeno da su bez provođenja postupaka javne nabave nabavljene robe i usluge u vrijednosti 1.190.885,00 kn. Odnose se na nabavu usluga tekućeg i investicijskog održavanja prijevoznih sredstava u iznosu 589.357,00 kn, usluge osiguranja prijevoznih sredstava u iznosu 312.720,00 kn, auto guma u vrijednosti 159.441,00 kn, te materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava u iznosu 129.367,00 kn.

Također, bez provođenja propisanih postupaka i načina nabave više su obavljene usluge održavanja travnatih površina i košenja trave u iznosu 1.917.696,00 kn, odnosno 59,0%, od ugovorenih u iznosu 3.252.244,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 13. i 128. Zakon o javnoj nabavi. Postupci javne nabave (navedeni u članku 13. Zakona), uređeni su navedenim Zakonom na isti način za sve vrijednosti nabave. Javni naručitelji mogu slobodno birati između otvorenog i ograničenog postupka, u posebnim okolnostima navedenim u članku 20. Zakona mogu izabrati natjecateljski dijalog, te pod uvjetima navedenima u člancima 14., 15. i 16. Zakona, pregovarački postupak s prethodnom objavom ili bez prethodne objave. Odredbama članka 128. navedenog Zakona propisano je da su naručitelji obvezni primjenjivati odredbe navedenog Zakona za nabavu male vrijednosti ako procijenjena vrijednost nabave, bez poreza na dodanu vrijednost iznosi 300.000,00 kn i manje za robe i usluge, te 500.000,00 kn i manje za radove.

Državni ured za reviziju je naložio nabavu obavljati u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. *Obrazloženo je da je Ministarstvo osnovano početkom siječnja 2008., a ustrojeno je od ustrojstvenih jedinica koje su ranije pripadale Ministarstvu mora, turizma, prometa i razvitka, Ministarstvu poljoprivrede, šumarstva i vodnog gospodarstva i od Uprave za prognanike koja je dotada bila samostalna jedinica sa svojim računovodstvom i nabavom. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva osnovana je Služba za nabavu koja je započela s radom koncem ožujka 2008., a prioritet u radu bio je provođenje postupaka javne nabave iz područja regionalnog razvoja.*

Ukazano je na nedostatak objedinjenih popisa vozila (prema markama vozila i modelu vlasništva) svih ustrojstvenih jedinica i regionalnih ureda na teritoriju Republike Hrvatske, što je otežavalo pokretanje postupaka nabave usluga, materijala i dijelova za tekuće i investicijsko održavanje prijevoznih sredstava. Obrazloženo je da su kadrovska neekipiranost Službe za nabavu i veliki broj provedenih postupaka javne nabave iz područja regionalnog razvoja rezultirali neprovođenjem postupaka javne nabave za navedeno. Izjavljeno je da je Služba za nabavu za predmetne nabave ispostavljala narudžbenice isključivo ovlaštenim servisima za svaku pojedinu marku vozila, čime je osigurano racionalno trošenje proračunskih sredstava i jedino moguće kvalitetno održavanje vozila na cijelom teritoriju Republike Hrvatske. Navedeno je da je u 2008. za nabavu auto guma proveden otvoreni postupak javne nabave koji je poništen zbog neusporedivosti tipova ponuđenih guma, te je većina auto guma nabavljena putem narudžbenica od najpovoljnijeg ponuditelja.

Obrazloženo je da je prognaničkim i izbjegličkim naseljima protekao rok trajanja, te su zbog čestih kvarova bile potrebne hitne intervencije na sanitarijama i električnim instalacijama u prognaničkim kućicama. S obzirom da se u prognaničkim i izbjegličkim naseljima nalaze korisnici starije dobi i bolesni bilo je potrebno održavanje okoliša oko kućica u prognaničkim naseljima.

Navedeno je da postupak iseljenja prognanika i izbjeglica teče kontinuirano, te je neophodna demontaža kućica odmah nakon iseljenja prognanika ili izbjeglica iz kućice jer postoji velika vjerojatnost protupravnog useljenja u taj objekt. Svi radovi su izvršeni stručno i profesionalno, što je potvrdio nadzorni inženjer.

Izjavljeno je da je Ministarstvo osnovano u siječnju 2008., u čiju je nadležnost ušla i skrb o prognanicima i izbjeglicama. U ožujku 2008. donesena je Uredba o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva, te je ustrojena Služba na nabavu i informatičke poslove, a unutar te Službe ustrojen je Odjel za pripremu nabave, Odjel za obradu ponuda i Odjel za izvršavanje nabave i ugovaranja. S obzirom da je Ministarstvo novoosnovano i da je u ustrojstvene jedinice trebalo zaposliti djelatnike, do konca lipnja 2008. zbog preustroja nije bilo nadležnih službenika koji su trebali provesti postupak raspisivanja natječaja za obavljanje poslova u prognaničkim i izbjegličkim naseljima.

Navedeno je da su do konca lipnja 2008., na temelju zahtjeva čelnika uprave nadležnog za skrb o prognanicima i izbjeglicama, a zbog otklanjanja eventualnih nesreća korisnika i mogućih zaraza u prognaničkim i izbjegličkim naseljima, izvršavale su navedene radove pravne osobe s kojima su bili zaključeni ugovori. U razdoblju od srpnja do konca 2008. znatno je smanjen broj organizirano smještenih prognanika i izbjeglica, te je utvrđeno da navedene poslove nije potrebno obavljati i da su istekli ugovori prema kojima su se do tada obavljali radovi na održavanju prognaničkih i izbjegličkih naselja.

Napomenuto je da je, nakon donošenja proračuna za 2009., ravnateljica Uprave za područja posebne državne skrbi zatražila izradu troškovnika za radove i usluge održavanja preostalih šest prognaničkih i izbjegličkih naselja kojima upravlja Ministarstvo, odnosno za održavanje četiri naselja i rušenje dva naselja Dumače i Pisarovine.

Na temelju izrađenih troškovnika, te daljnjih potreba za smještajem prognanika, povratnika i izbjeglica u preostalim naseljima, procijenjeno je da više nije potrebno održavanje naselja u dotadašnjem obujmu.

Temeljem toga je u 2009. zatraženo raspisivanje javnog natječaja za popravak postrojenja za pitku vodu u Maloj Gorici i neophodnih popravaka u naselju zbog preseljenja oko 300 izbjeglica iz naselja Dumače u Malu Goricu te nužnih radova održavanja, zatim za rušenje naselja Dumače na čijem mjestu se gradi novo naselje.

Drugi nužni popravci u preostalim naseljima obavljali su se kada se dogodio kvar u pojedinom naselju (popravci kanalizacije, vodovodne mreže i drugo), te održavanje pitke vode u Maloj Gorici.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 2.198.081.113,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 2.237.898.013,00 kn, što je za 39.816.900,00 kn ili 1,8% više od plana. Rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 2.256.736.007,00 kn, što je za 58.657.894,00 kn ili 2,7% više od plana. Evidentiran je manjak prihoda i primitaka u iznosu 18.837.994,00 kn. Preneseni manjak prihoda i primitaka iz prethodne godine iznosio je 92.709,00 kn, te je manjak prihoda i primitaka za pokriće u sljedećem razdoblju iznosio 18.930.703,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na računovodstveno poslovanje, izvršene rashode prema ugovorima o djelu, te pojedine postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 3. studenoga 2009.

MINISTARSTVO TURIZMA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstvo turizma (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Pojedini korisnici sredstava kapitalnih pomoći, tekućih i kapitalnih donacija nisu dostavili financijska izvješća i dokaze o namjenskom korištenju sredstava. Ministarstvo treba poduzeti mjere za pribavljanje izvješća i navedene dokumentacije, odnosno zatražiti povrat sredstava u državni proračun.
  - U većini slučajeva javna nabava je obavljena u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Revizijom je utvrđeno da je uredski namještaj u iznosu 149.789,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost, nabavljen bez provođenja postupaka javne nabave. Radovi na adaptaciji poslovnog prostora Ministarstva ugovoreni u vrijednosti 1.597.209,00 kn nisu okončani u vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2009.), iako je ugovoreni rok završetka radova bio koncem prosinca 2008.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	223.464.527,00	218.735.565,00	97,9
2.	Rashodi i izdaci	223.464.527,00	238.196.646,00	106,6
3.	Manjak prihoda	0,00	19.461.081,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			12.967.429,00
5.	Financijska imovina			12.972.726,00
6.	Obveze			21.915.780,00
7.	Broj zaposlenika			56

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost licenci i druge nematerijalne imovine u iznosu 7.225.310,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 2.168.363,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 1.702.144,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 1.084.511,00 kn, te druge imovine u iznosu 787.101,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na zajmove u iznosu 12.840.000,00 kn, jamčevne pologe u iznosu 62.712,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 33.917,00 kn, druga potraživanja u iznosu 20.331,00 kn, te potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 15.766,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za subvencije u iznosu 19.602.097,00 kn, obveze za zaposlene u iznosu 990.656,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 653.287,00 kn, kazne i naknade šteta 548.327,00 kn, nabavu nefinancijske imovine 57.567,00 kn, naknade građanima i kućanstvima 50.800,00 kn, te obveze za druge usluge u iznosu 13.046,00 kn. Obveze za subvencije u iznosu 19.602.097,00 kn odnose se na subvencije kamata za kredite odobrene poduzetnicima za financiranje programa kreditiranja malog obiteljskog poduzetništva u turizmu.

III. NALAZ

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Korisnici proračuna dužni su uspostaviti sustav unutarnjih financijskih kontrola, u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Uredbom o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva iz ožujka 2008., predviđeno je ustrojavanje samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrolu, te odjela za unutarnju reviziju, čime su ispunjene organizacijske pretpostavke za uspostavu ovog sustava.

Ministarstvo nije uspostavilo sustav financijskog upravljanja i kontrola u skladu s navedenim propisima. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan i nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, što nije u skladu s odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Također, nije imenovana osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare, što je obveza propisana odredbama članka 36. navedenog Zakona.

Tijekom 2008. samostalni odjel za unutarnju reviziju nije ustrojen i nije obavljena unutarnja revizija, što je učinjeno početkom 2009. Voditelj odjela za unutarnju reviziju zaposlen je u siječnju 2009. U ožujku 2009. donesen je strateški plan unutarnje revizije za razdoblje od 2009. do 2011. i godišnji plan unutarnje revizije za 2009., koji su dostavljeni Središnjoj harmonizacijskoj jedinici Ministarstva financija. U vrijeme obavljanja revizije (srpanj 2009.) u tijeku je obavljanje revizije planirane godišnjim planom unutarnje revizije za 2009.

Državni ured za reviziju je naložio imenovanje voditelja odjela za financijsko upravljanje i kontrole i osobe zadužene za nepravilnosti i prijevare, te donošenje plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole u kojem će biti naznačene aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti cjelovit sustav. U skladu s navedenim planom potrebno je razvijati financijsko upravljanje i kontrole, na način kako je propisano odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola. Isto tako predlaže se preispitati organizacijsku uspostavu sustava financijskog upravljanja i kontrola u dogovoru s Upravom za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija. Postojanje navedenoga odjela potrebno je razmotriti radi naknadnih kontrola koje je potrebno uspostaviti vezano na dane kapitalne i tekuće pomoći, odnosno subvencije i donacije kod kojih je potrebno pratiti namjensko i pravodobno korištenje.

- 1.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Obvezalo se u što kraćem roku imenovati voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, donijeti plan uspostave financijskog upravljanja i kontrole, imenovati osobu za nepravilnosti i prijevare, te je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju o potrebi uspostave naknadnih kontrola vezano na dane kapitalne i tekuće pomoći, odnosno subvencije i donacije kod kojih je potrebno pratiti namjensko i pravodobno korištenje. Navedeno je da je u tijeku intenzivna suradnja s Upravom za harmonizaciju unutarnje revizije i financijske kontrole Ministarstva financija po pitanju organizacijske uspostave sustava financijskog upravljanja i kontrole.*

Očevidnik imovine

- 2.1. Ministarstvo posjeduje, koristi i upravlja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, a nije ustrojilo očevidnik imovine i dostavilo Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom popis imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca 2008.

Odredbom članka 13. Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske propisano je da su sva tijela državne vlasti, te pravne i druge osobe koje posjeduju, koriste ili upravljaju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske (nekretnine i pokretnine) dužne, uz svu imovinskopravnu i tehničku dokumentaciju, Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom dostaviti popis imovine i podatke o knjigovodstvenoj vrijednosti prema stanju utvrđenom popisom imovine na dan 31. prosinca svake godine, u rokovima određenim propisima o godišnjim financijskim izvješćima za korisnike državnog proračuna. Nadalje, dužni su dostaviti navedenom uredu podatke o promjenama u stjecanju i raspolaganju tom imovinom najkasnije u roku od 15 dana od dana nastale promjene.

Državni ured za reviziju je naložio dostavljanje podataka o promjenama u stjecanju i raspolaganju nepokretnom i pokretnom imovinom Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, u skladu s odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju i navelo da intenzivno radi na ažuriranju očevidnika državne imovine u skladu sa zakonskom obvezom.*

Rashodi i izdaci

- 3.1. Rashodi i izdaci Ministarstva planirani su u iznosu 223.464.527,00 kn, a izvršeni su u iznosu 238.196.646,00 kn, što je za 14.732.119,00 kn ili 6,6% više od plana. Odnose se na rashode poslovanja u iznosu 231.301.732,00 kn, rashode za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 6.832.202,00 kn, te izdatke za financijsku imovinu i otplate zajmova u iznosu 62.712,00 kn.

Iznad planiranih iznosa izvršeni su rashodi za subvencije za 17.233.031,00 kn ili 25,6% i rashodi za zaposlene za 828.758,00 kn ili 10,9%. Razlog odstupanja planiranih i izvršenih rashoda je smanjenje planiranih sredstava po rebalansu proračuna.

Vrijednosno značajniji rashodi poslovanja odnose se na rashode za subvencije u iznosu 84.483.031,00 kn, pomoći unutar opće države u iznosu 11.892.119,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu 588.800,00 kn, te na druge rashode u iznosu 116.307.261,00 kn. Drugi rashodi se odnose na rashode za tekuće donacije u iznosu 97.647.376,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 11.766.564,00 kn, kapitalne donacije u iznosu 6.862.256,00 kn i izvanredne rashode u iznosu 31.065,00 kn.

Naknade građanima i kućanstvima u iznosu 588.800,00 kn odnose se na sufinanciranje stipendija učenika i studenata u suradnji s gospodarskim subjektima (hoteli, turističke agencije) i županijskim obrtničkim komorama, na temelju Programa poticanja obrazovanja i obuke kadrova u ugostiteljstvu i turizmu.

Ministarstvo je u 2008. zaključilo sporazume o suradnji s trgovačkim društvima i županijskim obrtničkim komorama, na temelju kojih isplaćuje stipendije za 321 učenika i 31 studenta. Evidencija o stipendistima sadrži osnovne podatke s imenom, prezimenom i brojem računa otvorenog kod poslovne banke, a trebala bi osigurati podatke o nazivu škole ili fakulteta koju stipendist pohađa, razredu ili godini studija, te dokaze stipendista o redovnom školovanju ili završetku školovanja. Od početka provođenja navedenog Programa u studenome 2008. do vremena obavljanja revizije (srpanj 2009.), Ministarstvo nije obavljalo terenski očevid, niti je na drugi način pribavilo podatke jesu li gospodarski subjekti i županijske obrtničke komore organizirale praktičnu nastavu i mentore za izvođenje praktične nastave stipendista, te provode li Program u skladu s odredbama sporazuma o suradnji i ugovorima.

U okviru rashoda za tekuće donacije u iznosu 97.647.376,00 kn, vrijednosno najznačajniji rashodi izvršeni su za turističku promidžbu Republike Hrvatske u iznosu 88.300.000,00 kn, sufinanciranje obrazovnih i stručnih programa u iznosu 3.650.000,00 kn i sufinanciranje hitne medicinske pomoći u iznosu 1.250.000,00 kn. Rashodi za turističku promidžbu Republike Hrvatske planirani su i izvršeni u iznosu 88.300.000,00 kn, a odnose se na transfer sredstava Hrvatskoj turističkoj zajednici, koja je glavni nositelj promidžbe Republike Hrvatske i koja svojim programom rada definira aktivnosti i financijski plan za turističku godinu. Hrvatska turistička zajednica dostavila je izvještaj o utrošku sredstava za provođenje različitih aktivnosti vezanih uz unapređenja proizvoda, marketinške i komunikacijske infrastrukture, te prodaju, promidžbu i distribuciju, uz financijsku specifikaciju utrošenih sredstava. Tekuće donacije za stručne i obrazovne programe izvršene su u iznosu 3.650.000,00 kn, a odnose se na tekuće donacije udrugama i drugim neprofitnim organizacijama za sufinanciranje obrazovnih programa, seminara, tečajeva, istraživačkih projekata, znanstvenih programa i drugih stručnih programa kojima se unaprjeđuje opća konkurentnost hrvatskog turizma. Uvidom u dokumentaciju korisnika donacija utvrđeno je da u zahtjevu za prijavu prijedloga programskih aktivnosti za sufinanciranje od strane Ministarstva, pojedini korisnici nisu priložili plan troškova provođenja planirane aktivnosti, nego su troškove iskazali u ukupnom iznosu, a pojedini korisnici nisu iskazali planirani broj polaznika programskih aktivnosti.

Rashodi za pomoći unutar opće države izvršeni su u iznosu 11.892.119,00 kn, a odnose se na kapitalne pomoći u iznosu 10.597.119,00 kn i tekuće pomoći u iznosu 1.295.000,00 kn. Kapitalne pomoći za program poticaja za povećanje konkurentnosti turističkog tržišta planirane i izvršene su u iznosu 4.072.119,00 kn, a odnose se na kapitalne pomoći županijama za uređenje kabineta za praktičnu nastavu u srednjim školama za obrazovanje učenika u turizmu i ugostiteljstvu. Ministarstvo i 14 županija zaključili su u listopadu 2008. ugovore o sufinanciranju uređenja kabineta u srednjim strukovnim školama u školskoj godini 2008./2009., prema kojima su županije obvezne dostaviti izvješće o namjenskom korištenju sredstava do konca školske godine 2008./2009., odnosno do 30. kolovoza 2009. Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2009.) dvije županije su dostavile dokaze o namjenskom korištenju sredstava. U 2008. Ministarstvo nije obavljalo terenski očevid, odnosno kontrolu namjenskog korištenja sredstava i provedbu programa kod korisnika kapitalnih pomoći.

Nadalje, u okviru rashoda za pomoći unutar opće države iskazani su rashodi za izvršenje programa poticanja razvoja tematskih turističkih putova «Tematski putovi» u iznosu 1.415.000,00 kn (izvršeni za provedbu 86 projekata, a korisnici projekata bile su jedinice lokalne i regionalne samouprave, turističke zajednice, udruge i drugi korisnici) i rashodi za izvršenje programa razvoja selektivnih oblika turizma «Plava brazda» u iznosu 200.000,00 kn (izvršeni za 39 projekata).

Rashodi za kapitalne pomoći izvršeni su u iznosu 11.766.564,00 kn. U okviru kapitalnih pomoći iskazani su rashodi za izvršenje programa poticaja seoskog turizma «Zelena brazda» u iznosu 3.199.559,00 kn (izvršeni za 59 projekata) i rashodi za izvršenje programa poticaja izrade izvornih hrvatskih turističkih suveniru u iznosu 1.700.000,00 kn (izvršeni za 138 projekata).

U okviru kapitalnih donacija u iznosu 6.862.256,00 kn, vrijednosno značajniji rashodi iskazani su za izvršenje programa obnove, valorizacije i revitalizacije kulturne, tradicionalne i prirodne baštine «Baština u turizmu» u iznosu 3.010.000,00 kn. Spomenuti rashodi izvršeni su za provedbu 219 projekata za obnovu kulturne i prirodne baštine.

Sredstva kapitalnih pomoći i donacija za izvršenje navedenih programa dodijeljena su korisnicima na temelju javnih poziva za prijavu prijedloga projekata, prijedloga povjerenstva za odabir projekata i odluke ministra, te ugovora o sufinanciranju projekata zaključenih između Ministarstva i korisnika. Na temelju odredbi pojedinih programa i zaključenih ugovora s korisnicima, predviđeno je da Ministarstvo obavlja nadzor namjenskog korištenja sredstava putem dostavljenog financijskog izvješća s pratećom dokumentacijom, te po potrebi očevidom na mjestu ulaganja. Također je ugovoreno da korisnici sredstava dostave izvješća o realizaciji projekta i preslike plaćenih računa, a u slučaju nenamjenskog korištenja sredstava ili neispunjenja ugovorne obveze o dostavi izvješća i dokaza o korištenju sredstava, dobivena sredstva su dužni vratiti u državni proračun.

Korisnici kapitalnih pomoći i donacija su najvećim dijelom dostavili izvješća i dokaze o namjenskom korištenju sredstava, a korisnicima koji to nisu učinili u ugovorenom roku, Ministarstvo je poslalo opomene.

Do vremena obavljanja revizije (srpanj 2009.), pojedini korisnici i nadalje nisu dostavili izvješća i dokaze o namjenskom korištenju sredstava (31 korisnik programa «Tematski putovi», šest korisnika programa «Plava brazda», deset korisnika programa poticaja seoskog turizma «Zelena brazda», dvanaest korisnika programa poticaja izrade izvornih hrvatskih turističkih suveniru, te 27 korisnika programa «Baština u turizmu»).

Državni ured za reviziju je naložio poduzimati mjere za dostavu izvješća i dokaza o namjenskom korištenju sredstava, po potrebi provesti kontrolu kod korisnika sredstava, te u slučaju da korisnik ne dostavi izvješće i dokumentaciju o utrošku sredstava zatražiti povrat sredstava u državni proračun. U slučaju neizvršavanja programa ili ugovorne obveze, korisnik pomoći ne bi trebao ostvarivati bilo koji drugi oblik pomoći i donacija, što je potrebno propisati uvjetima natječaja.

Državni ured za reviziju je predložio obavljanje kontrole namjenskog korištenja sredstava kod županija koje su koristile kapitalnu pomoć u vrijednosno značajnijim iznosima, razmotriti mogućnost i oblike provođenja naknadnih kontrola, koje su jedan od elemenata cjelokupnog sustava financijskog upravljanja i kontrola.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da od korisnika tekućih donacija za stručne i obrazovne programe treba zatražiti cjelovitu dokumentaciju (specifikaciju troškova) koja omogućuje kontrolu i usporedbu planiranih i izvršenih rashoda, odnosno namjenskog trošenja sredstava. Također mišljenja je da Ministarstvo treba pribaviti podatke o provedbi programa poticanja obrazovanja i obuke kadrova u ugostiteljstvu i turizmu od strane gospodarskih subjekata i županijskih obrtničkih komora, te ustrojiti sveobuhvatnu evidenciju stipendista, u cilju nadzora nad provođenjem navedenog programa.

- 3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za dostavu izvješća i dokaza o namjenskom korištenju sredstava. Obrazložilo je da su s korisnicima programa «Plava brazda» koji po ugovoru nisu dostavili izvješća u zadanom roku, potpisani dodaci ugovora za produljenje izvedbe projekta, te da će Ministarstvo u novim uvjetima natječaja za korisnike koji ne izvršavaju ugovorne obveze propisati nemogućnost ostvarivanja bilo kojeg drugog oblika pomoći. Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju o obavljanju kontrole namjenskog korištenja sredstava kod županija koje su koristile kapitalnu pomoć u vrijednosno značajnijim iznosima i obrazložilo da je sudjelovalo putem svoga predstavnika u povjerenstvima za javnu nabavu za uređenje kabineta u strukovnim školama te da će terenski nadzor nad izvršenim radovima uslijediti nakon njihova završetka. U svezi mišljenja Državnog ureda za reviziju da Ministarstvo treba pribaviti podatke o provedbi programa poticanja obrazovanja i obuke kadrova u ugostiteljstvu i turizmu od strane gospodarskih subjekata i županijskih obrtničkih komora, te ustrojiti sveobuhvatnu evidenciju stipendista, u cilju nadzora nad provođenjem navedenog programa, Ministarstvo je navelo da dokaze o redovnom upisu stipendista u sljedeću školsku godinu gospodarski subjekti dostavljaju tijekom rujna.*

Postupci javne nabave

- 4.1. Za 2008. Ministarstvo je donijelo plan nabave. Vođene su evidencije javne nabave, te je Upravi za sustav javne nabave dostavljeno Izvješće o javnoj nabavi. Provedeno je dvanaest postupaka javne nabave, te su zaključeni ugovori za nabavu roba, radova i usluga u iznosu 9.810.794,00 kn, s porezom na dodanu vrijednost.

Na temelju osam otvorenih postupaka nabave zaključeni su ugovori za nabavu roba, radova i usluga u iznosu 7.358.355,00 kn, a na temelju dva pregovaračka postupka bez prethodne objave zaključeni su ugovori o nabavi roba u iznosu 1.474.980,00 kn. Osim navedenog, zaključena su i dva ugovora o nabavi usluga u iznosu 977.459,00 kn (za organizaciju manifestacije «Dani hrvatskog turizma u iznosu 828.131,00 kn i za izobrazbu kadrova u iznosu 149.328,00 kn). Državna komisija za kontrolu postupaka javne nabave zaprimila je žalbe ponuditelja na dva pregovaračka postupka nabave bez prethodne objave, te su isti na temelju rješenja Državne komisije iz studenoga 2008. poništeni, odnosno nabava nije provedena. Ministarstvo je poništilo jedan pregovarački postupak, bez prethodne objave zbog izmijenjenih okolnosti nabave.

U većini slučajeva javna nabava je obavljana u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Revizijom je utvrđeno da je uredski namještaj u iznosu 149.789,00 kn s porezom na dodanu vrijednost, nabavljen bez provođenja postupaka javne nabave.

Nabava građevinsko obrtničkih radova na adaptaciji poslovnog prostora Ministarstva u iznosu 829.843,00 kn, obavljena je nakon provedenog otvorenog postupka javne nabave. S ponuditeljem je početkom listopada 2008. zaključen ugovor o izvođenju radova u vrijednosti 1.597.209,00 kn. Izvršenje radova ugovoreno je u roku 60 dana od potpisa ugovora, odnosno do konca 2008. U slučaju da izvoditelj radova ne izvrši radove u ugovorenom roku, ugovoreno je plaćanje penala u iznosu 0,5 promila ugovorene vrijednosti za svaki dan zakašnjenja ili najviše do 5,0% ugovorene vrijednosti radova. Tijekom 2008. na temelju ovjerenih privremenih situacija obračunani su i plaćeni radovi u iznosu 829.843,00 kn, a tijekom 2009. u vrijednosti 426.672,00 kn. Do dana obavljanja revizije (srpanj 2009.) nije ispostavljen okončan obračun radova.

U lipnju 2009. izvoditelj je ispostavio četvrtu privremenu situaciju u iznosu 255.424,00 kn, nakon čega ukupna vrijednost obračunanih radova iznosi 1.511.939,00 kn, što je za 85.270,00 kn manje od ugovorenog. Prema obrazloženju, Ministarstvo nije ovjerilo, evidentiralo niti platilo četvrtu privremenu situaciju, jer od izvoditelja zahtijeva uklanjanje nedostataka.

Državni ured za reviziju je naložio u slučaju prekoračenja ugovorenog roka izvođenja radova ispitati uzroke kašnjenja, te ovisno o utvrđenim činjenicama postupiti u skladu s ugovornim odredbama radi zaštite interesa Ministarstva i učinkovitog raspolaganja sredstvima. Također, Državni ured za reviziju je naložio postupanje u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 4.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju vezano za postupke javne nabave. Navelo je da su građevinski radovi na adaptaciji poslovnog prostora okončani, te da se čeka potpis nadzornog inženjera na okončanu situaciju, a Ministarstvo će zbog kašnjenja radova umanjiti iznos koji će platiti izvođaču. Obrazloženo je da je nabava uredskog namještaja obavljena na temelju dviju narudžbenica iz travnja i prosinca 2008.***

Za obavljanje zadaća iz svoje nadležnosti, Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode, te rashode i izdatke u iznosu 223.464.527,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 218.735.565,00 kn, što je za 4.728.962,00 kn ili 2,1% manje od plana. Rashodi i izdaci izvršeni su u iznosu 238.196.646,00 kn, što je za 14.732.119,00 kn ili 6,6% više od plana, te za 19.461.081,00 kn manje od ostvarenih prihoda. S obzirom da je pri osnivanju Ministarstvo preuzelo manjak prihoda i primitaka u iznosu 2.384.684,00 kn, manjak prihoda za pokriće u sljedećem razdoblju iznosi 21.845.765,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi poslovanja odnose se na rashode za tekuće donacije u iznosu 97.647.376,00 kn, subvencije u iznosu 84.483.031,00 kn, pomoći unutar opće države u iznosu 11.892.119,00 kn, kapitalne pomoći u iznosu 11.766.564,00 kn, te kapitalne donacije u iznosu 6.862.256,00 kn. Rashodi za tekuće donacije u iznosu 88.300.000,00 kn doznačeni su Hrvatskoj turističkoj zajednici za turističku promidžbu Republike Hrvatske, a vrijednosno značajniji rashodi za subvencije u iznosu 80.182.031,00 kn odnose se na subvencije kamata za kredite odobrene poduzetnicima za financiranje programa kreditiranja malog obiteljskog poduzetništva u turizmu «Poticaj za uspjeh».

Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na kontrolu namjenskog korištenja sredstava i pojedine postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 1. listopada 2009.

MINISTARSTVO ZAŠTITE OKOLIŠA, PROSTORNOG UREĐENJA I GRADITELJSTVA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva zaštite okoliša, prostornog uređenja i graditeljstva (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Ministarstva za 2008., u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Ministarstva.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	373.797.890,00	348.325.102,00	93,2
2.	Rashodi i izdaci	373.797.890,00	335.286.812,00	89,7
3.	Višak prihoda	0,00	13.038.290,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			143.081.172,00
5.	Financijska imovina			21.511.749,00
6.	Obveze			3.879.046,00
7.	Broj zaposlenika			559

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 9.749.897,00 kn, opreme u iznosu 25.094.325,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 5.615.723,00 kn, te druge imovine u iznosu 102.621.227,00 kn. Druga nefinancijska se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u pripremi u iznosu 73.474.095,00 kn, te druge imovine u iznosu 29.147.132,00 kn (neproizvedena dugotrajna imovina u iznosu 20.538.520,00 kn, nematerijalna proizvedena imovina u iznosu 8.575.295,00 kn, knjige, umjetnička djela i druge izložbene vrijednosti u iznosu 20.507,00 kn, te druga nefinancijska imovina u pripremi u iznosu 12.810,00 kn).

Financijska imovina odnosi se na potraživanja (za administrativne pristojbe i prihode po posebnim propisima) u iznosu 20.068.411,00 kn, te drugo u iznosu 1.443.338,00 kn (potraživanja od Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje za bolovanja preko 42 dana u iznosu 1.398.937,00 kn i potraživanja od prodaje nefinancijske imovine u iznosu 44.401,00 kn).

Obveze odnose se na obveze za materijalne rashode u iznosu 497.598,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 1.982.071,00 kn, te druge obveze u iznosu 1.399.377,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno da je Ministarstvo postupilo prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Postupci javne nabave su provedeni uz primjenu odredbi Zakona o javnoj nabavi.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola, odnosno financijsko upravljanje i kontrola i unutarnja revizija uspostavljaju se u Ministarstvu u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima.

Za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola ispunjene su sve organizacijske aktivnosti te je imenovan voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, koordinator za obavljanje ovih poslova, osnovana radna grupa za praćenje ovoga sustava i imenovana osoba zadužena za nepravilnosti i prijave.

Donesen je Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola, kojim su određene aktivnosti i rokovi unutar kojih se mora uspostaviti i razviti ovaj sustav. Izjava o misiji i viziji te ciljevima poslovanja je donesena čime je određen glavni razlog postojanja i djelovanja Ministarstva. Obavljena je samoprocjena i sastavljeno godišnje izvješće o razvoju i napretku na području financijskog upravljanja i kontrola.

Okončani su poslovi na popisu i opisu poslovnih procesa te je sastavljena knjiga (mapa) poslovnih procesa. Početkom 2009. započela je izrada Strategije upravljanja rizicima te izrada Registra rizika. Sve aktivnosti na uspostavi ovoga sustava se odvijaju u skladu i na način određen Pregledom aktivnosti radi uspostave i razvoja sustava financijskog upravljanja i kontrole (FMC).

Poslovi unutarnje revizije obavljaju se u Ministarstvu od 2005. Tijekom 2008. poslove unutarnje revizije obavljala su četiri unutarnja revizora, koji su obavili sedam revizija. Prati se provođenje i implementacija preporuka danih revizijskim izvješćima, o čemu je uspostavljena baza podataka.

Sve obveze prema Ministarstvu financija u dijelu godišnjeg izvješćivanja, sastavljanja i dostavljanja strateških i godišnjih planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

Državni ured za reviziju je predložio da se i nadalje razvija Sustav unutarnjih financijskih kontrola u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima te u skladu s donesenim Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola.

1.2. Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Ministarstvo je za 2008. planiralo prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 373.797.890,00 kn. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 348.325.102,00 kn, a rashodi i izdaci u iznosu 335.286.812,00 kn, za namjene utvrđene financijskim planom i državnim proračunom. Višak prihoda i primitaka iskazan je u iznosu 13.038.290,00 kn. S obzirom da je preneseni višak prihoda i primitaka iz ranijih razdoblja iskazan u iznosu 5.355.438,00 kn, ukupan višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 18.393.728,00 kn. Ministarstvo je za 2008. donijelo plan nabave, a ukupna planirana sredstva za javnu nabavu iznose 119.428.505,00 kn. Vođene su evidencije javne nabave, te je Upravi za sustav javne nabave dostavljeno izvješće o javnoj nabavi za 2008., u skladu s odredbama Uredbe o objavama i evidenciji javne nabave i Uredbe o sadržaju i načinu dostavljanja izvješća o javnoj nabavi. Provedena su 53 postupka javne nabave, od čega 25 postupaka nabave velike vrijednosti (veće od 300.000,00 kn za robe i usluge, odnosno više od 500.000,00 kn za radove), te 28 postupaka nabave male vrijednosti (300.000,00 kn i manje za robe i usluge, odnosno 500.000,00 kn i manje za radove). Na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi, odlukama Ministarstva poništeno je sedam postupaka javne nabave, od čega četiri postupaka nabave velike vrijednosti, te tri postupka nabave male vrijednosti. Postupci su poništeni jer nije pristigla niti jedna prihvatljiva ponuda, te zbog toga što su nakon pokretanja postupaka javne nabave prethodno planirana sredstva za javnu nabavu preusmjerena na provedbu drugih projekata Ministarstva, a to se nije moglo predvidjeti prije početka provedbe navedenih postupaka javne nabave. Za provedene postupke javne nabave ugovorena je ukupna vrijednost nabave u iznosu 50.673.766,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Od navedenog, za provedene postupke javne nabave velike vrijednosti ugovorena je nabava u iznosu 44.939.107,00 kn, a za provedene postupke javne nabave male vrijednosti ugovorena je nabava u iznosu 5.734.659,00 kn. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti u postupcima javne nabave.

Za provedbu projekata financiranih iz CARDS i PHARE programa, te drugih projekata iz djelokruga rada Ministarstva, aktivnosti su obavljane u skladu s planiranim projektima.

Financijski izvještaji Ministarstva za 2008., u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Ministarstva, a prikupljena sredstva su korištena za ostvarenje planiranih ciljeva. Nisu utvrđene nepravilnosti koji bi utjecali na izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 29. svibnja 2009.

MINISTARSTVO ZDRAVSTVA I SOCIJALNE SKRBI

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva zdravstva i socijalne skrbi (dalje u tekstu: Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - U određenom broju slučajeva istovrsni rashodi su evidentirani na različitim računima računskog plana, što nije u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima za 2008. nije iskazan osnivački ulog Ministarstva u Centru za rehabilitaciju Silver u iznosu 1.885.394,00 kn.
  - Popis imovine nije cjelovit, jer popisom nije obuhvaćeno zemljište i građevinski objekti knjigovodstvene vrijednosti 62.862.117,00 kn.
  - Plan nabave roba, radova i usluga je sastavljen i vođene su evidencije postupaka nabave i zaključenih ugovora. Ministarstvo je tijekom 2008. zaključilo 131 ugovor za nabavu robe, radova i usluga u vrijednosti 144.970.383,00 kn, te dalo 302 suglasnosti zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi za nabavu robe, radova i usluga u vrijednosti 87.719.325,00 kn. Za usluge tiskanja brošure Nacionalni program rak debelog crijeva u vrijednosti 1.004.493,00 kn i brošure Rano otkrivanje raka dojke u vrijednosti 707.218,00 kn, nisu primjenjivani postupci nabave propisani Zakonom o javnoj nabavi.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	4.012.554.968,00	4.075.727.661,00	101,6
2.	Rashodi i izdaci	4.012.554.968,00	4.060.566.632,00	101,2
3.	Višak prihoda	0,00	15.161.029,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			1.913.345.819,00
5.	Financijska imovina			300.808.778,00
6.	Obveze			436.844.699,00
7.	Broj zaposlenika			351

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 1.062.883.777,00 kn, opreme u iznosu 687.917.754,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 6.842.747,00 kn, računalnih programa u iznosu 50.704.928,00 kn, nefinancijske imovine u pripremi u iznosu 104.079.341,00 kn, te druge nefinancijske imovine u iznosu 917.272,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 19.428.105,00 kn, potraživanja za administrativne pristojbe i prihode po posebnim propisima u iznosu 33.093.331,00 kn, potraživanja od zaposlenih i više plaćene poreze i doprinose u iznosu 8.021.710,00 kn i druga potraživanja u iznosu 149.340,00 kn, te rashode budućeg razdoblja u iznosu 240.116.292,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja odnose se na obveze za prosinac 2008. za naknade građanima i kućanstvima za socijalni program u iznosu 165.685.009,00 kn, plaće zaposlenih u iznosu 60.614.804,00 kn i materijalne rashode u iznosu 13.816.479,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za zajmove u iznosu 170.080.893,00 kn, naknade građanima i kućanstvima za socijalni program u iznosu 165.685.009,00 kn, za zaposlene u iznosu 60.614.804,00 kn, povučena a neiskorištena sredstva zajma Svjetske banke u iznosu 17.987.727,00 kn, materijalne rashode u iznosu 14.111.260,00 kn i druge obveze u iznosu 8.365.006,00 kn. Obveze za zajmove odnose se na obveze za medicinsku opremu kupljenu na robni kredit.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. utvrđeno je u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Najveći dio sredstava ostvaren od igara na sreću dodijeljen je udrugama na temelju javnog oglašavanja, te ocjene projekta od strane povjerenstva.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. Popis dugotrajne imovine nije u cijelosti obavljen u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, a pojedini podaci o knjigovodstvenoj vrijednosti imovine nisu dostavljeni Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom.
2. U određenom broju slučajeva rashodi nisu evidentirani u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.
3. U manjem broju slučajeva postupci nabave robe, radova i usluga nisu obavljani u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola, odnosno financijsko upravljanje i kontrola i unutarnja revizija uspostavljaju se u Ministarstvu u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

Za uspostavu i razvoj financijskog upravljanja i kontrola ispunjene su sve organizacijske aktivnosti. Imenovan je voditelj za financijsko upravljanje i kontrole, koordinator za obavljanje navedenih poslova, osnovana je radna grupa za praćenje sustava i imenovana osoba zadužena za nepravilnosti i prijave.

U srpnju 2007. donesen je Plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, a u prosincu 2008. izmjene Plana kojima su utvrđene aktivnosti i rokovi unutar kojih se mora uspostaviti i razviti ovaj sustav. Aktivnosti u vezi uspostave navedenog sustava provode se u skladu sa spomenutim Planom.

Izjava o misiji i viziji, te ciljevima poslovanja je donesena čime je određen glavni razlog postojanja i djelovanja Ministarstva. Završeni su poslovi na popisu i opisu poslovnih procesa, te je sastavljena knjiga (mapa) poslovnih procesa i utvrđene aktivnosti u svakom poslovnom procesu.

Obavljena je samoprocjena sustava i sastavljeno je godišnje izvješće o razvoju i napretku na području financijskog upravljanja i kontrola, o čemu je obaviješteno Ministarstvo financija.

Unutarnja revizija je organizacijski uspostavljena i djeluje već nekoliko godina. Tijekom 2008. poslove unutarnje revizije obavljala su tri zaposlenika, a koncem 2008. zaposlen je unutarnji revizor koji je uključen u proces izobrazbe. Tijekom 2008. je planirano i obavljeno pet revizija. Prati se provođenje i implementacija preporuka danih revizijskim izvješćima. Sve obveze prema Ministarstvu financija u dijelu godišnjeg izvješćivanja, sastavljanja i dostavljanja strateških i godišnjih planova i druge dokumentacije redovito se izvršavaju.

Državni ured za reviziju je predložio i nadalje razvijati sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru i drugim provedbenim propisima, te u skladu s donesenim Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola Ministarstva.

1.2. Ministarstvo je prihvatilo prijedlog Državnog ureda za reviziju.

Računovodstveno poslovanje

- 2.1. Ministarstvo je u obvezi primjenjivati proračunsko računovodstvo u skladu s odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su i vode se sve propisane poslovne knjige.

U određenom broju slučajeva istovrsni rashodi su evidentirani na različitim računima računskog plana. Tako su na računu drugi nespomenuti materijalni rashodi evidentirane pomoći dane udrugama za financiranje projekata i djelatnosti vezanih za aktivnost Prevencija, rano otkrivanje, liječenje i rehabilitacija ovisnika u iznosu 21.307.503,00 kn. Rashodi za usluge smještaja u psihijatarskim bolnicama evidentirani su na računu naknade građanima i kućanstvima u naravi u iznosu 16.145.233,00 kn i računu naknade građanima i kućanstvima u novcu u iznosu 4.746.227,00 kn. Na računu zdravstvene usluge evidentirana je pomoć dana jednoj kliničkoj bolnici, zavodu za javno zdravstvo i jednom gradu u iznosu 1.300.000,00 kn. Na računu usluge agencija i studentskog servisa evidentirane su pomoći dane jednoj klinici u iznosu 235.000,00 kn, te usluge nadzora nad radom liječnika u iznosu 157.500,00 kn, koje su evidentirane i na računu rashodi za službena putovanja u iznosu 187.500,00 kn. Pomoć dana jednoj akademiji evidentirana je na računu autorski honorari u iznosu 235.674,00 kn i na računu grafičkih i tiskarskih usluga u iznosu 235.674,00 kn.

Pomoć dana Ujedinjenim narodima za realizaciju dva projekta evidentirana je u okviru računa za druge intelektualne usluge u iznosu 348.762,00 kn i računa za stručno usavršavanje zaposlenih u iznosu 51.237,00 kn. Rashodi za usluge sanacije higijensko sanitarnih uvjeta mliječnih kuhinja u bolnicama evidentirani su na računu zdravstvene usluge u iznosu 565.618,00 kn, intelektualne usluge u iznosu 235.674,00 kn i računu nefinancijske imovine u iznosu 224.026,00 kn.

Navedeno nije u skladu s odredbom članka 115. Zakona o proračunu, kojom je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu, kojom je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode i rashode.

Evidencijom rashoda na računima na koje se ne odnose otežano je praćenje izvršavanja rashoda u skladu s planiranim namjenama.

Na računu drugi nespomenuti građevinski objekti Ministarstva u užem smislu iskazana je vrijednost šest stanova u iznosu 1.785.000,00 kn, koje je tadašnje Ministarstvo rada i socijalne skrbi kupilo u gradu Sinju sredinom 1998. za smještaj socijalno ugroženih osoba. Stanovi su kupljeni na temelju ugovora zaključenog između tadašnjeg Ministarstva rada i socijalne skrbi i grada Sinja, kojim se Ministarstvo obvezalo doznačiti na račun grada Sinja 1.750.000,00 kn, a grad Sinj se obvezao preuzeti kupljene stanove od izvoditelja radova (ugovor o kupnji stanova zaključen između grada Sinj i izvoditelja u 1997., a dodatak ugovoru u 2004.), te izvršiti uknjižbu prava vlasništva šest stanova ukupne površine 407,91 m² na ime Republike Hrvatske i 14 stanova ukupne površine 707,08 m² na svoje ime, te dostaviti Ministarstvu zemljišno-knjižni izvadak. Grad Sinj se također obvezao stanove dodijeliti u najam na određeno vrijeme, prema vlastitim kriterijima uz suglasnost Centra za socijalnu skrb Sinj.

Navedeni stanovi nisu upisani u zemljišnim knjigama kao vlasništvo Republike Hrvatske do dana obavljanja revizije (travanj 2009.), a Ministarstvu nije dostavljena dokumentacija o dodjeli stanova u najam.

U poslovnim knjigama i financijskim izvještajima nije iskazan osnivački ulog Ministarstva u Centru za rehabilitaciju Silver u iznosu 1.885.394,00 kn. Navedena sredstva doznačena su Centru koncem 2008. na temelju ugovora zaključenog u srpnju 2008. između Ministarstva, Grada Zagreba i Hrvatske udruge za školovanje pasa vodiča.

Popisom imovine nije obuhvaćeno zemljište i građevinski objekti, osim jednog doma za umirovljenike, čije je stanje u poslovnim knjigama iskazano u iznosu 62.862.117,00 kn.

Državni ured za reviziju je naložio obavljanje cjelovitog popisa imovine i obveza u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Naložio je evidentirati u poslovnim knjigama osnivački ulog u Centru za rehabilitaciju Silver u iznosu 1.885.394,00 kn, te evidentiranje poslovnih događaja prema načelima koja su propisana odredbama Zakona o proračunu i Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu.

Također je naložio i nadalje poduzimati aktivnosti u skladu s ugovorom, kako bi se stanovi upisali kao vlasništvo Republike Hrvatske, te pribaviti dokumentaciju o dodjeli stanova u najam.

2.2. *Vezano za evidentiranje istih rashoda na različitim računima računskog plana Ministarstvo je obrazložilo da je spajanjem Ministarstva socijalne skrbi i Ministarstva zdravstva, odnosno ustrojavanjem Ministarstva tijekom 2004. došlo do spajanja velikog broja programa (49), od kojih svaki ima velik broj aktivnosti i računa, te nije moguće odmah postupiti po nalazu Državnog ureda za reviziju, ali se planira u skoroj budućnosti, u suradnji s Ministarstvom financija, urediti proračun Ministarstva na način da se smanji broj programa i aktivnosti, što će olakšati praćenje po računima računskog plana.*

Vezano za stanove u Sinju navelo je da je tijekom izgradnje stanova došlo do promjene ukupne površine te je sastavljen dodatak ugovoru o zajedničkoj kupnji stanova i u tijeku je njegovo potpisivanje, nakon čega će grad Sinj poduzeti radnje vezane za upis vlasništva u korist Republike Hrvatske.

Vezano za osnivački ulog u Centru za rehabilitaciju Silver navelo je da je prije evidentiranja osnivačkog uloga potrebno utvrditi koji dio sredstava, od doznačenih u iznosu 1.885.394,00 kn, se odnosi na osnivački ulog, a koji na rad Centra.

Vezano za popis zemljišta i građevinskih objekata Ministarstvo je obrazložilo da popisom nisu obuhvaćeni građevinski objekti financirani iz kredita Svjetske banke u iznosu 35.776.866,00 kn. Navedeni građevinski objekti evidentirani su u poslovnim knjigama Ministarstva u užem smislu, a obuhvaćaju izgradnju više ustanova koje će se nakon primopredaje objekata isknjižiti iz poslovnih knjiga Ministarstva u užem smislu i prenijeti u vlasništvo ustanova. Nadalje je obrazložilo da je početkom 2005., spajanjem Ministarstva rada i socijalne skrbi i Ministarstva zdravstva, evidentirana kao imovina Ministarstva uložena u izgradnju i dogradnju zdravstvenih ustanova u iznosu 23.305.109,00 kn, koja je nakon preuzimanja investicije trebala biti isknjižena iz poslovnih knjiga Ministarstva i prenesena zdravstvenim ustanovama. U skladu s raspoloživom dokumentacijom, očekuje se da će prijenos na zdravstvene ustanove i isknjiženje iz poslovnih knjiga Ministarstva biti obavljen tijekom 2009.

Postupci javne nabave

3.1. Tijekom 2008. Ministarstvo je provelo 131 postupak javne nabave, na temelju kojih je ugovorena nabava robe, radova i usluga u vrijednosti 144.970.383,00 kn, a zdravstvenim ustanovama i ustanovama socijalne skrbi dalo je 302 suglasnosti za provođenje postupaka nabave robe, radova i usluga u vrijednosti 87.719.325,00 kn. Na temelju odredbi Zakona o javnoj nabavi, odlukama ministra poništeno je 20 postupaka javne nabave, a rješenjima Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave poništena su četiri postupka javne nabave. Postupci javne nabave su poništeni odlukama ministra jer nije pristigla ni jedna prihvatljiva ponuda ili je iznos dostavljenih ponuda bio veći od planiranih sredstava za javnu nabavu. Vođene su evidencije javne nabave, te je Upravi za sustav javne nabave dostavljeno izvješće za 2008.

Tijekom 2008. rashodi za javnu nabavu robe, radova i usluga izvršeni su u iznosu 871.155.630,00 kn, od čega se na rashode za nefinancijsku imovinu odnosi 767.432.776,00 kn i rashode poslovanja 103.722.854,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi, odnose se na nabavu robe, radova i usluga obavljenju na temelju ugovora zaključenih u ranijem razdoblju. Revizijom utvrđene nepravilnosti u postupcima javne nabave opisane su u nastavku.

Za usluge tiskanja brošure Nacionalni program rak debelog crijeva u vrijednosti 1.004.493,00 kn i brošure Rano otkrivanje raka dojke u vrijednosti 707.218,00 kn nisu primjenjivani postupci nabave propisani Zakonom o javnoj nabavi. Nabava je obavljena od trgovačkog društva u državnom vlasništvu.

Za usluge sanacije higijensko sanitarnih uvjeta mliječnih kuhinja u bolnicama s uspostavom sustava samokontrole proveden je otvoreni postupak javne nabave. S odabranim ponuditeljem zaključen je ugovor početkom studenoga 2008. Ugovorene su usluge u vrijednosti 1.450.397,00 kn, a odnose se na usluge snimanja stanja, izrade izvješća o zatečenom stanju, izrade, postavljanja i uspostave sustava samokontrole, uspostave modela za pripremu i raspodjelu hrane u mliječnim kuhinjama, temeljito čišćenje pranje i odmašćivanje kuhinja, te isporuka opreme. Uz svaku vrstu usluga navedena je količina i jedinična cijena, te ukupna vrijednost pojedinih usluga. Također je navedena količina opreme, jedinična cijena i ukupna vrijednost pojedine opreme. Rok završetka usluga nije precizno utvrđen, nego je navedeno da će pružanje usluga započeti po potpisu ugovora, te da se pružatelj usluga obvezuje prihvatiti potpisivanje ugovora za razdoblje od šest mjeseci od dana potpisa ugovora. Izvoditelj je koncem studenoga 2008. ispostavio račun za usluge u vrijednosti 1.260.992,00 kn ili 86,9% ugovorenih. U računu nije navedena vrsta i količina usluga, nego je specificirano jedanaest bolnica u kojim su usluge obavljene i ukupna vrijednost usluga u iznosu 1.260.992,00 kn. U prilogu su dostavljene potvrde o pruženim uslugama u kojima nije navedena količina i cijena usluga, nego vrsta usluga koja se u najvećem broju slučajeva razlikuje od ugovorenih (upoznavanje uprave s politikom i ciljevima kvalitete u sigurnosti hrane, trening HACCP tima i osoblja, predaja HACCP dokumentacije). Također, isporučena vrsta opreme u najvećem broju slučajeva razlikuje se od ugovorene, a iz dokumentacije nije vidljiva cijena.

Državni ured za reviziju je naložio ugovorom utvrditi vrstu i količinu usluga, te jediničnu cijenu, a plaćanje izvršavati na temelju računa ispostavljenih u skladu s ugovorom. Također, naložio je nabavu robe, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 3.2. *Vezano za nalaz Državnog ureda za reviziju za usluge sanacije higijensko sanitarnih uvjeta mliječnih kuhinja u bolnicama, Ministarstvo je navelo da su ugovorene usluge za jedanaest bolnica u vrijednosti 1.450.397,00 kn, a da su obavljene i plaćene usluge u vrijednosti 1.260.992,00 kn, jer je izvoditelj utvrdio da u nekim bolnicama ne treba obaviti usluge treninga, validacije i verifikacije HACCP sustava ni isporučivati ugovorenu opremu s obzirom da su neke bolnice već raspisale i provele postupke javne nabave za nabavu opreme.*

Vezano za usluge tiskanja brošure Nacionalni program rak debelog crijeva i Rano otkrivanje raka dojke Ministarstvo je navelo da su navedene usluge plaćene na temelju ugovora o poslovnoj suradnji, zaključenog između Ministarstva i trgovačkog društva u državnom vlasništvu, u studenome 2007. i dodatka ugovoru zaključenog u lipnju 2008., odnosno ugovora o poslovnoj suradnji zaključenog u kolovozu 2006.

Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Ministarstvo je za 2008. planiralo ukupne prihode i primitke te rashode i izdatke u iznosu 4.012.554.968,00 kn. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 4.075.727.661,00 kn, a rashodi i izdaci su izvršeni u iznosu 4.060.566.632,00 kn, što je za 48.011.664,00 kn više od plana i za 15.161.029,00 kn manje od ostvarenih prihoda.

Vrijednosno značajniji rashodi u iznosu 2.059.132.088,00 kn izvršeni su za naknade građanima i kućanstvima (stalne pomoći u novcu, doplatke za njegu u kući, naknade za vojne i civilne žrtve rata, naknade plaća roditeljima hendikepiranog djeteta, osobne invalidnine, naknade za smještaj u udomiteljskim obiteljima, pomoći udrugama, naknade bivšim političkim zatvorenicima). Rashodi za nabavu nefinancijske imovine izvršeni su u iznosu 767.432.756,00 kn.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na evidentiranje poslovnih događaja i popis imovine, te nabavu robe, radova i usluga, koja je u manjem broju slučajeva obavljana bez primjene odredbi Zakona o javnoj nabavi, te je propuštena mogućnost nabave pod povoljnijim uvjetima. Navedene nepravilnosti su utjecale na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 21. rujna 2009.

MINISTARSTVO ZNANOSTI, OBRAZOVANJA I ŠPORTA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa (dalje u tekstu; Ministarstvo) za 2008., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Pojedini rashodi nisu planirani u okviru glave proračuna, aktivnosti i računa na koji se odnose, zbog čega je otežano utvrđivanje ukupnih iznosa pojedinih vrsta rashoda. U pojedinim slučajevima u računovodstvo se ne dostavlja pravodobno sva potrebna dokumentacija za evidentiranje poslovnih događaja, zbog čega poslovni događaji nisu evidentirani u razdoblju na koje se odnose. Navedene nepravilnosti i propusti posljedica su dijelom nedostatnih i nedovoljno učinkovitih unutarnjih kontrola koje bi trebale poboljšati proces planiranja kao i druge procese u Ministarstvu.
  - Za financiranje projekata u okviru tehnologijsko istraživačkih djelatnosti doznačena su sredstva korisnicima na temelju planiranih sredstava u državnom proračunu, iako su pojedini korisnici (HIT i BICRO) imali neutrošena proračunska sredstva iz 2007. Spomenuti korisnici koncem 2008. u izvještajima o utrošku iskazali su neutrošena proračunska sredstava u iznosu 19.673.019,00 kn.
  - Ministarstvo je u razdoblju od 2001. do 2004., za financiranje izgradnje i opremanja zgrada za potrebe visokoškolskih ustanova zaključilo sedam ugovora o kreditu u ukupnom iznosu 1.688.054.200,00 kn, od čega su do konca 2008. iskorišteni krediti u iznosu 1.404.826.725,00 kn. Osim navedenih ugovora o kreditu, sveučilišta su tijekom 2007. i 2008. zaključila pet ugovora o kreditu u ukupnom iznosu 1.544.043.843,00 kn. Krediti nisu korišteni ugovorenom dinamikom, te su tijekom 2007. plaćene naknade za odobrena, a neiskorištena sredstva u iznosu 3.066.499,00 kn, a tijekom 2008. u iznosu 11.007.673,00 kn.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	12.506.867.721,00	12.525.466.178,00	100,1
2.	Rashodi i izdaci	12.506.867.721,00	12.599.425.874,00	100,7
3.	Manjak prihoda	0,00	73.959.696,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina		408.501.432,00	
5.	Financijska imovina		59.945.529,00	
6.	Obveze		1.200.506.416,00	
7.	Broj zaposlenika		307	

Nefinancijska imovina se odnosi na građevinske objekte u vrijednosti 55.050.219,00 kn, postrojenja i opremu u vrijednosti 12.123.527,00 kn, licence u vrijednosti 3.987.790,00 kn, zemljišta u vrijednosti 11.703,00 kn, nefinancijsku imovinu u pripremi u vrijednosti 321.063.194,00 kn, ulaganja u računalne programe u vrijednosti 15.518.873,00 kn, te drugu imovinu u vrijednosti 746.126,00 kn. Nefinancijska imovina u pripremi obuhvaća ulaganja u građevinske objekte osnovnih i srednjih škola, predškolskih ustanova te sportsku dvoranu.

Financijska imovina se odnosi na potraživanja u iznosu 57.662.944,00 kn, novčana sredstva u iznosu 2.280.779,00 kn, te drugu imovinu u iznosu 1.806,00 kn.

Potraživanja u iznosu 57.662.944,00 kn se odnose na potraživanja za bolovanja duža od 42 dana i naknade za bolovanja za ozljede na radu u iznosu 46.537.523,00 kn, potraživanja od Sveučilišta Mostar za plaćene kamate po dugoročnom kreditu u iznosu 10.600.000,00 kn, potraživanja za stipendije i školarine za nacionalne manjine u iznosu 349.682,00 kn, za stanarine novaka u iznosu 172.901,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 2.838,00 kn. Potraživanja za bolovanja iskazana u istom iznosu i na obvezama prema državnom proračunu, početkom 2009. na temelju obavijesti Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje umanjena su za 20.203.009,00 kn i iznose 26.334.514,00 kn.

Obveze iskazane koncem 2008. u iznosu 1.200.506.416,00 kn odnose se na obveze po kreditima od poslovnih banaka za investicijska ulaganja u visokoškolske ustanove u iznosu 1.079.993.560,00 kn, obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 69.239.865,00 kn, obveze za bolovanja u iznosu 46.537.523,00 kn, obveze za materijalne i druge rashode u iznosu 4.735.468,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ministarstva za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ministarstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Za nabavu usluga čuvanja imovine i osoba proveden je postupak javne nabave prema odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Nalozi prema kojima nije postupljeno:

1. U pojedinim slučajevima rashodi nisu planirani i evidentirani na računima propisanim računskim planom.
2. Rashodi za subvencioniranje troškova smještaj i prehrane studenata planirani su i ostvareni u okviru više proračunskih pozicija. Također kod planiranja rashoda nisu uzete u obzir obveze iz ranijih razdoblja.
3. Pojedini krediti od poslovnih banaka za potrebe sveučilišta nisu iskorišteni u planiranim rokovima, te su zaključeni dodaci osnovnim ugovorima o kreditu prema kojima su rokovi korištenja kredita produljeni. Zbog navedenoga povećani su rashodi za angažirana, a neiskorištena sredstva kredita.
4. Za projekte iz Šestog okvirnog programa Europske unije nisu usklađene evidencije prihoda i rashoda iz ranijih godina te u državni proračun nisu vraćena sredstva koja su utrošena za realizaciju spomenutog projekta. U izvješćima unutarnje revizije također su dane preporuke uplate sredstava u državni proračuna, ali preporuke nisu provedene do konca 2008.

Ministarstvo je i nadalje u obvezi postupati prema danim nalogima Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola uspostavljen je prema propisima koji uređuju financijsko upravljanje i kontrole.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, tijekom 2007. imenovana je osoba zadužena za nepravilnosti, voditelj za financijsko upravljanje i kontrolu, te koordinator za financijsko upravljanje i kontrolu. Donesen je plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Godišnje izvješće o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru dostavljeno je Ministarstvu financija.

Prema Uredbi o unutarnjem ustrojstvu Ministarstva iz ožujka 2006. ustrojen je samostalni odjel za unutarnju reviziju. Prema odredbama Pravilnika o unutarnjem redu u samostalnom odjelu unutarnje revizije sistematizirano je pet zaposlenika, a koncem 2008. bila su zaposlena dva viša unutarnja revizora. Voditelj samostalnog odjela unutarnje revizije nije imenovan od 2008. (nakon odlaska bivšeg voditelja u drugu instituciju). U vrijeme obavljanja revizije u svibnju 2009. nakon ovlaštenja ministra, potpisani su i dostavljeni Središnjoj harmonizacijskoj jedinici strateški plan unutarnje revizije, te godišnje izvješće o unutarnjoj reviziji za 2008.

Zaposlenici odjela za unutarnju reviziju tijekom 2008. obavili su devet unutarnjih revizija, od kojih je većina revizije projekata inozemnih pomoći i darovnica. Određene su osobe zadužene za provedbu prihvaćenih preporuka i rokovi za provođenje preporuka.

S obzirom na značajna proračunska sredstva s kojima raspolaže Ministarstvo, te obveze vezane uz reviziju pretpristupnih programa Europske unije i preporuke ustrojavanja posebnog odsjeka za reviziju projekata iz programa Europske unije, predlaže se zaposliti predviđeni broj zaposlenika u samostalni odjel unutarnje revizije.

Državni ured za reviziju je naložio i nadalje razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola.

- 1.2. ***Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Obrazložilo je da će i nadalje razvijati sustav financijskog upravljanja i kontrola. Za reviziju projekata i programa Europske unije ustrojiti će poseban odsjek prilikom izmjene unutarnjeg ustrojstva Ministarstva.***

Planiranje i računovodstveno poslovanje

- 2.1. Ministarstvo je obveznik primjene računovodstva proračuna, te je u obvezi voditi poslovne knjige prema propisima za proračun i proračunske korisnike. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige (dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige).

Rashodi i izdaci Ministarstva u 2008. planirani su okviru 18 glava proračuna u iznosu 12.506.867.721,00 kn, a ostvareni u iznosu 12.599.425.874,00 kn.

Odnose se na rashode i izdatke Ministarstva u užem smislu u iznosu 124.897.797,00 kn, Zajedničkih programa u znanosti, obrazovanju i športu u iznosu 108.983.625,00 kn, Predškolskih ustanova u iznosu 22.641.904,00 kn, Osnovnih škola u iznosu 4.656.599.841,00 kn, Srednjih škola i učeničkih domova u iznosu 2.361.028.280,00 kn, Športa u iznosu 368.910.039,00 kn, Visoke naobrazbe u iznosu 3.128.690.553,00 kn, Znanstveno-istraživačke djelatnosti u iznosu 941.940.266,00 kn, Nacionalne informacijske infrastrukture u iznosu 107.464.724,00 kn, Tehnologijsko istraživačke i razvojne djelatnosti u iznosu 100.806.707,00 kn, Međunarodne znanstveno-tehničke suradnje u iznosu 59.450.779,00 kn.

Osim toga u ukupne rashode Ministarstva uključeni su i rashodi Agencije za obrazovanje odraslih u iznosu 14.179.533,00 kn, Agencije za strukovno obrazovanje u iznosu 15.530.314,00 kn, Agencije za znanost i visoko obrazovanje u iznosu 16.769.057,00 kn, Agencije za odgoj i obrazovanje u iznosu 416.560.809,00 kn, Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja u iznosu 46.328.847,00 kn, Srca u iznosu 24.708.638,00 kn, te CARNet-a u iznosu 83.934.161,00 kn, koji samostalno vode poslovne knjige i sastavljaju zasebne financijske izvještaje.

Tijekom 2008. kao i prethodnih godina pojedini rashodi nisu planirani u okviru glave proračuna, aktivnosti i računa na koji se odnose. U okviru proračunske glave Znanstveno istraživačka djelatnost planirani su prihodi za nacionalni doprinos za Šesti i Sedmi okvirni program, a rashodi koji se odnose na spomenute programe planirani su u okviru proračunske glave Međunarodno znanstvena - tehnička suradnja.

U okviru Visoke naobrazbe rashodi za subvencioniranje smještaja i prehrane u iznosu 201.404.667,00 kn planirani su u okviru proračunskih pozicija za redovnu djelatnost sveučilišta, posebnih pozicija za smještaj i prehranu studenata po studentskim centrima, te pozicije na kojoj su planirana sredstva za poboljšanje studentskog standarda, što otežava praćenje ostvarenja rashoda. U okviru Znanstveno istraživačke djelatnosti na aktivnosti rashoda za plaće zaposlenih u institutima iskazane su plaće za zaposlenike u Sveučilišnoj nacionalnoj knjižnici u Zagrebu. S obzirom da se rashodi za Sveučilišnu nacionalnu knjižnicu planiraju i evidentiraju na zasebnoj aktivnosti trebalo je i rashode za zaposlene planirati na aktivnosti Sveučilišna nacionalna knjižnica.

Planiranjem i evidentiranjem prihoda i rashoda na više računa i u okviru više glava i aktivnosti proračuna otežano je utvrđivanje ukupnih iznosa pojedinih vrsta rashoda.

U Upravi za financije nema načelnika pojedinih odjela i voditelja odjeljaka. Također, unos podataka u poslovne knjige u pojedinim slučajevima obavljaju zaposlenici u upravama u kojima nastaju poslovni događaji, a koji nisu osposobljeni za računovodstveno poslovanje. U pojedinim slučajevima u računovodstvo se ne dostavlja pravodobno sva potrebna dokumentacija za evidentiranje poslovnih događaja. Zbog navedenoga, pojedini poslovni događaji nisu evidentirani pravodobno, odnosno u razdoblju na koje se odnose.

Navedene nepravilnosti i propusti posljedica su nedostatnih i nedovoljno učinkovitih unutarnjih kontrola koje bi trebale poboljšati proces planiranja kao i druge procese u Ministarstvu.

Odredbom članka 115. Zakona o proračunu je propisano da se proračunsko računovodstvo temelji na općeprihvaćenim računovodstvenim načelima točnosti, istinitosti, pouzdanosti i pojedinačnom iskazivanju poslovnih događaja, te odredbom članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu je propisano da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračun i proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, prihode i primitke, te rashode i izdatke.

Državni ured za reviziju je predložio pojačati aktivnosti na razvoju sustava unutarnjih financijskih kontrola u okviru kojeg treba obaviti popise i opise procesa uključujući i proces planiranja, kolanja dokumentacije i pravodobno dostavljanje dokumentacije u računovodstvenu službu radi evidentiranja poslovnih promjena u poslovne knjige. Naloženo je posvetiti više pažnje planiranju prihoda i rashoda u okviru glava i aktivnosti na koje se odnose, te računa koji su propisani odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu kako bi podaci u poslovnim knjigama i financijskim izvještajima prikazivali istinito stanje.

- 2.2. *Vezano uz planiranje prihoda i rashoda projekata koji se financiraju iz Europske unije, u okviru više glava, Ministarstvo je obrazložilo da su kod izrade plana proračuna za 2009. sve aktivnosti vezane uz Europsku uniju planirane u okviru jedne proračunske glave i to pod programom Pridruživanje Republike Hrvatske Europskoj uniji.*

Vezano uz planiranje troškova smještaja i subvencioniranja prehrane u okviru više proračunskih pozicija obrazloženo je da je zbog nemogućnosti planiranja točnog broja korisnika koji će koristiti subvencioniranu prehranu i broja ustanova koje pružaju uslugu studentske prehrane nije moguće planirati sredstva za spomenuti program na jednoj poziciji. Zbog navedenoga, sredstva su planirana u okviru pozicije redovne djelatnosti sveučilišta za integrirane studije, poziciji prehrana i smještaj po studentskim centrima za samostalne studentske centre, te za druge ustanove koje sudjeluju u programu prehrane i smještaja na poziciji poboljšanje studentskog standarda.

Rashodi za visoku naobrazbu

- 3.1. Rashodi za visoku naobrazbu ostvareni su u iznosu 3.128.690.553,00 kn. Odnose se na rashode za zaposlene u iznosu 1.787.849.580,00 kn, materijalne rashode u iznosu 226.887.492,00 kn, financijske rashode u iznosu 93.111.499,00 kn, subvencije u iznosu 2.275.252,00 kn, naknade građanima i kućanstvima u iznosu 90.802.109,00 kn, za dugotrajnu imovinu u iznosu 510.286.221,00 kn, izdatke za otplatu kredita u iznosu 127.631.995,00 kn, te druge rashode u iznosu 289.846.405,00 kn.

U okviru naknada građanima i kućanstvima u iznosu 90.802.109,00 kn rashodi u iznosu 21.100.000,00 kn odnose se na školarine za diplomski i integrirani studij u iznosu 16.468.938,00 kn, školarine poslijediplomskih studija u iznosu 1.174.622,00 kn, te troškove izrade magistrarskih i doktorskih radnji u iznosu 3.456.440,00 kn.

Školarine za diplomatske i integrirane studije odobravane su na temelju odluke Ministarstva o osnovama financiranja visokog obrazovanja u akademskoj godini 2008./2009. Na temelju spomenute odluke Ministarstvo je zaključilo ugovore o financiranju visokog obrazovanja na diplomskim studijima, te na integriranim studijima sa sveučilištima u Republici Hrvatskoj.

Prema odredbama spomenutih ugovora Ministarstvo se obvezalo financirati troškove diplomskih studija redovnih studenata koji studiraju uz plaćanje participacije školarine, a koji u akademskoj godini 2008/2009. upišu sveučilišni diplomski studij ili specijalistički diplomski stručni studij, te studente integriranog studija koji u akademskoj godini 2008/2009. upišu četvrtu godinu studija. Obveza Ministarstva je 30,0% procijenjenog iznosa (participacije) školarine doznačiti sveučilištima do sredine kolovoza 2008., a razliku nakon konačnog obračuna u kojem sveučilišta trebaju iskazati ukupan broj upisanih studenata. Rok dostave izvještaja je osam dana nakon završenog upisa. U slučaju da Ministarstvo na temelju procjene iznosa participacije školarine doznači veći iznos sredstava od iznosa iz konačnog obračuna, sveučilište je obvezno vratiti sredstava.

U skladu s odredbama ugovora, na ime školarina do konca 2008. doznačeno je sveučilištima ukupno 16.468.938,00 kn. Sveučilišta su dostavila konačne obračune do svibnja 2009.

Prema podacima iz spomenutih izvještaja, na pojedinim visokim učilištima upis na diplomске studije nije završen, a na pojedinim učilištima upisan je znatno manji broj studenata od procijenjenog broja. Prema podacima iz tabelarnog pregleda koji je Ministarstvo sastavilo u svibnju 2009. na temelju dostavljenih konačnih izvještaja sveučilišta, u akademskoj godini 2008./2009. diplomski studij i četvrtu godinu integriranog studija uz plaćanje participacije školarine upisalo je 6 016 studenata. Ukupan iznos obračunane školarine je 24.358.166,00 kn. Do svibnja 2009. Ministarstvo je doznačilo 26.650.147,00 kn, što je za 2.291.981,00 kn više od konačnog iznosa školarine.

Sredstva u iznosu 2.291.981,00 kn sveučilišta su obvezna vratiti, jer (prema dostavljenim podacima) nisu upisala planirani broj studenata na diplomске studije i četvrtu godinu integriranih studija.

U okviru rashoda u iznosu 71.182.367,00 kn koji su planirani u državnom proračunu kao program za poboljšanja studentskog standarda ostvareni su rashodi za smještaj i prehranu studenata u iznosu 52.189.322,00 kn, prijevoz studenata uključujući invalide u iznosu 4.474.320,00 kn, te drugi rashodi u iznosu 14.518.725,00 kn. Drugi rashodi u iznosu 14.518.725,00 kn ostvareni su za troškove osiguranja i održavanja objekta, infrastrukture i zemljišta u kampusu Borongaj u iznosu 5.733.670,00 kn (do planiranja troškova u okviru redovne djelatnosti sveučilišta Zagreb), podmirenje obveza za smještaj i prehranu iz 2007. Studentskom centru u Splitu u iznosu 3.454.458,00 kn, za programe studentskog zbora sveučilišta u Zagrebu u iznosu 1.176.906,00 kn (jer u okviru redovne djelatnosti nisu planirana dostatna sredstva), kreditiranje studenata sveučilišta u Rijeci u iznosu 2.000.000,00 kn (na temelju sporazuma), za studentske programe i smještaj te prehranu studenata za koje u okviru redovne djelatnosti pojedinih sveučilišta nisu bila planirana dostatna sredstva u iznosu 1.553.691,00 kn, te za izradu projekta subvencioniranja prehrane i smještaja studenata u iznosu 600.000,00 kn za što su sredstva doznačena Agenciji za znanost i visoko obrazovanje. Ugovor o izradi projekta zaključila je Agencija s odabranim ponuditeljem u prosincu 2007. s rokom završetka do konca svibnja 2008. i plaćanjem u tri obroka po predaji izvješća i studije. Usluga je obavljena do rujna 2008., a obveza je podmirena do konca 2008.

Rashode za izradu projekata trebalo je planirati i ostvariti u okviru projekata redovne djelatnosti Agencije za znanost i visoko obrazovanje s obzirom da se ne odnose izravno na poboljšanje studentskog standarda.

Državni ured za reviziju je predložio sastaviti analitički plan proračunske pozicije poboljšanje studentskog standarda iz kojeg bi bilo vidljivo za što su planirana sredstva u okviru spomenute pozicije i u kojim iznosima, te ostvarenje rashoda u skladu s planom. Predlaže se u o okviru spomenutog programa planirati i ostvarivati rashode koji se odnose izravno na poboljšanje studentskog standarda.

Također je predložio u ugovorima o financiranju visokog obrazovanja na diplomskim i integriranim studijima za sljedeće akademske godine, odrediti konačni rok do kojeg su sveučilišta obvezna dostaviti konačne obračune. Naloženo je zatražiti povrat sredstava od sveučilišta u iznosu 2.291.981,00 kn za više doznačena sredstava po konačnom obračunu za školarine na diplomskim studijima za akademsku godinu 2008/2009. kako je određeno odredbama ugovora.

Nadalje, predložio je u suradnji sa sveučilištima, poduzeti aktivnosti vezane uz detaljniju analizu školarina za diplomske studije iz koje bi trebala biti vidljiva metodologija izračuna troškova studija, uloga školarine u sustavu financiranja sveučilišta, te kriteriji dodjele proračunskih sredstava po visokim učilištima.

3.2. *Ministarstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju. Obrazloženo je da je pokrenuta procedura povrata više doznačenih sredstava sveučilištima po konačnom obračunu za školarine na diplomskim studijima za akademsku godinu 2008/2009.*

Vezano uz određivanje roka u ugovorima do kojeg bi sveučilišta trebala dostaviti konačne obračune školarina obrazloženo je da visoka učilišta imaju različite rokove za upis studenata na sveučilišne diplomske i integrirane preddiplomske i diplomske studije. Nadalje, obrazloženo je da je od Sveučilišta u Zagrebu i Sveučilišta u Splitu zatražen povrat preplaćenih sredstava u skladu s odredbama ugovora.

Vezano uz program poboljšanja studentskog standarda Ministarstvo je izjavilo da će kod izrade prijedloga proračuna za 2010. izraditi i prijedlog analitičkog plana spomenute proračunske pozicije.

Vezano uz prijedlog poduzimanja aktivnosti na detaljnijoj analizi školarina za diplomske studije, Ministarstvo je izjavilo da će kod izrade novog zakona o visokom školstvu biti reguliran novi sustav financiranja visokoobrazovnih institucija.

Rashodi Tehnologijsko-istraživačkih i razvojnih djelatnosti

i Projekt Sustavno istraživanje mora

4.1. Rashodi Tehnologijsko-istraživačkih i razvojnih djelatnosti su planirani u iznosu 99.447.675,00 kn, a ostvareni u iznosu 100.806.707,00 kn, što je za 1.359.032,00 kn više od plana. Rashodi Tehnologijsko-istraživačkih i razvojnih djelatnosti odnose se na rashode projekata koji se financiraju putem Ministarstva u okviru Projekta Tehnologijski razvitak u iznosu 44.521.610,00 kn, Projekti i programi tehnologijsko-istraživačke i razvojne djelatnosti (dalje u tekstu: TEST) u iznosu 23.807.635,00 kn, Poticaji tehnologijskoj infrastrukturi (TECHRO) u iznosu 14.600.000,00 kn, Razvoj na znanju utemeljenih tehnologija (RAZUM) u iznosu 12.400.000,00 kn, Razvoj tehnološke infrastrukture TECHRO u iznosu 4.000.000,00 kn, te druge rashode u iznosu 1.477.462,00 kn.

Rashodi za Projekt Tehnologijski razvitak su ostvareni u iznosu 44.521.610,00 kn. Projekt je financiran iz sredstva zajma IBRD i proračunskih sredstava. Cilj projekta je stvaranje potrebne tehnologijske infrastrukture, te poticanje osnivanja društava zasnovanih na znanju i inovacijama.

Prema ugovoru o zajmu IBRD planirano je za spomenuti Projekt 31.000.000 EUR s početkom korištenja od 2006. do konca studenoga 2009. od čega 5.700.000 EUR iz državnog proračuna. Do konca 2008. povučeno je iz zajma IBRD ukupno 9.852.398,67 EUR, a utrošeno je 8.939.637,66 EUR. Osim navedenoga iz državnog proračuna utrošeno je 1.775.291,06 EUR. Prema pisanom obrazloženju Ministarstva, razdoblje pripreme projekta trajalo je dugo zbog složenosti i većeg broja komponenti. Osim navedenoga, uvjet za pokretanje projekta bio je donošenje Znanstvene i tehnologijske politike Republike Hrvatske, te Akcijskog plana za njenu provedbu. Akcijski plan je donijela Vlada Republike Hrvatske u lipnju 2007. Zbog navedenoga došlo je do kašnjenja u povlačenju i korištenju sredstava zajma. Iz navedenoga je vidljivo da je ugovor o zajmu zaključen bez prethodno provedenih aktivnosti koje su preduvjet za povlačenje i korištenje sredstava zajma, zbog čega je došlo do kašnjenja u povlačenju sredstava.

Rashodi za projekte iz potprograma TEST su ostvareni u iznosu 23.807.635,00 kn. Realizacija potprograma TEST se obavlja putem Ministarstva na temelju Uredbe o postupku provedbe Programa HITRA i Smjernica za provedbu Programa, koje je usvojila Vlada Republike Hrvatske u travnju 2001. Prema spomenutim Smjernicama je, između ostaloga, utvrđeno da se potprogram TEST provodi u okviru Hrvatskog instituta za tehnologiju d.o.o, Zagreb (dalje u tekstu: HIT). Za financiranje projekata HIT je u 2008. doznačeno 11.716.115,00 kn, te za troškove redovne djelatnosti (hladni pogon) 8.330.000,00 kn, što je ukupno 20.046.115,00 kn. S neutrošenim sredstvima iz 2007. u iznosu 1.668.943,00 kn HIT je imao na raspolaganju 21.715.058,00 kn. Prema izvještaju o utrošku sredstava u 2008. HIT je za financiranje 12 projekata utrošio 7.239.220,00 kn, te za troškove poslovanja 7.108.904,00 kn, što je ukupno 14.348.124,00 kn. Neutrošena sredstva koncem godine iznose 7.366.934,00 kn.

U okviru rashoda tehnologijsko-razvojne djelatnosti Poslovno inovacijskom centru Hrvatske - BICRO doznačeno je 22.670.000,00 kn. Odnose se na sredstva za financiranje potprograma Razvoj na znanju utemeljenih tehnologija (u daljnjem tekstu: RAZUM) u iznosu 12.400.000,00 kn, program Poticaji tehnologijskoj infrastrukturi u iznosu 6.270.000,00 kn (hladni pogon), programu Razvoj tehnološke infrastrukture (dalje u tekstu: TEHCRO) u iznosu 4.000.000,00 kn. Potprogram RAZUM namijenjen je financiranju projekata, odnosno fizičkih osoba, te malim i srednjim trgovačkim društvima čije se usluge temelje na rezultatima istraživanja i razvoja. Za financiranje projekata BICRO je doznačeno 12.400.000,00 kn.

Iz izvješća o utrošku sredstava je vidljivo da BICRO imao neutrošenih sredstava iz 2007. u iznosu 7.254.541,00 kn, što je ukupno 19.654.541,00 kn. Do konca godine utrošeno je 10.762.947,00 kn, te su koncem 2008. neutrošena sredstva u iznosu 8.891.594,00 kn. U okviru potprograma TECHRO za koji je doznačeno BICRO 4.000.000,00 kn, financiraju se tehnologijski centri u Zagrebu, Rijeci, Splitu i Varaždinu. Cilj centara je omogućiti razvoj i unapređenje tehnologijske infrastrukture u okviru akademskih i znanstvenih ustanova, a koja je potrebna za učinkovitu komercijalizaciju rezultata istraživanja i novih tehnologija.

U 2008. iz državnog proračuna povučena su sredstva u iznosu 4.000.000,00 kn i doznačena BICROU. S neutrošenim sredstvima iz 2007. u iznosu 7.437.585,00 kn ukupno raspoloživa sredstva bila su 11.437.585,00 kn.

Prema podacima iz izvješća BICROA o utrošku sredstava do konca godine utrošena su sredstva u iznosu 8.883.922,00 kn, što je za 2.553.663,00 kn manje od povučenih sredstava iz državnog proračuna.

Za program KONCRO tijekom 2008. nije bilo doznake sredstava. Neutrošena sredstva iz 2007. iznosila su 1.206.000,00 kn. Tijekom 2008. utrošeno je 480.295,00 kn, te su koncem 2008. neutrošena sredstva u iznosu 725.705,00 kn.

Osim sredstava doznačenih za financiranje spomenutih programa BICRO su doznačena sredstva u iznosu 6.270.000,00 kn za hladni pogon. Sredstva u navedenom iznosu doznačena su kao potpora za materijalne troškove. Prema izvještaju o utrošku sredstava koncem 2008. neutrošena sredstva iznose 135.131,00 kn, za podmirenje obveza u siječnju 2009.

Iz navedenog je vidljivo da BICRO tijekom 2008. doznačeno 22.670.000,00 kn, što je s neutrošenim sredstvima iz 2007. u iznosu 15.898.126,00 kn ukupno 38.568.126,00 kn. Tijekom 2008. prema izvještaju BICRO utrošeno je 26.262.033,00 kn te su koncem 2008. neutrošena proračunska sredstva u ukupnom iznosu 12.306.093,00 kn.

U okviru rashoda za znanstveno istraživačku djelatnost iskazani su rashodi za program Sustavno istraživanje Jadranskog mora u iznosu 8.500.000,00 kn. Sredstva su doznačena, na temelju ugovora iz 2004. i dodatka ugovoru iz 2007., Institutu koji je nositelj programa. U 2008. sredstva su doznačena u skladu s odredbama ugovora, bez prethodno dostavljene dokumentacije iz koje je vidljivo da su obveze nastale. U srpnju 2008. Institut je dostavio je objedinjeno izvješće o utrošku sredstava u 2007., za ustanove koje surađuju na spomenutom projektu o nabavi opreme, te popis suradnika na projektu.

U Razdoblju od 2002. do 2007. Ministarstvo je financiralo 3 765 znanstveno-istraživačkih i 301 tehnologijski projekt, a objedinjeni registar tehnologijskih i znanstveno-istraživačkih projekata nije ustrojen, te nije moguće utvrditi je su li neki tehnologijski projekti financirani putem nekih drugih institucija kao znanstveno-istraživački.

Odredbom članka 112. Zakona o proračunu je propisano da je čelnik proračunskog korisnika odgovoran za planiranje i izvršavanje dijela proračuna te učinkovitost i ekonomično raspolaganje proračunskim sredstvima.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da je potrebno ustrojiti registar tehnologijskih i znanstveno-istraživačkih projekata s podacima o financiranju kako bi se mogli pratiti projekti koji se financiraju iz sredstava državnog proračuna. Ustrojem registra postiglo bi se efikasno i racionalno korištenje sredstava.

Također je naložio više pozornosti posvetiti planiranju, te kod planiranja proračuna umanjiti predviđena sredstva za tekuću godinu za neutrošena proračunska sredstva iz prethodne godine. Predloženo je doznačavanje sredstva korisnicima na temelju dokumentacije iz koje je vidljivo da su nastale obveze, umjesto na temelju planiranih sredstava u državnom proračunu i zahtjeva korisnika.

- 4.2. *Vezano uz financiranje tehnologijskih projekata Ministarstvo je obrazložilo da su razlike između planiranih i utrošenih sredstava u proračunskoj godini za spomenute projekte rezultat specifičnosti realizacije i trajanja projekata kroz više godina.***

Velika pozornost posvećuje se namjenskom trošenju sredstava po projektima, a neutrošena sredstva odnose se na projekte čije se financiranje nastavlja u sljedećim godinama.

BICRO je započeo provedbu spomenutih programa nakon prihvaćanja smjernica Vlade Republike Hrvatske iz veljače 2007. Zbog specifične prirode poslovanja nužno dolazi do manjih odstupanja u planiranju i trošenju sredstava u jednoj proračunskoj godini. Međutim BICRO mora voditi brigu o višegodišnjem financiranju projekata po zaključenim ugovorima. Ministarstvo će u skladu s nalazom i preporukama Državnog ureda za reviziju posvetiti više pozornosti planiranju i doznakama sredstava za navedene aktivnosti, te vršiti doznake na temelju obračuna i nastanka obveza.

Vezano uz projekt Sustavnog istraživanja Jadranskog mora obrazloženo je da se sredstva doznačavaju institutu na temelju ugovora prema dinamici koja je moguća u skladu s raspoloživim sredstvima državnog proračuna. Znanstvene organizacije koriste sredstva u skladu s planom i programom rada a na kraju podnose godišnja izvješća o utrošku sredstava.

Vezano uz ustrojavanje registra projekata obrazloženo je da su na stranicama Ministarstva koje se redovno ažuriraju objavljeni registri znanstvenih i registri tehnoloških projekata. Prihvaća se mišljenje Državnog ureda za reviziju o ustrojavanju novog registra koji bi objedinio sve tehnolojske i znanstveno istraživačke projekte s podacima o financiranju, uključujući državne agencije i druga državna tijela. Spomenuti poslovi su u tijeku kroz razvoj Nacionalnog inovacijskog sustava. Takav registar će omogućiti racionalno i efikasno korištenje sredstava, te pomoći u strateškom odlučivanju o investicijama u znanost i istraživanje na državnom nivou a s ciljem povećanja konkurentnosti gospodarstva i jačeg utemeljenja gospodarstva na inovacijama i znanju.

Izdaci

- 5.1. Izdaci su planirani u iznosu 132.400.000,00 kn, a izvršeni su u iznosu 127.631.995,00 kn, što je za 4.768.005,00 kn ili 3,6% manje od plana.

Ministarstvo je u razdoblju od 2001. do 2004., za financiranje ulaganja u zgrade i opremu visokoškolskih ustanova, zajedno sa sveučilištima, zaključilo sedam ugovora o kreditu s poslovnim bankama u ukupnom iznosu 1.688.054.200,00 kn. Osim navedenih ugovora kod kojih je Ministarstvo supotpisnik, sveučilišta su tijekom 2007. i 2008. zaključila pet ugovora o kreditu s poslovnim bankama u iznosu 1.544.043.843,00 kn, što je ukupno 3.232.098.043,00 kn.

Za vraćanje kredita i kamata spomenutih kredita planirana su sredstva u državnom proračunu. Vlada Republike Hrvatske dala je suglasnost Ministarstvu za preuzimanje višegodišnjih obveza na teret državnog proračuna. Rok korištenja kredita prema odredbama ugovora i dodacima ugovoru je od 2002. do 2010. Krediti su ugovoreni uz različite kamatne stope i to u visini EURIBOR uvećane od 1,85% do 3,50% godišnje, te kamatnu stopu u visini prinosa na trezorske zapise Ministarstva financija na 182 dana uvećanu od 2,05% do 2,07% godišnje. Naknade banci ugovorene su u visini 0,50% do 0,75% iznosa kredita. Prema planu otplate kredita, rok povrata pojedinih kredita je od 2003. do 2025.

Od ugovorenih kredita u razdoblju od 2001. do 2004. u iznosu 1.688.054.200,00 kn, do konca 2008. iskorišteni su krediti u iznosu 1.404.826.725,00 kn ili 85,0%. Za pojedine kredite rok korištenja je produljen do 2009. Od ukupno ugovorenih kredita u iznosu 3.232.098.043,00 kn do konca 2008. iskorišteno je 1.721.497.305,00 kn.

Do konca 2008. iz sredstava državnog proračuna vraćena je glavnica u iznosu 486.719.179,00 kn, od čega u 2008. u iznosu 127.631.995,00 kn. Također iz državnog proračuna u 2008. plaćene su kamate na iskorištene kredite u iznosu 81.389.437,00 kn, te kamate na angažirana a neiskorištena sredstva kredita u iznosu 11.007.673,00 kn.

Krediti za koje su ugovori zaključeni u razdoblju od 2002. do 2004., te tijekom 2007. i 2008. nisu korišteni ugovorenom dinamikom, te su dodacima ugovoru produživani rokovi korištenja. S obzirom da krediti nisu korišteni ugovorenom dinamikom tijekom 2007. obračunane su i plaćene kamate u 2007. na angažirana, a neiskorištena sredstva u iznosu 3.066.499,00 kn, te u 2008. u iznosu 11.007.673,00 kn.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da Ministarstvo nije trebalo zaključivati ugovore o kreditu prije nego što su stvoreni preduvjeti za njihovo korištenje. Korištenjem kredita u ugovorenom roku izbjeglo bi se plaćanje naknada za angažirana i neiskorištena sredstva.

Također, naložio je poduzeti aktivnosti potrebne za brže korištenje ugovorenih kredita kako bi se smanjili rashodi za odobrena, a neiskorištena sredstva.

- 5.2. *Ministarstvo je obrazložilo da je do produženja ugovorenih rokova o korištenju kredita došlo zbog tehničkih razloga, odnosno zbog dugotrajnih postupaka javne nabave i postupaka prikupljanja dokumentacije, te odabira dobavljača. Zbog navedenoga, teško je procijeniti rokove korištenja kredita te su s poslovnim bankama često zaključeni ugovori o produženju rokova korištenja kredita, što povećava troškove naknada za neiskorišteni dio kredita.*

Ministarstvo je obrazložilo da su postignuti ciljevi predviđeni preuzimanjem obveza u rješavanju kapitalne izgradnje u svim sveučilištima. Iz sredstava kredita izgrađeni su campusi Sveučilišta u Rijeci, Splitu i Osijeku, proširenje i uređenje dijela campusa Sveučilišta u Zagrebu, Studentskog centra u Zagrebu. Nadalje u 2008. nastavljena je primjena sustava za kontrolu, praćenje i knjiženje poslovnih događaja putem SAP sustava. Posebno je ažurirano praćenje i kontrola tijekom kapitalnih projekata od prikupljanja dokumentacije do realizacije, čime je poštivano pravilo nastanka događaja a time i iskazivanja obveza prema dobavljačima.

Za obavljanje zadaća iz svoga djelokruga rada, Ministarstvo je za 2008. planiralo ukupne prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 12.506.867.721,00 kn. Prihodi i primici su ostvareni u iznosu 12.525.466.178,00 kn, što je za 18.598.457,00 kn više od plana. Rashodi i izdaci su ostvareni u iznosu 12.599.425.874,00 kn, te je iskazan manjak prihoda i primitaka u iznosu 73.959.696,00 kn. Do ostvarenja većih rashoda od plana došlo je zbog smanjenja planiranih rashoda kod izmjena i dopuna državnog proračuna koncem godine, a ugovoreni radovi, robe i usluge su izvedeni i evidentirani u poslovnim knjigama na rashodima u skladu s propisima. Višak prihoda iz 2007. iskazan je u iznosu 2.870.688,00 kn, te je manjak prihoda i primitaka koncem 2008. iskazan u iznosu 71.089.008,00 kn.

Revizijom su utvrđene nepravilnosti koje se odnose na planiranje i evidentiranje pojedinih prihoda i rashoda u više proračunskih glava i na više proračunskih pozicija. Pojednim proračunskim korisnicima doznačavana su sredstva na temelju plana i zahtjeva umjesto na temelju dokumentacije o ostvarenim troškovima. Krediti poslovnih banaka za izgradnju i opremanje zgrada sveučilišta ne koriste se ugovorenom dinamikom, zbog čega su zaključeni dodaci ugovorima, a na odobrena i neiskorištena sredstva plaćaju se kamate.

U okviru obavljanja poslova iz svog djelokruga rada, Ministarstvo je započelo i provelo značajan broj projekata. Započet je i provodi se Projekt razvoja sustava odgoja i obrazovanja, čiji je cilj usmjeravanje cjelokupne politike na sustav unapređivanja odgoja i obrazovanja kao sustava koji povezuje zakonske, kadrovske, materijalne, znanstvene i stručne pretpostavke. Za spomenuti projekt u razdoblju od 2006. do 2008. utrošeno je 624.732.426,00 kn. U okviru projekta izgrađene su i opremljene osnovne i srednje škole, učenički domovi, nabavljena je audio oprema, financirani su rashodi besplatnog prijevoza za učenike srednjih škola, nabavljena je računalna i komunikacijska infrastruktura u osnovnim i srednjim školama, računalni programi za potrebe nastavnih predmeta, obavljene su pripreme za državnu maturu, obavljena je računalna izobrazba većeg broja nastavnika.

U okviru rashoda za šport tijekom 2008. uložena su značajna sredstva za izgradnju športske dvorane u Osijeku, poticani su programi javnih potreba športa, programi bavljenja športom invalidnih osoba, školskih saveza, saveza gluhih, te športskih klubova po školama. Nadalje poticani su programi koji se odnose na tehnologijsko istraživačke i razvojne djelatnosti. U okviru međunarodne znanstveno tehničke suradnje započeti su i provode se programi iz Šestog i Sedmog okvirnog programa koji pomažu suradnji između sveučilišta, istraživačkih centara i industrije.

Ustrojene su i vode se propisane evidencije o provođenju postupaka javnih nabava, te zaključenih ugovora o nabavi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi. Prema podacima iz godišnjeg izvješća o javnoj nabavi za 2008. koje je sastavljeno na temelju podataka iz elektroničkog oglasnika javne nabave, ukupna vrijednost javne nabave u 2008. iznosi 339.986.752,00 kn (bez poreza na dodanu vrijednost), odnosno 414.783.837,00 kn s porezom na dodanu vrijednost.

Revizijom utvrđene nepravilnosti koje se odnose na planiranje i evidentiranje pojedinih prihoda i rashoda u više proračunskih glava i na više proračunskih pozicija, doznačavanje sredstva korisnicima na temelju planiranih iznosa u državnom proračunu i zahtjeva umjesto na temelju dokumentacije o ostvarenim troškovima, te plaćanje kamata na neiskorištena sredstva kredita, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 29. rujna 2009.

NACIONALNI CENTAR ZA VANJSKO VREDNOVANJE OBRAZOVANJA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Nacionalnog centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (dalje u tekstu: Centar) za 2007., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Centra za 2007. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Centra.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	30.476.666,00	30.475.364,00	100,0
2.	Rashodi i izdaci	30.476.666,00	30.558.272,00	100,3
3.	Manjak prihoda	0,00	82.908,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			2.174.079,00
5.	Financijska imovina			354.473,00
6.	Obveze			437.381,00
7.	Broj zaposlenika			36

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost opreme u iznosu 1.056.590,00 kn, te druge imovine u iznosu 1.117.489,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 34.733,00 kn, potraživanja u iznosu 350,00 kn, te rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 319.390,00 kn.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 313.048,00 kn, materijalne rashode u iznosu 120.529,00 kn, te druge obveze u iznosu 3.804,00 kn.

III. NALAZ

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Centar nije uspostavio i razvio financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan, te nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, što je obveza propisana odredbom članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijave nije imenovana, što je obveza propisana odredbom članka 36. navedenoga Zakona.

Državni ured za reviziju je naložio imenovanje voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu, te izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole, kojim će se naznačiti sve aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti i razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Naložio je imenovanje osobe zadužene za nepravilnosti i prijave.

- 1.2. Centar je prihvatio nalaz Državnog ureda za reviziju i naveo da će ravnatelj u roku 30 dana imenovati voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, te osobu zaduženu za nepravilnosti i prijekave. Nadalje je naveo, da će donijeti plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola.**

Postupci javne nabave

- 2.1. Centar je donio plan nabave za 2007. Prema planiranim iznosima sredstava za nabavu pojedinih roba, radova i usluga provedeni su odgovarajući postupci javne nabave i to: ograničena prikupljanja ponuda, te izravna pogodba uz primjenu odredaba članaka 6. i 12. Zakona o javnoj nabavi. Prema evidencijama postupaka nabave i zaključenih ugovora, u 2007. zaključeni su ugovori o nabavi u iznosu 4.565.379,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost. Godišnje izvješće o zaključenim ugovorima o nabavi u 2007., s propisanim podacima, dostavljeno je Uredu za javnu nabavu u skladu s odredbom članka 24. Zakona o javnoj nabavi.**

Postupci nabave provedeni su u skladu s propisima, odnosno procedurama o nabavi, osim što kod nabave uredskog namještaja u iznosu 243.683,00 kn i računalne opreme u iznosu 136.612,00 kn nisu zaključeni ugovori u pisanom obliku, što nije u skladu s odredbom članka 66. Zakona o javnoj nabavi. Ujedno, nabava usluga tiskanja ugovorena je izravno pozivajući se na odredbu članka 6. stavak 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi. Usluge tiskanja su obavljene i plaćene prema ugovoru u iznosu 1.294.804,00 kn, od čega jednom dobavljaču 790.221,00 kn, a drugom dobavljaču 504.583,00 kn. Državni ured za reviziju je mišljenja da kod nabave usluga tiskanja Centar nije trebao primijeniti odredbu članka 6. stavak 1. točka 1. Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka nabave roba, radova i usluga u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 2.2. Centar je prihvatio utvrđeni nalaz Državnog ureda za reviziju i dao obrazloženje da za nabavu uredskog materijala i računalne opreme nisu zaključeni ugovori u pisanom obliku s dobavljačem nakon provedenog postupka javne nabave, zbog hitnosti isporuke i preseljenja u novi prostor. Nadalje je naveo da će Centar nakon provedenog postupka javne nabave zaključivati ugovore u pisanom obliku. U vezi usluga tiskanja naveo je, da je usluga tiskanja nacionalnih ispita za srednje škole povjerena jednom dobavljaču, a za osnovne škole drugom dobavljaču, s obzirom da su ispiti bili u isto vrijeme te bi tiskanje samo kod jednog dobavljača dovelo u pitanje mogućnost obavljanja usluga. Jedan od dobavljača imao je mogućnost personaliziranog tiskanja ispita što je bila potreba ispita za osnovne škole, dok drugi dobavljač tu mogućnost nije imao. Ispiti se smatraju službenom tajnom, a oba poslovna subjekta imala su reference tiskanja ispita označenih kao državna tajna. Centar je naveo da će postupke nabave roba, radova i usluga provoditi u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.**

Centar je javna ustanova koja obavlja poslove vanjskog vrednovanja u odgojno-obrazovnom sustavu Republike Hrvatske i poslove provođenja ispita temeljenih na nacionalnim standardima.

U obavljanju djelatnosti planira strategije i metodologiju provođenja ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju, provodi znanstvenoistraživački rad u području edukacijskih mjerenja i vanjskog provjeravanja znanja i vještina, izrađuje banke zadataka, testove i druge ispitne materijale, surađuje i usklađuje rad s međunarodnim certifikacijskim centrima i organizacijama, te obavlja druge poslove u svezi s provođenjem nacionalnih ispita i vanjskog vrednovanja u obrazovanju. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga rada, Centar je za 2007. planirao prihode i rashode u iznosu 30.476.666,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 30.475.364,00 kn, a rashodi u iznosu 30.558.272,00 kn, te manjak prihoda iznosi 82.908,00 kn. Vrijednosno značajniji rashodi su rashodi za intelektualne usluge koji su ostvareni u iznosu 17.914.909,00 kn i iznose 58,6% ukupnih rashoda. Navedeni rashodi financirani su iz sredstava državnog proračuna u iznosu 10.397.809,00 kn i iz sredstava zajma Svjetske banke u iznosu 7.517.100,00 kn. Iz zajma Svjetske banke financirane su intelektualne usluge za Projekt razvoja sustava odgoja i obrazovanja. Vrijednosno značajniji rashodi za intelektualne usluge odnose se na rashode za pripremu državne mature i nacionalne ispite u srednjim školama u iznosu 11.316.687,00 kn, te eksperimentalno vanjsko vrednovanje obrazovnih postignuća učenika u osnovnim školama u iznosu 2.626.924,00 kn. Rashodi su ostvarivani u skladu s planom, a sredstva su trošena u skladu s planiranim namjenama.

Revizijom financijskih izvještaja i poslovanja Centra za 2007. utvrđeni su propusti u postupcima javne nabave, koji nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 23. ožujka 2009.

POREZNA UPRAVA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Porezne uprave za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Porezne uprave za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivan i istinit prikaz poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost Porezne uprave.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	917.457.000,00	833.365.948,00	90,8
2.	Rashodi i izdaci	917.457.000,00	821.599.020,00	89,6
3.	Višak prihoda	0,00	11.766.928,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			445.412.692,00
5.	Financijska imovina			47.069.316,00
6.	Obveze			64.340.367,00
7.	Broj zaposlenika			4 331

Nefinancijska imovina u vrijednosti 445.412.692,00 kn odnosi se na vrijednost građevinskih objekata u iznosu 256.785.858,00 kn, ulaganja na tuđoj imovini radi prava korištenja i pravo korištenja računalnih programa u iznosu 113.772.010,00 kn, vrijednost opreme u iznosu 50.775.651,00 kn, ulaganja u računalne programe u iznosu 23.453.101,00 kn, te djela likovnih umjetnika u iznosu 626.072,00 kn.

Financijska imovina u iznosu 47.069.316,00 kn odnosi se na rashode budućeg razdoblja u iznosu 46.325.821,00 kn, novac u banci i blagajni u iznosu 87.743,00 kn, potraživanja od zaposlenih u iznosu 40.674,00 kn, te druga potraživanja u iznosu 615.078,00 kn.

Obveze u iznosu 64.340.367,00 kn odnose se na obveze za rashode poslovanja u iznosu 48.084.640,00 kn, obveze za zajmove u iznosu 13.885.112,00 kn i naplaćene prihode budućih razdoblja u iznosu 2.370.615,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Porezne uprave za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Poreznoj upravi je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno da je u svim slučajevima postupljeno prema danim nalozima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalozi i preporuke prema kojima je postupljeno:

1. Državnoj riznici je dostavljen izvještaj o stanju dugovanja (glavnice i kamata) i preplata prihoda o kojima Porezna uprava vodi analitičke evidencije, na dan 1. siječnja 2008. i 1. siječnja 2009., radi evidentiranja potraživanja u glavnu knjigu državnog proračuna.
2. Popis imovine je obavljen. Stvarno stanje imovine utvrđeno popisom i stanje iskazano u poslovnim knjigama je usklađeno.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

- 1.1. Sustav unutarnjih financijskih kontrola korisnici proračuna dužni su uspostaviti u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnika o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnika o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna. Uspostava unutarnjih financijskih kontrola se odnosi na financijsko upravljanje i kontrolu, te na unutarnju reviziju.

U skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru stvorene su organizacijske pretpostavke za uspostavu financijskog upravljanja i kontrola. Ministar financija je imenovao voditelja za financijsko upravljanje i kontrole, ocijenjeno je kako nema potrebe za imenovanjem koordinatora za financijsko upravljanje i kontrole. U Ministarstvu financija ustrojen je Samostalni odjel za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole (FMC) koji koordinira uspostavljanje i razvoj metodologije financijskog upravljanja i sustava unutarnjih kontrola, koje se primarno odnose na prethodne i naknadne financijske kontrole, funkcije računovodstva i financijskog izvještavanja.

U srpnju 2007. donesen je na razini Ministarstva financija Plan uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola. Navedenim Planom određeni su rokovi, odnosno vremenski okvir aktivnosti za uspostavu ovog sustava i to zaključno s 30. rujnom 2009. Tijekom 2008. u Poreznoj upravi u tijeku je uspostava sustava financijskog upravljanja i kontrola te je završen postupak izrade opisa poslovnog procesa za Središnji ured.

Prema obrazloženju odgovorne osobe čekaju se daljnje smjernice Samostalnog odjela za financijsko upravljanje, unutarnji nadzor i kontrole Ministarstva financija.

Državni ured za reviziju je predložio aktivnosti određene Planom uspostave i razvoja financijskog upravljanja i kontrola postupno realizirati i na taj način dalje razvijati sustav unutarnjih financijskih kontrola.

1.2. Porezna uprava je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti, Porezna uprava je za 2008. planirala prihode i primitke, te rashode i izdatke u iznosu 917.457.000,00 kn. Prihodi i primici ostvareni su u iznosu 833.365.948,00 kn, što je za 84.091.052,00 kn ili 9,2% manje od plana. Rashodi i izdaci ostvareni su u iznosu 821.599.020,00 kn, što je za 95.857.980,00 kn ili 10,4% manje od plana. Rashodi i izdaci ostvareni su u skladu s planiranim namjenama. Revizijom uočene nepravilnosti i propusti koji se odnose na sustav unutarnjih financijskih kontrola nisu značajnije utjecali na istinitost i vjerodostojnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja. Revizijom nisu utvrđene nepravilnosti koje bi ukazivale na izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 8. rujna 2009.

RAVNATELJSTVO ZA ROBNE ZALIHE

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ravnateljstva za robne zalihe (dalje u tekstu: Ravnateljstvo) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Prijedlog Godišnjeg programa strateških robnih zaliha za 2007. nije dostavljen na odlučivanje Vladi Republike Hrvatske.
  - Tijekom 2007. provedeno je 20 postupaka nabave, od čega 14 postupaka nabave velike vrijednosti i šest postupaka nabave male vrijednosti. Nabavljeno je robe, radova i usluga u vrijednosti 29.359.940,00 kn. Bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljene su robe, usluge i radovi u vrijednosti 1.395.379,00 kn. Odnose se na usluge kontrole kakvoće pšenice u iznosu 781.424,00 kn, pročišćavanja (fumigacije) žitarica u iznosu 490.331,00 kn, popravka krova skladišta u iznosu 76.776,00 kn, te održavanja računovodstvenog programa u iznosu 46.848,00 kn. Za nabavu vode za piće u vrijednosti 287.164,00 kn provedeni su postupci ograničenog prikupljanja ponuda, umjesto postupaka propisanih Zakonom o javnoj nabavi. Kod pojedinih postupaka nabave nisu sastavljeni zapisnici o pregledu, ocjeni i usporedbi ponuda. Također, za nabavu roba strateških zaliha u ukupnom iznosu 16.234.491,00 kn primijenjeni su postupci izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva, iako planom nabave nisu označene izuzećem niti su za navedene nabave prethodno utvrđene žurnost ili tajnost, odnosno navedene nabave nisu iznimno žurne potrebne zbog događaja koje naručitelj nije mogao predvidjeti.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	243.033.654,00	246.595.393,00	101,5
2.	Rashodi i izdaci	243.033.654,00	211.765.888,00	87,1
3.	Višak prihoda	0,00	34.829.505,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			338.282.983,00
5.	Financijska imovina			880.155.085,00
6.	Obveze			225.023.436,00
7.	Broj zaposlenika			18

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost zemljišta u iznosu 14.780.048,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 72.574.600,00 kn, postrojenja i opreme u iznosu 31.504.988,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 542.443,00 kn, ulaganja u računalne programe 20.740,00 kn, te na vrijednost strateških robnih zaliha u iznosu 218.860.164,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novac u banci i blagajni u iznosu 5.595.476,00 kn, potraživanja u iznosu 874.327.239,00 kn, te rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 232.370,00 kn. Potraživanja u iznosu 874.327.239,00 kn odnose se na dionice i udjele u glavnici u iznosu 325.315.920,00 kn, potraživanja za prihode poslovanja u iznosu 287.455.835,00 kn, potraživanja od prodaje nefinancijske imovine (strateške zalihe) u iznosu 261.544.102,00 kn, te potraživanja od zaposlenih i Hrvatskog zavoda za zdravstveno osiguranje u iznosu 11.382,00 kn.

Obveze su iskazane u iznosu 225.023.436,00 kn, a odnose se na obveze za kredite u iznosu 223.465.510,00 kn, obveze za rashode poslovanja u iznosu 1.557.396,00 kn i obveze za nabavu nefinancijske imovine u iznosu 530,00 kn. Obveze za kredite odnose se na povrat glavnice kredita odobrenog u 2004. za otkup pšenice.

III. NALAZ**Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2005.**

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ravnateljstva za 2005., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo uvjetno mišljenje.

Revizijom su utvrđene određene nepravilnosti opisane u Izvješću i Ravnateljstvu je naloženo da ih otkloni, odnosno poduzme potrebne radnje i prihvati predložene preporuke kako se nepravilnosti ne bi ponavljale u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2007. je utvrđeno u kojim slučajevima je postupljeno i u kojima nije postupljeno prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem je postupljeno:

1. Plan nabave je sastavljen prema skupinama rashoda iz računskog plana proračuna i sadrži planirana sredstva prema pojedinačnim vrstama roba, radova i usluga koje se planiraju nabavljati tijekom 2007.

Nalozi i preporuke prema kojima nije postupljeno:

1. Ravnateljstvo je izradilo prijedlog Godišnjeg programa strateških robnih zaliha za 2007., čija je izrada i donošenje propisano odredbama Zakona o strateškim robnim zalihama. Navedeni prijedlog Godišnjeg programa nije dostavljen na odlučivanje Vladi Republike Hrvatske.
2. Pojedini postupci nabave nisu provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.
3. Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom nisu dostavljeni podaci i dokumentacija o imovini kako je propisano odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

Ravnateljstvo je i nadalje u obvezi postupiti prema danim nalogima i preporukama Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.

Godišnji program strateških robnih zaliha

- 1.1. Ravnateljstvo je u siječnju 2007. izradilo prijedlog Godišnjeg programa strateških robnih zaliha za 2007. Prema odredbama članka 10. Zakona o strateškim robnim zalihama, propisano je da Godišnji program strateških robnih zaliha donosi Vlada Republike Hrvatske na prijedlog Ravnateljstva, po prethodno pribavljenim mišljenjima Ministarstva, te Ministarstva obrane, Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva financija, Ministarstva poljoprivrede i šumarstva i Ministarstva zdravstva.

Godišnji program strateških robnih zaliha za sljedeću godinu donosi se do konca tekuće godine, istodobno s postupkom donošenja državnog proračuna. Navedeni prijedlog Godišnjeg programa nije dostavljen na odlučivanje Vladi Republike Hrvatske.

Državni ured za reviziju je naložio dostavljanje Godišnjeg programa strateških robnih zaliha u skladu s odredbama Zakona o strateškim robnim zalihama.

- 1.2. *Ravnateljstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju koji se odnosi na dostavljanje Godišnjeg programa strateških robnih zaliha u skladu s odredbama Zakona o strateškim robnim zalihama.*

Popis imovine i obveza

- 2.1. Koncem 2007. obavljen je godišnji popis roba državnih robnih zaliha, te popis zaliha u vlastitim skladištima, opreme i sitnog inventara u skladu s odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Prema odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske, sva tijela državne vlasti, te pravne i druge osobe koje posjeduju, uporabljaju, koriste ili upravljaju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, dužne su dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom podatke i isprave o nekretninama, pokretninama, te pravima i obvezama vezanim za nekretnine i pokretnine u vlasništvu Republike Hrvatske, u svrhu vođenja očevidnika imovine. Ravnateljstvo posjeduje, koristi i upravlja imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske, a podatke i dokumentaciju utvrđenu spomenutim Pravilnikom nije dostavilo Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Prema obrazloženju odgovorne osobe, korištenje računalne aplikacije očevidnika državne imovine nije moguće zbog upisa jedinstvenog matičnog broja koji je zajednički za Ministarstvo i Ravnateljstvo. Prema pisanoj obavijesti Središnjeg državnog ureda za upravljanje državnom imovinom, u suradnji s Agencijom za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama (APIS IT-e) djelomično su poduzete aktivnosti za otvaranje drugih aplikacija uz korištenje odgovarajućeg identifikacijskog broja za potrebe Ravnateljstva.

Državni ured za reviziju je naložio sve podatke o stjecanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske dostaviti Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom, na način i u rokovima kako je propisano odredbama Pravilnika o očevidniku imovine u vlasništvu Republike Hrvatske.

- 2.2. *Ravnateljstvo je prihvatilo nalaz Državnog ureda za reviziju o dostavljanju svih podataka o stjecanju i raspolaganju imovinom u vlasništvu Republike Hrvatske Središnjem državnom uredu za upravljanje državnom imovinom. Također je navelo da će po navedenom nalazu biti moguće postupiti nakon što Središnji državni ured za upravljanje državnom imovinom u suradnji s Agencijom za podršku informacijskim sustavima i informacijskim tehnologijama otkloni tehničke nedostatke.*

Postupci javne nabave

- 3.1. Plan nabave sastavljen je prema skupinama rashoda iz računskog plana proračuna i sadrži planirana sredstva prema pojedinačnim vrstama roba, radova i usluga koje se planiraju nabavljati tijekom 2007.

Nabava strateških zaliha planirana je u vrijednosti 44.638.890,00 kn, usluga u vrijednosti 23.433.850,00 kn, ulaganja u građevinske objekte i računalne programe u vrijednosti 3.286.885,00 kn, financijskih rashoda u vrijednosti 1.015.000,00 kn, drugih materijalnih rashoda u vrijednosti 854.098,00 kn, materijala i energije u vrijednosti 148.360,00 kn, te opreme u vrijednosti 63.933,00 kn.

Prema evidenciji postupaka nabave i zaključenih ugovora o nabavi roba, radova i usluga velike i male vrijednosti, provedeno je 20 postupaka nabave, od čega 14 postupaka nabave velike vrijednosti, te šest postupaka nabave male vrijednosti.

Od ukupno provedenih postupaka nabave, šest ih je poništeno odlukama Ravnateljstva, dok je jedan postupak nabave poništen odlukom Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave. Ravnateljstvo je poništilo postupke nabave, jer su povjerenstva za pripremu i provedbu postupaka javnog nadmetanja ocijenila da nisu pristigle najmanje dvije prihvatljive ponude ili da postoje druge izmijenjene okolnosti zbog kojih zaključivanje ugovora nije u javnom interesu. Postupak nabave poništen je odlukom Državne komisije za kontrolu postupaka javne nabave, jer zapisnik o postupku javnog otvaranja ponuda ne sadrži konačnu cijenu ponude. Nakon provedenih postupaka javnog nadmetanja, zaključeno je šest ugovora za nabavu roba u vrijednosti 28.484.755,00 kn, po postupcima ograničenog prikupljanja ponuda, tri ugovora za nabavu roba u vrijednosti 672.793,00 kn, a izravnim ugovaranjem jedan ugovor za ustupanje usluga u vrijednosti 131.400,00 kn. Za nabavu robe i usluga nakon dva provedena postupka ograničenog prikupljanja ponuda u ukupnoj vrijednosti 70.992,00 kn nisu zaključeni ugovori s odabranim ponuditeljima.

Bez propisanih postupaka nabave u ukupnom iznosu 1.395.379,00 kn ustupljene su usluge kontrole kakvoće pšenice u iznosu 781.424,00 kn, pročišćavanja (fumigacije) žitarica u iznosu 490.331,00 kn, popravka krova skladišta u iznosu 76.776,00 kn, te održavanja računovodstvenog programa u iznosu 46.848,00 kn. Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. stavaka 1. i 2. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da naručitelj mora primijeniti odredbe navedenog Zakona na nabavu istovrsne robe, usluga i radova, te da nabavu u vrijednosti do 200.000,00 kn u proračunskoj i poslovnoj godini obavlja na temelju Uredbe o postupku nabave robe, radova i usluga male vrijednosti.

Kod nabave vode za piće u iznosu 287.164,00 kn primijenjeni su postupci ograničenog prikupljanja ponuda koji je kao način nabave propisan Uredbom o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti, na temelju koje se uređuju postupci nabave do 200.000,00 kn, bez poreza na dodanu vrijednost u proračunskoj ili poslovnoj godini, a trebalo je primijeniti jedan od postupaka nabave utvrđen odredbama Zakona o javnoj nabavi. Prema odredbama članka 7. stavak 3. Zakona o javnoj nabavi, utvrđeno je da je naručitelj dužan pridržavati se uvjeta i načina nabave prema utvrđenim vrijednostima, te da ne smije dijeliti vrijednosti nabave tijekom proračunske godine s namjerom izbjegavanja primjene navedenog Zakona i propisanog postupka nabave.

Nabava naprtnjača u iznosu 206.241,00 kn, te čeličnih metlanica u iznosu 166.188,00 kn obavljena je na temelju provedenih postupaka ograničenog prikupljanja ponuda od istog ponuditelja. Planom nabave i financijskim planom planirana je nabava naprtnjača za gašenje šumskih požara u iznosu 60.000,00 kn, te nabava čeličnih metlanica u iznosu 60.000,00 kn. Navedeni iznos utvrđen je i u odluci o osnivanju stručnog povjerenstva za pripremu i provedbu postupaka nabave. S obzirom da je planom nabave nabava naprtnjača i metla za šumske požare iskazana u manjem iznosu od ugovorenog, nije postupljeno prema odredbama članka 14. stavaka 1. i 2. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da naručitelj donosi plan nabave za proračunsku ili poslovnu godinu, te s postupkom nabave započinje nakon što su sredstva za nabavu planirana u proračunu, financijskom planu ili su pribavljena ili osigurana na drugi način.

Pregledom dokumentacije utvrđeno je da u pojedinim slučajevima (nabava šatora, posteljine, te klima uređaja) nisu sastavljeni zapisnici o postupcima javnog otvaranja ponuda u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, jer ne sadrže konačne cijene ponuda, iako su utvrđeni u uputama ponuditeljima za izradu ponuda. Navedeno nije u skladu s odredbom članka 54. stavak 5. Zakona o javnoj nabavi, kojom je određeno da je naručitelj obavezan voditi zapisnik o postupku javnog otvaranja ponuda koji sadrži, između ostalog, i konačnu cijenu ponude. Također, kod navedenih postupaka nabave nisu sastavljeni zapisnici o pregledu, ocjeni i usporedbi ponuda, što nije u skladu s odredbom članka 55. stavak 2. Zakona o javnoj nabavi, kojom je određeno da je naručitelj obavezan voditi zapisnik o pregledu, ocjeni i usporedbi ponuda.

Kod nabave pojedinih roba strateških robnih zaliha u ukupnom iznosu 16.234.491,00 kn, od čega se na cjelodnevne suhe obroke odnosi 8.357.000,00 kn, riblje konzerve 6.032.851,00 kn, te mlijeko u prahu 1.844.640,00 kn prvotno su primijenjeni postupci javnog nadmetanja koji su poništeni, jer su povjerenstva za pripremu i provedbu postupaka javnog nadmetanja ocijenila da je od pristiglih ponuda jedna ponuda prihvatljiva. Nakon poništenja javnih nadmetanja, primijenjeni su postupci izravne pogodbe u pregovaračkom postupku, bez objave poziva. S ponuditeljima čije su ponude ocijenjene prihvatljivima, iako nisu sadržavale jedan od kriterija utvrđen uputama ponuditeljima (uvezivanje u cjelinu s označenim brojevima stranica i oznakama rednih brojeva potrebnih priloga prema redoslijedu navedenom u dokumentaciji za nadmetanje), zaključeni su ugovori u postupcima izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva. Za nabave za koje su provedeni postupci izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva, u Narodnim novinama nisu obavljene odluke o odabiru ponuda koje su u prethodno provedenim postupcima javnog nadmetanja ocijenjene kao prihvatljive.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 13. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da je naručitelj koji koristi postupak izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva za nadmetanje, obavezan najmanje 15 dana prije zaključenja ugovora u Narodnim novinama objaviti odluku o odabiru ponude ponuditelja i navesti podatke o predmetu nabave, te zakonskoj osnovi iz članka 12. navedenog Zakona. Navedene odredbe ne primjenjuju se u slučaju izravne pogodbe s ciljem žurnog sprječavanja nastanka ili otklanjanja posljedica nastale štete uzrokovane djelovanjem više sile, te zbog drugih opasnosti.

Državni ured za reviziju je naložio provoditi postupak nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

Državni ured za reviziju je izrazio mišljenje da se na postupke nabave roba strateških zaliha (cjelodnevni suhi obroci, riblje konzerve te mlijeko u prahu) nisu trebale primijeniti odredbe članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. Zakona o javnoj nabavi, jer se ne radi o nabavi koja je iznimno žurno bila potrebna zbog događaja koje naručitelj nije mogao predvidjeti. Nabava navedenih strateških robnih zaliha bila je već planirana strateškim planom i u ranijim godinama, a planom nabave za 2007. planirano je provođenje postupaka javnog nadmetanja.

Također je izrazio mišljenje da Ravnateljstvo treba internim aktom odrediti kriterije vezane za utvrđivanje vrste i oznake žurnosti i tajnosti pri provedbi postupaka javne nabave.

- 3.2. *Ravnateljstvo je prihvatilo nalaz vezan za provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi, te navelo da je već pristupilo izradi rješenja kojima će na jedinstven način biti utvrđena sva problematika troškova čuvanja roba, zdravstvena ispravnost, kontrole i slično. Također je obrazložilo da usluge kontrole kvalitete obavljaju registrirana društva koja su ugovorno obvezna prema skladištarima Ravnateljstva. Za usluge fumigacije nadalje je navelo da se cijena utvrđena javnim nadmetanjem iz 2001. nije mijenjala. Usluga popravka krova skladišta izvršena je žurno u cilju sprečavanja većih šteta na robi, a uslugu je izravno ustupila pravna osoba - skladištar. Održavanje računovodstvenog programa ustupljeno je izvoditelju usluge na temelju ugovora o održavanju knjigovodstvenog programskog paketa iz 1999., kada je izvršena i nabava.*

Vezano za pojedine slučajeve nabave kod kojih nisu sastavljeni zapisnici o postupcima javnog otvaranja ponuda, kao i pregledu, ocjeni i usporedbi ponuda, Ravnateljstvo je obrazložilo da nijedan od ponuditelja time nije stavljen u neravnopravan položaj, a javna nadmetanja su provedena i nabave izvršene bez primjedbi drugih ponuditelja. Isto tako je navelo da se kod daljnjih postupaka javnih nabava sastavljaju navedeni zapisnici.

Za pojedine ponude koje su u postupcima javnog nadmetanja ocijenjene prihvatljivima, iako nisu sadržavale jedan od kriterija utvrđen uputama ponuditeljima, Ravnateljstvo je obrazložilo da je primijenjen članak 59. stavak 1. točke 2. Zakona o javnoj nabavi, odnosno stručno povjerenstvo je zaključilo da ponude sadrže nebitne otklone u predloženim dokazima te ne mijenjaju svojstva, uvjete i druge zahtjeve iz dokumentacije za nadmetanje.

Za nabave za koje su provedeni postupci izravne pogodbe u pregovaračkom postupku bez objave poziva, za koje u Narodnim novinama nisu objavljene odluke o odabiru ponuda, Ravnateljstvo je navelo da se radi o nabavama za koje su prvotno provedeni postupci javnih nadmetanja, za koje su odluke o poništenjima nadmetanja objavljene u Narodnim novinama. Također je navelo da je odabir ponuda izvršen od ponuditelja koji su u prethodno provedenim javnim nadmetanjima dokazali sposobnost i prihvatljivost ponuda.

Vezano za mišljenje Državnog ureda za reviziju da se na postupke nabave roba strateških zaliha (cjelodnevni suhi obroci, riblje konzerve te mlijeko u prahu) nisu trebale primijeniti odredbe članka 12. stavak 6. točka 1. alineja 3. Zakona o javnoj nabavi, jer se ne radi o nabavi koja je iznimno žurno bila potrebna zbog događaja koje naručitelj nije mogao predvidjeti, Ravnateljstvo je dalo obrazloženje da je žurnost opravdana zbog nedovoljne potpunosti Bilance strateških robnih zaliha, te popune radi mogućnosti interveniranja u slučajevima određenim Zakonom o strateškim robnim zalihama, kao i vremenskog roka osiguranih sredstava u državnom proračunu.

Za obavljanje zadaća iz svojeg djelokruga rada, Ravnateljstvo je za 2007. planiralo ukupne prihode, odnosno rashode i izdatke u iznosu 243.033.654,00 kn. Ostvareni su prihodi u iznosu 246.595.393,00 kn, što je za 3.561.739,00 kn ili 1,5% više od plana, te rashodi i izdaci u iznosu 211.765.888,00 kn, što je za 31.267.766,00 kn ili 12,9% manje od plana. Izdaci su planirani i ostvareni u iznosu 152.612.473,00 kn. Rashodi su planirani u iznosu 90.421.181,00 kn, a ostvareni su u iznosu 59.153.415,00 kn, što je 34,6% manje od plana. Rashodi su ostvareni u značajnije manjem iznosu od planiranog najvećim dijelom zbog prodaje otkupljene pšenice roda 2004., čime su smanjeni rashodi za zakupnine i najamnine, komunalne usluge i usluge prijevoza. Stanje strateških robnih zaliha značajno je manje od predviđenih Bilancom strateških robnih zaliha.

Također su i ostvareni rashodi za nabavu strateških zaliha manji u odnosu na godišnju planiranu nabavu. Planirana je nabava strateških zaliha za 2007. u iznosu 56.893.527,00 kn, a navedeni rashodi ostvareni su u iznosu 44.408.969,00 kn, što je za 12.484.558,00 kn ili 21,9% manje od planiranog iznosa. Prema pregledu stanja roba robnih zaliha koncem 2007., vrijednost strateških zaliha koncem 2007. odgovara vrijednosti zaliha iskazanim u bilanci na dan 31. prosinca 2007. u iznosu 199.112.197,00 kn. U odnosu na pregled robnih zaliha sastavljen koncem 2006., kada je vrijednost strateških zaliha iznosila 180.473.474,00 kn, zalihe su povećane za 18.638.723,00 kn ili 10,3%. Ravnateljstvo je izradilo prijedlog Godišnjeg programa strateških robnih zaliha za 2007., čija je izrada i donošenje propisano odredbama Zakona o strateškim robnim zalihama. Navedeni prijedlog Godišnjeg programa nije dostavljen na odlučivanje Vladi Republike Hrvatske.

Višak prihoda iskazan je u iznosu 34.829.505,00 kn, a preneseni višak prihoda u iznosu 50.454.982,00 kn, te višak prihoda raspoloživ u sljedećem razdoblju iznosi 85.284.487,00 kn.

Koncem 2007. potraživanja su iskazana u iznosu 874.327.239,00 kn, od čega kratkoročna u iznosu 808.114.646,00 kn i dugoročna u iznosu 66.212.593,00 kn. U odnosu na početak siječnja 2007., kada su iznosila 1.040.299.766,00 kn, potraživanja su koncem 2007. manja za 165.972.527,00 kn ili 16,0%. Vrijednosno značajnija smanjenja u ukupnom iznosu 45.125.173,00 kn provedena su na temelju presuda nadležnih sudova, nakon okončanja stečajnih postupaka i postupaka likvidacije u iznosu 42.475.946,00 kn, te Odluke Vlade Republike Hrvatske prema kojoj su otpisana potraživanja od jedinica lokalne samouprave (općina i gradova) za naknade korištenja autocisterni u iznosu 2.649.227,00 kn.

Obveze su koncem 2007. iskazane u iznosu 225.023.436,00 kn, od čega se vrijednosno najznačajnije odnose na obveze za povrat glavnice kredita odobrenog u 2004. za otkup pšenice u iznosu 223.465.510,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na Godišnji program strateških robnih zaliha i postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 23. ožujka 2009.

ŠUMARSKA SAVJETODAVNA SLUŽBA

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Šumarske savjetodavne službe (dalje u tekstu: Služba) za 2007., o čemu je izraženo uvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije su provedeni u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Sljedeći postupci i učinci su utjecali na izražavanje mišljenja:
  - Rashodi u iznosu 717.121,00 kn evidentirani su na neodgovarajućim analitičkim računima. Odnose se na rashode za prijevoz na terenu u iznosu 671.703,00 kn, rashode za osiguranje, registraciju i tehnički pregled vozila u iznosu 24.541,00 kn, te rashode za nabavu klima uređaja u vrijednosti 20.877,00 kn. Zbog evidentiranja rashoda na neodgovarajućim analitičkim računima, podaci iskazani u financijskim izvještajima različitih razdoblja nisu usporedivi.
  - Služba je tijekom 2007. od mogućih raspoloživih sredstava iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma u iznosu 89.487.715,00 kn, za predviđene namjene iskoristila 6.080.561,00 kn, što čini 6,8% raspoloživih sredstava. Razliku sredstava utrošile su Hrvatske šume d.o.o. za radove na šumama u vlasništvu Republike Hrvatske. Služba svoje aktivnosti treba usmjeriti na izvršenje osnovnih zadaća radi kojih je osnovana.
  - Od ukupno nabavljenih roba, radova i usluga u iznosu 4.097.232,00 kn, bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljeno je roba u vrijednosti 134.226,00 kn, što se odnosi na nabavu uredskog pribora, tiskanica, te plastičnih pločica. Također, za nabavu prijenosnih računala u vrijednosti 285.444,00 kn, proveden je postupak ograničenog, umjesto javnog prikupljanja ponuda.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2007.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	29.224.000,00	11.948.083,00	40,9
2.	Rashodi i izdaci	29.224.000,00	10.994.746,00	37,6
3.	Višak prihoda	0,00	953.337,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			1.574.666,00
5.	Financijska imovina			1.917.140,00
6.	Obveze			960.853,00
7.	Broj zaposlenika			38

Nefinancijska imovina odnosi se na vrijednost uredske opreme i namještaja u iznosu 790.239,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 459.789,00 kn, te ulaganja u računalne programe u iznosu 324.638,00 kn.

Financijska imovina odnosi se na novčana sredstva u iznosu 1.452,00 kn, potraživanja u iznosu 1.369.989,00 kn, rashode budućeg razdoblja i nedospjelu naplatu prihoda u iznosu 544.740,00 kn, te drugo u iznosu 959,00 kn. Vrijednosno značajnija potraživanja u iznosu 1.367.039,00 kn odnose se na neutrošena sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 544.740,00 kn, materijalne rashode u iznosu 302.976,00 kn, subvencije u iznosu 112.178,00 kn, te druge obveze u iznosu 959,00 kn.

III. NALAZ**Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2007.**

Sustav unutarnjih financijskih kontrola

1.1. Služba primjenjuje proračunsko računovodstvo prema odredbama Uredbe o računovodstvu proračuna i odredbama Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu. Ustrojene su propisane poslovne knjige. Financijski izvještaji za 2007. propisani Pravilnikom o financijskom izvještavanju u proračunskom računovodstvu dostavljeni su Državnom uredu za reviziju i drugim korisnicima u zakonskom roku.

Sustav unutarnjih financijskih kontrola propisan je odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, Pravilnikom o provedbi financijskog upravljanja i kontrola u javnom sektoru i Pravilnikom o unutarnjoj reviziji korisnika proračuna.

Služba nije uspostavila i razvila financijsko upravljanje i kontrole u skladu s propisima koji uređuju ovo područje. Voditelj za financijsko upravljanje i kontrole nije imenovan te nije donesen plan uspostave financijskog upravljanja i kontrola, što je obveza propisana odredbama članka 8. Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare također nije imenovana što je obveza propisana odredbama članka 36. navedenoga Zakona.

Državni ured za reviziju naložio je imenovanje voditelja za financijsko upravljanje i kontrolu te izradu plana uspostave financijskog upravljanja i kontrole kojim će se naznačiti sve aktivnosti i rokovi unutar kojih je potrebno uspostaviti i razvijati ovaj sustav u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru. Nalaže se imenovanje osobe zadužene za nepravilnosti i prijevare.

Sustav financijskog upravljanja i unutarnjih kontrola je skup postupaka i mjera s ciljem ostvarivanja učinkovitosti poslovanja, pouzdanog financijskog izvješćivanja i usklađenosti poslovanja sa zakonima i propisima. Revizijom su utvrđene nepravilnosti i propusti u poslovanju Službe, što ukazuje na to da sustav unutarnjih kontrola treba uspostavljati i razvijati, odnosno da sustav unutarnjih financijskih kontrola treba poboljšati.

Državni ured za reviziju naložio je primjenu odredbi Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru, te uspostavljanje učinkovitog sustava unutarnjih kontrola.

- 1.2. Služba je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju, te je obrazložila da je 2007. bila prva godina rada Službe, da su poslovali u otežanim uvjetima, kadrovski, financijski i materijalno nedovoljno opremljeni. Financijsko upravljanje i kontrolu obavljala je u najvećoj mjeri ravnateljica Službe. Također navedeno je da će se u najkraćem roku provesti ustrojavanje financijskog upravljanja i kontrola, te imenovati osoba zadužena za nepravilnosti i prijevare u skladu s odredbama Zakona o sustavu unutarnjih financijskih kontrola u javnom sektoru.**

Planiranje

- 2.1. Za obavljanje zadaća iz svog djelokruga, Služba je za 2007. planirala prihode i rashode u iznosu 29.224.000,00 kn. Ukupni prihodi ostvareni su u iznosu 11.948.083,00 kn, a ukupni rashodi u iznosu 10.994.746,00 kn, te je iskazan višak prihoda u iznosu 953.337,00 kn.**
 Osnovni razlog za iskazivanje viška prihoda je taj što dio ugovorenih radova koji se financiraju iz sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma nije izveden u 2007.

Prihodi su ostvareni za 17.275.917,00 kn ili 59,1% manje od plana. Najznačajnije odstupanje ostvarenih od planiranih prihoda je kod prihoda po posebnim propisima koji su planirani u iznosu 23.000.000,00 kn, a ostvareni su u iznosu 6.080.561,00 kn, što je za 16.919.439,00 kn ili 73,6% manje od plana. Ove prihode čini naknada za korištenje općekorisnih funkcija šuma koja se uplaćuje na račun trgovačkog društva Hrvatske šume d.o.o., Zagreb. Naplaćeni prihodi dijele se na dio koji ostaje društvu Hrvatske šume d.o.o. i dio koji pripada Službi.

Kriterij za raspodjelu je površina državnih (78,4%) i privatnih šuma (21,6%) u ukupnim šumama.

Prihodi za pomoći unutar države ostvareni su također ispod plana za 350.000,00 kn. Rashodi su izvršeni za 18.229.254,00 kn ili 62,4% manje od plana. U pojedinim slučajevima rashodi su izvršeni u iznosima koji su značajno manji, odnosno viši od planiranih iznosa. Značajno manje od plana izvršeni su rashodi za usluge, koji su izvršeni za 10.820.289,00 kn ili 76,9% manje. Rashodi za ulaganje u računalne programe planirani su u iznosu 166.000,00 kn, a izvršeni u iznosu 307.782,00 kn, što je za 141.782,00 kn ili 85,4% više od plana.

Služba je započela s radom početkom 2007. te nije imala pokazatelje iz prethodnih razdoblja za realno planiranje. Uočljivo je da su zbog toga svi prihodi i rashodi planirani znatno više od ostvarenih.

Državni ured za reviziju je naložio u slučaju značajnijeg odstupanja od plana, izmjene plana kako bi bio u funkciji praćenja ostvarenja ciljeva poslovanja.

- 2.2. *Služba je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je u vrijeme donošenja financijskog plana za 2007. (koncem 2006.) Služba netom osnovana. Navodi da ostvareni prihodi i rashodi odstupaju od planiranih jer Služba nije imala pokazatelje iz prethodnih godina, te nije mogla realno sagledati cjelokupno poslovanje Službe u osnivanju. Nadalje navodi da je tijekom 2008. nedostatak vezan za planiranje otklonjen, te nema značajnog odstupanja od planiranih veličina.*

Računovodstveno poslovanje

- 3.1. Poslovne knjige se vode prema propisima za proračun i proračunske korisnike. Ustrojene su sve propisane poslovne knjige: dnevnik, glavna knjiga i pomoćne knjige koje služe kao analitičke knjigovodstvene evidencije. Također, ustrojene su i pomoćne evidencije za potrebe praćenja poslovanja.

Rashodi u iznosu 717.121,00 kn nisu evidentirani na odgovarajućim računima. Odnose se na rashode za prijevoz na terenu u iznosu 671.703,00 kn, rashode za osiguranje, registraciju i tehnički pregled vozila u iznosu 24.541,00 kn, te rashode za nabavu klima uređaja u vrijednosti 20.877,00 kn.

Rashodi za prijevoz na terenu u iznosu 671.703,00 kn su iskazani u okviru rashoda za prijevoz zaposlenika na posao i s posla, umjesto u okviru rashoda za službena putovanja. U rashode za naknade za prijevoz na terenu uključene su i dnevnice te troškovi cestarina.

U okviru rashoda za prijevozna sredstva evidentirani su rashodi za osiguranje, registraciju i tehnički pregled vozila u iznosu 24.541,00 kn, što je trebalo evidentirati na za to propisanim računima. Rashodi za nabavu klima uređaja u vrijednosti 20.877,00 kn iskazani su u okviru rashoda za komunikacijsku opremu, a trebalo ih je iskazati u okviru rashoda opreme za održavanje i zaštitu. Zbog evidentiranja rashoda na neodgovarajućim analitičkim računima, podaci iskazani u financijskim izvještajima različitih razdoblja neće biti usporedivi.

Odredbama članka 22. Pravilnika o proračunskom računovodstvu i Računskom planu propisano je da su računskim planom proračuna utvrđene brojčane oznake i nazivi pojedinih računa po kojima su proračunski korisnici obvezni knjigovodstveno iskazivati imovinu, obveze i izvore vlasništva, te prihode, odnosno primitke i rashode, odnosno izdatke.

Državni ured za reviziju je naložio evidentiranje rashoda na odgovarajućim računima propisanim računskim planom.

- 3.2. *Služba je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je u uvjetima u kojima je donošen financijski plan za 2007., došlo do izostavljanja nekih stavki rashoda koje su se tijekom poslovanja pokazale potrebnima, ali u skladu s propisima koji reguliraju poslovanje proračuna, nije ih bilo moguće naknadno otvoriti. S obzirom da je knjigovodstveno evidentiranje povezano s planiranim stavkama s kojih je izvršeno financiranje, rashodi su evidentirani, s ciljem najmanje pogreške, na srodnim stavkama rashoda.*

Prihodi

- 4.1. Za 2007. Služba je ostvarila prihode iz sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma u iznosu 6.080.561,00 kn. Iz sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma financiraju se radovi biološke obnove šuma, radovi zaštite šuma, radovi gospodarenja šumama, radovi na sanaciji i obnovi sastojina ugroženih sušenjem i drugim nepogodama, izgradnja šumskih prometnica, razminiranje šumskih površina, znanstveni radovi iz područja šumarstva, te troškovi izrade, obnove i revizije programa gospodarenja šumama. Sredstva iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma uplaćuju se na račun društva Hrvatske šume d.o.o. U 2007. od naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma Hrvatske šume d.o.o. naplatile su 414.294.978,00 kn, te je prema kriteriju za raspodjelu (udjel površine privatnih šuma i šumskih zemljišta u ukupnim šumama) Služba tijekom 2007. mogla raspolagati s 89.487.715,00 kn.

Tijekom 2007. Služba je za propisane namjene financirane sredstvima iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma utrošila 6.081.561,00 kn, što čini 6,8% raspoloživih sredstava. Razliku sredstava utrošile su Hrvatske šume d.o.o. za radove na šumama u vlasništvu Republike Hrvatske.

Na temelju izvedenih radova Služba dostavlja zahtjev društvu Hrvatske šume d.o.o. za uplatu sredstava u državni proračun. Nakon priliva sredstva Služba ispostavlja nalog za plaćanje izvedenih radova, što zbog navedene procedure traje najmanje 60 dana.

Državni ured za reviziju je predložio da se u dogovoru s Državnom riznicom i društvom Hrvatske šume d.o.o. riješi način uplate i raspodjele sredstava iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, čime bi se moglo utjecati na brže podmirenje obveza, odnosno skratio bi se postupak plaćanja, a raspoloživa sredstva iskoristila za predviđene namjene.

Državni ured za reviziju je naložio poduzimanje aktivnosti kako bi se sva raspoloživa sredstva iskoristila za radove u šumama šumoposjednika u skladu s Pravilnikom. Služba svoje aktivnosti treba usmjeriti na izvršenje osnovnih zadaća radi kojih je osnovana, kako bi se sredstva predviđena za njenu djelatnost stvarno i utrošila za te namjene.

- 4.2. *Služba je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je počela s radom u veljači 2007. s tridesetak zaposlenih, te da je to jedan od razloga zašto raspoloživa sredstava nisu iskorištena u većoj mjeri. Navodi da je tijekom 2007. prioritet bio osnivanje i registriranje podružnica te zapošljavanje djelatnika, kako bi se stvorili preduvjeti za učinkovit rad Službe. Dalje navodi da je Služba za 2007. planirala utrošiti 23.000.000,00 kn naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, ali je utrošeno 26,4 % od planiranih sredstava. Plan je bio napravljen u najboljoj namjeri i s ciljem da se što više i brže unapređuje stanje u šumama šumoposjednika. Međutim, teško je bilo s tako malim brojem djelatnika animirati šumoposjednike (600 000) koji nikad do sada nisu ostvarivali bilo kakve subvencije i potpore od države. Služba je obrazložila da je tijekom 2007. u najvećem dijelu obavljena isporuka stabala, izrada šumskogospodarskih planova, te je započeto održavanje jedne šumske ceste. Zahtjeva za ostalim radovima nije bilo. Navodi da je tijekom 2008. za unapređenje šuma utrošeno 31.578.356,52 kn naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma. Očekuje da će taj iznos rasti proporcionalno razvoju Službe i njenih aktivnosti, kao i izradom šumskogospodarskih planova koji propisuju koje radove treba obavljati u šumama šumoposjednika. Nadalje navodi da u potpunosti podržava ubrzanje postupka plaćanja izvršenih radova koje je neposredno povezano s priljevom sredstava od društva Hrvatske šume d.o.o., Zagreb, te da će poduzeti aktivnosti za raspodjelu sredstava naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma na način da se sredstva odmah po uplati usmjeravaju na korisnike sredstava (Hrvatske šume d.o.o. i Službu), razmjerno udjelu u površini šuma i šumskih zemljišta. Služba je obrazložila da će u budućem radu poduzimati sve aktivnosti kako bi se sredstva naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma u što većoj količini iskoristila za radove u šumama šumoposjednika u skladu sa Zakonom i s ciljem izvršenja osnovnih zadataka radi kojih je Služba i osnovana.*

Postupci javne nabave

- 5.1. Služba je donijela plan nabave prema kojem je planirana vrijednost nabave u iznosu 19.786.478,00 kn. Plan nabave je sastavljen prema vrstama roba, radova i usluga, te računima ekonomske klasifikacije rashoda, u skladu sa osiguranim sredstvima. U planu nije iskazana vrijednost nabave po pojedinim skupinama rashoda prema računskom planu proračuna, što otežava jedinstveno praćenje ostvarenja.

Ustrojene su propisane evidencije o provedenim postupcima javne nabave, u skladu s odredbama članka 24. stavka 1. Zakona o javnoj nabavi i članka 11. Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti.

Godišnje izvješće o zaključenim ugovorima o nabavi u 2007. dostavljeno je Uredu za javnu nabavu u ožujku 2008.

Postupci nabave roba, radova i usluga u 2007. najvećim dijelom su provedeni u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi i Uredbe o postupku nabave roba, radova i usluga male vrijednosti. Od ukupno nabavljenih roba, radova i usluga u vrijednosti 4.097.232,00 kn, bez primjene propisanih postupaka javne nabave nabavljeno je roba i usluga u vrijednosti 134.226,00 kn, što se odnosi na nabavu uredskog pribora, tiskanica, te plastičnih pločica. Također, za nabavu prijenosnih računala u vrijednosti 285.444,00 kn, proveden je postupak ograničenog, umjesto javnog prikupljanja ponuda.

Navedeno nije u skladu s odredbama članka 7. Zakona o javnoj nabavi, kojima je propisano da odredbe navedenog Zakona naručitelj mora primijeniti na nabavu istovrsne robe, usluga i radova.

Državni ured za reviziju je naložio provođenje postupaka nabave u skladu s odredbama Zakona o javnoj nabavi.

- 5.2. Služba je prihvatila nalaz Državnog ureda za reviziju i obrazložila da je 2007. bila početak rada, te da je bilo teško planirati i predvidjeti sve potrebne robe, radove i usluge, odnosno njihove količine i vrijednosti. Navodi da je kod nekih predmeta nabave u početku planirana nabava u vrijednosti do 20.000,00 kn, odnosno do 200.000,00 kn, ali se naknadno ukazala potreba za dodatnom nabavom, za što su i osigurana dodatna sredstva. Na koncu navodi da u provođenju postupaka javne nabave nije bilo namjere dijeljenja vrijednosti nabave radi izbjegavanja primjene propisa.**

Služba je specijalizirana javna ustanova za obavljanje poslova dijela javnih ovlasti te unapređenja gospodarenja šumama i šumskim zemljištima u privatnim šumama. Osnovana je u lipnju 2006. Uredbom Vlade Republike Hrvatske. Osnovna je zadaća Službe pružati pomoć šumoposjednicima pri gospodarenju njihovim šumskim posjedima.

Za obavljanje poslova iz svoje nadležnosti planirala je prihode i rashode u iznosu 29.224.000,00 kn. Prihodi su ostvareni u iznosu 11.948.083,00 kn, a rashodi u iznosu 10.994.746,00 kn, te je iskazan višak prihoda u iznosu 953.337,00 kn.

Revizijom utvrđene nepravilnosti i propusti koji se odnose na evidentiranje rashoda, iskorištenost sredstava iz naknade za korištenje općekorisnih funkcija šuma, te na postupke javne nabave, utjecale su na izražavanje uvjetnog mišljenja.

Izvešće o obavljenoj reviziji je uručeno zakonskom predstavniku 26. ožujka 2009.

**URED ZA OPĆE POSLOVE HRVATSKOG SABORA
I VLADE REPUBLIKE HRVATSKE, TE DRUGA DRŽAVNA TIJELA
ZA KOJA URED OBAVLJA POSLOVE**

I. MIŠLJENJE

1. U skladu s odredbama Zakona o državnoj reviziji, obavljena je revizija financijskih izvještaja i poslovanja Ureda za opće poslove Hrvatskog sabora i Vlade Republike Hrvatske, te druga državnih tijela za koja Ured obavlja poslove (dalje u tekstu: Ured za opće poslove i druga državna tijela) za 2008., o čemu je izraženo bezuvjetno mišljenje.
2. Postupci revizije provedeni su u skladu s revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI i Kodeksom profesionalne etike državnih revizora.
3. Financijski izvještaji Ureda za opće poslove i drugih državnih tijela za 2008. u svim značajnim aspektima iskazuju objektivnu i istinitu sliku poslovanja tijekom godine i stanja na koncu godine, a sastavljeni su u skladu s propisima koji određuju računovodstvo proračuna i proračunskih korisnika. Poslovanje je obavljeno u skladu s propisima koji određuju nadležnost navedenih državnih tijela.

II. OSNOVNI PODACI

Podaci iz financijskih izvještaja za 2008.

u kn

Redni broj	Opis	Planirano	Ostvareno Izvršeno	% ostvarenja izvršenja
1.	Prihodi i primici	520.402.576,00	475.208.244,00	91,3
2.	Rashodi i izdaci	520.402.576,00	474.819.750,00	91,2
3.	Višak prihoda	0,00	388.494,00	
Stanje 31. prosinca				
4.	Nefinancijska imovina			262.193.525,00
5.	Financijska imovina			30.089.554,00
6.	Obveze			32.864.586,00
7.	Broj zaposlenika			1 162

Nefinancijska imovina se odnosi na vrijednost zemljišta i šume u iznosu 32.704.659,00 kn, licenci i prava u iznosu 2.727.382,00 kn, građevinskih objekata u iznosu 170.138.668,00 kn, opreme u iznosu 37.530.943,00 kn, prijevoznih sredstava u iznosu 3.849.616,00 kn, te druge imovine u iznosu 15.242.257,00 kn.

Financijska imovina se odnosi na novčana sredstva u iznosu 232.879,00 kn, potraživanja u iznosu 1.799.737,00 kn i rashode budućeg razdoblja u iznosu 28.056.938,00 kn. Rashodi budućeg razdoblja se odnose na plaće zaposlenih za prosinac 2008., te druge stalne rashode.

Obveze se odnose na obveze za zaposlene u iznosu 17.275.188,00 kn, za materijalne rashode u iznosu 15.588.500,00 kn, nabavu nefinancijske imovine u iznosu 898,00 kn.

III. NALAZ

Osvrt na naloge i preporuke revizije za 2007.

Državni ured za reviziju je obavio reviziju financijskih izvještaja i poslovanja Ureda za opće poslove i drugih državnih tijela za 2007., o čemu je sastavljeno Izvješće i izraženo bezuvjetno mišljenje.

Revizijom je utvrđena nepravilnost opisana u Izvješću, te je naloženo da se poduzmu radnje kako se nepravilnost ne bi ponavljala u daljnjem poslovanju.

Revizijom za 2008. je utvrđeno da nije postupljeno prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Nalog prema kojem nije postupljeno:

1. Rashodi za ugovore o djelu Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Ureda za odnose s javnošću veći su od iznosa propisanog odredbama Zakona o državnim službenicima, iako su rashodi za ugovore o djelu Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga smanjeni u odnosu na 2007.

Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Ured za odnose s javnošću su i nadalje u obvezi postupiti prema danom nalogu Državnog ureda za reviziju.

Revizija financijskih izvještaja i poslovanja za 2008.

Rashodi za ugovore o djelu

- 1.1. Rashodi za ugovore o djelu izvršeni su u iznosu 5.733.414,00 kn, od čega se na Hrvatski sabor odnosi 1.902.486,00 kn, urede Vlade Republike Hrvatske 3.259.570,00 kn, a Ured Predsjednika Republike Hrvatske 571.358,00 kn. Navedeni rashodi su evidentirani u okviru rashoda za intelektualne i osobne usluge. Od ukupno 16 ureda Vlade Republike Hrvatske, rashodi za naknade prema ugovorima o djelu evidentirani su u okviru jedanaest ureda. Poslovi su obavljani i naknade isplaćene u skladu sa zaključenim ugovorima o djelu. Vrijednosno značajniji rashodi za naknade prema ugovorima o djelu evidentirani su u okviru Ureda za odnose s javnošću u iznosu 1.127.725,00 kn, Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga u iznosu 599.844,00 kn i Ureda za ljudska prava u iznosu 388.564,00 kn. Ugovori o djelu zaključivani su s vanjskim suradnicima za obavljanje različitih poslova navedenih ureda.

Rashodi za ugovore o djelu Ureda za odnose s javnošću, Ureda za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Ureda za ljudska prava, veći su od propisanog iznosa, odnosno od iznosa u visini 2,0% sredstava osiguranih za plaće zaposlenika navedenih ureda. Odredbama članka 62. Zakona o državnim službenicima, propisano je da rashodi za naknade izvršiteljima usluga prema zaključenim ugovorima o djelu ne smiju prelaziti 2,0% ukupnog iznosa sredstava, koji je osiguran za plaće zaposlenika u tekućoj godini za to tijelo.

Ured za odnose s javnošću, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Ured za ljudska prava, imaju manji broj zaposlenika od broja zaposlenika koji je predviđen uredbom o unutarnjem ustrojstvu pojedinog navedenog ureda. Izvršavanje poslova na temelju ugovora o djelu ukazuje na stalnu potrebu za izvršiteljima pojedinih poslova u navedenim uredima.

Državni ured za reviziju je naložio, vezano za zaključivanje ugovora o djelu, postupanje u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

1.2. Ured za opće poslove je u potpunosti prihvatio nalaz i naveo da je o utvrđenim nepravilnostima obavijestio Ured za odnose s javnošću, Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga i Ured za ljudska prava. Navedeni uredi dali su sljedeća obrazloženja:

Ured za odnose s javnošću je obrazložio da je u 2008. imao potrebu povjeravanja poslova većem broju vanjskih suradnika, jer se predviđeni okvirni broj potrebnih, odnosno trenutno zaposlenih državnih službenika pokazao nedovoljnim za svakodnevno obavljanje poslova. Zbog navedenog, Ured za odnose s javnošću rad vanjskih suradnika smatrao je opravdanim.

Ured za suzbijanje zlouporabe opojnih droga je obrazložio da je početkom 2009. raspisao natječaj za popunjavanje četiri od pet slobodnih radnih mjesta predviđenih Pravilnikom o unutarnjem redu. Zbog zabrane novog zapošljavanja i smanjena sredstva za pokriće rashoda za zaposlene, nije bio u mogućnosti zaposliti odabrane kandidate, te je primoran koristiti usluge vanjskih suradnika za obavljanje poslova iz nadležnosti Ureda. Nadalje je naveo, da Ured za opće poslove obavlja samo određene financijske i računovodstvene poslove, te se velik dio poslova obavlja neposredno u Uredu za suzbijanje zlouporabe opojnih droga – praćenje uplata i isplata, evidentiranje dospjelih obveza, priprema i dostava računa i ugovora na naplatu, prikupljanje i obrada dokumentacije u svezi financijskih izvještaja prema ugovorima o financijskoj potpori, izrada mjesečnih financijskih planova, godišnjih proračuna i drugo.

Također je obrazložio da sistematizacijom radnih mjesta nije predviđeno radno mjesto za obavljanje administrativnih i pomoćnih poslova, a postojeći broj zaposlenika nije dostatan da preuzme obavljanje navedenih poslova, te je potrebno koristiti rad vanjskih suradnika. Zatim je obrazložio da je zbog brojnih i složenih aktivnosti u okviru odjela Nacionalne informacijske jedinice za opojne droge i poslove međunarodne suradnje, koji proizlaze iz obveza o pristupanju Republike Hrvatske Europskoj uniji, u cilju pridržavanja rokova za izvršavanje preuzetih obveza, korišten rad vanjskih suradnika. Vanjski suradnici obavljali su poslove izrade znanstvenih i stručnih analiza u okviru nacionalnog izvješća o stanju problematike droga u Republici Hrvatskoj, za potrebe Europskog centra za praćenje droga i ovisnosti o drogama.

Ured za ljudska prava je obrazložio da je u 2008. bio stručno-administrativno tijelo u izradi Zakona o suzbijanju diskriminacije, te je isplaćivao naknadu članovima radne skupine koja je sudjelovala u navedenoj izradi. Također je obilježavao 60. obljetnicu donošenja Opće deklaracije o ljudskim pravima, te je obavljanje određenih poslova morao povjeriti vanjskim suradnicima. Zbog navedenog, rashodi za ugovore o djelu su bili veći od propisanog iznosa. Ured za ljudska prava je naveo da se u 2009. ne obavljaju navedene aktivnosti, te da će visina rashoda za ugovore o djelu biti u skladu s odredbama Zakona o državnim službenicima.

Hrvatski sabor, Vlada Republike Hrvatske koja obuhvaća 16 ureda, te Ured Predsjednika Republike Hrvatske su ostvarili u 2008. ukupne prihode u iznosu 475.208.244,00 kn, a ukupne rashode i izdatke su izvršili u iznosu 474.819.750,00 kn, te ukupni višak prihoda iznosi 388.494,00 kn.

U okviru ukupnih prihoda, ostvareni su prihodi od pomoći iz inozemstva u iznosu 13.907.344,00 kn. Od ukupno izvršenih rashoda, na Hrvatski sabor se odnosi 163.452.894,00 kn, Vladu Republike Hrvatske 258.746.178,00 kn, a na Ured Predsjednika Republike Hrvatske 52.620.678,00 kn.

Rashodi i izdaci su izvršeni u skladu s planom i odlukama Vlade Republike Hrvatske, sredstva su korištena za ostvarenje planiranih ciljeva, a aktivnosti su provođene na temelju propisa koji određuju poslovanje navedenih državnih tijela za koja je Ured za opće poslove obavljao računovodstveno financijsko poslovanje.

Revizijom uočeni propusti koji se odnose na rashode prema ugovorima o djelu, nisu značajnije utjecali na istinitost i realnost financijskih izvještaja i pravilnost poslovanja, te na izražavanje drukčijeg mišljenja.

Izvješće o obavljenoj reviziji uručeno je zakonskom predstavniku 28. rujna 2009.